

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI – GEÇİŞ DÖNEMİ
DESTEĞİ VE KURUMSAL YAPILANMA BİLEŞENİ
ÇERÇEVESİNDE 2013 YILI TÜRKİYE ULUSAL
PROGRAMINA YÖNELİK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

**AVRUPA KOMİSYONU TARAFINDAN TEMSİL
EDİLEN AVRUPA BİRLİĞİ**

ARASINDA

FİNANSMAN ANLAŞMASI

(2013/023-651)

İÇİNDEKİLER

Önsöz

1. Program
2. Programın uygulanması
3. Sorumlu ulusal yapılar ve otoriteler
4. Finansman
5. Sözleşme için son tarih
6. Operasyonel uygulamalar için son tarih
7. Ödemeler için son tarih
8. Finansman Anlaşmasının uygulanması için son tarih
9. Yorum
10. Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar
11. Gözden geçirme ve değişiklikler
12. Feshetme
13. Farklılıkların giderilmesi
14. İhbarlar
15. Orijinallerin sayısı
16. Ekler
17. Yürürlüğe giriş

Ek A Nihai olarak 13 Kasım 2013 tarihinde K(2013)7710 sayılı Komisyon kararı ile kabul edilen Türkiye Ulusal Programı

Ek B 11 Temmuz 2008 tarihli Avrupa Toplulukları Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Çerçeve Anlaşma

Ek C Avrupa Birliği yardımının verilmesi için diğer koşullar

FİNANSMAN ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ve

AVRUPA KOMİSYONU TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN AVRUPA BİRLİĞİ bundan böyle müşterek olarak “Taraflar” olarak veya ayrı ayrı ifade edildiğinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti “Yararlanıcı Ülke”, Avrupa Komisyonu tarafından temsil edilen Avrupa Birliği ise “Komisyon” olarak anılacaktır.

- (a) Avrupa Birliği Konseyi 1 Ağustos 2006 tarihinde katılım öncesi yardım için bir araç oluşturan (AT) 1085/2006 sayılı Tüzüğü (bundan böyle: “IPA Çerçeve Tüzüğü”) kabul ettiğinden; 1 Ocak 2007’den itibaren geçerli olmak üzere, aday ülkelere ve potansiyel adaylara nihai olarak Avrupa Birliği üyesi olmak amacıyla politik, ekonomik ve kurumsal reformları geliştirme çabalarında mali yardım sağlanması için tek hukuki temeli oluşturduğundan;
- (b) Komisyon, 12 Haziran 2007 tarihinde, IPA Çerçeve Tüzüğünü uygulamaya koyan ve buna ilişkin yönetim ve kontrol hükümlerini detaylandıran (AT) 718/2007 sayılı Tüzüğü (bundan böyle: “IPA Uygulama Tüzüğü”) kabul ettiğinden;
- (c) Katılım öncesi yardım aracı kapsamında Avrupa Birliği yardımı, demokratik kuruluşları ve hukukun üstünlüğü ilkesini güçlendirme, kamu yönetim reformunu gerçekleştirme, iktisadi reformlar yürütme, azınlık ve insan haklarına saygı, toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirme, sivil toplumun geliştirilmesini destekleme, uzlaşma ve yeniden yapılanmanın yanı sıra bölgesel işbirliğini ilerletme ve sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunma yönündeki çabalarında yararlanıcı ülkeleri desteklemeye devam etmesi gerektiğinden;

Avrupa Birliği’nin aday ülkelere yardımının, ayrıca AB *müktesebat*ının tümünün kabul edilmesi ve uygulanmasına ağırlık vermesi ve özellikle Avrupa Birliği’nin tarımsal ve uyum politikalarının uygulanması yönünde aday ülkeleri hazırlaması gerektiğinden;

- (d) Taraflar, 11 Temmuz 2008 tarihinde, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında Avrupa Birliği yardımının uygulanması ve bununla ilgili işbirliğine ilişkin genel kuralları belirleyen bir Çerçeve Anlaşma akdetmiş olduklarından;
- (e) Komisyon, 13 Kasım 2013 tarihinde, IPA-Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında 2013 Türkiye Ulusal Programını kabul ettiğinden (bundan böyle “program”); Bu program, faydalama ülke tarafından merkezi olmayan yönetim aracılığıyla, kısmen de Komisyon tarafından ortak yönetim eşaslı uygulanacağından;
- (f) Bu programın uygulanması için Tarafların, Avrupa Birliği yardımının verilmesine ilişkin koşulları, söz konusu yardım ile ilgili ödemeye ilişkin esas ve usulleri ve yardımın yönetilmesine ilişkin şartları belirlemek üzere bir Finansman Anlaşması akdetmeleri gerekli olduğundan;

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

1 PROGRAM

Komasyon, hibe yoluyla, bu Anlaşma'nın Ek A'sında düzenlenen, aşağıdaki programın finansmanına katkıda bulunacaktır. Komasyon bütçe-uygulama yetkilerini, bu Anlaşma Programının Ek A'sında ortaya konulan "Enerji" entegre programı altındaki 1-4 ve 6 tedbirlerine yönelik olarak akdedilecek İdari Anlaşma ve Katkı Anlaşmasına konu ortak yönetim kapsamında sırasıyla Dünya Bankası (DB) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (AİKB)na devredecektir.

Program numarası: IPA 2013/023-651

IPA- Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamındaki 2013 yılı Türkiye Ulusal Programı aşağıdaki sektörler ve projelerden oluşmaktadır:

TR2013/023-651/1 Yargı ve Temel Haklar (kolluk kuvvetleri kanunu reformu dahil) Sektörü

TR2013/023-651/2 Göç ve Sınır Yönetimi Sektörü

TR2013/023-651/3 İş Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi

TR2013/023-651/4 Enerji Sektörü

TR2013/023-651/5 Türkiye 'de İklim Değişikliği Alanında Kapasitenin Geliştirilmesi

TR2013/023-651/6 Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (E-PRTR) Konusunda Türkiye'deki Kapasitenin Geliştirilmesi

TR2013/023-651/7 Türkiye'deki 4 Pilot Nehir Havzasında Su Verimlilik Unsurları ve Nehir Havzası Yönetim Planları Hakkında Ekonomik Analizler İçin Teknik Yardım

TR2013/023-651/8 Birlik Program ve Ajanslarına Katılım

TR2013/023-651/9 Tarım ve Kırsal Kalkınma; gıda ve yem güvenliği, balıkçılık Sektörü

TR2013/023-651/10 Geliştirilmiş Avrupa Birliği'ne Entegrasyon Sürecini Destekleme Faaliyetleri (ESEI)

2 PROGRAMIN UYGULANMASI

- (1) Program, son olarak 17 Aralık 2007 tarihli ve (AK, Euratom) 1525/2007 sayılı Tüzük ile değiştirilen, Avrupa Topluluklarının genel bütçesine uygulanacak mali hükümlere ilişkin (AK, Euratom) 1605/2002 sayılı Konsey Tüzüğü'nün (bundan böyle: Mali Tüzük) 53c maddesi bağlamında merkezi olmayan yönetim kanalıyla uygulanır.

Entegre "enerji" sektör program altındaki 1-4 tedbirleri ile 6 tedbiri, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (AİKB) ve Dünya Bankası (DB) ile ortak yönetim aracılığıyla uygulanacaktır.

- (2) Program, bu Anlaşma'nın B Ekinde verilen, 11 Temmuz 2008 tarihinde Taraflar arasında akdedilmiş olan, Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan AB Mali Yardımlarıyla ilgili İşbirliği Kuralları hakkında Çerçeve Anlaşma'nın (bundan böyle: "Çerçeve Anlaşma") hükümleri doğrultusunda uygulanır.

2A İHALE VE HİBELERİN VERİLMESİ USULLERİ İÇİN GENEL KURALLAR

- (1) Sözleşme Makamı, "AB dış eylemlerindeki sözleşme usullerine yönelik Pratik Rehber" ("Pratik Rehber") kapsamında yer alan ihale ve hibe usullerine ilişkin kuralların uygulanmasına olanak tanıyan prosedürel rehberler ile standart şablonları ve modelleri kullanır.

3 ULUSAL YAPILAR VE OTORİTELER

- (2) Bu Anlaşma'nın uygulanması açısından görev ve sorumluluklara sahip yapılar ve otoriteler, bu Anlaşma'nın B ekinde açıklanmıştır.
- (3) Ulusal fon ve ulusal yetkilendirme görevlisinin diğer sorumlulukları bu Anlaşma'nın C Ekinde belirtilmiştir.

4 FİNANSMAN

Bu Anlaşma'nın uygulanmasına yönelik finansman aşağıdaki gibidir:

- (a) 2013 yılı için Avrupa Birliği katkısı en fazla 236,750,014 Avro ile sabit olup 199,521,718 Avro'su merkezi olmayan yönetimle, 37,228,296 Avro'su da ortak yönetimle uygulanacaktır. Ancak, Komisyon tarafından yapılan Avrupa Birliği katkısı merkezi olmayan yönetim ödemeleri, IPA Uygulama Tüzüğü'nün 41. Maddesinde atıfta bulunulan minimum gereklilikler yerine getirilmezse, gerçekleştirilmeyecektir.

- (b) B Ekinde işaret edilen ulusal yapıların ve otoritelere ilişkin maliyeti yararlanıcı ülke üstlenecektir.

5 SÖZLEŞME İÇİN SON TARİH

- (1) Bu Anlaşma'yı uygulayan münferit sözleşmeler ve anlaşmalar, Mali Tüzüğü'nün 189(b) ve (c) Maddelerinde belirtilen durumlar haricinde bu Anlaşma'nın akdedilme tarihinden itibaren en geç üç yıllık bir süre içinde akdedilirler.

6 OPERASYONEL UYGULAMA İÇİN SON TARİH

- (1) Sözleşmeler, Finansman Anlaşmasının akdedilmesinden itibaren en fazla 6 yıl içerisinde icra edilmelidir.
- (2) Yararlanıcı ülkenin talebi üzerine ve istisnai durumlarda Komisyon, operasyonel uygulama için son tarihin uygun şekilde uzatılmasını onaylayabilir. Bu talepler, son tarihin bitiminden önce Komisyon'a sunulmalı ve Yararlanıcı ülke tarafından uygun şekilde gerekçelendirilmelidir.

7 ÖDEMELER İÇİN SON TARİH

- (1) Fonların ödenmesi, operasyonel uygulama için son tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde yapılmalıdır.
- (2) Fonların ödenmesi için son tarih, uygun şekilde gerekçelendirilmiş durumlarda bitiş tarihinden önce Komisyon'un mutabakatıyla uzatılabilir.

8 FİNANSMAN ANLAŞMASININ UYGULANMASI İÇİN SON TARİH

- (1) Finansman Anlaşmasının akdedilmesinden itibaren en geç 12 yıl içerisinde Finansman Anlaşması uygulanır ve kapanış için tamamlanır.
- (2) Finansman Anlaşmasının uygulanması için son tarih, uygun şekilde gerekçelendirilmiş durumlarda bitiş tarihinden önce Komisyon'un mutabakatıyla istisnai olarak uzatılabilir.

9 YORUM

- (1) Bu Anlaşmada aksi açıkça belirtilmedikçe, Anlaşmada geçen terimlerin IPA Çerçeve Tüzüğü ve IPA Uygulama Tüzüğünde kullanılan anlamları geçerlidir.
- (2) Bu Anlaşmada aksi açıkça belirtilmedikçe, Anlaşmaya yapılan atıflar, Anlaşmanın zaman içerisinde değiştirilmiş, ek getirilmiş veya yenilenmiş haline yapılan atıfları ifade eder.
- (3) Konsey veya Komisyon Tüzükleri'ne yapılan tüm atıflar, bu tüzüklerin çevirisine, belirtildiği şekilde yapılır. Gerekirse, bu Tüzüklerdeki değişiklikler, yapılan tadiller vasıtasıyla bu Anlaşmaya aktarılır.
- (4) Bu Anlaşmadaki başlıkların hiçbir hukuki etkisi yoktur ve Anlaşmanın yorumunu etkilemez.

10 KISMİ GEÇERSİZLİK VE KASTI OLMAYAN BOŞLUKLAR

- (1) Bu Anlaşma'nın bir hükmü geçersizse veya geçersiz hale gelirse ya da bu Anlaşma kastı olmayan boşluklar içerirse, bu durum Anlaşmanın diğer hükümlerinin geçerliliğini etkilemez. Taraflar, geçersiz hükmün yerine söz konusu hükmün amaç ve niyetine mümkün olan en yakın geçerli hükmü uygularlar.
- (2) Taraflar, kastı olmayan boşlukları, IPA Çerçeve Tüzüğü ve IPA Uygulama Tüzüğüne uygun olarak, bu Anlaşmanın amaç ve niyetine en uygun hüküm ile doldururlar.

11 GÖZDEN GEÇİRME VE DEĞİŞİKLİKLER

- (1) Bu Anlaşmanın uygulaması, Tarafların belirlediği periyodik aralıklarla gözden geçirilecektir.
- (2) Taraflar arasında mutabık kalınan değişiklikler yazılı olacak ve bu Anlaşmanın bir parçasını oluşturacaktır. Bu tür değişiklikler, Taraflarca tespit edilen tarihte yürürlüğe girer.

12 FESHETME

- (1) 2. paragrafa halel getirmeksizin, bu Anlaşma, akdedilmesinin ardından oniki yıl sonra feshedilecektir. Bu Anlaşmanın feshi, IPA Uygulama Tüzüğü'nün 49 ila 54. maddeleri uyarınca Komisyon'un, mali düzeltmeler yapma imkanını engellemez.
- (2) Bu Anlaşma, Taraflardan herhangi birisi tarafından, diğer Tarafa yazılı ihbar verilerek feshedilebilir. Bu fesih, yazılı ihbar tarihinden altı takvim ayı sonra yürürlüğe girer.

13 FARKLILIKLARIN GİDERİLMESİ

- (1) Bu Anlaşmanın yorumlanmasından, yürütülmesinden ve uygulanmasından kaynaklanan farklılıklar, katılımın herhangi bir aşamasında ve/veya bütün aşamalarında, Taraflar arasında istişare yoluyla dostça giderilecektir.
- (2) Farklılıkların dostça giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, Taraflardan biri, bu Anlaşma tarihinde yürürlükte olan Uluslararası Örgütler ile Devletleri içeren Uyuşmazlıkların Tahkimine Yönelik Daimi Hakemlik Mahkemesi İhtiyari Kuralları uyarınca sorunu tahkime götürebilir.
- (3) Tahkim işlemlerinde kullanılacak dil İngilizcedir. Atama makamı, Taraflardan birinin sunduğu yazılı talebin ardından, Daimi Tahkim Mahkemesi'nin Genel Sekreteridir. Hakem kararı bütün Tarafları bağlayıcıdır ve temyiz edilemez.

- (1) Bu Anlaşma ile ilgili her türlü iletişim, yazılı ve İngilizce yapılır. Her bir iletişim belgesi, imzalı olur ve belgenin orijinali sunulur ya da belge faks yoluyla gönderilir.
- (2) Bu Anlaşma ile iletilen ilgili her türlü iletişim belgesi, aşağıdaki adreslere gönderilir:

Avrupa Komisyonu için:

*Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu
Uğur Mumcu Cad. No: 88/4
Gazi Osman Paşa 06700
Ankara, Türkiye
Faks: (+90.312) 446 67 37*

Yararlanıcı Ülke için:

*Büyükelçi M. Haluk Ilıcak
Müsteşar
Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
AB Bakanlığı
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mah. 6. Cad. No: 4
06800 Ankara, Türkiye
Faks: (+90.312) 218 14 44*

15 ORJİNALLERİN SAYISI

Bu Anlaşma İngilizce dilinde iki nüsha halinde hazırlanmıştır.

16 EKLER

A, B ve C ekleri, bu Anlaşmanın ayrılmaz parçalarını teşkil eder.

17 YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Yararlanıcının yürürlüğe giriş için gerekli iç usulleri tamamladığını Komisyona bildirdiği tarihte yürürlüğe girer.

İMZALAR

Avrupa Komisyonu nam ve hesabına
Brüksel’de

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
nam ve hesabına Ankara’da

.....tarihinde

.....tarihinde

Alexandra Cas Granje
*Direktör
Avrupa Komisyonu
Genişleme Genel Müdürlüğü
B – Karadağ, İzlanda, Makedonya
Cumhuriyeti, Türkiye*

Büyükelçi M. Haluk Ilıcak
*Müsteşar
Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC),
AB Bakanlığı
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mah. 6. Cad. No: 4
06800 Ankara, Türkiye
Faks: (+90.312) 218 14 44*

tarafından imzalanmıştır.

tarafından imzalanmıştır.

1 TANIMLAMA

Yararlanıcı	Türkiye
CRIS karar numarası	2013 / 023-651
Yıl	2013
AB katkısı	236,750,014 AVRO
Uygulayıcı Kuruluş	Aşağıdaki proje hariç olmak üzere, projelerin uygulanmasından sorumlu kuruluş, Hazine Müsteşarlığı, Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB)'dir: Uygulamasının, programlara yapılan mali katkının IPA kısmının Ulusal Fon tarafından karşılanmasını içeren TR2013/023-651.07/TR "Türkiye'nin Birlik Program ve Ajanslarına Katılımına Destek" Projesi. "Enerji" sektör müdahalesi 1-4 ile 6 numaralı tedbirler Dünya Bankası (WB) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile ortak yönetilecektir.
<u>Finansman Anlaşmasının akdedilmesi için son tarih</u>	En geç 31 Aralık 2014'e kadar
<u>Ortak yönetim altındaki Katkı Anlaşmalarının akdedilmesi için son tarih</u>	31 Aralık 2014
<u>Sözleşmelerin imzalanması için son tarih</u>	Mali Tüzüğü'nün 189.2 b) ve c) Maddelerinde sıralanan durumlar hariç Finansman Anlaşmasının akdedilme tarihini izleyen 3 yıl.
<u>Operasyonel uygulama için son tarih</u>	Yararlanıcı ülke ile Finansman Anlaşmasının akdedilme tarihini izleyen 6 yıl.
<u>Finansman Anlaşmasının uygulanması için son tarih</u> (programın geri çekilme ve kapatılma tarihi itibarıyla)	Finansman Anlaşmasının akdedilme tarihini izleyen 12 yıl.
<u>İlgili bütçe kalemi</u>	22.02.01: Aday Ülkelere yönelik ulusal programlar (Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni)
<u>Programlama Birimi</u>	Genişleme Genel Müdürlüğü, Birim B3 (Avrupa

	Komisyonu, Brüksel)
Uygulama Birimi/ AB Delegasyonu	AB Türkiye Delegasyonu

2 PROGRAM

2.1 BU PROGRAM ALTINDA SEÇİLEN ÖNCELİKLER

Bir sonraki Çok-yıllı Mali Çerçeve (2014-2020) ışığında, IPA Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma (TAIB) 2013 programlaması kapsamında program, IPA mali yardımlarının programlanmasında daha entegre sektörel bir yaklaşıma geçilmesine imkan tanıyacak şekilde tasarlanmıştır. IPA 2013 paketinin önemli bir kısmı sektör müdahaleleri aracılığıyla programlanmıştır. Entegre sektörel yaklaşımın henüz mümkün olmadığı alanlarda sadece birkaç münferit proje bulunmaktadır. Dolayısıyla, 2011-2013 MIPD’de belirtilen önceliklerle tutarlılık içerisinde ve Türk makamlarıyla gerçekleştirilen analizler ile Komisyonla yapılan istişareleri takiben I. Bileşen 2013 Türkiye Ulusal Programının aşağıdaki öncelikli sektörleri içermesi kararlaştırılmıştır:

1. Adalet, İçişleri ve Temel Haklar, *özellikle de şu kısımlara bölünmüştür*
  - a) Yargı ve Temel Haklar (kolluk kuvveti kurumları reform dahil)
  - b) Göç ve Sınır Yönetimi
2. Enerji
3. Tarım ve Kırsal Kalkınma

Söz konusu öncelikli sektörere ilave olarak program 4 adet münferit proje kapsamaktadır. Önceki yıllarda da olduğu gibi IPA fonları, AB programlarına katılıma ilişkin Çerçeve Anlaşmada ortaya konulduğu üzere, Türkiye’nin Birlik Programlarına ve Ajanslarına katılımını desteklemeye devam edecektir.

2.2 BU PROGRAM ALTINDA SEÇİLEN SEKTÖRLER VE DONÖR İŞBİRLİĞİ

Sektör 2: Adalet, İçişleri ve Temel Haklar

Genişleme hususunda varılan yeni mutabakat ve beşinci genişlemeden elde edilen tecrübeler dikkate alındığında ve 2012 Genişleme Stratejsi ile tekrar doğrulandığı üzere, demokratikleşme ve hukukun üstünlüğü üyelik sürecinde aday ülkeler tarafından ele alınması gereken ana önceliklerdir. Son yıllarda gerçekleştirilen önemli demokratik reformlara rağmen Adalet, İçişleri ve Temel Haklar sektörlerine ilişkin olarak daha fazla sonuç gerekmektedir. Bu sektör, genişleme politikasına ilişkin genel algı ile Türkiye’nin AB’ye üyelik girişimlerini de etkilemektedir.

2012’de Kamu Denetçiliği Kurumunun kurulması, vatandaşların haklarının korunması ile kamu yönetiminde hesap verebilirliğin tesisi bakımından önemli bir adımdır. Ayrıca, Türkiye Ulusal İnsan Hakları Kurumunun kurulmasına ilişkin kanun meclis tarafından onaylanmıştır. Ancak, Türkiye’nin Yargı Reformu Stratejsi uyarınca yargının etkinliği ile verimliliğini artırmak ve temel hakları güvence altına almak adına ilave çabalar gerekmektedir.

Göç ve sınır yönetimi bakımından, başta Nisan 2013'te çıkarılan Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu olmak üzere, Türk mevzuatının AB müktesebatı ve uluslararası standartlarla uyumlaştırılması yönünde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Buna rağmen, bu kanunun etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik gerekli kurumsal kapasitenin oluşturulması gerekmektedir. Ek olarak, AB standartlarıyla uyumun sağlanması için entegre sınır yönetimi ve vize politikası öncelikli olmak üzere içişleri konularında ilave yasal reformlara hala ihtiyaç bulunmaktadır.

Daha entegre sektörel yaklaşım için hazırlık yönündeki değerlendirmeleri takiben iki alt sektöre yönelik Fiş hazırlanmıştır: Yargı ve Temel Haklar (organize suçla mücadele dahil) ile Göç ve Sınır Yönetimi. Bu ayrım sonuç olarak gelecek yıllarda, güçlendirilmiş iç koordinasyon mekanizmalarına sahip daha tutarlı sektörel yaklaşımın geliştirilmesini desteklemelidir.

Ayrıca, söz konusu MIPD altında, sosyal diyalog üzerine bir münferit proje (Fasıl 19 Sosyal Politika ve İstihdamla da ilgili olarak) finanse edilecektir.

Sektör 5: Enerji

Türkiye, dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biridir. Hem primer enerji hem de elektrik talebi büyüyen ekonomiye ve artan sosyal refaha paralel olarak hızla artmaktadır. Türkiye'nin enerji politikasına yönelik stratejileri özellikle "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın Kurumsal Stratejik Planı (2010-2014)"nda genel hatlarıyla yer almaktadır. İthal malların; kaynak, güzergâh ve teknoloji bakımından çeşitlendirilmesi enerji güvenliğinin sağlanması ve geliştirilmesi için önemli bir politika aracıdır. Dolayısıyla Enerji Verimliliği ile Yenilenebilir Enerji, AB'nin kendi Avrupa 2020 Kaynak Verimliliği hedefleri gözönünde bulundurulduğunda büyük önemi haizdir. AB – Türkiye ilişkileri bakımından özel ilgi gerektiren doğal gaz, nükleer güvenlik ve radyasyon koruması gibi alanlarda ilave çabalar gerekmektedir.

Enerji sektörü orta vadede sektörel yaklaşım için uygundur; Türk makamları tarafından 2013 programı altında yer almak üzere bir Sektör Fişi hazırlanmıştır. Uluslararası Finans Kuruluşları (UFK)yla birkaç alt sektörde sürdürülen işbirliği IPA'nın 2012 ulusal programıyla başlatılan uğraşların devamı niteliğindedir.

Sektör 6: Çevre ve İklim Değişikliği

Tüm aday ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de çevre ve iklim değişikliğine ilişkin müktesebat uyumu ciddi bir uğraş gerektirmektedir. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın koordinasyonunda, AB Ulusal Çevre Entegre Stratejisi (UÇES) hazırlanmıştır, fakat birçok alanda müktesebat uyumu ile kurumsal kapasitenin geliştirilmesi gerekmektedir. Çevresel politikalar ile anlaşmaların genel hükümleri, "kirleten öder" kuralı, düşük-karbonlu gelişim ihtiyacı ile mali sürdürülebilirlik hususlarını da göz önünde bulundurmalıdır.

İklim değişikliği ile mücadele Türkiye ve AB için en ileri önceliktir. Türkiye'nin AB iklim müktesebatıyla yakılaşması, gerek Paylaşım Çabaları Kararı gerekse AB Emisyon Ticareti Sistemi kapsamında yer alan sektörler açısından önemli uğraşlar gerektirmektedir. Ekonomik maliyetleri en aza indirirken tam kapasitede birleştirilmiş fayda sağlamak için bir takım politikalar ortaya konulmalıdır. Gelecek döneme ilişkin ekonomik ve emisyon eğilimlerini resmetmek, bilgi sahibi bir politika üretimini olanaklı hale getirmek ve iklim, enerji ve diğer hedefleri etkin maliyete çeken tanımlayıcı tedbirlere imkan tanımak için analitik araçlar geliştirilmeli ve

güçlendirilmelidir. Mevcut strateji ve planların da gözden geçirilmesi gerekmektedir. İlave olarak, paydaşların kapasitelerine birlikte kamusal katılımın sağlanması da önemlidir.

Program, bu MIPD sektörü altında Su Çerçeve Direktifi, Avrupa Kirletici Salım ve Taşınım Kaydı (E-PRTR)yla ilgili ve iklim değişikliğine yönelik kapasitenin geliştirilmesi için 3 adet münferit proje içerecektir.

Sektör 7: Sosyal Gelişim

İşsizlik oranları, özellikle genç nüfusun fazla olduğu kentsel alanlarda oldukça yüksek düzeydedir. Kadınların işgücü piyasasına katılımı %30'un altındadır. Eğitim sistemi ile geliştirilen beceriler ile işgücü piyasasının ihtiyaçları arasında uyumsuzluk bulunmaktadır. Kalkınma Planlarının gelişme aksları, istihdamda ve sosyal gelişmişlikteki artış ile toplumsal dayanışmaya vurgu yaptığından "sosyal gelişme" ana hedeftir. Sektörün büyük çoğunluğu IPA'nın IV. bileşeni altında yer aldığından proje bazlı bir yaklaşım daha çok I. Bileşen için uygundur. Bu sektördeki, I. Bileşen altındaki yıllık katkılar, bu zamana kadar mevcut olan Hayat Boyu Öğrenme, Gençlik Programı ve AB'nin istihdam ve sosyal yardımlaşma programı olan PROGRESS'e ek olarak Türkiye'nin yeni nesil Birlik Programlarına katılımını da destekleyecektir.

Sektör 8: Tarım ve Kırsal Kalkınma

Türkiye'nin, Ortak Tarım Politikasının (OTP) gelecek dönemdeki uygulamalarına ilişkin hazırlıklarıyla birlikte aynı zamanda gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı politikası alanlarındaki müktesebat uyumunu da ilerletmesi gerekmektedir. Söz konusu alanlarda geçen yıl belirli çalışmalar yapılmıştır. Fakat, balıkçılık kaynak yönetimiyle ilgili müktesebatın onaylanması için gerekli balıkçılık yönetim sisteminin yapılandırılmasına yönelik olarak AB Balıkçılık müktesebatıyla uyumlaştırmanın desteklenmesi faaliyetleri başta olmak üzere ilave çabalara ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, tarım gıda tesislerinin yenilenmesi ve hayvan sağlığına ilişkin olarak da önemli adımlar gerekmektedir. Tarımsal istatistikler ile Tarım Muhasebesi Veri Ağıyla (FADN) ilgili kapasiteler artırılmıştır.

Sektör, sektörel yaklaşım için orta vadede uygundur; Türk makamlarınca bir Sektör Fişi geliştirilmiş olup 2013 programına dahil edilmiştir.

Sektör 9: Diğer Destek faaliyetleri

"Geliştirilmiş Avrupa Birliği'ne Entegrasyon Sürecini Destekleme Faaliyetleri" projesi altında farklı alanlarda kapasitenin geliştirilmesine yönelik birkaç küçük tek sözleşme içeren münferit projeye birlikte proje hazırlık çalışmaları ile MIPD'yle uyumlu olarak belirlenen belirli uyumlaştırma ihtiyaçlarına değinen diğer küçük projelere yer verilecektir.

Bu program kapsamında desteklenen MIPD'deki anahtar göstergeler, programların uygulamasına temel oluşturan proje fişlerinin mantıksal çerçevesinde daha fazla geliştirilmektedir. Bu fişler, projenin yarattığı etkiler ile sonuçları ölçmeyi sağlayan, ana hatları ve hedefleri belli daha detaylı ölçülebilir göstergeler içermektedir. Bu göstergelerin karşılanması yönündeki ilerlemeler, izleme sistemi aracılığıyla takip edilecektir.

Geçmiş/devam eden yardımlar

2007'den bu yana Türkiye 5 bileşenden oluşan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)'dan faydalanmaktadır. 2007-2013 döneminde, IPA kapsamında Türkiye'ye ayrılan yıllık tahsisat Komisyonun Çok-Yıllı Mali Çerçeve (MIFF) belgesine göre 2007'de yaklaşık 500 milyon AVRO'dan 2013'te 902 milyon AVRO'ya çıkmıştır. Ek olarak, Türkiye birkaç AB Üyesi Ülke ile Uluslararası Finans Kuruluşundan karşılıklı yardım almaya devam etmektedir.

Siyasi kriterler altında; insan hakları, demokratikleşme ve hukukun üstünlüğünün teşviki, insan haklarının desteklenmesi (koruma ile dezavantajlı ve korunmaya muhtaç grupların hakları dahil) ve kadın hakları ile Doğu ve Güneydoğudaki durumun yanısıra iyi yönetim; kolluk kuvvetleri, yargı, sivil toplumu hedef alan ve eğitim alanındaki birçok proje aracılığıyla konu edilmiştir. Bu tip projeler, ülkenin büyüklüğü ile konuların karışıklığı dikkate alındığında genel olarak ortaya konulan sorunlara kesin çözümler getiremeye de sistemik değişiklikleri hedeflemektedir. Temel olarak eğitimler; farkındalık artırma, mevzuat oluşturma ve stratejiler/eylem planlarıyla sonuçlansa da ayrıca mal alımlarının da devreye sokulmasıyla, bu alanda bir takım olumlu kısa ve orta vadeli etkilere de ulaşılmış ya da ulaşılmaktadır.

Müktesebat uyumuna yönelik destekler, Türkiye'nin topluluk müktesebatını tamamıyla kabul etmesi ve yürürlüğe koyabilmesi için, çoğunlukla katılım müzakereleri kapsamındaki açılış ve kapanış kriterleriyle bağlantılı reform çabalarına hız kazandırmak için gereken alanlara odaklanmaktadır.

IPA'nın I. Bileşeni kapsamında, Türkiye ile AB arasındaki sivil toplum diyalogunun yanı sıra sivil toplumun daha çok geliştirilmesi ve güçlendirilmesi desteklenmektedir. Sivil toplum, IPA'nın programlama sürecine bir paydaş olarak giderek daha fazla müdahil olmaktadır. Türkiye ile AB bu olumlu adımları daha da ilerletmek için yakın bir işbirliği içerisinde.

Donör/UFK işbirliği

Ankara'daki AB Delegasyonu, Türkiye'de donör işbirliğinin geliştirilmesine yönelik çabaları yönlendirmektedir. Donör işbirliklerine daha fazla dahil olmalarına ilişkin olarak ulusal yetkililerle bir diyalog sürdürülmektedir. Avrupa Konseyi ile bazı Birleşmiş Milletler Kurumları gibi uluslararası örgütler "hukukun üstünlüğü ve temel haklar" sektörüne, İnsan Hakları, Sivil Toplumun Geliştirilmesi ve diğer sağ tabanlı alanlarda çalışan ilgili Türk ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte önemli katkılar sağlamıştır. Dünya Bankası kamu yönetimi reformuna katkı vermekte olup enerji alanında bir ortak haline gelmiştir. Bir takım AB üyesi ülkeler (ör: Danimarka, Fransa, Almanya, Hollanda, İsveç ve İngiltere gibi.) ve/veya bu ülkelerin kalkınma ajanslarının yanı sıra Kanada tarafından karşılıklı yardımlar verilmektedir. Yönetişim ile göç konularında (iltica ve göç yönetimi) faaliyet gösteren yerel donör grupları, bu alandaki uğraşların koordine edilmesine yardım etmektedir.

MIPD Sektör 2 Adalet ve İşçileri - 88,878,561 AVRO (IPA: 72,437,345 AVRO)

1. Alt-Sektör: Yargı ve Temel Haklar (kolluk kuvvetleri kanunu reformu dahil)

27,781,711 AVRO (IPA: 22,599,866 AVRO)

Sektör Hedefleri:

1. Bağımsız, tarafsız ve verimli bir yargı sisteminin tesisi için gerekli reformların uygulanması;
2. Ayrım gözetilmeksizin tüm bireylerin tüm temel haklardan tam olarak yararlanmasına yönelik ölçülebilir gelişme kaydedilmesi, çocuk ve kadın haklarının desteklenmesi;
3. Etkin kolluk, suçla ve yolsuzlukla mücadelede başarı;
4. Türkiye'nin Yargı ve Temel Haklar ile Organize Suçlarla Mücadele alt sektörlerinde, alt sektör paydaşların tüm faaliyetlerini alt sektör uyum stratejilerine uyumlu hale getirmeleri için kapasite oluşturma.

Beklenen temel sonuçlar:

- Adli yardımın gözden geçirilmesinin tamamlanması suretiyle yargıya erişimin geliştirilmesi;
- Adalet Sektör Performans Sistemi yoluyla yargıda verimliliğin artırılması;
- Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru mekanizması ve temel hakların uygulanması hakkında Türkiye'de hakim, savcı ve avukatların farkındalığının artırılması;
- Anayasa ve Anlaşma yoluyla güvence altına alınan hak ve özgürlüklerin ulusal düzeyde tam olarak tatbik edilmesi;
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru sayısının ve Mahkemenin Türkiye aleyhine verdiği ihlal davalarının azalması;
- Ulusal mahkemelerin Avrupalı kurumlarıyla işbirliğinin artırılması;
- Cinsiyet eşitliğine yönelik kamu politikalarının geliştirilmesi, kadın STK'larının izleme kapasitelerinin her yönden güçlendirilmesi;
- Cinsiyet kaynaklı eşitsizliklerin; araştırma, veri toplama ve raporlama sayesinde ortadan kaldırılmasına yönelik bilinç ve tecrübenin artırılması;
- Kadın STK'ları ile kamu kurumları arasındaki işbirliği ve iletişimin ulusal ve yerel düzeyde artırılması;
- Kamu düzeni yönetimi ve kalabalık kontrolü konularında kurumsal kapasitenin insan hakları çerçevesinde AB ve uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde geliştirilmesi;
- Polis Şikayet Komisyonunun ve yürürlükteki Türk Polis Teşkilatı, Jandarma ve Sahil Güvenlik Şikayet Sisteminin etkinliğinin artırılması;
- Olay Yeri İnceleme Takım ve Birimlerinin becerilerinin geliştirilmesi;
- Organize suçla mücadeleye yönelik becerilerin artırılması;

Endikatif uygulama yöntemleri:

YARGI

Tedbir 1: Türkiye'de Adli Yardım Hizmetinin Güçlendirilmesi

Hibe – Eşleştirme 1,375,000 AVRO (IPA: 1,306,250 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Adil yargılama ve yargıya erişimin güçlendirilmesi amacıyla daha etkin, sürdürülebilir

ve başarılı bir adli yardım sisteminin tesis edilmesi.

Faaliyetlerin genel tanımı: Adalet Bakanlığına yönelik eğitim ve teknik yardım.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik becerileri, teklifin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95'idir.

2014 yılı 3. çeyreğinde bir Eşleştirme sözleşmesi imzalanacaktır.

Tedbir 2: Yargı için Performans Değerlendirme ve Yönetimi Sistemi

Hibe - Doğrudan hibe sözleşmesi 2.140.655 AVRO (IPA : 1.926.590 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Türk mercilerin yargı sektörünün genel olarak performansını ölçebilmeleri ve özellikle gelecekteki iyileştirme girişimlerinin etkilerini somut olarak değerlendirebilmeleri için sistematik bir çerçeve ve ampirik esasların belirlenmesi.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: performans ölçüm çerçevesi oluşturulması ve sözkonusu çerçevenin yargı sisteminde bir bütün olarak tatbikine destek sağlanması.

Yararlanıcı: Adalet Bakanlığı

İstisnaların kullanımı için gerekçe: Mali Tüzük (MT)'ün Uygulama Kuralları (UK)'nın 190(1)f maddesi uyarınca Dünya Bankası ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. Dünya Bankası, yargı sektöründeki teknik uzmanlığını ve birçok alanı kapsayan yetkinliğini Avrupa Komisyonu (AK) ve Türkiye nezdinde göstermiştir. Dünya Bankası, farklı gelişmişlik seviyelerindeki ülkelerin yargı kurumlarının iyileştirilmesi için yüz milyonlarca dolarlık proje portföyüne sahip bulunmaktadır. Bankanın sahip olduğu uzmanlık yalnızca hukuki alana değil aynı zamanda özel olarak uygulamaya odaklanmaktadır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş finansmanı eyleme ait uygun masrafların en fazla %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

TEMEL HAKLAR

Tedbir 3: Türkiye'de Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvurunun Desteklenmesi

Hibe - Doğrudan hibe sözleşmesi 6,382,228 AVRO (IPA: 4,082,228 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: AB Müktesebatıyla ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) sisteminin güvence altına aldığı hak ve özgürlüklerle uyumlu bir yargı sisteminin güçlendirilmesi suretiyle Türkiye'de bireysel başvuru sisteminin desteklenmesi ve güçlendirilmesine katkı sağlanması.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Türkiye'deki hakim, savcı ve avukatların; tüm hakim, savcı ve avukatları hedef alan yuvarlak masa toplantıları, eğitim seminerleri, konferanslar ve çalışma ziyaretleri yoluyla bireysel başvuru sistemi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları, Avrupa Sosyal Şartı ve ulusal sistemler hakkındaki kapasitelerinin artırılması.

Yararlanıcı: Türkiye Anayasa Mahkemesi; eş yararlanıcı olarak Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Danıştay, Yargıtay, Türkiye Adalet Akademisi ve barolar.

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(f) maddesi uyarınca Avrupa Konseyi ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. Bireysel başvuru sisteminin temel amacı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki hakların anayasal güvence altına alınmasıdır. Tedbir yalnızca belirli bir kurumun ya da ülkenin insan hakları alanındaki yargı sistemini değil, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bilgi ve uygulamaları ile insan hakları alanında özelleşmiş kurumları olan ve anayasal yargılamayı başarılı olarak yürüten Avrupa Konseyi üyesi ülkelerinin deneyimlerini anlamayı amaçlamaktadır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş finansmanı eyleme ait uygun masrafların en fazla %65'idir.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014 yılının 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Tedbir 4: Türkiye'de Katılımcı Demokrasinin Gelistirilmesi: Cinsiyet Eşitliğinin İzlenmesi

Hibe – Doğrudan hibe sözleşmesi 1,628,000 AVRO (IPA: 1,628,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Türkiye’de daha katılımcı bir demokrasinin oluşturulması için daha geniş çaplı bir fiili cinsiyet eşitliğinin sağlanması yoluyla kadın hakları kuruluşlarının entegrasyonunun daha çok artırılması.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Cinsiyet eşitliğinin izlenmesi için olanakların ortaya konulması amacıyla destek sağlanması, çalıştaylar düzenlenmesi, ilgili bakanlıkların yanı sıra Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu’na ziyaret düzenlenmesi.

Yararlanıcı: Avrupa Birliği Bakanlığı (ABB).

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT’nin UK’sının 190(1)(c) maddesi uyarınca Cinsiyet Eşitliği İzleme Demeği (CEİD) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. CEİD, Türkiye’de cinsiyet eşitliği konusundaki devlet politikalarını izlemeye özel bir amaçla kurulmuş olan ve tüzel kişiliği haiz bulunan tek şemsiye STK’dır. CEİD, tekel konumunda olup, her bir üyesi mümkün olduğunca farklı/belirli bir odak bölgesinde çalışmakta ve cinsiyet eşitliği alanında farklı kurum/kuruluşlara hizmet vermektedir.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %100’üdür. Mevcut tedbirin bütçesi sadece ilgili Sektör Fişi altında uygulanması öngörülen faaliyetler için gerekli giderleri içermektedir.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014 yılının 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

KOLLUK KUVVETLERİ KANUNU REFORMU

Tedbir 5: Türk Emniyet Teskilatı ve Jandarma Genel Komutanlığının Kamu Düzeni Yönetimi ve Kalabalık Kontrolü konularında kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi - Operasyon 5.1 Türk Emniyet Teskilatının Kamu Düzeni Yönetimi ve Kalabalık konularında kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi

Hibe – Eşleştirme 2,000,000 AVRO (IPA: 1,900,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Kolluk kuvvetlerindeki teknik yapılanmanın ve insan kaynaklarının geliştirilmesi ve kalabalık kontrolü konusunda mevcut durumun AB ülkelerindeki en iyi örneklerle uygun bir biçimde iyileştirilmesi.

Faaliyetlerin genel tanımı: Türk Emniyet Teskilatı’na eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerinin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95’idir.

2014 yılının 4. Çeyreğinde bir eşleştirme sözleşmesi imzalanacaktır.

Tedbir 5: Operasyon 5.2: Jandarma Genel Komutanlığının Kamu Düzeni Yönetimi ve Kalabalık konularında kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi

Hibeler – Eşleştirme 1,324,000 AVRO (IPA: 1,258,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Proje sonunda, Jandarma personelinin kurumsal kapasitesinin ve teknik altyapının güçlendirilmesi yoluyla eğitim eksikliği ve teknik yetersizliklerden kaynaklanan insan hakları ihlallerinin durdurulması ile insan hakları ihlallerinde “Sıfır Tolerans” politikasına katkıda bulunulması.

Faaliyetlerin genel tanımı: Jandarma Genel Komutanlığı’na eğitim ve Teknik Destek.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95’idir.

2014 yılının 4. Çeyreğinde bir eşleştirme sözleşmesi imzalanacaktır.

Tedbir 6: Bağımsız Polis Şikayet Komisyonu ve Türk Emniyet Teskilatı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sabit Güvenlik Komutanlığı için Şikayet

Sistemi

Hibe – Eşleştirme 2,000,000 AVRO (IPA: 1,900,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Türk Emniyet Teşkilatı, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın, demokratik ilkelerle uyumlu olarak ve bütün vatandaşların insan haklarını gözeterek, kanunların uygulanması kapsamındaki sorumluluklarını ifa ederken hesap verebilirliğinin, etkinliğinin, etkililiğinin ve kamu güveninin geliştirilmesi.

Faaliyetlerin genel tanımı: İçişleri Bakanlığı'na yönelik eğitimler ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerinin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95'idir.

2014 yılının 4. Çeyreğinde bir eşleştirme sözleşmesi imzalanacaktır.

Tedbir 7: Türkiye'nin Olav Yeri İnceleme Kapasitesinin Artırılması

Hibe – Eşleştirme 2,000,000 AVRO (IPA: 1,900,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: İnsan haklarına duyarlı, bilimsel ve şeffaf olay yeri incelemesinin desteklenmesi vasıtasıyla Türkiye'de adli sistemin etkili işlemesine katkıda bulunulması.

Faaliyetlerin genel tanımı: Jandarma Genel Komutanlığı'na yönelik eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerinin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95'idir.

2014 yılının 4. Çeyreğinde bir eşleştirme sözleşmesi imzalanacaktır.

Bu alt sektör altındaki farklı tedbirler için ihaleler 8,931,193 AVRO

Sektör destek faaliyetleri, ihalelerine 2014'ün 3. ve 4. çeyreklerinde çıkılacak yaklaşık 2 adet tedarik ve 1 adet inşaat sözleşmesi vastasıyla icra edilecektir.

2. Alt-Sektör: Göç ve Sınır Yönetimi

57,596,850 AVRO (IPA: 46,687,479 AVRO)

Sektör Hedefleri:

1. Göç yönetimi alanında yasal ve idari altyapının tesis edilmesi ile düzensiz göçün önlenmesine yönelik kapasitenin geliştirilmesi,
2. İltica sisteminin kalitesinin artırılması,,
3. İnsan ticareti ile etkili mücadele ve etkin sınır yönetimi sisteminin geliştirilmesi,
4. Gümrüğün idari ve operasyonel uygulama kapasitesinin artırılması.

Beklenen temel sonuçlar:

- İyi işleyen iltica sisteminin tesis edilmesinin yanı sıra ulusal ve uluslararası yükümlülükler ile AB müktesabati ile uyumlaştırılmış kapsamlı göç yönetim sistemi.
- Gerekli eğitim ve bilgi sistemleri ile yeniden kullanım için temel eğitim malzemelerinin geliştirilmesi yoluyla sınır yönetimi alanında yerel idarecilerin kapasitesinin gelişmesi.
- Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın, kurulduğu zaman yeni Sınır Koruma Kurumu'na devredilecek olan sınır gözetim fonksiyonuna ilişkin kurumsal kapasitesinin artması.
- Türkiye ile Yunanistan arasındaki sınırdaki artan gözetim kapasitesi.

- Devriye, arama ve suçta müdahale müdahale noktalarında gelişmiş teknik kapasite ile bilhassa yat, marina ve balıkçılık limanlarının kontrolü hususlarında artan gümrük gözetim fonksiyonları; Türk Gümrük İdaresinin gelişmiş filo planlama yaklaşımı ile kontrol edilen herhangi bir gemiye yönelik artan müdahale zamanı; gümrük gözetim fonksiyonları noktasında operasyonel ve sonuç-odaklı sistemin gerçekleştirilmesini teminen koordinasyon ve işbirliği mekanizmasının geliştirilmesi.
- İşbirliğinin geliştirilmesi maksadı ile sınırlardaki uygulamalar ile risk ve tehditlerin sektörel seviyede tartışılması ve gözlenmesi. Sınırlardaki uygulamalar konusundaki günlük işbirliğinin güçlendirilmesi.

Endikatif uygulama yöntemleri:

GÖÇ YÖNETİMİ VE İLTİCA

Tedbir 1 - Operasyon 1.1: Türkiye'nin Ulusal İltica Sistemi'nin Güçlendirilmesi

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 5,500,000 AVRO (IPA: 4,950,000 AVRO)

Amacılar ve sonuçlar: “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu” kapsamında iltica ile ilgili kanuni hükümlerin etkin uygulanmasının sağlanması amacıyla Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün kapasitesinin artırılması ve iltica alanında AB ve uluslararası standartlara yönelik Türkiye'nin yasal ve kurumsal reform sürecinin sürdürülmesinin desteklenmesi.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Genel Müdürlük personeline eğitim verilecek ve rehberler geliştirilecektir.

Yararlanıcı: İçişleri Bakanlığı – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(f) maddesi uyarınca Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. Kısa geçiş dönemi (yeni Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun onaylanmasını takibeden bir yıl) ve faaliyetlerin geniş kapsamı göz önünde bulundurulduğunda operasyon; iltica alanında Türk yetkililerle geniş çalışma deneyimi olan, halihazırdaki Türk ulusal iltica sistemine hakim ve bu alanda yasal, kurumsal ve uygulamada karşılaşılan sorunlar hakkında kapsamlı bilgisi olan bir uygulama ortağına ihtiyaç duymaktadır. UNHCR, Türkiye'nin ulusal iltica sistemine ilişkin bilgi ve tecrübesi bakımından takdir ve bu bilgi ve tecrübesi hızlı hareket etme ihtiyacı dikkate alındığında planlanan faaliyetlerin zamanında uygulanması için gereklidir. UNHCR mülteciler için uluslararası koruma ve kalıcı çözümler konusunda en iyi küresel uygulamaları faydaya dönüştürebilen tek kuruluştur. Ayrıca UNHCR, Türkiye'nin ulusal iltica sistemini güçlendirme hususunda hem GDS hem İltica ve Göç Bürosu ile çalışarak somut bir deneyime sahip olmuştur.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve cylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Tedbir 1 - Operasyon 1.2: Göç İdaresine İlişkin Türkiye'nin Cabalarının Desteklenmesi

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 5,500,000 AVRO (IPA: 4,950,000 AVRO)

Amacılar ve sonuçlar: Yeni Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında göç idaresi ile ilgili kanuni hükümlerin etkin uygulamasını sağlamaya yönelik Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün kapasitesinin artırılması ve göç idaresi alanında AB ve uluslararası standartlara yönelik Türkiye'nin yasal ve kurumsal reform sürecinin sürdürülmesinin desteklenmesi.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Eğitim ve Teknik Destek

Yararlanıcı: İçişleri Bakanlığı – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(f) maddesi uyarınca Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. IOM göç alanında geniş yetkisi olan başlıca göç örgütüdür ve bu proje için tam yeterliliğe sahiptir. Operasyonların uygulanması amacıyla sağlanacak uzmanlık ve destek, "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na" yönelik çalışmaların yürütüldüğü yıllar esnasında oluşturulan göç yönetimine ilişkin çerçeve hakkında derin bilgi ve hakimiyet gerektirmektedir. IOM tüm

boyutlarıyla yeni bir göç idare sisteminin yaratılması sürecinde etkin şekilde yer almıştır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Tedbir 1- Operasyon 1.3: Türkiye'de Göç Politikası Geliştirilmesinin Desteklenmesi

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 1,527,100 AVRO (IPA: 1,374,390 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Yasal ve yasadışı göç ile mülteci akımlarını kapsayan ve sadece gelen değil ayrıca transit ve giden göç akımlarına odaklanarak bu olgunun tüm bileşenlerinin özellik ve etmenlerine ilişkin deneysel veri ve bilgiyi analiz etmek üzere kapasite oluşturulması ve bu analizin sonuçlarıyla etkileşimli göç politikalarını dikkatle ele alan kapasitenin desteklenmesi.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Eğitim ve Teknik Destek.

Yararlanıcı: İçişleri Bakanlığı – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(f) maddesi uyarınca Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. ICMPD küresel göç olgusuyla ilgilenen bir Avrupa kuruluşudur. Göç politikası geliştirilmesi ve uygulanması alanında yaklaşık 20 yıllık uzmanlığıyla ICMPD, önerilen projeyi uygulamada kilit bir konumdadır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Tedbir 1- Operasyon 1.4: Etkili Göç Yönetimi için Teknik Kapasitenin Artırılması

Operasyon sadece bir tedarik sözleşmesi içermektedir (ihaleler altında).

SINIR YÖNETİMİ

Tedbir 2: Türkiye'nin Sınır Kontrol Kapasitesinin Güçlendirilmesi –Sınır Yönetimi İdari Kapasitesinin Yerel Düzeyde İyileştirilmesi

Bu tedbir sadece bir hizmet sözleşmesi içermektedir (ihaleler altında).

Tedbir 3: Operasyon 3.1: Türkiye ve Yunanistan arasındaki Sınırların Sınır Gözetimi Kapasitesinin Artırılması

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 1,821,030 AVRO (IPA: 1,638,927 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: İlgili sınır muhafızlarının (halihazırda Kara Kuvvetleri) kurumsal kapasitesinin artırılması suretiyle sınır güvenlik ve gözetimi ile sınır gözetim sisteminin modernizasyonunun desteklenmesi; yasadışı göç, insan ticareti, sınır ötesi suçlar ve kaçakçılığın engellenmesine katkıda bulunulması; AB'nin Entegre Sınır Yönetimi politikaları ve stratejileri ile uyumlu sınır yönetimi ve standartların daha fazla gelişiminin ve uygulanmasının sağlanması.

Yararlanıcı: İçişleri Bakanlığı, eş yararlanıcı ve son kullanıcı ise Genelkurmay Başkanlığı (Kara Kuvvetleri Komutanlığı).

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(f) maddesi uyarınca Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. UNDP geniş çerçevede teorik ve pratik bilgi ile uzmanlık sağlayabilen teknik olarak yetkin bir uluslararası kuruluştur. UNDP uluslararası ve AB standartlarıyla uyumlu bir şekilde ülke içinde ve özellikle Batı sınırlarında ihtiyaçlara cevap verebilir niteliktedir.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Hibeler-Eşleştirme 2,000,000 AVRO (IPA: 1,900,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Türk Gümrük İdaresi'nin deniz gümrükleri gözetim kapasitesinin ve operasyonel prosedürlerinin geliştirilmesi amacıyla, Deniz Kontrolü Strateji Belgesine uygun olarak ve Sahil Güvenlik ile işbirliği halinde, pilot uygulama oluşturulması.

Faaliyetlerin genel tanımı: Eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerinin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %95'idir. Eşleştirme sözleşmesi 2014'ün 4. çeyreğinde imzalanacaktır.

Tedbir 4:Sınır Yönetiminde İşbirliğini Geliştirmek – Yunanistan ve Bulgaristan'la Sınır Yönetiminde Bölgesel İşbirliği - Faz 2

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 3,000,000 AVRO (IPA: 2,000,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: AB'nin Entegre Sınır Yönetimi politikasıyla uyumlaşmaya yönelik olarak Türkiye'nin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi suretiyle AB'nin stratejik hedefi olan açık ve güvenli sınırların temini.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Eğitim ve Teknik Destek.

Yararlanıcı: İçişleri Bakanlığı (ana yararlanıcı) ve Genelkurmay Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı (eş yararlanıcılar).

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(c) maddesi uyarınca Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. IOM, küresel bir göç kuruluşu olup, göç yönetimi alanında projeye alakalı bütün konularla ilgilenebilecek uzmanlık ve deneyime sahiptir. IOM, Türkiye'nin göçle ilgili konularda ulusal özelliklerine vakıftır. Bunun yanında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve ortak ülkelerin ilgili kilit kuruluşları ile sağlam ilişkileri vardır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %66,6'sıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Bu alt sektör altındaki farklı tedbirler için ihaleler 38,248,720 AVRO

Sektör destek faaliyetleri yaklaşık olarak dört tedarik sözleşmesi ve bir teknik destek sözleşmesi ile uygulanacaktır. İhaleler, AB'nin dış sınırına bitişik olan Türkiye'nin batıdaki kara sınırının daha iyi izlenmesini ve olası kural dışı geçiş girişimleri ile diğer illegal faaliyetlerin önlenmesini sağlayacaktır.

Sözleşmeler, 2014 yılının üçüncü ve dördüncü çeyreklerinde imzalanacaktır.

3. İş Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi 3,500,000 AVRO (IPA 3,150,000 AVRO)

Proje Amacı:

Projenin genel amacı, Türkiye'de sosyal diyalogu her düzeyde desteklemektir.

Beklenen temel sonuçlar:

- İş hayatında sosyal diyalogu daha iyi gerçekleştirmek için, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın,

İlgili kuruluşların ve sosyal partnerlerin kurumsal kapasitesi geliştirildi.

- Örgütlenme özgürlüğü, toplu sözleşme ve sosyal diyalog üzerine kurumların ve toplumun farkındalığı her düzeyde arttı.
- Her düzeydeki sosyal diyalog mekanizmaları geliştirildi.

Endikatif uygulama yöntemleri:

Hibeler – Doğrudan hibe sözleşmesi 2,500,000 AVRO (IPA: 2,250,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: İş hayatında sosyal diyalogu daha iyi gerçekleştirmek için. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, ilgili kuruluşlar ve sosyal partnerlerin kurumsal kapasitesinin artırılması. Kapasite, uluslararası çalışma standartları üzerine eğitimler aracılığıyla arttırılacaktır. Sosyal diyalog, örgütlenme özgürlüğü, toplu iş sözleşmesi hakkı konularıyla ilgili Uluslararası Çalışma Örgütü ve AB standartlarıyla daha iyi uyumlaştırma; durum analizleri, açık analizi, eylem planı ve yol haritası oluşturulması yoluyla sağlanacaktır. Ayrıca, il istihdam ve hizmet kurumlarının kurumsal kapasitesi geliştirilecek ve eğitim kurumlarının farkındalıkları arttırılacaktır.

Hibe altında finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Eğitim ve Teknik Destek.

Yararlanıcı: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB).

İstisnaların kullanımı için gerekçe: MT'nin UK'sının 190(1)(c) maddesi uyarınca Uluslararası Çalışma Örgütü (IOM) ile bir doğrudan hibe anlaşması imzalanacaktır. Uluslararası Çalışma Örgütü, yetkilendirilmesinin gerektirdiği gibi, sosyal diyalog alanında teknik yeterlilik gösteren özel bir organdır ve proje faaliyetleriyle ilgili üst düzey uzmanlaşması vardır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı: AB eş-finansmanı mümkün olan en yüksek oranı eyleme ait uygun masrafların %90'ıdır.

Endikatif imza tarihi: Hibe anlaşması 2014'ün 3. çeyreğinde imzalanacaktır.

Hibe Programı 1,000,000 AVRO (IPA: 900,000 AVRO)

Faaliyetlerin genel tanımı: Hibe programı bileşeni, işgücü piyasasının modernizasyonu, iş kalitesi, değişim ve yeniden yapılanma tahmini, hazırlığı ve yönetimi, güvenceli esneklik, yetenekler, mobilite ve göç, genç istihdamı, sağlık ve güvenlik stratejisine katkı, iş ve aile hayatıyla uzlaşma, cinsiyet eşitliği, ayrımcılıkla mücadele alanında faaliyet, aktif içermeye ve uygun iş gibi iş ve çalışma ortamındaki sorunlarla mücadele etmek amacıyla sosyal diyalogun adaptasyonuna ilişkin tedbir ve girişimleri içerebilir. En az 20 projeyi destekleyecektir.

Program altında finanse edilen faaliyetlerin hedef grubu işçi, işveren ve memur sendikaları ile konfederasyonları gibi sosyal partner kuruluşlarıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

Tüm hibe programı bütçesinin eş finansmanı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılacaktır. Hibe yararlanıcıları ayrıca, münferit hibe sözleşmelerinin en az %10'unu eş finansman olarak sağlamakla mükellefidir.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eğer eylemin gerçekleşmesi için tam finansman gerekiyorsa, Mali Tüzük'ün 192. Maddesi uyarınca %100'e kadar çıkabilir. Tam finansman gereksinimi, eşit muamele ve tutarlı mali yönetim ilkelerine bağlı olarak, ihale kararının verilmesinden sorumlu yetkilendirme görevlisi tarafından gerekçelendirilecektir. İhalelere 2015 yılının 4. çeyreğinde çıkılacaktır.

Sektör Amaçları:

Sektör müdahalesinin genel amacı, AB müktesebatı ve Avrupa 2020 sürdürülebilir enerji hedefleri ile uyumlu bir biçimde Türk enerji piyasasının güvenli, özgür ve saydam hale gelmesini temin etmektir.

Beklenen temel sonuçlar:

- Enerji verimliliği ile yenilenebilir enerji sektöründe yer alan özel sektör kuruluşlarının (KOBİ) uluslararası finans kuruluşları ve enerji verimliliği finansman mekanizması tarafından sağlanan fonları hazmetme kapasitesinin artırılması.
- Enerji verimliliğine yönelik olarak elektrik üretim ve iletim tesislerinin idari ve operasyonel kapasiteleri artırıldı.
- Gaz iletim alanında yapılacak yatırımlar için gerekli olan ön çalışmalar 2017 itibariyle tamamlandı.
- Atık ısı teknolojisi, temiz enerji uygulamaları, verimli aydınlatma teknolojileri hakkında 2013 yılı itibariyle sınırlı düzeyde olan teknik bilgi ve veriler 2017 yılı itibariyle aktarılacak ve geliştirilecektir. AB'de uygulanmakta olan en iyi atık ısı teknolojisine ilişkin ayrıntılı teknik bilgi aktarılacak ve çalıştaylar ve yayımlanacak raporlar vasıtasıyla yaygınlaştırılacaktır.
- Yenilenebilir enerji teknolojilerinin ısıtma/soğutma ve dağıtımda kullanılmasına yönelik olarak hazırlanan projeler, KOBİ'ler ve belediyeler tarafından uygulanmaya başlamıştır.
- Yeni yenilenebilir enerji teknolojilerinin piyasada kullanımı konusundaki AR-GE çalışmalarına ilişkin olarak KOBİ'ler ve Belediyeler için gerekli alanlar belirlenecektir.
- Yenilenebilir enerji sektöründe yeşil sertifika sistemi proje uygulama süresi sonunda hayata geçirilmiştir.
- İyi işleyen enerji değişimi operasyonları için için yasal, yapısal ve idari temel.
- Doğal gaz piyasasında iletim sistemi operatörünün kurumsal ve fiziki kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla 2013 yılı itibariyle mevcut olmayan Veri Tabanlı Kontrol ve Gözetleme Sistemi'nin (SCADA) tasarımı 2015 yılı itibariyle tamamlanmıştır.
- Doğal gaz iletim sisteminin etkin bir şekilde işletilmesi için iletim sistem operatörü olan BOTAS'ın gelecek altyapı yatırımları için hazırladığı yatırım programı yeniden düzenlenmiştir.
- Müdahalenin sonunda veri merkezi kurulmuştur. Kamu yetkilileri ile özel sektör arasında veri toplama işlemlerine ilişkin gerçekleştirilen koordinasyon, kurulan veri merkezi ile güçlendirilmiştir. Veri merkezinin kurulmasını takiben, uzun vadeli enerji senaryolarının hazırlanması, planlanması ve modellenmesi çalışmalarına hız kazandırılmıştır.
- Şeffaflık ve üçüncü tarafların piyasa verilerine erişimleri sağlanmıştır.
- Nükleer güvenliğinin sağlanmasına yönelik düzenleyici organizasyonel yapı, çerçeve ve kapasite geliştirilmiştir.
- Sanayi, özel sektör ve yapı sektörü KOBİ'ler dâhil olmak üzere ilgili tüm paydaşlarda enerji verimliliği, yenilenebilir enerji donör koordinasyonu ve pilot çalışmalara ilişkin farkındalık artırılmıştır.

Endikatif uygulama yöntemleri:

Sektör müdahalesi aşağıdaki yönetim yöntemiyle uygulanacak altı tedbiri içermektedir:

Tedbir 1: Enerji Verimliliği - ortak yönetim, Dünya Bankası ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile birlikte

Tedbir 2: Yenilenebilir Enerji - ortak yönetim, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile birlikte

Tedbir 3: Elektrik ve Gaz Piyasasının Geliştirilmesi - ortak yönetim, Dünya Bankası ile birlikte

Tedbir 4: Uzun vadeli enerji senaryoları, kapasite geliştirme ve Elektronik Enerji Veri Merkezi kurulması - ortak yönetim, Dünya Bankası ile birlikte

Tedbir 5: Nükleer Güvenlik Düzenleyici Altyapısının Geliştirilmesi- merkezi olmayan yönetim (Eşleştirme)

Tedbir 6: Sanayi, Özel Sektör, KOBİ'ler, AB ile Türk Kamuoyu ve ilgili tüm paydaşların için farkındalık yaratılması - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile birlikte

Ortak yönetim için, biri Dünya Bankası ile yapılacak İdari Anlaşmadan, diğeri ise Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile yapılacak Katkı Anlaşmasına dayalı iki Güven Fonu oluşturulacaktır. Söz konusu miktarlar sırasıyla: Dünya Bankası ile gerçekleştirilecek İdari Anlaşma için **12,875,524 AVRO** ve AİKB ile Katkı Anlaşması için **24,352,772 AVRO**'dur (her bir tedbir başına bütçe dökümü ve daha fazla ayrıntı için aşağıya bakınız).

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının dört açıdan değerlendirmesi hala devam etmektedir. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının gereklilikleri yerine getirmemesi durumunda, doğrudan hibe gibi alternative çözümler öngörülmektedir.

Tedbir 1: Enerji Verimliliği

Ortak Yönetim: 14,750,378 AVRO (100% IPA)

Kuruluş ismi: DB ve AİKB

Kuruluşun seçilme gerekçesi: Tedbir, gelecek dönemde Uluslararası Finans Kuruluşları tarafından daha fazla finansman sağlanacak olan özel sektör operatörlerinin desteklenmesine odaklanacaktır. Bu faaliyetler, Dünya Bankası ile birlikte IPA 2012 Enerji Verimliliği bileşeni ve Avrupa Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası'nın Türkiye'deki Enerji Tasarruf Birliği piyasasının potansiyeli konusunda yapacağı çalışmalar için tamamlayıcı nitelikte olacaktır. Bu tedbir Uluslararası Finans Kuruluşlarını (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankası), Türkiye'deki iştirakçi bankaları ve bu bankalara fon sağlayan ilgili iki taraflı ajansları destekleyecektir. Dünya Bankası yapılmış bir Çerçeve Anlaşma bulunmaktadır; Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın dört açıdan değerlendirmesi devam etmektedir.

Kuruluşa tevdi edilmiş görevler: Dünya Bankası ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Teknik Desteği kullanıma hazır bulundurmak amacıyla güven fonlarının yönetimini üstlenecektir. Enerji Verimliliğine ilişkin olarak amaç, elektrik dağıtım ve üretiminin enerji verimliliğinin artırılması ile konut ve endüstri sektörüne yapılan doğal gaz dağıtımında enerji verimliliğinin sağlanmasını destekleyecek Uluslararası Finans Kuruluşlarının Enerji Verimliliği konusundaki kredi planlarının özel sektör operatörleri tarafından tamamlanmasını mümkün kılmak amacıyla özel sektör operatörlerine özellikle Teknik Destek sağlamak olacaktır.

Akdedilecek anlaşmalar: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile Katkı Anlaşması ve Dünya Bankası ile İdari Anlaşma.

Tedbir 2: Yenilenebilir Enerji

Ortak yönetim: 14,429,378 AVRO (100% IPA)

Kuruluş ismi: AİKB

Kuruluşun seçilme gerekçesi: Gelecek dönemde Uluslararası Finans Kuruluşları tarafından daha fazla finanse edilecek olan özel sektör operatörlerini destekleyecek tedbirlere odaklanacak. Tedbir, Uluslararası Finans Kuruluşlarını (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Dünya Bankası) yanı sıra iştirakçi Türk bankalarını ve bu bankalara fon sağlayan ilgili iki taraflı ajansları destekleyecektir. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın dört açıdan değerlendirmesi devam etmektedir.

Kuruluşa tevdi edilmiş görevler: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Yenilenebilir Enerjiyle alakalı olarak Yenilenebilir Enerjinin ısıtma, soğutma ve taşınmada kullanılması, yeni Yenilenebilir Enerji teknoloji gelişmelerinin artırılması ve Yeşil Sertifika Sisteminin kurulmasına yönelik hazırlık yapılmasına destek verecek ve amacı özel sektörün Yenilenebilir Enerji yatırımlarında bulunabilmeleri için özel sektöre özellikle sağlanacak olan Teknik Desteği kullanıma hazır bulundurmak amacıyla güven fonlarını yönetecektir.

Akdedilecek anlaşma: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile Katkı Anlaşması.

Tedbir 3: Elektrik ve Gaz Pivasasının Gelistirilmesi

Ortak yönetim: 1,703,654 AVRO (100% IPA)

Kuruluş ismi: DB

Kuruluşun seçilme gerekçesi: Dünya Bankası, Türkiye'de TEIAS da dahil olmak üzere Veri Tabanlı Kontrol ve Gözetleme Sistemlerinin (SCADA) finansmanında geniş deneyim sahibidir.

Kuruluşa tevdi edilen görevler: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kurumları için Teknik Destek.

Akdedilecek anlaşma: DB ile İdari Anlaşma.

Measure 4. Uzun dönemli enerji senaryoları, kapasite geliştirme ve Elektronik Enerji Veri Merkezinin kurulması

Ortak yönetim: 5,298,854 AVRO (100% IPA)

Kuruluş ismi: DB

Kuruluşun seçilme gerekçesi: Dünya Bankası enerji senaryosu formülasyonu ve modellemesi konusunda dünya çapında tecrübe sahibidir. Dünya Bankasının katılımı uygulama sürecine önemli katkılar sağlayacaktır.

Kuruluşa tevdi edilen görevler: Eksikliklerin ve ihtiyaçların belirlenmesi için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının istatistik ve enerji planlama fonksiyonlarının gözden geçirilmesine yönelik Teknik Destek sağlanması. Gerekli planlamaların ardından tahmin modelleri alınacak ve uzun dönemli enerji planlamalarında kullanılacaktır. Sonuç olarak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı enerji ile ilgili tüm verileri bir merkezde toplayabilecek yeterliliğe gelerek, uzun dönemli enerji senaryoları geliştirilecek, modelleme ve senaryo kurgulanabilmesi için gereken verilerin analiz edilebilmesi ve bu verilerden faydalanılabilmesi için kapasite artışı gerçekleştirilmiş olacaktır.

Akdedilecek anlaşma: DB ile İdari Anlaşma.

Tedbir 5. Nükleer Güvenlik Düzenleme Altyapısının Gelistirilmesi

Hibe- Eşleştirme sözleşmesi 1,902,192 AVRO (IPA: 1,807,082 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna (TAEK) nükleer düzenleyici altyapısının etkililik ve verimliliğini artırmak amacıyla destek sağlanması.

Faaliyetlerin genel tanımı: TAEK için Eğitim ve Teknik Destek.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Uygun masrafların %95'idir.

Bu tedbir MFİB tarafından uygulanacak olup Eşleştirme sözleşmesi 2014'ün 4. çeyreğinden itibaren başlatılacaktır.

Tedbir 6: Sanayi, Özel Sektör, KOBİ'ler, AB ve Türk kamuoyu ile ilgili tüm paydaşlarda farkındalık yaratma

Ortak yönetim: 1,046,032 AVRO (100% IPA)

Kuruluş ismi: AİKB ve DB

Kuruluşun seçilme gerekçesi: Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji konularında önemli ölçüde yer alması sebebiyle AİKB, bu bileşeni yürütecektir. AİKB'in dört açıdan değerlendirilmesi devam etmektedir.

Kuruluşa tevdi edilen görevler: Seminerler, eğitimler ve 2012 IPA projesi kapsamında kurulan web sitesinin geliştirilmesi, medyanın farkındalığına ilişkin kampanyalar ve ilgili basın açıklamalarının yanı sıra toplamda altı Enerji Forumu (Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Nükleer Güvenlik), belediyeler için beş seminer ve KOBİ'ler için 3 atölye çalışması gibi faaliyetler aracılığıyla 2013 sektör programı çıktılarının tanıtımı.

Akdedilecek anlaşma: AİKB ile Katkı Anlaşması.

5. Türkiye’de İklim Değişikliği Alanında Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi

15,500,000 AVRO (IPA 13,950,000 AVRO)

Proje Amacı:

Bilimsel kanıtlar ışığında iklim değişikliğini azaltma yönündeki küresel çabalara destek olmak amacıyla antropojenik sera gazı emisyonlarının azaltılması.

Beklenen temel sonuçlar:

- Düşük karbon salınımı için stratejiler ve eylemler geliştirilmesine yönelik analitik temel geliştirildi.
- Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormanlık sektörü için analitik temel geliştirildi.
- Florlanmış gazların aktarımı ve kapasite tesisi için kapasite geliştirildi.
- İklim konusunda gereken ortak çabalar üzerine kamuoyu algısı artırıldı ve paydaşların kapasitesi geliştirildi.

Endikatif uygulama yöntemleri:

Hibe Programı 3,000,000 AVRO (IPA: 2,400,000 AVRO)

Finanse edilecek faaliyetlerin genel tanımı: Belediyeler, il özel idareleri, STK’lar, üniversiteler, araştırma enstitüleri, kar amacı gütmeyen vakıflar, odalar ve sendikalar da dâhil olmak üzere daha geniş bir paydaş kitlesini hedefleyen İklim Değişikliği Hibe Programının hazırlanması ve uygulanması. Bu hibe bileşeni toplamda 50 projeyi destekleyecektir. Eylem maliyetlerinin % 100’ü hibe olarak karşılanacak olan küçük ölçekli projeler, öncelikli olarak toplum tabanlı müdahaleleri içermeyi hedefleyecektir. Büyük ölçekli projeler ise coğrafi olarak daha büyük projeleri ve/veya bazı küçük ölçekli yatırım projelerini kapsayacak/katkı sağlayacak olup eylem maliyetlerinin % 90’ı hibe yoluyla karşılanacaktır. İlgili tüm kurumlar küçük ya da büyük fark etmeksizin projelere başvurabilmektedir. Bir başvuru sahibi birden fazla teklif sunabilecek olmakla birlikte belirli bir kuruluşun başvurularından sadece biri hibe alabilecektir.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Uygunluk, etkinlik ve fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyetli olması.

AB eş-finansmanı mümkün olan üst oranı: Yürütmekte olana faaliyet için tam finansman gerekiyorsa MT’nin 192. Maddesi uyarınca %100’e kadar çıkabilir. Tam finansman gereksinimi, eşit muamele ve tutarlı mali yönetim ilkelerine bağlı olarak, ihale kararının verilmesinden sorumlu yetkilendirme görevlisi tarafından gerekçelendirilecektir.

İhale çağrısına, 2014’ün 3. çeyreğinde çıkılacaktır.

İhale (12,500,000 AVRO)

Proje, dört ilave Teknik Destek sözleşmesi aracılığıyla uygulanacaktır.

İhalelere 2014’ün 3. ve 4. çeyreklerinde çıkılacaktır.

6 Avrupa Kirleticisi Salım ve Taşıma Kaydı (E-PRTR) Konusunda Türkiye’deki Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi - 2,410,000 AVRO (IPA: 2,149,000 AVRO)

Proje Amacı:

Çevresel koşulların iyileştirilmesi, endüstriyel kirliliğin izlenmesi ve kayıt altına alınması suretiyle Türkiye’deki endüstriyel kirlilik kontrolünün geliştirilmesi.

Beklenen temel sonuçlar:

- Ulusal Avrupa Kirleticisi Salım ve Taşıma Kaydı sistemi oluşturuldu.
- Yetkili Kurumlar ve öncelikli grupların kurumsal, bireysel ve teknik kapasiteleri artırıldı.

- Öncelikli grupların ve karar alıcıların bilinci artıracak.

Endikatif uygulama yöntemleri:

İhale (2,410,000 AVRO)

Proje, bir tedarik ve teknik yardım sözleşmesi aracılığıyla uygulanacaktır.

İhalelere 2014'ün 3. ve 4. Çeyreklerinde çıkılacaktır.

7 Türkiye'deki 4 Pilot Nehir Havzasında Su Verimlilik Unsurları ve Nehir Havzası Yönetim Planları Hakkında Ekonomik Analizler İçin Teknik Yardım Projesi- 4,500,000 AVRO (IPA 4,050,000 AVRO)

Proje Amacı:

Projenin genel amacı, Türkiye'de su kaynaklarının iyileştirilmesi ve su kullanımındaki verimliliğin sağlanması amacıyla AB Su Çerçeve Direktifi'nin ekonomik gerekliliklerinin yerine getirilmesidir.

Beklenen temel sonuçlar:

- Su Çerçeve Direktifi ve su kullanım verimliliği ile ilgili diğer direktiflerin yasal ve kurumsal düzeltmelerin analizi ile AB müktesebatı ile taslak tüzüklerin tam olarak uygulanabilmesi için gereken ekonomik analizler.
- Su Çerçeve Direktifi'nin 5. maddesi ile ilgili Türkiye Raporu'nda farklı karakteristik özelliklerin örneklenmesi ile ilgili genel bir değerlendirme yapmak üzere seçilen 4 havza (Marmara, Van Gölü, Ceyhan ve Batı Karadeniz Havzaları) için su kullanımıyla ilgili ekonomik konuların kısa bir taraması tamamlanacaktır.
- Üç Nehir Havza Yönetim Planı (NHYP) tamamlanacaktır.
- Su Çerçeve Direktifi'nin 5. Maddesi ile ilgili rapor tamamlanacaktır.
- Su verimliliği raporu tamamlanacaktır.
- Durum Sınıflandırması Raporu tamamlanacaktır.
- NHYP'lerin Program Tedbirleri bölümü tamamlanacaktır.
- Bir Ekonomik Model geliştirilecektir.
- Bir Ulusal Uygulama Planı oluşturulacaktır.
- İletişim Stratejileri ile ilgili rapor tamamlanacaktır.

Endikatif uygulama yöntemleri:

İhale (4,500,000 AVRO)

Proje bir teknik yardım sözleşmesi aracılığıyla uygulanacaktır.

İhalelere, 2014'ün 3. ve 4. çeyreklerinde çıkılacaktır.

MIPD Sektör 7. Sosyal Gelişme – Birlik Program ve Ajanlarına Katılım 71,203,189 AVRO

8 Sosyal Gelişme- Birlik Program ve Ajanlarına Katılım 71,203,189 AVRO

Proje Amacı:

Türkiye'nin Birlik programlarına katılımı, Türkiye'nin Birlik programlarında yer alması ile ilgili genel kuralları düzenleyen anlaşmalar uyarınca her bir program için AB Komisyonu ve Türkiye arasında akdedilecek uluslararası anlaşmalar ile belirlenen özel şart ve hükümlere uygun olmalıdır. Hem Yararlanıcı Ülkenin yapacağı toplam katkı tutarı hem de IPA Tüzüğü kapsamında finanse edilen yardım tutarına ilişkin hükümler yer almalıdır.

MIPD Sektör 8. Tarım ve Kırsal Kalkınma Sektörü - 15,468,000 AVRO (IPA 12,525,000 AVRO)

9 Tarım ve Kırsal Kalkınma; gıda ve yem güvenliği, balıkçılık- 15,468,000 AVRO (IPA 12,525,000 AVRO)

Proje Amacı:

Türkiye'nin, Ortak Tarım Politikası ile Ortak Balıkçılık Politikasının gelecekteki uygulamasına hazırlanması ve yiyecek ve gıda güvenliği ile halk sağlığı seviyelerinin AB standartlarına yükseltilmesi

Beklenen temel sonuçlar:

- İyi işleyen Entegre İdare ve Kontrol Sistemi (IACS) ve Arazi Parsel ve Tanımlama Sistemi (LPIS) oluşturulmuş ve uygulama için gerekli kontrol bileşenleri ile risk değerlendirmesi tanımlanmıştır.
- Türk tarım sisteminin AB yeşil tarım kuralları doğrultusunda geliştirilmesi için çapraz uygunluk kuralları uyumlaştırılmış ve Türk tarımının yeşilleştirilmesine yönelik politika araçları belirlenmiştir.
- Resmi kontroller, hayvan sağlığı, hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklar, risk analizleri ve hayvansal yan ürünler ile ilgili kapasite oluşturulmuş/geliştirilmiştir.
- Güçlendirilmiş Türk Balıkçılık Yönetim Sistemi.

Endikatif uygulama yöntemleri:

Tedbir 1.1: Saha ziyaretleri, Risk Değerlendirmesi ve Entegre İdare ve Kontrol Sistemi vazırları ile ilgili personel eğitimi

Bu tedbir yalnızca bir hizmet sözleşmesi içermektedir (ihaleler kapsamında).

Tedbir 2.1: Çapraz Uygunluk Kurallarının Uyumlaştırılması

Hibeler- Eşleştirme sözleşmeleri 930,000 AVRO (IPA: 883,500 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Çapraz uygunluk kurallarıyla ilgili ilkelerin, Entegre İdare ve Kontrol Sistemiyle karşılıklı ilişkilere yönelik ve çapraz kontrol kurallarına ilişkin bilginin çiftçilere dağıtılmasının yanı sıra uygunluk denetimleriyle ilgili ilkelerin belirlenmesi için kapsamlı birer sistem oluşturulması.

Faaliyetlerin genel tanımı: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı personeli, kurumlar, yerel otoriteler ve STK'lara yönelik eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerinin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95'idir.

Eşleştirme sözleşmesi 2014'ün 4. çeyreğinde başlatılacaktır.

Tedbir 2.2: Türk tarım sisteminin AB vesil tarım kurallarıyla yakınlaştırılması için kapasitenin geliştirilmesi ve AB Nitrat Direktifi'nin uygulamasının iyileştirilmesi

Bu tedbir yalnızca bir hizmet sözleşmesi içermektedir (ihaleler kapsamında).

Tedbir 3.1: Resmi Kontroller, Risk İletisimi ve Değerlendirmesi, Hayvan Sağlığı, Hayvanlardan İnsanlara Bulaşabilen Hastalıklar ile Hayvansal Yan Ürünlerin Yönetimi Konularında Kapasite Geliştirme - Operasyon 1 - Eşleştirme - Gıda ve Yem Güvenliği

Hibeler- Eşleştirme sözleşmeleri 2,000,000 AVRO (IPA: 1,900,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın gıda ve yem güvenliğine yönelik resmi kontroller, hayvan sağlığı, hayvanlardan insanlara bulaşabilen hastalıklar ve hayvansal yan ürünlerin yönetimi ile ilgili riskler hakkında kapasitesinin artırılması.

Faaliyetlerin genel tanımı: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na yönelik eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerimin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Eyleme ait uygun masrafların %95'idir.

Eşleştirme sözleşmesi 2014'ün 4. çeyreğinde başlatılacaktır.

Tedbir 3.1 - Operasyon 1 - Teknik Destek - Gıda ve Yem Güvenliği

Bu tedbir yalnızca bir hizmet sözleşmesi içermektedir (ihaleler kapsamında).

Tedbir 4.1: Türk Balıkçılık Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi

Hibeler- Eşleştirme sözleşmeleri 1,690,000 AVRO (IPA: 1,605,000 AVRO)

Amaçlar ve sonuçlar: Balıkçılık alanında kurumsal, yasal, finansal ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi.

Faaliyetlerin genel tanımı: Balıkçılık alanındaki Genel Müdürler için eğitim ve Teknik Destek.

Gerekli uygunluk kriterleri: Başvuru sahipleri AB üyesi ülkelerin kamu kurumları ya da yetkilendirilmiş birimlerinden olmalıdır.

Gerekli seçim kriterleri: Başvuru sahibinin operasyonel kapasitesi.

Tercih kriterleri: Önerilen uzmanların teknik ehliyeti, önerimin uygunluğu, metodolojisi ve sürdürülebilirliği.

AB eş-finansmanı üst sınırı: Uygun masrafların %95'idir.

Eşleştirme sözleşmesi 2014'ün 4. çeyreğinde başlatılacaktır.

Bu sektör altındaki diğer tedbirlere yönelik ihaleler (10,848,000 AVRO)

2014'ün 3. ve 4. çeyrekleri içerisinde 3 taneye kadar hizmet sözleşmesi ihale edilecektir.

9. Destek ve diğer faaliyetler - 23,700,102 AVRO (IPA 21,400,102 AVRO)

10 Geliştirilmiş Avrupa Birliği'ne Entegrasyon Sürecini Destekleme Faaliyetleri (ESEI) 23,700,102 AVRO (IPA 21,400,102 AVRO)

Uygulama: MIPD'nin bütün sektörlerine teknik destek, eşleştirme ve doğrudan hibe sağlanmasına imkan verecek ve hızlıca hayata geçirilmesi gereken acil ihtiyaçlara cevaz veren 1 Proje Hazırlık (3 Milyon AVRO) ile 1 Tahsis edilmemiş Kurumsal Yapılanma İmkânı (18,400,102 AVRO). ESEI altında finanse edilen küçük ölçekli faaliyetler, Türk otoriteleri tarafından hızlı ve esnek bir şekilde direkt başlatılabilir. Söz konusu İmkân altında finanse edilecek 0,5 milyon Euro'nun üzerindeki tüm projeler için Komisyonun özel onayı gerekmektedir. Bu İmkân AB Bakanlığı tarafından yürütülmektedir (ABB).

Bu proje, Çerçeve Sözleşmeler (3 milyon AVRO) kapsamında proje hazırlık ve kurumsal yapılanma faaliyetlerine yönelik, endikatif olarak 5 sözleşme eşleştirme¹ (7 milyon AVRO), 7 sözleşme teknik destek (8 Milyon Euro) ve müktesebat uyumu ile yürütme faaliyetlerine² ilişkin 3 doğrudan hibe (3 milyon AVRO) sözleşmesi yoluyla olmak üzere 15 ayrı sözleşme vasıtasıyla uygulanacaktır.

Eşleştirme Sözleşmeleri'nin 2014'ün 4. çeyreğinden, doğrudan hibe prosedürünün 2014'ün 3. çeyreğinden, hizmet sözleşmelerinin 2014'ün 3. ve 4. çeyreğinden itibaren başlatılması beklenmektedir.

Planlanmış ESEI projelerinin endikatif listesi Proje Fişlerinin ekinde bulunmaktadır.

2.4 KESİŞEN KONULAR

Aşağıda geçen kesişen konular programlama sürecinde özel önemi haizdir: sivil toplum katılımının desteklenmesi, AB programlarına katılımın artırılması, yüksek düzeyli bir çevre koruması, iklim değişikliğine ilişkin kaygıların yaygın kabulünün sağlanması, felaketlere dirençlilik, kadın ve erkek için fırsat eşitliğinin yaratılması, dezavantajlı ve korunmaya muhtaç kesimlerin desteklenmesi ile iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesidir.

Bu önceliklere, program ve proje düzeyinde hem yatay tahsisatlar hem de dengeli cinsiyet yaklaşımı ya da dezavantajlı gruplara somut destekler gibi projelerde yer alan belirli aktiviteler aracılığıyla yer verilecektir. Örnek olarak: Sivil Toplum paydaşları proje Yönlendirme Komitelerine giderek daha fazla dahil olmaktadır ve uygun olduğu durumlarda eşit fırsatların sunulmasını temin etmeye yönelik olarak cinsiyete bağlı kontenjanlar önerilmektedir.

2.5 VARSAYIMLAR VE ÖNKOŞULLAR

2012 IPA I. bileşen anlaşması, Türk hükümetinin ulusal eş-finansman dahil yeterli kaynakların ve programın etkin olarak izlenmesini sürdüren Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) ile Program Yetkilendirme Görevlisi (PAO) başta olmak üzere merkezi olmayan yapılanma sistemine (DIS) ilişkin uygun örgütsel yapılanmanın bulunduğunu doğrulamasına bağlıdır. Kıdemli Program Yetkililerinin uygulamanın etkin olarak izlenmesine yönelik kapasiteleri, projelerin uygulanması öncesinde PAO tarafından kontrol edilecektir.

¹ Tekliflerin seçilmesine yönelik olarak gerekli seçim ve hibelerin verilmesi kriterleri bu Finansman Teklifinin 4.3 noktasında belirtilen eşleştirme el kitabında ortaya konulmaktadır.

² ESEI imkânı altında finanse edilecek sözleşme türlerine ilişkin nihai kararlar önerilen projelerin doğasına ve kalitesine bağlı olacaktır. Doğrudan hibelere ise, Mali Tüzüğün Uygulama Kurallarının 190(1)(c) Maddesi uyarınca hibeler seçilmiş kişilere verilecektir.

PAO, sözleşmelerin sonlanması öncesinde proje düzeyindeki koşulların dikkate alındığını doğrulayacaktır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) ile PAO projelerin ihale çizelgelerini sürdürmekle görevlidir ve gecikme durumlarında etkin ve düzenleyici önlemleri alacaklardır. Sözleşmelerin tamamlanması ile programa ilişkin nihai raporların sunulması sonrasında projenin sonuçlarında ya da fonların kullanılmasında değişiklikler meydana geldiğinde NAO, Komisyonu bilgilendirmelidir. Kuralların ihlal edilmesi, AB yardımlarının uygunluğunun gözden geçirilmesine neden olabilecektir.

3 BÜTÇE

3.1 ENDİKATİF BÜTÇE TABLOSU (MERKEZİ OLMAYAN YÖNETİM)

Merkezi olmayan yönetim	Kurumsal Yapılanma (İB)				Yatırım (INV)				Toplam		Toplam IPA AB katkısı		
	Toplam kamu harcaması AVRO (a)=(b)+(c)	IPA AB katkısı		Ulusal kamu katkısı		Toplam kamu harcaması AVRO (d)=(e)+(f)	IPA AB katkısı		Ulusal kamu katkısı				
		AVRO (b)	%	AVRO (c)	%		AVRO (e)	%	AVRO (f)	%		AVRO (g)=(a)+(d)	%
2. Adalet, İçişleri ve Temel Haklar	43402648	37399288	86	6004360	14	45474913	35038057	77	10436856	23	88878561	72437345	30.6
Yargı ve Temel Haklar Alt-Sektörü (organize suçlarla mücadele dahil)	18850518	15901471	84	2949047	16	8931193	6698395	75	2232798	0	27781711	22599866	
Göç Yönetimi ve Sınırlar	21053130	18347817	87	2705313	13	36543720	28339662	0	8204058	0	57596850	46687479	
Proje 1 İş Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi	3500000	3150000	90	350000	10	0	0	0	0	0	3500000	3150000	
Sektör 5 Enerji	35385488	35290378	100	95110	0	3745000	3745000	100	0	0	39130488	39035378	16.5
Sektör 8 Tarım ve Kırsal Kalkınma	15468000	12525000	81	2943000	19	0	0	0	0	0	15468000	12525000	5.3
Sektör 6 Çevre ve İklim Değişikliği	22010000	19809000	90	2201000	10	400000	340000	85	60000	15	22410000	20149000	8.5

Proje 2 Türkiye'de İklim Değişikliği Alanında Kapasitenin Geliştirilmesi	15500000	13950000	90	1550000	10	0	0	0	0	0	0	0	15500000	13950000
Proje 3 Avrupa Kirlenici Salım ve Tasama Kaydı (E-PRTR) Konusunda Türkiye'deki Kapasitenin Geliştirilmesi	2010000	1809000	90	2010000	10	400000	340000	85	60000	15	2410000	4050000	2149000	2149000
Proje 4 Türkiye'deki 4 Pilot Nehir Havzasında Su Verimlilik Unsurları ve Nehir Havzası Yönetim Planları Hakkında Ekonomik Analizler İçin Teknik Yardım	4500000	4050000	90	450000	10	0	0	0	0	0	4500000	4050000	4050000	4050000
Sektör: 7 Sosyal Gelişme	71203189	71203189	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71203189	71203189
Birlik Programı	71203189	71203189		0		0	0		0		0		71203189	71203189
9. Destek ve diğer faaliyetler	23760102	21400102	90	2300000	10	0	0	0	0	0	23700102	21400102	21400102	21400102
ESEİ paketi	23700102	21400102	90	2300000	10	0	0	0	0	0	23700102	21400102	21400102	21400102
TOPLAM	211170427	197626957	94	13543470	5	49619913	39123057	79	10496856	21	260790340	236750014	236750014	100

Net KDV tutarları

* Ulusal taraflarca sağlanan katkı (kamu ve özel ulusal ve/veya uluslararası katkı)

(1) Toplam IB ya da INV ((a) veya (d) sütunları) harcamaları % olarak ifade edilmiştir.

(2) Sektör/Proje: (h) sütununun genel toplamının %'si olarak ifade edilmiştir. Toplam Finansman Teklifi içerisindeki Sektör/Projenin, toplam IPA

AB katkısı üzerinden görece ağırlığını göstermektedir.

3.2 PROGRAM KAPSAMINDA UYGULANAN EŞ-FİNANSMAN İLKESİ

Programa ayrılan toplam bütçenin % 90.7'sini temsil eden AB katkısı, merkezi olmayan yönetimde kamu harcaması olarak geçen uygun harcamaya göre hesaplanmıştır. Ortak eş-finansman kural olarak uygulanacaktır.

Türkiye, yatırım projeleri için en az %15 oranında ve bazı durumlarda daha fazla oranda eş finansman sağlayacaktır.

Hibe programlarında ise nihai hibe yararlanıcıları, hem yatırım hem kurumsal yapılanma projelerinde, projenin toplam maliyetinin en az %10'u oranında bir katkıda bulunmalıdır.

Ortak yönetim ile uygulanması öngörülen Tedbir 4: Türkiye'de Katılımcı Demokrasinin Güçlendirilmesi: Cinsiyet Eşitliğinin İzlenmesi (Göç ve Sınır Yönetimi sektör fişi) ile "Enerji" sektör program altındaki tedbirler için eş-finansman gerekmemektedir.

4 UYGULAMA

4.1 YÖNETİM BİÇİMLERİ VE UYGULAMA YÖNTEMLERİ

"Enerji" sektör müdahalesi altındaki birkaç tedbir dışında Bu program 1605/2002 sayılı Mali Tüzüğü'nün³ 53c Maddesi ve Uygulama Kurallarının⁴ ilgili hükümleri uyarınca merkezi olmayan yönetim ile uygulanacaktır. Yararlanıcı Ülke, 1605/2002 sayılı Mali Tüzüğü'nün 56. Maddesi'nde belirtilen koşullara her zaman uyulduğunu temin etmeye devam edecektir.

IPA Uygulama Tüzüğü'nün 18. Maddesi'nde yer aldığı şekliyle Avrupa Komisyonu'nun ön (ex ante) kontrolünü içermeyen merkezi olmayan yönetime izin verilene kadar, Avrupa Komisyonu'nun ön (ex ante) kontrolü, sözleşmelerin ihalesi, ihale çağrılarının açılması ve sözleşmeler ve hibelerin imzalanmasının tamamına uygulanacaktır.

Ortak yönetim kapsamındaki uygulamalarda ihale ve hibelerin verilmesi prosedürlerine ilişkin genel kurallar 1605/2002 sayılı Mali Tüzüğü'nün 53d Maddesi uyarınca Komisyon ile ilgili programın/faaliyeti uygulayan uluslararası kurum arasındaki Katkı Anlaşması/İdari Anlaşmada belirtilmelidir.

4.2 ALIM VE HİBE USULLERİ İÇİN GENEL KURALLAR

Uygulama Kurallarının 262(3). Maddesi uyarınca, faydalanıcı ülke Mali Tüzüğü'nün 3. Bölüm, IV. Başlık, 2. Kısımında yer alan ihale kurallarına tabi olacaktır. Mali Tüzüğü'nün 193. Maddesine göre, bu kuralların yanısıra hibelerin verilmesi usulleri faydalanıcı ülke ile akdedilecek finansman anlaşmasında ortaya konulacaktır.

Hibeler (doğrudan ihale dahil) için gerekli seçim ve hibelerin verilmesi kriterleri:

Gerekli seçim kriterleri, başvuru sahibinin mali ve operasyonel kapasitesidir.

³ En son 1525/2007 sayılı Tüzük (AK, Avrotom) (RG L 343, 27.12.2006, s.9) ile değiştirilen 1605/2002 sayılı Tüzük (RG L 248, 16.9.2002, s.1).

⁴ En son 478/2007 sayılı Tüzük (AK, Avrotom) (RG L 111, 28.4.2007, s.13) ile değiştirilen 2342/2002 sayılı Tüzük (RG L 357, 31.12.2002, s. 1).

Hibe projeleri seçim kriterleri ilgililik, etkinlik, fizibilite, sürdürülebilirlik ve eylemin uygun maliyete sahip olmasıdır.

4.3 EŞLEŞTİRME PROJELERİ İÇİN UYGULAMA İLKELERİ

Yapılmış masrafların geri ödenmesine yönelik olarak, seçilmiş Üye Devlet yönetimlerinin talep edilen kamu sektör uzmanlığını sağlamak yönünde olur vermesi yoluyla eşleştirme projeleri bir hibe anlaşması formunda hazırlanır.

Sözleşme özellikle yerleşik eşleştirme danışmanı olarak Yararlanıcı ülkenin yönetimine tam zamanlı tavsiye sağlaması için atanan bir yetkilinin uzun süreli geçici görevlendirilmesini sağlayabilir.

Eşleştirme hibe anlaşması, Mali Tüzüğü'nün 4. Bölüm, IV. Başlık, 2. Kısım ve VI. Başlık, 1. Kısım ile Uygulama Kurallarının 4. Bölüm, II. Başlık, 2. Kısım ve VI. Başlık, 1. Kısım hükümleri uyarınca oluşturulacaktır.

Komisyon, Genişleme Genel Müdürlüğü'nün web sitesinde yer alan eşleştirme kılavuzunda geçen prosedürel ilkeler, standart kalıplar ile modelleri kullanır.

4.4 ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ VE DOĞA KORUMA

Tüm yatırımlar AB'nin ilgili çevre mevzuatına uygun biçimde yürütülür. Felaket riski esnekliği ile risk önleme ve yönetimi, programlarla projelerin hazırlanması ve uygulanmasında teşvik edilecektir.

5 İZLEME VE DEĞERLENDİRME

5.1 İZLEME

Programın uygulanması, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma İzleme Komitesi tarafından desteklenen IPA İzleme Komitesi aracılığıyla izlenecektir.

Komite, programın uygulanmasının etkinliğini, kalitesini ve uyumunu değerlendirecektir. Program hedeflerine ulaşılmasını temin etmek ve verilen yardımların verimliliğini arttırmak için her tür düzeltme tedbiriyle ilgili karara ilişkin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne (NAO) sunulacak bir suretle birlikte Avrupa Komisyonu'na ve Ulusal IPA Koordinatörü'ne (NIPAC) önerilerde bulunabilir.

5.2 DEĞERLENDİRME

Programlar, programların uygulanması ve stratejisi ile AB fonlarının yardım kalitesini, verimliliğini ve tutarlılığını arttırmak amacıyla IPA Uygulama Tüzüğü'nün 57. ve 82. Maddeleri uyarınca ön değerlendirmelerin yanı sıra ara değerlendirmelere ve uygun olduğu takdirde nihai değerlendirmelere tabi olur.

Yönetim yetkilerinin devrinden sonra ara değerlendirmeleri yürütme sorumluluğu, Avrupa Komisyonu'nun gerekli gördüğü durumlarda programlara ilişkin her türlü anlık ara değerlendirmeyi yapma hakkına halel getirmeksizin Yararlanıcı ülkeye aittir.

Nihai değerlendirmeler, yönetim yetkilerinin yararlanıcı ülkeye devrinden sonra dahi Avrupa Komisyonu'nun ayrıcalığı olmaya devam eder.

Değerlendirme sonuçları programlama ve uygulama döngüsünde dikkate alınır.

Komisyon aynı zamanda stratejik değerlendirmeler yapabilir.

6 DENETİM, MALİ KONTROL VE DOLANDIRICILIKLA MÜCADELE ÖNLEMLERİ

6.1 Denetim, Mali Kontrol ve Dolandırıcılıkla Mücadele Önlemleri

Bu programın uygulanmasında yer alan tüm tarafların hesapları ve işlemlerinin yanı sıra bu programı uygulayan tüm anlaşma ve sözleşmeler, bir taraftan takdir yetkisine dayanarak kontrollerde bulunabilecek olan Avrupa Komisyonu'nca (Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu) ya da dış denetçileri vasıtasıyla yapılacak denetim ve mali kontrollere diğer taraftan da Avrupa Sayıştay tarafından yapılacak denetimlere tabidir. Bu denetimler, Yararlanıcı Ülke'de AB Delegasyonu tarafından uygulanan ihale ve sözleşme düzenlemesinin ön doğrulması gibi önlemler içermektedir.

AB'nin mali çıkarının etkili korunmasını sağlamak için Komisyon (Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu) 2185/96 sayılı Konsey Tüzüğü'nde (AK, Euratom)⁵ öngörülen prosedürlere göre yerinde kontroller ve denetimler yapabilir.

Yukarıda bahsi geçen kontroller ve denetimler AB fonlarını alan tüm yükleniciler, alt yükleniciler ve hibe yararlanıcılarına uygulanır.

6.2 Mali düzenlemeler

Usulsüzlüklerin araştırılması konusunda birinci derecede sorumluluk taşıyan Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, bu programın uygulanmasına ilişkin herhangi bir usulsüzlük ya da ihmal tespit ettiğinde AB yardımının tamamının ya da bir kısmının iptal edilmesi suretiyle mali düzenlemeler yapar. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi; usulsüzlüklerin yapısını, ciddiyetini ve AB katkısında oluşturduğu mali kaybı dikkate alır.

İhmal ve dolandırıcılık da dâhil olmak üzere, bir usulsüzlük durumunda, ulusal yetkilendirme görevlisi ulusal geri alım prosedürlerine göre yararlanıcıya ödenen Topluluk yardımını geri alır.

6.3 Denetim izi

Ulusal yetkilendirme görevlisi ilgili tüm bilgilerin her zaman yeterince detaylı bir denetim izi sunmasını sağlar. Bu bilgiler ödeme başvurularının ve bu tür başvuruların muhasebe ve ödemeleri ile avans, garanti ve borç işlemlerinin yetkilendirilmesiyle ilgili belgelere dayanan kamtlardan oluşur.

6.4 Önleyici tedbirler

Yararlanıcı ülkeler dolandırıcılık ve usulsüzlük şüphesi bulunan vakaların soruşturulmasını ve etkili bir biçimde işleme tabi tutulmasını temin eder ve 1828/2006 sayılı Komisyon Tüzüğü'nde ⁶ öngörülene eşdeğer bir kontrol ve raporlama mekanizmasının işleve girmesini sağlar. Şüpheli veya gerçek tüm dolandırıcılık ve usulsüzlük vakalarının yanı sıra bunlarla

⁵ Avrupa Topluluklarının yolsuzluk ve diğer düzensizliklere karşı mali çıkarlarının korunmasına yönelik olarak Komisyon tarafından yürütülen teftiş ve yerinde kontrollere ilişkin 11 Kasım 1996 tarih ve 2185/96 sayılı Konsey Tüzüğü (AK, Avrotom) (RG L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁶ Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu üzerine Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 1080/2006 sayılı Tüzüğü (AK), Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu, Avrupa Sosyal Fonu ve Uyum Fonuna ilişkin genel hükümleri ortaya koyan 1083/2006 sayılı Konsey Tüzüğü (AK)nün uygulanmasına yönelik kuralları belirleyen 8 Aralık 2006 tarih ve 1828/2006 sayılı Komisyon Tüzüğü (AK) (RG L371, 27.12.2006, s. 1).

ilgili olarak alınan tüm önlemler, Avrupa Komisyonu servislerine gecikmeden rapor edilmelidir. Rapor edilecek herhangi bir şüpheli ya da gerçek dolandırıcılık ya da usulsüzlük yoksa Yararlanıcı ülke her bir üç aylık dönemin sonunu takiben iki ay içerisinde bu durumu Avrupa Komisyonu'na iletir.

Usulsüzlük, bir iktisadi işletmenin, gerekçelendirilmemiş bir gider kaleminin genel bütçeye katılması yoluyla Avrupa Birliği'nin genel bütçesine zarar verecek bir etkiye sahip davranışı veya ihmali sonucunda, uygulanabilir kuralların ve sözleşme hükümlerinin her türlü ihlali demektir.

Dolandırıcılık aşağıdakilerle ilgili herhangi kasti bir eylem ya da ihmali ifade eder: Avrupa Birliği'nin genel bütçesinden veya Avrupa Birliği tarafından ya da Avrupa Birliği adına idare edilen bütçelerden gelen fonların uygunsuz tutulması veya suiistimal edilmesi etkisini doğuracak şekilde ifadelerin ve dokümanların hatalı, yanlış veya eksik olarak kullanılması veya sunumu; aynı etkiye sahip spesifik bir yükümlülüğün ihlalinde bilgilerin açıklanmaması; başlangıçta belirlenenlerin dışındaki amaçlar için bu fonların yanlış kullanılması.

Yararlanıcı Ülke ilgili sözleşmelerin uygulanması esnasında ve bunun yanı sıra alım veya hibe verme prosedürünün herhangi bir aşamasında aktif ve pasif yolsuzluk içeren uygulamaları önlemek ve bunlara karşı koymak için uygun her türlü önlemi alır.

Aktif yolsuzluk, doğrudan doğruya ya da bir aracı vasıtasıyla bir yetkiliye görevini yerine getirmesi ya da yerine getirmekten kaçınması ya da görevlerini yerine getirirken resmi sorumluluklarından kaçınması karşılığında Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarına zarar veren ya da verebilecek bir biçimde kendisi veya kendi adına hareket edecek üçüncü bir kişi için herhangi bir avantaj sağlayan ya da sağlamayı taahhüt eden kişinin kasti eylemi olarak tanımlanmaktadır.

Pasif yolsuzluk, kendisi veya üçüncü bir kişi için doğrudan doğruya ya da bir aracı vasıtasıyla görevini yerine getirmesi ya da yerine getirmekten kaçınması ya da görevlerini yerine getirirken resmi sorumluluklarından kaçınması karşılığında Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarına zarar veren ya da verebilecek bir biçimde, herhangi bir avantaj elde eden ya da bir avantaj sağlanmasını talep eden ya da buna yönelik bir taahhüdü kabul eden yetkili kişinin kasti eylemi olarak tanımlanmaktadır.

Programın uygulanmasından sorumlu personel de dâhil olmak üzere, Yararlanıcı ülkenin yetkilileri, herhangi bir çıkar çatışması riskini ortadan kaldırmak için gereken her türlü önlemi almayı üstlenir ve böyle bir çatışmaya yol açabilecek bir durumu veya böyle bir çıkar çatışmasını hemen Avrupa Komisyonu'na bildirirler.

6.5 Mali düzeltmeler

Fonların, ilgili kurallar uyarınca kullanılmasını temin etmek için, Komisyon, 1605/2002 sayılı Mali Tüzük'ün 53c (2). maddesi uyarınca ve Komisyon ve Yararlanıcı ülke arasında imzalanan Çerçeve Anlaşma'da detaylı bir şekilde açıklanan hesapların ibra prosedürlerini veya mali düzeltme mekanizmalarını uygular.

Mali düzeltme aşağıdakilere yol açabilir:

- (i) Dolandırıcılık dahil olmak üzere spesifik bir düzensizliğin tespiti; ya da

(ii) Yararlanıcı ülkenin yönetim ve kontrol sistemlerinde zayıflık ya da kusur tespiti;

Avrupa Komisyonunun, bu program kapsamındaki harcamaların ilgili kuralları ihlal ederek yapıldığını fark etmesi durumunda AB finansmanının dışında bırakılacak miktarın ne kadar olacağına karar verir.

İlgili geri alımların yanı sıra bu tür düzeltmelerin hesaplanması ve oluşturulması IPA Uygulama Tüzüğü'nde sunulan kriterlere ve prosedürlere uygun olarak Avrupa Komisyonu tarafından yapılır.

**EK B   11 TEMMUZ 2008 TARİHLİ AVRUPA TOPLULUKLARI
KOMİSYONU VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ÇERÇEVE ANLAŞMA**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

AVRUPA TOPLULUKLARI KOMİSYONU

ARASINDA

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA) İLE TEMİN

EDİLEN YARDIMIN UYGULANMASI ÇERÇEVESİNDE

TÜRKİYE CUMHURİYETİNE SAĞLANAN AVRUPA

TOPLULUĞU MALİ YARDIMLARIYLA İLGİLİ

İŞBİRLİĞİ KURALLARI HAKKINDA

ÇERÇEVE ANLAŞMA

3 Haziran 2008

İÇİNDEKİLER

Bölüm I: Genel hükümler

Madde 1: Yorumlama

Madde 2: Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar

Madde 3: Amaç ve kapsam

Madde 4: Mali yardımla ilgili genel kurallar

Madde 5: Uygulama Yöntemleri

Bölüm II: Yönetim yapıları ve yetkililer

Madde 6: Merkezi Olmayan Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

Madde 7: Merkezi ve Ortak Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

Madde 8: Yapıların, yetkililerin ve birimlerin işlevleri ve ortak sorumlulukları

Bölüm III: Merkezî Olmayan Yönetim Kapsamında Yönetim Yetkilerinin Verilmesi ve Akreditasyonu

Madde 9: Ortak koşullar

Madde 10: Ulusal yetkilendirme görevlisinin ve Ulusal Fonun yetkili akreditasyon görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

Madde 11: Program otoritelerinin ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

Madde 12: Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin usul

Madde 13: Ulusal yetkilendirme görevlisinin ve ulusal fonun akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

Madde 14: Program otoritelerinin akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

Madde 15: Yönetim yetkilerinin verilmesinin kaldırılması veya askıya alınması

Madde 16: Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın Merkezi Olmayan Yönetim

Madde 17: Ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından verilen güvence beyanı

Madde 18: Denetim otoritesi tarafından raporların ve görüşlerin oluşturulması ve ulusal yetkilendirme görevlisi ve Komisyon tarafından bunların takibi

Bölüm IV: Topluluk Mali Yardımına İlişkin Genel Kurallar

Madde 19: Harcamaların Uygunluğu

Madde 20: Faize ilişkin tasarruf

Madde 21: Denetsel Takip

Madde 22: Yardımın yoğunluğu ve Topluluk katkısının oranı

Bölüm V: Uygulamaya İlişkin Genel Kurallar

Madde 23: Satın Alma kuralları

Madde 24: Tanıtım ve Görünürlük

Madde 25: Programların uygulanması ve sözleşmelerin yerine getirilmesi için kolaylıklar sağlanması

Madde 26: Vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve diğer harçlara ilişkin kurallar

Madde 27: Komisyon ve Avrupa Sayıştay tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

Madde 28: Usulsüzlük ve sahteciliğin önlenmesi, yolsuzluğa karşı önlemler

Madde 29: Usulsüzlük ve dolandırıcılık durumlarında fonların geri alınması

Madde 30: Mali düzeltmeler

Madde 31: Mali ayarlamalar

Madde 32: Mali düzeltmelere ilişkin kriterler

Madde 33: Mali düzeltmelere ilişkin usul

Madde 34: Geri Ödeme

Madde 35: Topluluk katkısının tekrar kullanımı

Madde 36: Merkezi olmayan yönetim durumunda izleme, Katılım Öncesi Yardım Aracı izleme komiteleri

Madde 37: Merkezi ve ortak yönetim durumunda izleme

Madde 38: Uygulama hakkında yıllık ve nihai raporlar

Madde 39: Merkezi olmayan yönetim kapsamındaki programların kapanışı

Madde 40: Merkezi ve ortak yönetim kapsamındaki programların kapanışı

Bölüm VI: Nihai Hükümler

Madde 41: Danışma

Madde 42: Farklılıkların giderilmesi, tahkim

Madde 43: Üçüncü taraflarla uyumsuzluk

Madde 44: Duyurular

Madde 45: Ekler

Madde 46: Yürürlüğe Giriş

Madde 47: Değişiklik

Madde 48: Sona Erme

Madde 49: Dil

Ekler:

EK A: Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 8. maddesi uyarınca yapılar, yetkililer ve kurumların işlevleri ve ortak sorumlulukları

EK B: Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 17. maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin Model Güvence Beyanı

EK C: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu

EK D: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Yıllık Denetim Görüşü

EK E: Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesi uyarınca, bir programın ya da programın bölümlerinin kapatılmasıyla ilgili nihai harcama beyannamesi hakkında Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Model Denetim Görüşü

Avrupa Topluluğu - bundan böyle "Topluluk" olarak anılacaktır - adına ve hesabına hareket eden Avrupa Toplulukları Komisyonu - bundan böyle "Komisyon" olarak anılacaktır - bir tarafta ve Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti - bundan böyle "Yararlanıcı" olarak anılacaktır,

diğer tarafta olmak üzere her iki taraf birlikte "Âkit Taraflar" olarak anılacaktır.

- (1) 1 Ağustos 2006'da, Avrupa Birliği Konseyi, bir katılım öncesi yardım aracı tesis eden 17 Temmuz 2006 tarihli ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü (bundan böyle "Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü" olarak anılacaktır) kabul etmiştir. Bu yeni araç, 1 Ocak 2007'den itibaren geçerli olmak üzere, aday ülkelere ve potansiyel aday ülkelere Avrupa Birliği'nin üyeleri olmak amacıyla gerçekleştirecekleri siyasi, ekonomik ve kurumsal reformlarını güçlendirmeye yönelik çabaları için mali destek sağlanmasıyla ilgili tek yasal dayanağı oluşturduğundan;
- (2) 12 Haziran 2007'de, Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü uygulamaya koyan, buradaki uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini ayrıntılandırılan tüzüğü kabul ettiğinden;
- (3) Yeni katılım öncesi yardım aracı daha önce var olan beş katılım öncesi aracın yerini aldığından: Bazı Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine ekonomik yardım hakkında 3906/1989 sayılı Tüzük (AET), katılım öncesi yapısal politikalar için bir araç oluşturulması hakkındaki 1267/1999 sayılı Tüzük (AT), tarım ve kırsal kalkınmaya yönelik katılım öncesi tedbirlerin desteklenmesi hakkında 1268/1999 sayılı Tüzük (AT), 1628/96 sayılı Tüzüğü (AT) kaldıran ve 3906/89 ve 1360/90 sayılı Tüzükleri (AET) değiştiren Arnavutluk, Bosna-Hersek, Yugoslav Federal Cumhuriyeti ve Makedonya'ya yardım yapılması hakkında 2666/2000 sayılı Tüzük (AT) ve Türkiye'ye yardım yapılması hakkında 97/256/AT ve 1999/311/AT sayılı Kararlar ile 2500/2001 sayılı Tüzük (AT);
- (4) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ile Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü uygulamaya koyan 12 Haziran 2007 tarihli ve 718/2007 sayılı Komisyon Tüzüğünde² (bundan böyle "Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır) öngörüldüğü üzere Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında ehil olduğundan;
- (5) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü EK I'de yer aldığından ve dolayısıyla Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında oluşturulan 5 bileşene erişimi olması gerektiğinden: Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni, Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni, Bölgesel Kalkınma Bileşeni, İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeni ve Kırsal Kalkınma Bileşeni;

(6) Bu nedenle, Yararlanıcıyla, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında AT mali yardımlarına ilişkin işbirliği kurallarının tespit edilmesi gerektiğinden;

AKİT TARAFLAR AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

BÖLÜM I. GENEL HÜKÜMLER

Madde 1. Yorumlama

(1) Bu Çerçeve Anlaşmada aksini ifade eden bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmada kullanılan terimler onlara Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünde atfedilen anlamları taşırlar.

(2) Bu Çerçeve Anlaşmada aksini ifade eden bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmaya yapılan atflar, onu değıştiren, ona eklenen ya da onun yerine geçen anlaşmalara da yapılmış sayılır.

(3) Konsey ya da Komisyon Tüzüklerine yapılan tüm atflar bu tüzüklerin belirtilen sürümlerine yapılır. Gerektiği takdirde, bu tüzüklerde yapılan değışiklikler işbu Çerçeve Anlaşmaya tadilatlar vasıtasıyla aktarılır.

(4) Bu Anlaşmadaki başlıklar hukuki sonuç doğurmaz ve anlaşmanın yorumuna etki etmez.

(5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasındaki 14 Mayıs 2004 tarihli Çerçeve Anlaşma, önceki katılım öncesi araçları kapsamında kararlaştırılan ve üzerinde anlaşılan tedbirler için, söz konusu tedbirler ilgili Uygulama Anlaşmaları ile belirlenen kurallara uygun olarak tamamlanmaya kadar, uygulanabilir olmaya devam edecektir.

Madde 2. Kısmi hükümsüzlük ve kasti olmayan boşluklar

Eğer bu Anlaşmanın bir hükmü geçersizse ya da geçersiz hale gelirse veya bu Anlaşma kasti olmayan boşluklar içeriyorsa, bu durum Anlaşmanın diğer hükümlerinin geçerliğini etkilemez. Akit Taraflar, geçersiz bir hükmün yerine o hükmün amaç ve niyetine mümkün olan en yakın geçerli hüküm getireceklerdir. Akit Taraflar, kasti olmayan bütün boşlukları, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü uyarınca, bu Anlaşmanın amaç ve niyetine en uygun hükümle gidereceklerdir.

Madde 3. Amaç ve Kapsam

(1) Akit Taraflar arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve üyelik hedefi çerçevesinde mümkün mertebe topluluk müktesebatını da içine alacak şekilde Avrupa Birliği standartlarına ve politikalarına tedrici uyumu için Yararlanıcıya destek olmak amacıyla, Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğünde belirtilen ve Yararlanıcı için uygulanması mümkün olan çeşitli alanlardaki faaliyetleri yerine getirmek hususunda Akit Taraflar anlaşmışlardır.

(2) Faaliyetler, bu Anlaşmada belirtilen ve olduğu takdirde Sektörel Anlaşmalarda ve/veya Finansman Anlaşmalarında daha da detaylandırılan hukuki, idari ve teknik çerçeve içerisinde finanse edilir ve uygulanır.

(3) Yararlanıcı, tüm faaliyetlerin en uygun şekilde yerine getirilmesini sağlamak ve ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar

Madde 4. Mali yardımla ilgili genel kurallar

(1) Topluluk mali yardımlarına ilişkin olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında aşağıdaki kurallar uygulanır:

- Yardım; uyum, tamamlayıcılık, eşgüdüm, ortaklık ve odaklanma ilkelerine bağlı kalmalı;
- Yardım, AB politikalarıyla uyumludur ve Topluluk müktesebatına uyumu desteklenir;
- Yardım, Avrupa Topluluklarının genel bütçesine uygulanacak mali hükümlere ilişkin 25 Haziran 2002 tarih ve 1605/2002 sayılı Konsey Tüzüğünde³ (AT, AAET) (bundan böyle "Mali Tüzük" olarak anılacaktır) ve onun Uygulama Kurallarında⁴ belirtilen bütçe ilkelerine uyum sağlar;

- d) Yardım, genişleme sürecinde tespit edilen ihtiyaçlarla ve Yararlanıcının hazmetme kapasiteleriyle tutarlı olmalıdır. Ayrıca, kazanılan deneyimler de göz önünde bulundurulur;
- e) Yardımın programlanmasının ve uygulanmasının Yararlanıcı tarafından sahiplenilmesi kuvvetle teşvik edilir ve AB'nin müdahalesinin yeterince görünebilir olması temin edilir;
- f) Belirli bir süre içerisinde gerçekleştirilmesi gereken ve açık ve ulaşılabilir hedefleri olan faaliyetlerin hazırlıkları usulüne uygun bir biçimde yürütülmeli; elde edilen sonuçlar açık bir şekilde ölçülebilir ve yeterli göstergelerle değerlendirilebilir;
- g) Yardımın uygulanmasının muhtelif aşamalarında, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din ya da inanç, engellilik, yaş ya da cinsel tercihe dayanan her türlü ayrımcılık engellenir;
- h) Katılım Öncesi yardımın hedefleri, sürdürülebilir kalkınma ile çevrenin korunması ve iyileştirilmesinin Toplulukça teşviki çerçevesinde takip edilir.
- (2) Yararlanıcıya yapılan yardım, Katılım Ortaklığı, topluluk müktesebatının üstlenilmesine ilişkin ulusal program, Komisyonun yıllık genişleme paketinde yer alan raporlar ve strateji belgesi ve müzakere çerçeve belgesi gibi belgelerde yer alan önceliklere dayanır.
- (3) Bir Sektörel Anlaşma ya da Finansman Anlaşmasıyla aksi yönde karar alınmadıkça, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yardım alan tüm faaliyetler prensip olarak Yararlanıcı ve Topluluk tarafından ortaklaşa finanse edilir.
- (4) Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi Yararlanıcının kendi kaynaklarına ya da başka fon kaynaklarına dayanan mali taahhütlere bağlı olduğunda, Topluluğun fon temini Yararlanıcının mali taahhütleri ya da diğer fon kaynakları kullanılabilir durumda olduğu zaman mümkün olur.
- (5) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında Topluluk finansmanı sağlanması Yararlanıcının işbu Çerçeve Anlaşma ile eğer varsa Sektörel Anlaşmalar ve Finansman Anlaşmaları kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesine bağlıdır.

Madde 5. Uygulama Yöntemleri

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yardımın Türkiye Cumhuriyetinde uygulanmasında, Komisyonun, Mali Tüzüğü'nün 53c Maddesi ve AT Antlaşmalarının ilgili hükümleri uyarınca genel bütçenin uygulanması konusundaki nihai sorumluluğunu saklı tutarken, belirli faaliyetlerin yönetimini Yararlanıcıya bıraktığı merkezi olmayan yönetim ana kural olarak uygulanır. Merkezi olmayan yönetim en azından ihaleye çıkma, sözleşme yapma ve Yararlanıcının ulusal idaresi tarafından yapılan ödemeleri kapsar. İşlemler, Mali Tüzüğü'nün 53c maddesinde yer alan ve bu maddede atıfta bulunulan hükümler uyarınca uygulamaya koyulur.

(2) Bununla birlikte, Akit Taraflar aşağıdakilerden yararlanmak konusunda anlaşabilirler:

(a) Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında, özellikle bölgesel ve yatay programlar için ve Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni kapsamında, Mali Tüzüğü'nün 53a maddesinde tanımlandığı şekliyle merkezi yönetim. Merkezi yönetim herhangi bir Katılım Öncesi Yardım Aracı Bileşeni kapsamında teknik yardım için de kullanılabilir. İşlemler, Mali Tüzüğü'nün 53(a), 53a ve 54'ten 57'ye kadar olan maddelerinde ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır.

Komisyon Yararlanıcıya, Avrupa Komisyonu Delegasyonu tarafından yönetilen projeler de dâhil olmak üzere merkezi yönetim kapsamında uygulanan programlar ve projelere ilişkin gerekli bilgiyi yıllık olarak sağlar.

(b) Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında özellikle bölgesel ve yatay programlar için ve uluslararası örgütleri içine alan programlar için Mali Tüzüğü'nün 53d maddesinde tanımlandığı şekliyle ortak yönetim. Faaliyetler, Mali Tüzüğü'nün 53 (c), 53 (d) maddelerinde ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır.

(c) Avrupa Birliği Üyesi Devletlerin de katıldığı sınır ötesi programlar için Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni kapsamında, Mali Tüzüğü'nün 53b maddesinde tanımlanan şekliyle paylaşılan yönetim. Faaliyetler, Mali Tüzüğü'nün 53 (b), 53b maddelerinde ve İkinci Bölümünün İkinci Başlığı altında ortaya konan hükümler uyarınca uygulanır. Aşağıdaki özel hüküm Üye Devletlerle sınır ötesi

programlar uygulanması sırasında göz önünde bulundurulur.

Sınır ötesi bir programa dahil olan bir ya da birden fazla Avrupa Birliği Üyesi Devlet ve Yararlanıcı tüm programın paylaşılan yönetim ile uygulanmasına henüz hazır olmadığına, programın Üye Devlet(ler)le ilgili olan kısmı Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Başlık II (Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni), Bölüm III, Kısım 2 (madde 101-138) uyarınca, programın Yararlanıcısıyla ilgili olan kısmı da Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Başlık II, Bölüm III, Kısım 3 uyarınca uygulanır. (142. madde hariç Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Madde 139-146. 110. maddenin Ortak İzleme Komitesiyle ilgili hükümleri uygulanır).

(3) İlgili Finansman Kararı gerektirdiği takdirde, Komisyon ve Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 8. Maddesi uyarınca çok yıllık veya yıllık programlara ilişkin olarak bir Finansman Anlaşması yaparlar. Çok ülkeli programlar ve yatay inisiyatifler için yardım yapılmasına ilişkin Finansman Anlaşmaları Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçevesinde Komisyon ile Yararlanıcı dâhil farklı yararlanıcı ülkeler arasında yapılabilir.

(4) Bu Çerçeve Anlaşma, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında verilen mali yardım için Âkit Taraflar arasında yapılan tüm Finansman Anlaşmalarına uygulanır. Belirli bir bileşenle ilgili olarak Sektörel Anlaşmalar yapıldığında, bu anlaşmalar o bileşen altında yapılan tüm finansman anlaşmalarına uygulanır. Hiçbir finansman anlaşması bulunmadığında bu Çerçeve Anlaşmada yer alan kurallar, eğer varsa, sektörel anlaşmalarla birlikte uygulanır. Bu Çerçeve Anlaşmanın hükümleri Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yapılan Finansman Anlaşmalarından üstündür.

BÖLÜM II. YÖNETİM YAPILARI VE YETKİLİLER

Madde 6. Merkezi Olmayan Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

(1) Merkezi Olmayan Yönetim uygulanması durumunda Yararlanıcı, aşağıda belirtilen yapıları oluşturmalı, yetkilileri atamalıdır:

(a) Yetkili Akreditasyon Görevlisi (CAO);

(b) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü (NIPAC);

(c) Bölgesel Kalkınma Bileşeni ve İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeni için stratejik koordinatör;

(d) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO);

(e) Ulusal Fon;

(f) Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü kapsamında yapılan yardımın yönetimi ve uygulanmasını sağlayacak, her bileşen ya da program için program otoriteleri;

(g) Denetim otoritesi

(2) Yukarıda tanımlanan birimler ve yetkililer tarafından belirlenen genel çerçeve kapsamında, program otoritelerinin içinde veya dışında spesifik birimler kurulabilir. Yararlanıcı, program otoritelerinin işlevleriyle ilgili nihai sorumluluğun başlangıçta belirlenen program otoritesinde kalmasını temin eder. Bu şekilde bir yeniden yapılanma yazılı anlaşmalarla resmileştirilir ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonuna ile Komisyon tarafından yönetsel yetkilerin verilmesine bağlıdır.

(3) Yararlanıcı, yukarıda yer alan 1. ve 2. paragraflarda belirtilen birim ve yetkililer için uygun bir görev ayrımına gidilmesini Mali Tüzüğü'nün 56. maddesi uyarınca temin eder. Bir işlemle ilgili farklı görevler birbirinden farklı personele verildiği zaman görevler ayrılmış olur ve böylece her bir ayrı görevin layıkıyla yerine getirilmesinin sağlanmasına yardımcı olunur.

Madde 7. Merkezi ya da Ortak Yönetim için Yapıların Oluşturulması ve Yetkililerin Atanması

(1) Merkezi ya da ortak yönetim uygulanması durumunda, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Yararlanıcının Komisyon nezdinde temsilcisi olarak hareket eder. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü hem genel katılım süreciyle hem de Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında AB katılım öncesi yardımıyla ilgili olarak Komisyonla Yararlanıcı arasında yakın bir bağın korunmasını sağlar.

(2) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü ayrıca, Yararlanıcının hem Üye Devletlerle hem de diğer Yararlanıcılarla birlikte ilgili sınır-ötesi programlara ve başka Topluluk araçları kapsamında ulusötesi, bölgelerarası ya da deniz havzası programlarına katılımının eşgüdümünden sorumludur. Bu ikinci sorumlulukla ilgili görevleri bir sınır ötesi işbirliği koordinatörüne de devredebilir.

(3) Sınır-ötesi İşbirliği Bileşeninin uygulanması durumunda, program otoriteleri Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 139. maddesi uyarınca Yararlanıcı tarafından belirlenir ve ihdas edilirler.

Madde 8. Yapıların, yetkililerin ve birimlerin işlevleri ve ortak sorumlulukları

(1) Yukarıda kayıtlı 6. maddede belirtilen birim ve yetkililere bu Çerçeve Anlaşmanın A EK'inde ortaya konan görevler ve ortak sorumluluklar verilir.

(2) Bileşenlerle ilintili işlev ve sorumlulukların özel olarak tahsisi Sektörel Anlaşmalar ya da Finansman Anlaşmalarıyla yapılabilir. Bunlar, EK A'da gösterildiği şekilde işlev ve ortak sorumlulukların tahsisi için tercih edilen yaklaşımla çelişkili olamazlar.

(3) Merkezi olmayan yönetim kapsamında belirli kişilere programların yönetimi, uygulanması ve kontrolü konusunda sorumluluk yüklendiğinde, Yararlanıcı, bu kişilerle gerçekleştirilmekte olan faaliyete katılan birimler arasında herhangi bir hiyerarşik bağ bulunmadığı durumlar da dahil olmak üzere, onların sorumluluklarıyla bağlantılı görevlerini yerine getirmelerini sağlar. Yararlanıcı, bu kişilere, ilgili birimlerle kendileri arasındaki resmi çalışma düzenlemeleri aracılığıyla, Özellikle,

(a) bilgi talep etme yetkisi ve gerektiğinde belgelere ve çalışanlara yerinde erişim hakkı da dahil olmak üzere, bilgi alışverişini gerçekleştirmek için uygun sistemi;

(b) karşılanacak standartları;

(c) takip edilecek prosedürleri oluşturmaları için gereken yetkiyi verir.

BÖLÜM III. MERKEZİ OLMAYAN YÖNETİM KAPSAMINDA YÖNETİM YETKİLERİNİN VERİLMESİ VE AKREDİTASYONU

Madde 9. Ortak koşullar

Bir bileşene, bir programa ya da bir tedbire ilişkin yönetim yetkileri, yalnızca aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde Türkiye Cumhuriyeti'ne verilebilir:

a) Yararlanıcı, özellikle yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin olanlar olmak üzere, Mali Tüzüğü'nün 56. Maddesinde yer alan koşulları yerine getirmelidir. Türkiye Cumhuriyeti'nde oluşturulan yönetim ve kontrol sistemleri, en azından Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Ekinde belirtilen alanlarda ve bu Çerçeve Anlaşmanın EK A 1 c) sayılı başlığında sıralandığı şekilde etkili ve etkin kontrol sağlamalıdır. Akit taraflar, Sektörel Anlaşmalar ya da Finansman Anlaşmalarında ilave hükümler tanımlayabilir.

b) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisini aşağıdaki hususlar bağlamında akredite etmelidir.

• Türkiye Cumhuriyeti'nde AB fonlarının mali yönetiminden bütünüyle sorumlu ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usulüne uygunluğundan sorumlu olan Ulusal Fonun Başkanı olarak;

• Ulusal yetkilendirme görevlisinin, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve

kontrol sistemlerinin etkin işleyişini teminen sorumluluklarını yerine getirme kapasitesiyle ilgili olarak.

Ulusal yetkilendirme görevlisinin akreditasyonu, EK A 5'te tanımlandığı şekilde Ulusal Fonu da kapsar.

c) Ulusal yetkilendirme görevlisi ilgili program otoritelerini akredite etmelidir.

Madde 10. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Ulusal Fonun Yetkili Akreditasyon Görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akredite edilmesi, sözkonusu Tüzüğü'nün 11. maddesinde belirtilen ve EK A 4'te daha detaylı tanımlanan uygulanabilir koşulların yerine getirilmesine bağlıdır. Bu akreditasyon, yönetim ve kontrol sistemleri içinde yer alan bütün aktörlerden işlevsel olarak bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanacak bir denetim görüşü ile desteklenmelidir. Denetim görüşü, uluslararası olarak kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilen incelemelere dayanmalıdır.

(2) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, ilk program otoritesinin akredite edildiğine dair bildiriminden daha geç olmayacak şekilde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu Komisyona bildirir. Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Komisyon tarafından talep edilen ilgili bütün destekleyici bilgileri sağlar.

(3) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ya da Ulusal Fona ilişkin değişiklikler hakkında Komisyonu derhal bilgilendirir. Meydana gelen değişikliğin Ulusal Yetkilendirme Görevlisini ya da Ulusal Fonu Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde yer alan uygulanabilir koşullarla bağlantılı olarak etkilemesi halinde, Yetkili Akreditasyon Görevlisi bu değişikliğin akreditasyonun geçerliliği üzerindeki sonuçlarına dair değerlendirmesini Komisyona iletir. Değişikliğin önemli olması halinde, Yetkili Akreditasyon Görevlisi Komisyonu akreditasyona ilişkin karar hakkında bilgilendirir.

Madde 11. Program otoritelerinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından akreditasyonuna ilişkin usul

(1) Bir program otoritesinin akredite edilmesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde belirtilen koşulların yerine getirilmesine bağlıdır. Bu akreditasyon, yönetim ve kontrol sistemleri içinde yer alan bütün aktörlerden işlevsel olarak bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanacak bir denetim görüşü ile desteklenmelidir. Denetim görüşü, uluslararası olarak kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilen incelemelere dayalıdır.

(2) Ulusal yetkilendirme görevlisi program otoritelerinin akreditasyonu hakkında Komisyonu bilgilendirir ve yönetim ve kontrol sistemlerinin tanımlanması dâhil, Komisyon tarafından talep edilen ilgili bütün destekleyici bilgileri temin eder.

Madde 12. Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin usul

(1) Komisyon yönetim yetkilerini Yararlanıcıya yalnızca, yukarıda 6. Maddede yer alan kurumların ihdas edilmesi ve yetkililerin atanması ve görevlendirilmesi ve bu maddede belirtilen koşulların yerine getirilmesinden sonra verir.

(2) Yönetim yetkilerinin verilmesinden önce Komisyon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve program otoritelerinin akreditasyonlarını yukarıda 10 ve 11. Maddelerde belirtilen çerçeve içinde gözden geçirir ve Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan ilgili kurumlar ya da yetkililerin çalışma usullerini ve yapılarını inceler. Bu, Komisyon birimleri tarafından yerinde kontroller şeklinde veya alt yüklenici bir denetçi firma tarafından gerçekleştirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde atıfta bulunulan

koşulların yerine getirilmesini sağlamak amacıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin kararında ilave koşullar getirebilir. Yönetim yetkilerinin verilmesinin geçerli olmaya devam edebilmesi için bu koşulların, Komisyon tarafından tespit edilecek belirli bir süre içerisinde yerine getirilmesi gereklidir.

(4) Yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin Komisyon Kararında, ihaleye çıkılması, ihale duyurularının yapılması ve ihale ve hibelerin verilmesi konularında şayet varsa Komisyon tarafından gerçekleştirilecek ön kontrollerin listesi yer alır. Bu liste bileşen ya da programa göre değişiklik gösterebilir. Ön kontroller, bileşen ya da programa bağlı olarak, Komisyonun aşağıda 16. Maddede atıfta bulunduğu şekilde ön kontrol olmadan merkezi olmayan yönetime imkân tanınmasına dek uygulanır.

Madde 13. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Ulusal Fonun akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesinden sonra, Yetkili Akreditasyon Görevlisi bu akreditasyonun sürdürülmesi için bütün koşulların devamlı olarak yerine getirilmesinin izlenmesinden sorumlu olur ve Komisyonu bununla ilgili önemli değişiklikler hakkında bilgilendirir.

(2) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde belirtilen ilgili koşullardan herhangi biri yerine getirilmez ya da yerine getirilmeye devam edilmez ise, Yetkili Akreditasyon Görevlisi Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu askıya alır veya kaldırır ve Komisyonu bu kararı ve kararının gerekçeleri hakkında derhal bilgilendirir. Yetkili akreditasyon görevlisi akreditasyonu yeniden tesis etmeden önce bu koşulların tekrar yerine getirildiğinden emin olmalıdır. Bu güvence yukarıda Madde 10(1)'de belirtildiği şekilde bir denetim görüşü ile desteklenir.

(3) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunun Yetkili Akreditasyon Görevlisi tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince Yararlanıcıya fon aktarımı yapmayı durdurur;

• Akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince, tüm avro hesapları ya da ilgili bileşenler için açılmış bulunan avro hesapları bloke edilir ve Ulusal Fon tarafından bu bloke edilen avro hesaplarından yapılan hiçbir ödeme Topluluk finansmanına uygun olarak değerlendirilmez;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin koşullara geçmişte uygun hareket etmediğinden ötürü Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

Madde 14. Program Otoritelerinin akreditasyonunun kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon tarafından yönetim yetkilerinin verilmesinden sonra, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu akreditasyonun sürdürülmesi için gerekli bütün koşulların devamlı olarak yerine getirilmesinin izlenmesinden sorumlu olur ve Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bununla ilgili önemli değişiklikler hakkında bilgilendirir.

(2) Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde belirtilen koşullardan herhangi biri yerine getirilmez ya da yerine getirilmeye devam edilmez ise, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ilgili program otoritesinin akreditasyonunu askıya alır veya kaldırır ve Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bu kararı ve kararının gerekçeleri hakkında derhal bilgilendirir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi akreditasyonu yeniden tesis etmeden önce bu koşulların tekrar yerine getirildiğinden emin olmalıdır. Bu güvence yukarıda Madde 11(1)'de atıfta bulunduğu şekilde bir denetim görüşü ile desteklenir.

(3) Bir program otoritesinin akreditasyonunun Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, akreditasyonunun askıya alındığı veya kaldırıldığı dönem süresince, ilgili program

otoritesi tarafından yürütülen programlar ya da işlemlerle ilgili olarak Yararlanıcıya herhangi bir fon aktarımında bulunmaz;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin şartlara ve gerekliliklere geçmişte uygun hareket etmemesi nedeniyle Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

• Akreditasyonun yürürlükte olmadığı dönem süresince, ilgili program otoritesi tarafından yapılan hiçbir yeni hukuki taahhüt geçerli kabul edilmez;

• Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, ilgili program otoritesi tarafından imzalanan sözleşmelere veya yapılan ödemelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini almakla yükümlüdür.

Madde 15 Yönetim yetkilerinin verilmesinin kaldırılması veya askıya alınması

(1) Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11 inci Maddesinde belirtilen koşullara uyulmasını izler.

(2) Yetkili Akreditasyon Görevlisinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akreditasyonunu sürdürme, askıya alma veya kaldırma kararından ya da Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin program otoritesinin akreditasyonunu sürdürme, askıya alma veya kaldırma kararından bağımsız olarak Komisyon, herhangi bir zamanda ve özellikle Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11. Maddesinde bahse konu koşullardan herhangi birinin yerine getirilmemesi ya da yerine getirilmeye devam edilmemesi halinde, yönetim yetkilerinin verilmesini askıya alabilir veya kaldırabilir.

(3) Yönetim yetkilerinin verilmesinin Komisyon tarafından askıya alınması veya kaldırılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

• Komisyon, Yararlanıcıya fon aktarımı yapılmasına son verir;

• Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, yönetim yetkilerinin verilmesi şartlarına geçmişte uygun hareket etmemesi nedeniyle Yararlanıcı aleyhinde aşağıda 30. Maddede belirtildiği şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

Komisyon bu tür bir askıya alma veya kaldırmanın diğer sonuçlarına belirli bir Komisyon Kararında yer verebilir.

(3) Komisyon Kararı, belirli kurumlar ya da yetkililer ilgili olarak yönetim yetkilerinin verilmesinin askıya alınması veya kaldırılmasına ilişkin hükümleri ortaya koyabilir.

Madde 16 Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın merkezi olmayan yönetim

(1) Yardımın yukarıda Madde 5'e uygun olarak merkezi olmayan bir temelde yürütüldüğü bütün Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenlerinin uygulanmasının hedefi, Komisyon tarafından ön kontrol yapılmaksızın merkezi olmayan yönetim tesis edilmesidir. Bu hedefe ulaşmanın zamanlaması, ilgili Katılım Öncesi Yardım Aracı Bileşenine bağlı olarak değişebilir.

(2) Yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin Komisyon Kararında öngörülen ön kontrolleri kaldırmadan önce Komisyon, yönetim ve kontrol sisteminin ilgili Topluluk kuralları ve ulusal kurallara uygun olarak etkin şekilde işlediğinden emin olur. Komisyon özellikle, Finansman Anlaşmasında yer alan ve farklı ön kontrol türlerinin aşamalı olarak kaldırılmasını da içerebilecek yol haritasının Yararlanıcı tarafından uygulanmasını izler. Komisyon bu bağlamda, özellikle yardımın sağlanmasında ve müzakere sürecinde olmak üzere Yararlanıcı tarafından elde edilen başarıları gerektiği şekilde dikkate alır.

Madde 17 Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından verilen Güvence Beyanı

(1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi aşağıdaki hususları kapsayan Yıllık Yönetim Beyanında bulunur.

• Ulusal Fonun başkanı olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan AB fonlarının mali yönetimi ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğu konusundaki genel sorumluluğu;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişine yönelik sorumluluğu.

Bu yönetim beyannamesi, bir nüshası Yetkili Akreditasyon Görevlisine verilmek üzere her yıl 28 Şubat tarihine kadar Komisyona sunulacak bir güvence beyanı biçimini alır.

(2) Güvence Beyanı, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin yönetim ve kontrol sistemini mali yıl boyunca asli gözetimine dayalıdır.

(3) Güvence Beyanı işbu Çerçeve Anlaşmaya eklenen EK B'deki modele göre hazırlanır.

(4) Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişini ve işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğunu teyid edecek verilerin Güvence Beyanında mevcut olmaması halinde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bunun nedenleri ve muhtemel sonuçları ile Topluluğun çıkarlarını korumak ve bu duruma çözüm getirmek üzere yapılan işlemler hakkında bilgilendirir.

Madde 18 Denetim Otoritesi tarafından raporların ve görüşlerin oluşturulması ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile Komisyon tarafından bunların takibi

(1) Denetim Otoritesi, işbu Çerçeve Anlaşmanın A EK'inde yer verilen detaylı görev ve sorumlulukları çerçevesinde özellikle aşağıdaki rapor ve görüşleri hazırlar:

a) İşbu Çerçeve Anlaşmanın eki C EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak Yıllık Denetim Faaliyet Raporu;

b) İşbu Çerçeve Anlaşmanın D EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak yönetim ve kontrol sistemi hakkında Yıllık Denetim Görüşü;

c) İşbu Çerçeve Anlaşmanın E EK'indeki modele uygun olarak hazırlanacak bir programın ya da bir programın bölümlerinin kapatılmasına ilişkin nihai harcama beyannamesi hakkında denetim görüşü.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 1. paragrafta atıfta bulunulan Yıllık Denetim Faaliyet Raporu ve Yıllık Denetim Görüşünü almasını müteakip:

a) Yönetim ve kontrol sistemlerinde iyileştirmeler yapılmasının gerekli olup olmadığına karar verir, buna ilişkin kararları kaydeder ve bu iyileştirmelerin zamanında uygulanmasını sağlar;

b) Komisyona yapılan ödeme başvurularında gerekli düzeltmeleri yapar.

(3) Komisyon, raporlar ve görüşlere cevaben, örneğin bir mali düzeltme prosedürü başlatmak suretiyle kendisi takibe karar verebilir ya da Yararlanıcıdan harekete geçmesini talep edebilir ve buna dair kararı hakkında Ulusal Yetkilendirme Görevlisini ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bilgilendirir.

BÖLÜM IV. TOPLULUK MALİ YARDIMINA İLİŞKİN GENEL KURALLAR

Madde 19 Harcamaların uygunluğu

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından akreditasyonlar yapılmış olsa da, ulusal makamlar tarafından imzalanan sözleşmeler ve zeyilnameler ile yapılan harcamalar ve ödemeler, ilgili yapılara ve makamlara Komisyon tarafından yönetim verilmeden önce Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finansman için uygun hale gelmezler. Gerekli olduğu yerlerde, harcamaların uygunluğuna dair son tarih Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

(2) 1. paragrafa istisna olarak,

a) Yönetim ve kontrol sistemlerinin kurulmasına destek olmak için sağlanan teknik yardım, 1 Ocak 2007'den sonra yapılan harcamalar için geçerli olmak üzere, yönetim yetkilerinin başlangıçtaki

devrinden önce uygun addedilebilir;

b) İhale duyurularının ve teklif çağrılarının yapılmasını takiben gerçekleştirilen harcamalar, duyuruların başlangıçtaki yönetim devrinden önce yapılmış olması koşuluyla ve sözkonusu yönetim devrinin ilgili işlemler veya çağrılara dercedilecek bir ihtirazi kayıta tanımlanan süre sınırlamaları içinde gerçekleşmesine ve ilgili belgelerin Komisyon tarafından ön kabulüne tabi olmak kaydıyla uygun bulunabilir. İlgili ihale duyuruları veya teklif çağrıları, yönetimin devri kararına bağlı olarak iptal edilebilir ya da değiştirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilen harcamalar, Topluluk bütçesi kapsamında diğer herhangi bir finansmana tabi değildir.

(4) Yukarıdaki 1 ila 3. paragraflara ek olarak, Finansman Anlaşmaları ya da Sektörel Anlaşmalarla harcamaların uygunluğu ile ilgili daha detaylı kurallar getirilebilir.

Madde 20 Faize ilişkin tasarruf

Herhangi bir bileşene özgü avro hesabından elde edilen faiz Yararlanıcının tasarrufunda kalır. Bir programın Topluluk tarafından finansmanı neticesinde kazanılan faiz, Yararlanıcı için ulusal kamu katkısı biçiminde bir kaynak olarak değerlendirilerek münhasıran o programa aktarılır ve programın nihai olarak tamamlandığı tarihte Komisyona bildirilir.

Madde 21 Denetsel Takip

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, her zaman yeterince detaylandırılmış bir denetsel takibe imkân verecek şekilde ilgili bütün bilgilerin hazır bulundurulmasını temin eder. Bu bilgiler, ödeme başvurularının onaylanması, bu tür başvuruların muhasebesinin tutulması ve ödenmesi, avanslar, teminatlar ve borçlara ilişkin belgeye dayalı kanıtları ihtiva etmelidir.

Madde 22 Yardımın yoğunluğu ve Topluluk katkısının oranı

(1) Topluluk katkısı, her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün II. Bölümünde tanımlandığı şekilde, uygun görülen harcamalar temel alınarak hesaplanır.

(2) Her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için yıllık ya da çok yıllık programların kabul edilmesine ilişkin finansman kararları, Topluluk katkısının azami endikatif miktarını ve her bir öncelik alanı için sözkonusu olan müteakip azami oranı belirler.

BÖLÜM V. UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR

Madde 23 Satın alma kuralları

(1) Bütün Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenleri kapsamında yapılan yardımlar, Mali Tüzük'te yer alan Dış Yardıma ilişkin kurallara göre yönetilir. Katılımcı Üye Ülke aksine karar vermediği sürece bu kural, Sınır Ötesi İşbirliği Bileşenine ilişkin olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 99. Maddesinde yer alan geçici düzenlemeler kapsamında, programın Üye Ülkelerin topraklarında yürütülen bölümü için verilen yardıma uygulanmaz.

(2) İhale sürecinin sonuçları, yukarıda 1. paragrafta atıfta bulunulan kurallar uyarınca ve aşağıda Madde 24(3)'te belirtildiği üzere yayımlanır.

(3) Katılım öncesi Yardım Aracı Çerçeve Tüzüğü'nün 19. Maddesinde belirtilen katılım ve menşe kuralları, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki tüm ihale verme usûllerinde uygulanır. Yararlanıcı, gümrük kaynaklı nedenlerle, menşecamaçlı menşei kuralları hakkındaki ilgili Topluluk mevzuatına uygun şekilde yerel olarak üretilen mallar için, talep üzerine, menşe sertifikalarını veya

benzer belgeleri hazırlamakla görevli bir makam tayin edecektir. Tayin edilen makam bu kurallara tam olarak uyulduğunu temin etmek üzere etkin kontroller uygulayacaktır.

(4) Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında aksine bir düzenleme getirilmedikçe; tüm hizmet, satın alma ve iş sözleşmeleri, Komisyon tarafından dış faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin olarak düzenlenen ve yayımlanan ve sürecin başladığı dönemde yürürlükte olan usul ve standart belgelere göre yapılır ve yürütülür.

Madde 24 Tanıtım ve görünürlük

(1) Merkezi ve ortak yönetim olması durumunda; program ve faaliyetlerle ilgili bilgi, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörünün uygun düşecek yardımıyla Komisyon tarafından sağlanır. Merkezi olmayan yönetim durumunda ya da paylaşılan yönetim ile yürütülmeyen sınır ötesi işbirliği kapsamındaki programlara ya da programların bazı kısımlarına ilişkin olarak, Yararlanıcı, Özellikle de Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, programlar ve faaliyetlerle ilgili bilgi sağlar ve bunları tanıtır. Paylaşılan yönetim durumunda ise, Üye Devletler ve Yararlanıcı, programlar ve faaliyetlerle ilgili bilgi sağlar ve bunları tanıtır. Tanıtım faaliyeti, Topluluğun rolünü vurgulamak ve şeffaflık sağlamak amacıyla vatandaşlara ve yararlanıcılara yöneltilir.

(2) Merkezi olmayan yönetim durumunda, program otoriteleri, nihai yararlanıcıların listesinin, faaliyetlerin adlarının ve hibe temini yoluyla faaliyetlere tahsis edilen Topluluk fonlarının miktarlarının aşağıda belirtilen şekilde yayımlanmasından sorumludurlar:

a) Yayımlama, Yararlanıcının internet sitesinde bunun için ayrılmış ve kolayca erişilebilir bir yerde standart bir sunuma uygun olarak yapılır. Eğer internette bu tarz bir sunumun yapılması imkân dâhilinde değilse, bilgi, ulusal resmî gazete de dâhil olmak üzere uygun başka bir vasıta ile yayımlanır.

b) Yayımlama, fonların Yararlanıcıya tahsis edildiği bütçe yılının kapanmasının ardından gelen yılın ilk yarısında gerçekleşir.

c) Yararlanıcı, yayımlamanın yapılacağı yerin adresini Komisyona iletir. Eğer bilgi başka bir şekilde yayımlanırsa, Yararlanıcı, Komisyon'a kullanılan araçlarla ilgili tüm detayları iletir.

d) Program otoriteleri, finansman desteği sağlanmasının aynı zamanda yayımlanacak yararlanıcılar listesine dâhil olunması anlamına geldiği konusunda nihai yararlanıcının bilgilendirilmesini sağlar. Listede yer alan herhangi bir kişisel bilgi, Topluluk kurumları ve organları tarafından kişisel bilgilerin kullanımı ve bu bilgilerin serbest dolaşımı ile ilgili 18 Aralık 2000 tarih ve 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nde yer alan kurallara uygun olarak ve güvenlik gereklerine riayet ederek kullanılır.

(3) Merkezi olmayan yönetim durumunda, ilgili birimler, ihale imzalandıktan sonra ihalenin verildiğine dair bildirim hazırlar ve bunu yayımlanmak üzere Komisyon'a gönderirler. İhale verildiğine dair bildirim ayrıca yararlanıcı tarafından uygun düşen ulusal yayın organlarında da yayımlanabilir.

(4) Komisyon ve Yararlanıcının ilgili ulusal, bölgesel veya yerel yetkilileri, Türkiye Cumhuriyeti'nde Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yapılan yardımı tanıtmak amacıyla birbirile uyumlu bir dizi etkinlik düzenlenmesi hususunda anlaşmaya varırlar. Bu tür etkinliklerin uygulanmasına ilişkin usuller Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

(5) 4. Paragrafta bahsedilen etkinliklerin uygulanması nihai yararlanıcıların sorumluluğundadır ve bu etkinlikler ilgili program ya da faaliyetlere ayrılan miktardan karşılanabilir.

Madde 25 Programların uygulanması ve sözleşmelerin yerine getirilmesi için kolaylıklar sağlanması

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki programların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için Yararlanıcı, kamu güvenliği ve sağlığına hâle getirmeksizin aşağıdakileri temin etmek

üzere gerekli tüm önlemleri alır;

a) hizmet, tedarik veya iş ihale usûllerinde, sözleşmenin taşıdığı önemin gerektirdiği şekilde, yukarıdaki 23. Madde uyarınca ihalelere katılmaya ehil gerçek ya da tüzel kişilere geçici kurulum ve ikamet hakkı verilmesi. Bu hak, ihaleye çıkıldıktan sonra kazanılır ve çalışmaların yürütülmesi ile ihale tekliflerinin tanzim edilmesine yönelik diğer hazırlık tedbirlerini gerçekleştirmek için ihtiyaç duyulan teknik personel bu haktan yararlanır. Bu hak, ihalenin verilmesinden itibaren bir ay sonra son bulur;

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı eşleştirme projelerinde görev alan Yerleşik Eşleştirme Danışmanları da dahil olmak üzere, finansmanı Toplulukça sağlanan etkinliklerde yer alan personele ve bunların yakın aile üyelerine, diğer ikili ya da çok taraflı anlaşma veya yardım ve teknik işbirliği düzenlemeleri altında Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilen muadili seviye ve statüdeki uluslararası personele verileden daha az imtiyaz, ayrıcalık ve muafiyet sağlanmaması;

c) Finansmanı Toplulukça sağlanan etkinliklerde yer alan personel ve yakın aile üyelerinin, sözleşmenin niteliği gerektirdiği ölçüde, Yararlanıcının mevcut ulusal mevzuatına uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne girme, Türkiye Cumhuriyeti'nde yerleşme, çalışma ve Türkiye Cumhuriyeti'nden ayrılmalarına izin verilmesi;

d) Yararlanıcının mevcut kanun, kural ve düzenlemelerine tabi olarak sözleşmenin yerine getirilmesi için gerekli malların ithalatını sağlayacak tüm izinlerin verilmesi; profesyonel ekipman ithal edecek gerçek ve tüzel kişiler, talepleri halinde, sözkonusu ekipmana ilişkin olarak Yararlanıcının ulusal mevzuatında tanımlandığı şekilde geçici ithalat sisteminden yararlanacaklardır.

e) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında gerçekleştirilen ithalatların, vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve/veya eş etkili diğer vergilerden muaf tutulmaları;

f) sözleşmenin bütünüyle gerçekleştirilmesini müteakip, yukarıda bahsedilen malların yeniden ihracı için gerekli tüm izinlerin verilmesi;

g) sözleşmenin yürütülmesi için gerekli yabancı döviz edinimi veya ithali için izin verilmesi ve milliyetlerine ya da yerleşim yerlerine bakılmaksızın, ulusal döviz kontrol düzenlemelerinin yüklenicilere ayrımcılık yapmadan uygulanması;

h) Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan döviz kontrolü düzenlemeleri uyarınca, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilen etkinlik çerçevesinde alınan fonların iadesi için gerekli tüm izinlerin verilmesi.

i) Katılım öncesi Yardım Aracı kapsamındaki sözleşmelerin yürütülmesi için gerekli işlemler, Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar ve mali kurumlar aracılığıyla yurtdışındaki yükleniciye ürünlerin ve/veya hizmetlerin ücretlerinin transferini gerektiren usullerden muaf olacaktır,

(2) Yararlanıcı ilgili tüm makamların tam işbirliği göstermelerini sağlayacaktır. Yararlanıcı ayrıca, programa dahil olan ya da programın uygulanması veya sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamuya ait şirketlere ya da diğer kamu kurumlarına erişimi sağlar.

(3) İşbu Çerçeve Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra Yararlanıcı, bu maddede yer verilen usullerin gereğinin yerine getirilmesini sağlamak için bir ikincil düzenleme yapacak ve uygulamadaki gecikmeleri önlemek üzere bu usulleri olabildiğince basit ve hızlı uygulanabilir kılacaktır.

Madde 26 Vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ve yükleri ve/veya eş etkili vergilere ilişkin kurallar

(1) Sektörel Anlaşma ya da bir Finansman Anlaşmasında başka bir şekilde belirtilmedikçe vergiler, gümrük ve ithalat vergi ve yükleri ve/veya eş etkiye sahip vergiler, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilmeyecektir. Bu muafiyet, Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanan ortak finansmanı da kapsamaktadır.

(2) Aşağıda yer alan ayrıntılı hükümler uygulanacaktır:

a) AT yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatın, gümrük veya ithalat vergileri, harçları,

Katma Değer Vergisi (KDV) ve Özel Tüketim Vergisi veya herhangi bir diğer benzeri vergi, harç veya ücret tabi olmaksızın Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu muafiyet, sadece AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin olarak yapılan ithalata uygulanacaktır. Türkiye Cumhuriyeti, yukarıda belirtilen vergi, gümrük vergisi veya harçlar ile ilgili herhangi bir uyumsuzluk veya gecikmeye bakılmaksızın, sözleşme hükümlerinde belirlendiği üzere ve sözleşmenin normal olarak uygulanması için gerektiği gibi hemen kullanılmak üzere AT yüklenicisine teslimi için giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlayacaktır.

b) AT yüklenicileri, AT sözleşmesi kapsamında sunulan herhangi hizmet ve/veya tedarik edilen mal ve/veya yapılan iş için KDV'den muaf tutulacaklardır. Bir tedarikçi tarafından AT yüklenicisine temin edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler de KDV'den muaf tutulacaktır. Bu muafiyet sadece AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından teslim edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler ile bağlantılı olarak temin edilen mallara veya sunulan hizmetlere veya yapılan işlere uygulanacaktır.

Bir AT yüklenicisi veya bu Anlaşmada öngörüldüğü şekilde muafiyete hak kazanan AT yüklenicisine mal teslim eden ve/veya hizmet sunan veya iş yapan herhangi bir tedarikçi, bu Anlaşmada öngörüldüğü şekilde KDV'den muaf olarak teslim ettiği mallar veya sunduğu hizmetler veya yürüttüğü işlerle ilgili olarak ödediği KDV'yi, diğer işlemleri için tahsil ettiği KDV'den indirme hakkına sahiptir. Eğer AT yüklenicisi veya tedarikçi bu imkânı kullanamazsa, KDV'nin iadesine ilişkin Türk mevzuatı kapsamında istenen gerekli belgelerle birlikte vergi idaresine yazılı talepte bulunması halinde vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilecektir.

c) Türk vatandaşı olmayan ve Türkiye'de ikamet etmeyen gerçek kişiler tarafından, Yararlanıcının ortak finansman katkısı ve Topluluk tarafından finansmanı sağlanan hizmet ve/veya iş ve/veya hibe ve/veya eşleştirme sözleşmelerinin ifasından elde edilen gelirler Türkiye'de gelir vergisine tabi tutulmaz.

Tüzel kişiler de, Türkiye'de iş yeri veya sabit yerleri olmaması kaydıyla, yukarıdaki aynı hükme tabi olacaklardır.

AT sözleşmelerinden kaynaklanan kâr ve/veya gelir, bu kâr ve/veya geliri elde eden gerçek ve/veya tüzel kişilerin Yararlanıcı tarafından onaylanan ve bu kişilere uygulanabilir çifte vergilendirme anlaşmalarının hükümleri uyarınca, Türkiye'de iş yeri veya sabit yerleri var ise, Türkiye'nin vergi sistemine göre vergiye tabi tutulacaktır.

d) AT yüklenicilerinin harcamaları Özel Tüketim Vergisinden muaf tutulacaktır. Bu muafiyet yalnızca, AT sözleşmesi kapsamında AT yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya sunulan hizmetler ve/veya yapılan işler ile bağlantılı harcamalara uygulanacaktır.

e) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki proje ve/veya sözleşme ve/veya faaliyetlerden faydalananlar, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında ne şekilde olduğuna bakılmaksızın kendilerine transfer edilen mal ve/veya hak ve/veya sağlanan olanaklar ve/veya fonlar ile ilgili olarak doğan Veraset ve İntikal Vergisi'nden muaf olacaklardır.

f) Hizmet ve/veya iş ve/veya hibe sözleşmeleri ve/veya eşleştirme sözleşmelerinde veya anlaşmalarında belirtilen görevleri yerine getirmeye yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişiler (ve onların birinci derecedeki aile üyeleri) tarafından kişisel kullarımlarına yönelik olarak ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinden sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yeniden ihraç edilmeleri ya da ülke içinde elden çıkarılmaları kaydıyla gümrük vergileri, ithalat vergileri, vergiler, yükler ve/veya eş etkiye sahip diğer vergilerden muaf tutulacaktır.

g) AT sözleşmeleri, Türkiye Cumhuriyeti'nde damga vergisine veya tescil harcına veya eş etkili diğer herhangi bir yükümlülüğe tabi olmayacaktır. Bu muafiyet, tedarik sözleşmeleri hariç, AT sözleşmeleri kapsamındaki işlemler ve ilgili ödeme emirlerine de uygulanacaktır.

h) Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "AT yüklenicisi" terimi, AT sözleşmesi kapsamında mal tedarik eden ve/veya hizmet sunan ve/veya iş yapan ve/veya hibe yürüten gerçek ve tüzel kişiler

olarak kabul edilir. "AT yüklenicisi" terimi ayrıca, bir konsorsiyum veya ortak teşebbüsteki ortakları, yüklenicileri ve yerleşik eşleştirme danışmanları olarak bilinen katılım öncesi danışmanları kapsamaktadır.

'AT sözleşmesi' terimi, Avrupa Topluluğu veya Yararlanıcı veya hibe yararlanıcısı tarafından imzalanan ve bir faaliyetin, muhtemel ortak finansmanı da içerecek şekilde Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde finanse edilmesini sağlayan yasal olarak bağlayıcı herhangi bir belge anlamına gelir.

i) Yukarıda bahsedilen vergiler, gümrük ve ithalat vergileri ile yükler ve/veya eş etkili vergilerden başka; aşağıda belirtilenler de muafiyet kapsamındadır:

- Özel İletişim Vergisi,
- Motorlu Taşıtlar Vergisi.

(3) (a) Gerekliğinde Yararlanıcı, bu Anlaşmadaki vergi hükümlerini yürütebilmek için Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra ikinci mevzuat çıkaracaktır.

(b) Bir önceki paragraf (a)'da bahsi geçen mevzuat, AT yüklenicileri için KDV İstisna Sertifikası verilme usulleri ile bu sertifikaların 30 takvim gününü aşmayan verilme sürelerini düzenleyen kuralları içerecektir. Mevzuat ayrıca, vergi iadesi, beyan ve mahsup usullerini ve önemli ilave maliyetler getirmeksizin en fazla 10 takvim günü içinde bu işlemlerin tamamlanması gerekliliğini içerecektir. Söz konusu mevzuat bunların yanı sıra, istisna usulüyle doğrudan bağlantılı olması gereken ibraz edilecek belgelerin kapsamlı bir listesini içerecektir. Red halinde mevzuat, açık ve tam olarak kabul edilebilir gerekçelere mesnet oluşturacak hükümlere de yer verecektir. Bu Anlaşma kapsamında sağlanacak olan vergi muafiyeti önceden uygulama temelinde olacaktır.

(4) Bu madde altında belirtilen usul ve esaslar, mevcut olanların yerine veya onlara ilave olarak bu anlaşmanın imza tarihinden sonra yürürlüğe konulabilecek benzer vergi, gümrük vergisi veya yük ve/veya eş etkili vergilere de uygulanacaktır.

Madde 27 Komisyon ve Avrupa Sayıştay tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

(1) Tüm Finansman Anlaşmaları ve bunların neticesinde ortaya çıkan tüm program ve müteakip sözleşmeler, Komisyonun Avrupa Sahtecilikle Mücadele Bürosunu da (OLAF) içeren gözetim ve mali kontrolü ile Avrupa Sayıştay'ının denetimine tabidirler. Bu, yukarıda kayıtlı 16. Madde uyarınca ön kontrol kaldırılmadığı sürece Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Avrupa Komisyonu Delegasyonu'nun ön kontrol önlemlerini yürütmesini ve ilgili program otoritelerince gerçekleştirilen ihale, sözleşme yapma ve sözleşme yürütmeye dair uygulamaların kontrolleri gibi harcama sonrası denetimleri içerir. Komisyon ve OLAF'ın usulince yetkilendirilmiş birim ya da temsilcileri, Komisyon'un finanse ettiği etkinliklerin yürütüldüğü alan ve binalara yapılan ziyaretler de dahil olmak üzere programın uygulanmasını izlemek için Komisyon ya da OLAF'ın gerekli gördüğü teknik ya da mali incelemeyi yürütme hakkına sahiptirler. Komisyon, ilgili ulusal yetkililere bu tarz inceleme ziyaretleriyle ilgili ön bildirimde bulunur.

(2) Yararlanıcı, bilgisayara aktarılmış veriler de dahil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve denetim veya teftişleri yürütmekle görevlendirilmiş kişilerin çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli tüm önlemleri alır.

(3) Yararlanıcı, güvenilir muhasebe usulleri çerçevesinde, ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finanse edilen hizmet, tedarik, iş ve hibeleri belirlemeye yarayacak kayıt ve hesapları muhafaza eder. Yararlanıcı ayrıca, OLAF ve Komisyon temsilcilerinin ya da birimlerinin ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finanse edilen unsurlarla ilgili tüm belge ve hesapları inceleme haklarının olmasını ve Topluluk fonlarının kullanımı ile ilgili denetimlerin gerçekleştirilmesinde Avrupa Sayıştayına yardımcı olmayı temin eder.

(4) Topluluğun mali çıkarlarının etkin bir şekilde korunmasını sağlamak için, OLAF ve Komisyon, 11 Kasım 1996 tarih ve 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü'nün (AT, AAET) (6) üsüle

ilişkin hükümleri uyarınca belgeye dayalı ya da yerinde kontroller yapılabilir ve teftiş yürütebilir. Bu teftiş ve kontroller, Yararlanıcı tarafından belirlenen ve gerekli tüm yardımı sağlayabilmelerini teminen teftiş ya da kontrolün kanuni gerekçesi, konusu ve amacı konusunda zamanlıca bilgilendirilen yetkili makamlarla yakın işbirliği içerisinde hazırlanır ve yürütülür. Yararlanıcı, 2185/19966 (AT, AAET) sayılı Konsey Tüzüğü uyarınca soruşturmanın yürütülmesinde OLAF ile birlikte çalışacak bir birim belirler. Bu birim aynı zamanda OLAF ile ulusal makamlar arasındaki bilgi alışverişini kolaylaştıracaktır. Yararlanıcının talep etmesi halinde, yerinde kontrol ve teftişler ulusal makamlarla ortaklaşa yürütülebilir. Toplulukça finanse edilen faaliyetlerin katılımcılarının yerinde kontrol ve teftişe direnmeleri durumunda ulusal kurallar çerçevesinde hareket eden Yararlanıcı, Komisyon/OLAF müfettişlerine, soruşturma çerçevesinde işbirliği yapılması da dahil olmak üzere, yerinde kontrol veya soruşturmayı yürütürken görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları yardımı sağlar.

Komisyon/OLAF müfettişlerine, yararlanıcının usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş temsilci veya ajansları eşlik edebilir.

Komisyon/OLAF yerinde kontrol ya da teftiş sırasında dikkatini çeken usulsüzlükle bağlantılı herhangi bir şüpheyi ya da durumu mümkün olan en kısa sürede Yararlanıcıya rapor eder. Her hal ve karda, Komisyon/OLAF'ın bu tarz kontrol ve teftiş sonuçlarını, yukarıda bahsedilen makama bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

(5) Yukarıda tanımlanan kontrol ve teftişler, ulusal katkıya ilişkin olarak Yararlanıcının Ulusal Fon belgelerinde yer alan ilgili tüm bilgileri de içerecek şekilde, Topluluk fonlarından yararlanan tüm yüklenici ve alt-yükleniciler için geçerlidir.

(6) Komisyonun ve Avrupa Sayıştay'ının sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, Ulusal Fonun hesap ve faaliyetleri ve ayrıca ilgili oldukları takdirde program otoriteleri ve diğer yönetim yapıları, otoriteleri ve kurumlarının hesap ve faaliyetleri de, Komisyon'un inisiyatifine bağlı olarak, Komisyon'un kendisi tarafından ya da Komisyon tarafından görevlendirilen bir dış denetçi tarafından kontrol edilebilir.

Madde 28 Usulsüzlük ve sahteciliğin önlenmesi, yolsuzluğa karşı önlemler

(1) Yararlanıcı, usulsüzlük ve sahtecilik şüphelerinin soruşturulmasını ve etkin bir şekilde ele alınmasını ve 8 Aralık 2006 tarih ve 1828/2006 (AT) numaralı Komisyon Tüzüğünde7 öngörülenlere eşdeğer kontrol ve raporlama mekanizmalarının işleyişini temin eder. Sahtecilik ya da usulsüzlük şüphesi durumunda Komisyon'a gecikmeksizin bilgi verilir.

(2) Yararlanıcı ayrıca, satın alma ya da hibe verilmesi işlemlerinin herhangi bir aşamasında ya da ilgili sözleşmelerin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir aktif ya da pasif yolsuzluğu önlemek için her türlü uygun önlemi alır.

(3) Yararlanıcı, Topluluğun finanse ettiği faaliyetlerin uygulanmasından sorumlu personel de dahil olmak üzere, herhangi bir çıkar çatışması riskini önlemek için gerekli tüm önlemleri alır ve böyle bir çıkar çatışması riski olması durumunda ya da buna meydan verecek bir durum oluşması halinde Komisyon'u derhal bilgilendirir.

(4) İşbu Anlaşma kapsamında aşağıdaki tanımlar geçerlidir;

a) Usulsüzlük, iktisadi işletmecinin, AB genel bütçesine hesabı verilemeyen bir harcama unsuru yüklemek suretiyle AB genel bütçesine halel getirme etkisini doğuran veya doğuracak şekilde, geçerli kuralların ve sözleşmelerin bir hükmünün ihlaline neden olan fiil veya ihmali anlamına gelecektir.

b) Sahtecilik, aşağıdakilere ilişkin herhangi bir kasti fiil veya ihmali anlamına gelmektedir: Avrupa Toplulukları genel bütçesi içindeki veya Avrupa Toplulukları tarafından veya Topluluklar adına yönetilen bütçelerdeki fonların yanlış tahsis edilmesi veya haksız yere alıkonulması sonucunu doğuran sahte, gerçek dışı veya eksik ifadelerin veya belgelerin kullanılması ya da sunulması; aynı etkiyi doğuracak belirli bir yükümlülüğün ihlal edilmesi suretiyle bilginin gizlenmesi; bu tür fonların hibe ediliş maksatları dışında başka amaçlara yönelik olarak kötü kullanılması.

c) Aktif yolsuzluk, bir kamu görevlisinin Avrupa Topluluğu'nun mali çıkarlarına zarar veren veya zarar verme potansiyeli taşıyan görevini kötüye kullanma veya görevin gereklerini yerine getirmekten kaçınma şeklinde davranışlara girmesi için, doğrudan ya da bir aracı vasıtasıyla bu görevliye veya bu görevli namına üçüncü bir kişiye menfaat sağlamaya veya menfaat sağlama vaadine yönelik kasti hareketi ifade eder.

d) Pasif yolsuzluk, bir kamu görevlisinin, Avrupa Topluluğu'nun mali çıkarlarına zarar veren veya zarar verme potansiyeli taşıyan görevini kötüye kullanma veya görevin gereklerini yerine getirmekten kaçınma şeklinde davranışlara girmesi için, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya bir üçüncü kişi için kasti olarak menfaat temin veya talep etmesi ya da menfaat sağlama vaadini kabul etmesidir.

(5) Bu maddedeki tanımlar Türk Ceza Kanuna yeni suç türleri eklenmesi veya kanundaki suç türlerinin değiştirilmesi şeklinde yorumlanmamalıdır.

Madde 29 Usulsüzlük ve dolandırıcılık durumlarında fonların geri alınması

(1) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın uygulanması esnasında herhangi bir zamanda veya bir mali denetim sonucunda ortaya çıkan kanıtlanmış bir usulsüzlük ya da dolandırıcılık, Komisyonun fonları Yararlanıcıdan geri almasına yol açacaktır.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Yararlanıcıya ödenen topluluk katkısını, usulsüzlük, dolandırıcılık veya yolsuzluk yapan ya da bundan yarar sağlayanlardan, ulusal geri alma usulleri uyarınca geri alır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin fonların tamamen ya da kısmen geri alınmasında başarı sağlayamaması, Komisyonun fonları Yararlanıcıdan geri almasını engellemez.

Madde 30 Mali düzeltmeler

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, fonların ilgili kurallar uyarınca kullanılmasını sağlamak üzere, Komisyon, Mali Tüzüğü'nün 53b(4) ve 53c(2) Maddeleri uyarınca ve Sektörel Anlaşmalar, veya Finansman Anlaşmalarında detaylandırıldığı üzere, hesapların temizlenmesi prosedürünü veya mali düzeltme mekanizmalarını harekete geçirir.

(2) Mali düzeltme aşağıdaki durumlardan sonra ortaya çıkabilir:

- Dolandırıcılık dahil spesifik bir usulsüzlüğün belirlenmesi;
- Yararlanıcının yönetim ve kontrol sistemlerinde bir zayıflık veya eksikliğin belirlenmesi;

(3) Eğer Komisyon, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki programlar için yapılan harcamaların ilgili kuralları ihlal edecek şekilde gerçekleştirildiği sonucuna varırsa, hangi miktarların Topluluk finansmanının dışında bırakılacağına karar verir.

(4) Bu şekildeki mali düzeltmelerin ve geri alımların hesaplanması ve tesisi aşağıda 32, 33 ve 34. Maddelerde belirtilen kriterler ve usuller doğrultusunda Komisyon tarafından yapılır. Sektörel Anlaşmalarda veya Finansman Anlaşmalarında yer alan mali düzeltmelere ilişkin hükümler bu Çerçeve Anlaşmadakilere ilave olarak uygulanır.

Madde 31 Mali ayarlamalar

Merkezi olmayan yönetim durumunda, ilk etapta usulsüzlükleri soruşturma sorumluluğunu taşıyan Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, usulsüzlüklerin veya ihmalin tespit edildiği işlemler veya operasyonel programlarda, sözkonusu işlemler veya ilgili operasyonel programlara yönelik Topluluk katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle, mali ayarlamaları yapar. Ulusal yetkilendirme görevlisi, usulsüzlüklerin yapısını ve derecesini ve bunun Topluluk katkısına mali zararını göz önünde bulundurur.

Madde 32 Mali düzeltmelere yönelik kriterler

(1) Yukarıda 30 (2). Maddede atıfta bulunulan durumlarda, Komisyon, bir programa yönelik Topluluk katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle mali düzeltmeler yapabilir.

(2) Şahsi usulsüzlüklerin tespit edildiği durumlarda, Komisyon, sabit düzeltmelerin, anlık düzeltmelerin veya bulgulara dayanan düzeltmelerin uygulanıp uygulanmaması gerektiği konusunda karar verirken usulsüzlüğün sistematik yapısını göz önünde bulundurur. Kırsal Kalkınma Bileşeni için, mali düzeltmelere yönelik kriterler Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda ortaya konulmaktadır.

(3) Düzeltmenin miktarına karar verirken, Komisyon, usulsüzlüğün yapısını ve derecesini ve /veya ilgili programa ilişkin yönetim ve kontrol sisteminde bulunan zayıflıkların veya eksikliklerin boyutunu ve mali sonuçlarını göz önünde bulundurur.

Madde 33 Mali düzeltmelere ilişkin usul

(1) Komisyon, mali düzeltme kararı almadan önce, Ulusal Yetkilendirme Görevlisini vardığı geçici sonuçlar hakkında bilgilendirir ve görüşlerini iki ay içinde bildirmesini Ulusal Yetkilendirme Görevlisinden talep eder.

Komisyon, bulgulara veya sabit orana dayanan bir mali düzeltme önerisinde bulunduğu, Yararlanıcıya, ilgili belgelerin incelenmesi yoluyla usulsüzlüğün asıl boyutunu ortaya koyma fırsatı tanınır. Yararlanıcı, Komisyon ile mutabakat halinde, bu incelemenin kapsamını uygun düşecek oran ve miktarda belgeyle sınırlandırılabilir. Süre uzatımının makul görüleceği durumlar hariç olmak üzere, bu inceleme için tanınan süre birinci bentte bahsi geçen iki aylık süreyi geçmez.

(2) Komisyon, 1. paragrafta bahsi geçen zaman sınırlamaları dahilinde, Yararlanıcı tarafından sağlanan her türlü kanıtı göz önünde bulundurur.

(3) Komisyon, 1. paragrafta ortaya konulan prosedürü başlatmasını izleyen altı ay içerisinde mali düzeltme ile ilgili bir karar almaya gayret eder.

Madde 34 Geri Ödeme

(1) Avrupa Birliği'nin genel bütçesine yapılacak geri ödemeler, Mali Tüzüğü'nün 72. Maddesi uyarınca düzenlenmiş olan geri alım talimatında belirtilen tarihten önce yapılır. Bu tarih, talimatın yayımlanmasını takip eden ikinci ayın son günüdür.

(2) Geri ödemede gecikme yaşanması, ödemenin yapılması gereken günden ödemenin yapıldığı güne kadar faiz işletilmesine yol açar. Söz konusu faiz, Avrupa Merkez Bankasının son ödeme tarihine tekabül eden ayın ilk iş gününde başlıca geri finansman işlemlerinde uyguladığı oranın %1,5 üzerinde gerçekleşir.

Madde 35 Topluluk katkısının tekrar kullanımı

(1) 30. Madde uyarınca yapılan mali düzeltmeleri müteakip iptal edilen Topluluk katkısından ayrılan kaynaklar faiziyle beraber Topluluk Bütçesine geri ödenir.

(2) Yukarıda kayıtlı 31. Madde uyarınca iptal edilen veya geri alınan katkı, geri almaya veya düzeltmeye konu olan işlem veya işlemler için tekrar kullanılamaz. Söz konusu katkı, geri alma veya düzeltmenin sistematik bir usulsüzlükle bağlantılı olması durumunda, sistematik usulsüzlüğün gerçekleştiği öncelik alanının tamamen veya kısmen içinde gerçekleşen işlemler için de kullanılamaz.

Madde 36 Merkezi olmayan yönetim durumunda izleme, izleme komiteleri

(1) Merkezi olmayan yönetim durumunda, Yararlanıcı, ilk finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesini izleyen altı ay içerisinde, Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenlerinin uygulanmasında

bütünlüğü ve eşgüdümü sağlamak amacıyla, Komisyonla mutabakat içinde, bir Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi oluşturur.

(2) Katılım öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşenleri altında oluşturulan sektörel izleme komiteleri tarafından desteklenir. Bunlar programlara veya bileşenlere bağlı kılırlar. Uygun olduğu durumlarda, bahsekonu izleme komiteleri sivil toplum temsilcilerini barındırabilir. Finansman Anlaşmaları veya Sektörel Anlaşmalarla daha detaylı kurallar getirilebilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, tüm program ve işlemlere ilişkin uygulamaların, çok yıllık endikatif planlama belgeleri ve finansman anlaşmalarında ortaya konulan amaçları karşılama yolunda, etkinliği, kalitesi ve bütünsel tutarlılığından emin olmalıdır.

(a) Katılım öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Komisyona, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Aracı Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine, farklı bileşenler altında uygulanan programlar ve işlemler arasında bütünlüğün ve eşgüdümün sağlanması ve temin edilen yardımın genel amaçlarına ulaşması ve genel etkinliğinin artması için gerekli olan bileşenler arası düzeltme tedbirlerinin alınması için girişilecek eylemlerle ilgili önerilerde bulunabilir. Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, ayrıca, programlar veya ilgili Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni/bileşenleri altında sağlanan yardımın etkinliğini artırmak ve programın amaçlarına ulaşılmasını sağlamak için alınabilecek düzeltme tedbirlerine ilişkin kararlara yönelik olarak ilgili sektörel izleme komitesine/komitelerine önerilerde bulunabilir;

(b) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi, Komisyonun belirlediği izleme komitesi görev yönergeleriyle uyumlu olmak ve Türkiye'nin kurumsal, yasal ve mali çerçevesi içinde kalmak üzere iç usul kurallarını kabul eder;

(c) Komisyon tarafından belirlenen izleme komitesi görev yönergelerinde aksi belirtilmedikçe, aşağıdaki hükümler uygulanır:

aa) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesinin üyeleri arasında, Komisyon temsilcileri, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, program otoriteleri temsilcileri ve stratejik koordinatör yer alır.

bb) Komisyondan temsilcisi ve Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi toplantılarında eş başkanlık ederler.

cc) Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi senede en az bir kere toplanır, Konusunda göre ara toplantılar da yapılabilir.

Madde 37 Merkezi ve ortak yönetim durumunda izleme

Merkezi ve ortak yönetim durumunda, Komisyon, Yararlanıcıya uygun bir biçimde bilgi vererek, ilgili programların izlenmesi için gerekli gördüğü tüm eylemleri üstlenir. Ortak yönetim durumunda, bu eylemler ilgili uluslararası organizasyonlarla beraber ortaklaşa yürütülebilir.

Madde 38 Uygulama hakkında yıllık ve nihai raporlar

(1) Program Otoriteleri sorumlusu oldukları programların uygulanması hakkında, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün II. Kısımında her bir Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni için tanımlanan usullerle uyumlu olmak kaydıyla, sektörel yıllık rapor ve sektörel nihai rapor hazırlar. Uygulama hakkındaki sektörel yıllık raporlar mali yılı kapsar. Uygulama hakkındaki sektörel nihai raporlar tüm uygulama süresini kapsar ve son sektörel yıllık raporu içerebilir.

(2) 1. paragrafta bahsi geçen raporlar, sektörel izleme komitelerince incelendikten sonra, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörüne, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine ve Komisyona gönderilir.

(3) Katılım Öncesi Yardım Kordinatörü, 1. paragrafta bahsi geçen raporlara dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü altındaki yardımın uygulanmasına yönelik yıllık ve nihai raporları Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesi tarafından yapılan incelemeden sonra, Komisyona ve

Ulusal Yetkilendirme Görevlisine gönderir.

(4) İlki 2008 yılında olmak üzere, her yıl 31 Ağustos'a kadar gönderilecek olan, 3. paragrafta bahsi geçen uygulama ile ilgili yıllık rapor, farklı bileşenler altında yayımlanan farklı sektörel yıllık raporları birleştirir ve aşağıdaki konular ile ilgili bilgiler içerir:

a) Çok yıllık endikatif planlama dokümanı ve farklı programlarda oluşturulan öncelikler ile ilintili olarak, Topluluk yardımının uygulanmasında kaydedilen ilerleme;

b) Topluluk yardımının mali uygulaması.

(5) 3. paragrafta bahsedildiği gibi, uygulama ile ilgili nihai rapor tüm uygulama süresini kapsar ve 4. paragrafta bahsi geçen son yıllık raporu içerebilir.

Madde 39 Merkezi olmayan yönetim sistemi kapsamındaki programların kapanışı

(1) Komisyonun Yararlanıcının nihai ödemeye yönelik başvurusunu almasından sonra, aşağıda sıralananlardan birinin gerçekleşmesiyle bir program kapanmış sayılır.

- Komisyon tarafından ödenmesi gereken nihai bakiyenin ödenmesi;
- Komisyon tarafından bir geri alım talimatının çıkarılması;
- Komisyonun ödeneklerin tahsisatlarını sona erdirmesi.

(2) Bir programın kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali bir düzeltme yapma hakkına halel getirmez.

(3) Bir programın kapatılması, Yararlanıcının ilgili belgeleri elinde bulundurmaya devam etmesi yükümlülüğünü etkilemez.

(4) Yukarıda 1'den 3'e kadar olan paragraflara ilave olarak, programların kapanışı ile ilgili daha detaylı kurallara Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda yer verilebilir.

Madde 40 Merkezi ve ortak yönetim kapsamındaki programların kapanışı

(1) Bir program, bu program tarafından finanse edilen tüm anlaşmaların ve hibelerin kapanışı yapıldığı zaman kapatılır.

(2) Nihai ödeme başvurusu alındıktan sonra, aşağıda sıralananlardan birinin gerçekleşmesiyle, bir anlaşma veya hibe kapatılmış sayılır:

- Komisyon tarafından ödenmesi gereken nihai miktarın ödenmesi;
- Nihai ödeme başvurusunun alınmasını takiben Komisyon tarafından bir geri alım talimatının çıkarılması;
- Komisyonun ödeneklerin tahsisatlarını sona erdirmesi.

(3) Bir anlaşmanın veya hibenin kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltme yapma hakkına halel getirmez.

(4) Yukarıda 1'den 3'e kadar olan paragraflara ilave olarak, programların kapanışı ile ilgili daha detaylı kurallara Finansman Anlaşmalarında veya Sektörel Anlaşmalarda yer verilebilir.

BÖLÜM VI NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 41 Danışma

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmanın icrası ve yorumuyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir sorun, gerektiği takdirde, Anlaşma'da değişiklik yapılmasına da yol açacak şekilde, Akit Taraflar arasında danışmalara tabi olacaktır.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmayla getirilen bir yükümlülüğün yerine getirilememesi ve bu durumun zamanında telafi edilememiş olması halinde, Komisyon, Yararlanıcı ile danışmalarda bulunduktan sonra, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki faaliyetlerin finansmanını askıya alabilir.

(3) Yararlanıcı, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki faaliyetlerin tamamen veya kısmen uygulanmasından feragat edebilir. Akit Taraflar sözkonusu feragatin detaylarını mektup teatisi ile

belirleyeceklerdir.

Madde 42 Farklılıkların giderilmesi, tahkim

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmanın, yorumu, yürütülmesi ve uygulanmasından doğan her düzeydeki farklılıklar, 41. Maddede öngörüldüğü üzere danışmalar yoluyla dostane bir biçimde halledilecektir.

(2) Dostane bir çözüme varılamaması durumunda, her bir Akit Taraf, işbu Çerçeve Anlaşmanın imzalandığı tarihte yürürlükte olan Hakemlik Daimi Mahkemesi'nin Uluslararası Örgütler ve Devletlere Yönelik İhtiyari Tahkim Kuralları uyarınca konuyu tahkime götürebilir.

(3) Tahkim duruşmalarında kullanılacak dil İngilizce'dir. Hakemler, Akit Taraflardan birinin yazılı talebi üzerine Daimi Hakemlik Mahkemesi'nin Genel Sekreteri tarafından atanırlar. Hakemlerin kararı tüm taraflar üzerinde bağlayıcıdır ve karara karşı temyiz yolu kapalıdır.

Madde 43 Üçüncü taraflarla uyumsuzluk

(1) Sözleşmenin tarafları arasında sözleşmeden kaynaklanan uyumsuzluklarla ilgili olarak sözleşmede yetkili mahkeme olarak belirlenen mahkemenin yargı yetkisi saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Topluluğu Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde Avrupa Topluluğu ve/veya Yararlanıcı ile üçüncü taraf veya üçüncü taraflar arasında doğrudan veya dolaylı olarak işbu Çerçeve Anlaşma kapsamında Yararlanıcıya Topluluk yardımı sağlanmasıyla ilgili uyumsuzluklarda dava ve hukuki süreçten bağışık tutulacaktır; meğerki Avrupa Topluluğu belirli bir durumla ilgili olarak bu bağışıklığını açıkça kaldırmış olsun.

(2) Yararlanıcı, Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan bir mahkeme veya idari mercide görülen herhangi bir yasal veya idari süreçte bu bağışıklığı savunur ve Avrupa Topluluğunun çıkarlarını gerektirdiği şekilde dikkate alan bir tutum benimser. Gerektiği takdirde, Yararlanıcı ve Avrupa Komisyonu takınılacak tutum konusunda danışmalarda bulunur.

Madde 44 Duyurular

(1) İşbu Çerçeve Anlaşmayla ilgili herhangi bir bildirim yazılı olarak ve İngilizce dilinde yapılır. Her bir bildirim imzalanmalı ve asıl belge olarak veya faks marifetiyle tedarik edilmelidir.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmayla ilgili herhangi bir bildirim, aşağıda yer alan adreslere gönderilmelidir:

Komisyon adına:

Yararlanıcı adına:

Genişleme Genel Müdürlüğü
1049 Brüksel
BELÇİKA
Faks: +32 2 295.95.40

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
Eskişehir Yolu 9. Km. 06800
ANKARA/TÜRKİYE
Faks: +90 (312) 286 04 08

Madde 45 Ekler

Ekler, işbu Çerçeve Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 46 Yürürlüğe Giriş

İşbu Çerçeve Anlaşma, Akit Tarafların, iç mevzuatı veya usulü uyarınca onaylandığını birbirlerine yazılı olarak bildirdikleri gün yürürlüğe girer.

Madde 47 Değişiklik

Akit Taraflarca yapılmasına karar verilen herhangi bir değişiklik, yazılı olarak yapılacak ve bu Anlaşmanın bir parçasını oluşturacaktır. Bu değişiklik, Akit Taraflarca kararlaştırılan tarihte yürürlüğe girer.

Madde 48 Sona Erme

(1) Akit Taraflardan biri tarafından yazılı bildirimle sonlandırılmadığı müddetçe, bu Çerçeve Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalmaya devam eder. İşbu Anlaşma, fesihe ilişkin yazılı bildirim alınacağı tarihten 3 ay sonra yürürlükten kalkar.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşmanın sona ermesi halinde, halen yürütülmekte olan herhangi bir yardım, bu Çerçeve Anlaşma ve herhangi bir Sektörel Anlaşma ve Finansman Anlaşması uyarınca tamamlanır.

Madde 49 Dil

İşbu Çerçeve Anlaşma, Türkçe ve İngilizce olarak iki nüsha halinde hazırlanmıştır. İşbu Anlaşmanın iki nüshası arasında farklılık olması veya yorumla ilişkin uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınır.

Komisyona Adına

Marc PIERINI

Delegasyon Başkanı

Avrupa Komisyonu Delegasyonu

Ankara,

Tarih: 10.07.2008

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Oğuz DEMİRALP

Büyükelçi

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği

Ankara

Tarih: 11.07.2008

1 Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 210, 31 Temmuz 2006, s. 82

2 Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 170, 29 Haziran 2007, s. 1

3 16 Eylül 2002 tarih ve L 248 sayılı Resmî Gazete s. 1, 13 Aralık 2006 tarih ve 1995/2006 sayılı Tüzükle (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 390, 30 Aralık 2006, s. 1) değiştirilmiş haliyle

4 23 Nisan 2007 tarihli ve 478/2007 sayılı Komisyon Tüzüğüyle (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 111, 28.4.2007) son olarak değiştirilen 1605/2002 sayılı Komisyona Tüzüğüne uygulanmasına ilişkin ayrıntılı kuralları ortaya koyan 23 Aralık 2002 tarih ve 2342/2002 tarihli Komisyon Tüzüğü (AT, Euratom) (Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 357, 31.12.2002, s.1)

5 Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 8,12 Ocak 2001, s. 1

6 Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 292, 15 Kasım 1996, s. 2

7 Avrupa Toplulukları Resmî Gazetesi L 371, 27 Aralık 2006, p.4

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve Anlaşmanın 8. maddesi uyarınca yapılar, yetkililer ve kurumların işlevleri ve ortak sorumlulukları

Ön söz:

Bu liste, ilgili yapıların, yetkililerin ve birimlerin temel görev ve ortak sorumluluklarını göstermektedir. İşbu liste, Çerçeve Anlaşmanın esas kısmına ek mahiyette olup, bütün görev ve sorumlulukları içermemektedir.

1) Yetkili Akreditasyon Görevlisi:

a) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Yararlanıcı tarafından atanır. Türkiye Cumhuriyeti hükümetinde ya da devlet yönetiminde üst düzey bir yetkili konumundadır.

b) Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin akredite edilmesi, akreditasyonunun izlenmesi ve askıya alınması veya kaldırılmasından aşağıdaki hususlar bağlamında sorumludur;

- Türkiye Cumhuriyeti'ndeki AB fonlarının mali yönetiminden bütünüyle sorumlu ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usule uygunluğundan sorumlu Ulusal Fonun başkanı olarak;

- Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişi için sorumluluklarını yerine getirme kapasitesi ilgili olarak.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonu Ulusal Fon'u da kapsar.

Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Komisyonu Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonu ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akreditasyonuna ilişkin değişiklikler hakkında bilgilendirir. Komisyonun talep edeceği ilgili bütün destekleyici bilgilerin sunulması da bu kapsam içerisindedir.

c) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin akredite edilmesinden önce, Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Kurallarının 11. Maddesinde belirtilen ilgili koşulların yerine getirildiğinden emin olur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin bu sorumluluğu, en azından Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün (akreditasyon kriterleri) Ekinde yer alan alanlarda etkili denetimler yapılabilmesi için Yararlanıcı tarafından kurulan yönetim ve kontrol sisteminin kurallara uygun hareket ettiğinin teyidini de kapsar. Söz konusu ek aşağıdaki genel koşulları öngörmektedir:

- Etik ve dürüstlük politikaları, usulstzlük yönetimi ve raporlaması, personel planlaması, istihdam, hassas görev yönetimi dahil eğitim ve değerlendirme, hassas görevler ve çıkar çatışması, bireyler ve kurumlar için yasal zeminlerin oluşturulması, hesap verilebilirliğin tesisi, sorumluluk, sorumluluğun devri ve teşkilat çapında bütün görevler ve mevkiler için gerekli yetkileri kapsayan denetim ortamı (teşkilatın ve personelin oluşturulması ve yönetilmesi);

- Risk tanımlaması, değerlendirme ve yönetimi, hedef belirleme ve hedeflere yönelik kaynakların tahsisi ve uygulama sürecinin planlanmasını içeren planlama ve risk yönetimi;

- Doğrulama usullerini, astlar tarafından sunulan yıllık güvence beyanları da dahil olmak üzere astlara devredilen görevlerin hesap verilebilir şekilde yönetimine ilişkin gözetim usullerini, her bir ihale türü ve ihale çağrısı için kuralları, ihale ve ihale çağrılarının her aşaması için kontrol listelerini içeren usulleri, tanıtım için kural ve usulleri, ödeme usullerini, eş finansman aktarımının izlenmesine dair usulleri, fonların kullanılabilmesini sağlamaya yönelik bütçesel usulleri, işlemlerin devamlılığına ilişkin usulleri, muhasebe usullerini, uzlaşma usullerini, uygun seviyede kabul edilmiş normal usullere tanınan istisnalarla birlikte istisnaların, onaylanmamış istisnalar ile denetim eksikliklerinin saptandıkları durumlarda raporlanmalarını, güvenlik usullerini, arşivleme usullerini, görev

ayrımının ve iç denetim zaaflarının raporlanmalarını kapsayan denetim faaliyetleri (müdahalelerin uygulanması);

• Denetim raporlarının ve tavsiyeler ile değerlendirmelerin ele alındığı iç denetimi kapsayan izleme faaliyetleri (müdahalelerin denetimi);

• İç denetimin verimliliği ve etkinliği ile ilgili olarak uygun olan bütün düzeylerde düzenli raporlama ve planlama ve uygulamaya ilişkin bütün hususlar hakkında farklı kurumlar arasında bilgi alışverişinde bulunulması amacıyla düzenli eşgüdüm toplantıları gerçekleştirilmesini kapsayan iletişim (bütün aktörlerin görevlerini yerine getirmeleri için gerekli bilgileri almalarının sağlanması).

2) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü:

a) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü Yararlanıcı tarafından atanır. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Yararlanıcı'nın devlet ya da hükümet yönetiminde üst düzey bir yetkili olmalıdır.

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki AB mali yardımlarının genel koordinasyonunu sağlamakla görevlidir.

c) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Komisyon ve Yararlanıcı arasında ortaklık kurulmasını ve genel katılım süreci ile Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında sağlanacak AB katılım öncesi mali yardımlarının kullanılması arasında yakın ilişki tesis edilmesini sağlar. Başlıca görevleri şunlardır:

• Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanan programların eşgüdümü ve uyumu;

• Geçiş Dönemi Yardımı ve Kurumsal Yapılanma Bileşenine ilişkin ulusal düzeyde yıllık programlama;

• Üye ülkeler ve diğer Yararlanıcı ülkelerle birlikte, ilgili sınır ötesi işbirliği programlarına ve diğer Topluluk araçları çerçevesinde yapılan ulusötesi, bölgeler arası ya da deniz havzaları programlarına Yararlanıcının katılımının eşgüdümü. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, sözü edilen eşgüdümlerle ilgili görevlerini bir sınır ötesi işbirliği koordinatörüne devredebilir.

d) Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Katılım Öncesi Yardım Aracı İzleme Komitesinin değerlendirmesini müteakip, bu Çerçeve Anlaşmanın 38. Maddesinde ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 61(3) Maddesinde tanımlandığı şekliyle, uygulamaya ilişkin Katılım Öncesi Yardım Aracı yıllık ve nihai raporlarını hazırlar ve Komisyona sunar. Bu raporların bir kopyasını Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne gönderir.

3) Stratejik Koordinatör:

a) Yararlanıcı tarafından, Bölgesel Kalkınma Bileşeni ile İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bileşeninin eşgüdümünü sağlamak üzere Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörünün sorumluluğu altında bir stratejik koordinatör atanır. Stratejik koordinatör, Yararlanıcının devlet idaresi içerisinde, bahsi geçen bileşenlerin uygulanmasıyla doğrudan ilgisi bulunmayan bir oluşumdur.

b) Stratejik koordinatörün başlıca görevleri:

• Bölgesel Kalkınma Bileşeni ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında sağlanacak yardımların eşgüdümünü sağlamak;

• Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 154. Maddesinde tanımlandığı şekliyle stratejik uyum çerçeve belgesini hazırlamak;

• Sektörel stratejiler ve programlar arasında eşgüdümü sağlamak.

4) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Yararlanıcı tarafından atanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi

Yararlanıcının devlet ya da hükümet yönetiminde üst düzey bir yetkili olmasıdır.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi aşağıdaki görevleri yerine getirir ve sorumlulukları üstlenir:

a) Türkiye'de AB fonlarının mali yönetiminden ve bu çerçevede yapılan işlemlerin mevzuata ve usulüne uygunluğundan Ulusal Fonun başkanı olarak bütünüyle sorumludur.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu sorumlulukları bağlamında başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- İşlemlerin usulüne uygunluğu ve yasalılığı hususunda güvence vermek;
- Onaylanmış harcama ve ödeme beyannameleri hazırlamak ve Komisyona sunmak; ödeme başvurularının doğruluğundan ve fonların program otoritelerine ve/veya nihai yararlanıcılara doğru bir şekilde aktarılmasından bütünüyle sorumludur;

- Eş finansman unsurlarının mevcudiyetini ve doğruluğunu teyit etmek;
- Usulsüzlükleri tespit ederek derhal bildirmek;
- Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 50. Maddesi uyarınca, tespit edilen usulsüzlüklerle ilgili olarak gerekli mali ayarlamaları yapmak;
- Komisyon ile Yararlanıcı arasında mali bilgi alışverişi için temas noktası olmak.

b) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişinden sorumludur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi bu sorumlulukları bağlamında başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- Program otoritelerinin akreditasyonunu sağlamak, izlemek, askıya almak veya kaldırmak;
- Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın yönetim sistemlerinin mevcudiyetini ve etkin işleyişini sağlamak;

- Fonların yönetimine ilişkin iç kontrol sisteminin etkin ve verimli olmasını sağlamak;
- Yönetim ve kontrol sistemi hakkında rapor hazırlamak;
- Uygun bir raporlama ve bilgi sisteminin işleyişini sağlamak;
- Bu Çerçeve Anlaşmanın 18. Maddesi ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 30(1) Maddesi uyarınca, denetim otoritesinden alınan denetim raporlarında yer alan bulguların takibini yapmak;

- Yönetim ve kontrol sistemlerinde meydana gelen önemli değişiklikleri, bildirim bir suretini Yetkili Akreditasyon Görevlisine de göndererek Komisyona derhal bildirmek.

Yukarıda a) ve b)'de belirtilen sorumlulukların sonucu olarak, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, bu Çerçeve Anlaşmanın 17. Maddesinde tanımlandığı şekilde ve bu Anlaşmanın EK B'sine göre içinde aşağıdaki hususları barındıran Yıllık Güvence Beyanında bulunur:

- Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişine ilişkin teyit;
- İşlemlerin yasalılığı ve usulüne uygunluğuna ilişkin teyit;
- Yönetim ve denetim sistemlerinde ve destekleyici hesap bilgilerinin unsurlarında meydana gelen değişikliklere dair bilgi.

(5) Yukarıda a) ve b)'de belirtilen Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işleyişini ve işlemlerin yasallığını ve usule uygunluğunu teyit edecek verilerin Güvence Beyanında mevcut olmaması halinde, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Komisyonu ve Yetkili Akreditasyon Görevlisini bunun nedenleri ve muhtemel sonuçları ile Topluluğun çıkarlarını korumak ve bu duruma çözüm getirmek üzere yapılan işlemler hakkında bilgilendirir

5) Ulusal Fon:

a) Ulusal Fon, Yararlanıcı ülkede Devlet bakanlığı bünyesinde yer alan bir kurumdur. Ulusal Fon, merkezi bütçesel yetkiyi haizdir ve merkezi hazine birimi olarak hareket eder.

b) Ulusal Fon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin sorumluluğu altında, Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanacak yardımların mali yönetimi ile görevlidir.

c) Ulusal Fon özellikle, banka hesaplarının düzenlenmesi, Komisyondan fonların talep edilmesi, Komisyondan temin edilen fonların program otoritelerine veya nihai yararlanıcılara

transferinin yetkilendirilmesi ve Komisyona mali raporların sunulmasından sorumludur.

6) Program Otoriteleri:

a) Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yardımın yönetimi ve uygulanması ile görevli olmak üzere her bir Katılım öncesi Yardım Aracı bileşeni ya da programı için bir program otoritesi oluşturulur. Program otoritesi, Yararlanıcı ülkenin idaresi içinde bir kurum ya da kurumlar topluluğudur.

b) Program otoritesi, Katılım Öncesi Yardım Aracı programı ya da ilgili programların sağlıklı mali yönetim prensibine uygun olarak yönetiminden ve uygulanmasından sorumludur. Bu hedeflere yönelik olarak program otoritesi aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- Yıllık ya da çok yıllık programları hazırlamak;
- Özellikle programların uygulanmasının niteliğini izlemek için gerekli belgeleri sağlamak suretiyle, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 59. Maddesinde ve bu Çerçeve Anlaşmanın 36(2) Maddesinde tanımlandığı şekilde programın uygulanmasını izlemek ve sektörel izleme komitesinin çalışmalarına kılavuzluk etmek;
- Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 61(1) Maddesinde ve bu Çerçeve Anlaşmanın 38(1) ve (2) Maddesinde tanımlanan sektörel yıllık ve nihai uygulama raporlarını hazırlamak ve bu raporları, sektörel izleme komitesince incelenmesi sonrasında Komisyona, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü'ne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne sunmak;
- Fon sağlanacak projelerin programlara uygulanabilir kriterlere ve mekanizmalara uygun şekilde seçilmesini ve onaylanmasını ve ilgili Topluluk kuralları ve ulusal kurallar ile uyumlu olmalarını sağlamak;
- Yeterli bir denetim takibi sağlamak üzere gerekli bütün harcama ve denetim belgelerinin muhafazasını sağlamaya ilişkin prosedürleri oluşturmak;
- İhale usulleri, hibe verme usulleri, bunları takip eden sözleşmeler ve nihai Yararlanıcıya ödeme ile nihai Yararlanıcıdan tazmine ilişkin düzenlenmeleri yapmak;
- İşlemlerin uygulanmasında görev alan bütün kurumların ayrı bir muhasebe sistemi ya da ayrı bir muhasebe tedvini yürütmesini sağlamak;
- Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin harcamalara ilişkin prosedür ve tahkikler hakkında gerekli bütün bilgileri almasını sağlamak;
- Raporlama ve bilgi sistemini oluşturmak, muhafaza etmek ve güncellemek;
- Beyan edilen harcamanın kurallara uygun olarak gerçekleştiğine, ürün ya da hizmetlerin kabul kararına uygun olarak teslim edildiğine ve nihai Yararlanıcının ödeme taleplerinin doğruluğuna dair uygun idari, mali, teknik ve işlemlerin fiziksel yönlerine ilişkin tahkikleri yapmak;
- Program otoritesini oluşturan birimlerin iç denetimini sağlamak;
- Usulsüzlük raporlamasının yapılmasını sağlamak;
- Bilgilendirme ve kamuya açık olma gerekliliklerine uyulmasını sağlamak.

c) Program otoritesini oluşturan kurumların başkanları bu Çerçeve Anlaşmanın 8(3) Maddesi ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 11(3) Maddesine uygun olarak açık biçimde görevlendirilirler ve başkanı oldukları kurumlara verilen görevlerin yerine getirilmesinden sorumludurlar.

7) Denetim Otoritesi:

a) Denetim Otoritesi Yararlanıcı tarafından belirlenir ve yönetim ve kontrol sisteminde yer alan bütün taraflardan işlevsel olarak bağımsızdır. Otorite uluslararası kabul görmüş tüm mali denetim standartlarına uygun bir şekilde faaliyet gösterir.

b) Denetim Otoritesi yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin ve anlamlı bir şekilde işlediğine dair doğrulamayı yapmakla sorumlu olur.

c) Başkanının sorumluluğu altındaki Denetim Otoritesi, özellikle aşağıda yer alan işlevleri yerine getirir ve sorumlulukları üstlenir:

• Her yıl aşağıdakilerin doğrulanmasına yönelik denetimleri içeren bir yıllık denetim iş planının oluşturulması:

- yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili işleyişi;
- Komisyona verilen hesap bilgilerinin güvenilirliği.

Denetim işi, uygun sayı ve kapsamda işlem veya muamelelerin denetimi ile prosedürlerin incelenmesini içerir.

Yıllık denetim iş planı söz konusu yılın başlangıcından önce Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve Komisyona verilir.

• Aşağıda sıralandığı gibi raporların ve görüşlerin arz edilmesi:

- Bu Çerçeve Anlaşmanın C Ek'inde yer alan modele göre bir Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun hazırlanması, bu raporda Denetim Otoritesince kullanılan kaynakların belirlenmesi, ve ilgili yılın 30 Eylül tarihinde biten bir önceki 12 aylık süre boyunca yıllık denetim iş planına uygun olarak yürütülen denetimlerde yönetim ve kontrol sisteminde veya muamelelerde tespit edilen zayıflıkların özeti. Yıllık Denetim Faaliyet Raporu, Komisyona, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne (NAO) ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine (CAO) her yıl 31 Aralık tarihi itibarıyla iletilir. Bu şekilde hazırlanacak ilk rapor 1 Ocak 2007-30 Kasım 2007 dönemini kapsar.

- Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili bir biçimde işleyip işlemediğine ve bu Çerçeve Anlaşmanın ve Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün ve/veya Komisyon ile Yararlanıcı arasındaki herhangi bir diğer anlaşmanın gerekliliklerine uyum sağlanıp sağlanmadığına dair, bu Çerçeve Anlaşmanın D Ek'inde belirtilen modele göre bir Yıllık Denetim Görüşü. Bu görüş, Komisyona, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine iletilecektir. Bu görüş, Yıllık Denetim Faaliyet Raporu ile aynı süreyi kapsar ve aynı bitiş süresine sahiptir.

- Herhangi bir programın veya bir kısmının kapanışı için Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından Komisyona sunulan son harcama beyanı hakkında görüş. Uygun düştüğü yerlerde, son harcama beyanı hakkında görüş, yıllık olarak sunulan hesap formları halinde, ödeme başvurularını içerebilir. Bu görüş, nihai ödeme başvurusunun geçerliliğine, mali bilgilerin doğruluğuna yönelik olur ve gerektiği takdirde nihai denetim faaliyet raporu ile desteklenir. Bu görüş, işbu Çerçeve Anlaşmanın E Ek'inde yer verilen modele göre hazırlanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan nihai harcama bildirimini ile aynı zamanda, veya en azından nihai harcama bildiriminin verilmesini izleyen üç ay içerisinde Komisyona ve Yetkili Akreditasyon Görevlisine gönderilir.

• Önceki madde imi kapsamında bahsi geçen yıllık denetim iş planı ve/veya raporları ve görüşlerine yönelik ilave Özel gereklilikler Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında ortaya konulabilir.

• Denetim işinin, raporların ve denetim görüşlerinin yöntemi ile ilgili olarak, Denetim Otoritesi özellikle risk değerlendirmesi, denetimin önem derecesi ve örnekleme olmak üzere denetime yönelik uluslararası standartlara uymalıdır. Bu yöntem, Komisyon tarafından sağlanan, Özellikle örnekleme ile gizlilik ve önem derecelerine yönelik uygun bir genel yaklaşım ile ilişkili ilave yönlendirme ve tanımlarla tamamlanabilir.

Komisyon ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Çerçeve

Anlaşmaya

EK B

Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ¹ GÜVENCE BEYANI²

Ben, (*soyad, ad, resmi unvan veya görev*), Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 01/01/20xx'den 31/12/20xx'e kadar olan mali yıl için Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın [harcama beyanı], [hesaplar ve harcama beyanı]³, bu mektupla Komisyona sunarım.

[I'den 5'e] Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni ile ilgili bir yönetim ve iç kontrol sistemini uygulayıp denetimini yaptığımı bildiririm. (Yıllık Yönetim Bildirisi)

Diğerleri meyânında, iç denetim çalışmasının sonuçları da dahil olmak üzere, kendi kararım ve elimdeki bilgiye dayanarak teyit ederim ki:

• 01/01/20xx'den 31/12/20xx'e kadar olan mali yıl esnasında Komisyona bildirilen harcama [ve sunulan hesaplar]³ bildiğim kadarıyla, yukarıda bahsi geçen mali yıla yönelik Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [I'den 5'e] ile ilgili harcamaların ve makbuzların doğru, tam ve gerçek durumlarını yansıtmaktadır;

• Diğerleri meyânında, güvenilir bir mali yönetimin ilkelerine bağlılık da dahil olmak üzere, ilgili işlemlerin yasallığı ve usulüne uygunluğu hakkında makul bir teminat sağlamak üzere yönetim ve kontrol sistemleri etkili bir biçimde işlemiştir;

• [I 'den 5'e] kadar olan bileşenlere yönelik yürütülen yönetim ve kontrol sistemi, idarenin istişaresine yönelik başvurunun yapıldığı sırada elde edilen tanımla kıyaslandığında [belirgin olarak]⁴ olarak⁴ değiştirilmemiştir (geçmiş yıllarda Komisyona bildirilen değişiklikler göz önüne alınarak);

• Yukarıda maruz tarihleri kapsayan mali yıl süresince, beyan edilen harcamalar [ve sunulan hesaplar]³ üzerinde maddi etkisi olabilecek tüm ilgili sözleşmeli anlaşmalar, uyumsuzluk durumunda, uyumlu hale getirilmiştir. Bildirilen harcamalar [ve sunulan hesaplar]³ üzerinde uyumsuzluk halinde maddi etkisi olabilecek, Topluluk kurallarıyla uyumsuzluk arzeden bir vaka olmamıştır.

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29. Maddesi uyarınca yayınlanan denetim otoritesinin raporları ve görüşleri hakkında, gerektiği durumlarda, uygun önlemleri aldığımı teyit ederim.

Lakin, bu teminat aşağıdaki çekincelere tabidir <çözümüne yönelik eylemleri de tanımlar>:

• ...

• ...].

Ayrıca, Topluluğun mali çıkarlarına hâlel getirecek, henüz açıklığa kavuşmamış herhangi bir durum farketmediğimi teyit ederim.

(yayın yeri ve tarihi)

.....

İmza

Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin adı ve resmi unvanı veya görevi)

.....

¹ IPA Uygulama Tüzüğü'nün 27. maddesine göre

² Her bir bileşen

³ 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek

⁴ Uygun olduğu halde

Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin¹
Yıllık Denetim Faaliyet Raporu²

- Avrupa Komisyonu, ...Genel Mdrlgne,
- (lke) Yetkili Akreditasyon Görevlisine ve
- (lke) Ulusal Yetkilendirme Görevlisine [kopyası]³ yöneltilen

1. GİRİŞ

- Raporun kapsadığı Katılım ncesi Yardım Aracı bileşeninin/programının tespit edilmesi
- Denetim Otoritesi de dahil olmak üzere raporun hazırlanmasında yer alan kurumların belirtilmesi
- Raporun hazırlanması için atılan adımların tanımlanması
- Denetimlerin kapsamının belirtilmesi (ilgili işlemler hakkında ilgili seneye yönelik Komisyona bildirilen harcamalar dahil)
- Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun kapsadığı dönemin belirtilmesi (30/09/20xx tarihinde sona eren önceki 12 ay)

2. BULGULARIN ÖZETİ

- Hem sistemlerden, hem bağımsız olarak yapılan testlerden kaynaklanan bulguların yapısının ve kapsamının tanımlanması. (Bu bulguların önem derecesine göre "büyük", "orta" ve "küçük" olarak sınıflandırılması. Bu bulguların listesi, bu raporun ekinde maruzdur. Yapısı gereği sistemden kaynaklanan hataların belirlenmesi ve bir sonraki teŐhisin hatalarla ilintili olarak ortaya çıkması ihtimalinin değerlendirilmesi. Karşılaşılan herhangi bir usulszlgn tanımlanması ve rakamla ifade edilmesi.

3. İDARE VE KONTROL SİSTEMİNDEKİ DEĐİŐİŐLİKLER

- İdarenin (merkezi olmayan yönetim) iŐiŐaresine yönelik başvurunun yapıldığı sırada elde edilen tanımla kıyaslandığında ve son Yıllık Denetim Faaliyet Raporundan bu yana olan yönetim ve kontrol sistemlerindeki herhangi bir belirgin deđerliŐliđin belirtilmesi.
- ereve Anlaşmanın A Eki 4) b) uyarınca, bahsi geçen deđerliŐliklerin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından iletilip iletilmediğinin teyit edilmesi.

4. YILLIK DENETİM İŞ PLANINDA YAPILAN DEĐİŐİŐLİKLER

- Yıllık denetim iş planında yapılmış olan veya önerilen herhangi bir deđerliŐliđin açıklama ve sebepleri verilerek belirtilmesi.
- Yukarıda listelenmiŐ deđerliŐliklere göre, cevaben kabul edilen denetim yaklaŐımının tanımlanması. DüzeltilmiŐ yıllık denetim iş planı bağlamında, herhangi bir ek denetimin seçilmesine yönelik dayanağın belirtilmesi de dahil deđerliŐlikler ve sapmalara ait çıkarımların ana hatlarıyla

¹ IPA Uygulama Tzgnn 27. maddesine göre

² Her bir bileşen

³ Tercih edilecek seçenek

verilmesi.

5. SİSTEM DENETİMLERİ

• Denetim Otoritesi dahil, bu raporun amacı doğrultusunda sistemin kontrolünü yapan kurumların belirtilmesi.

• Gerektiği takdirde, yapılan denetimlerin özet bir listesinin eklenmesi; uygun olduğunda, uygulanan önem ve gizlilik derecelerinin (%) ve Komisyona iletilen denetim raporunun tarihinin belirtilmesi.

• Yıllık denetim iş planı bağlamında, denetimlerin seçilmesine dair dayanağın tanımlanması.

• Yapılan denetsel takibin yeterliliği ve Topluluk koşulları ve politikaları ile olan uyumu dahil, yönetim ve kontrol sistemlerine yönelik yürütülen denetim işinden çıkarılan başlıca bulguların ve sonuçların tanımlanması

• Bulguların herhangi bir mali etkisinin belirtilmesi.

• Denetim bulgularının takibi ve özellikle de uygulanan veya önerilen herhangi bir düzeltici ya da önleyici tedbir hakkında bilgi verilmesi.

6. İŞLEMLERİN ÖRNEKLERİNİN DENETİMİ

• Denetim otoritesi dâhil, bu programın amacı doğrultusunda bağımsız ölçüm yapan kurumların belirtilmesi.

• Gerektiği takdirde, yapılan denetimlerin sayısının, uygulanan önem ve gizlilik derecelerinin (%), bileşenlere bölünen kontrolü yapılmış harcamaların miktarının, risk temelli ve istatistikî örnekleme yöntemlerinden ayırt ederek program öncelik ekseninin ve/veya tedbirinin bir özet listesinin eklenmesi. Kontrolü yapılmış harcamaların Komisyona bildirilen ilgili toplam harcamaya olan yüzdesinin temin edilmesi (hem söz konusu süreye yönelik olarak hem de toplam olarak)

• Denetimi yapılmış işlemlerin seçimine yönelik olarak dayanağın tanımlanması.

• Bağımsız olarak yapılan testin belli başlı sonuçlarının özellikle mali hataların genel oranının, örnekleme neticesinde ortaya çıkan denetimden geçmiş toplam harcamaya göre oranının belirtilerek tanımlanması,

• Hataların takibi, mali düzeltmeler ve/veya çözüme yönelik eylem planı hakkında bilgi, verilmesi

• Sonuçlanan herhangi bir mali düzeltmenin belirtilmesi.

7. DENETİM KURUMLARI İLE DENETİM OTORİTESİNİN TEFTİŞİ ARASINDAKİ KOORDİNASYON

• Farklı ulusal denetim kurumları ile Denetim Otoritesi arasındaki koordinasyona yönelik usulün tanımlanması (uygulanabilirse)

• Denetim Otoritesi tarafınca diğer denetim kurumlarına uygulanan teftişe yönelik usulün tanımlanması

8. GEÇMİŞ SENELERE YÖNELİK YÜRÜTÜLMÜŞ DENETİM FAALİYETİNİN TAKİBİ

• Gerektiği takdirde, daha önceki senelerde yürütülmüş olan denetimlerin sonuçları ve denetim önerilerinin takibi hakkında bilgi sağlanması.

9. DENETİM OTORİTESİ TARAFINDAN KULLANILAN KAYNAKLAR

- Yıllık Denetim Faaliyet Raporunun hazırlanması için kullanılan kaynakların tanımlanması.
EK: Referans yıla ilişkin yıllık denetim iş planı (30/09/20xx tarihinde biten önceki 12 ay)
[Yukarıda 2. konuya göre bulguların listesi]
[Yukarıda 4. konuya göre değişikliklerin listesi]
[Yukarıda 5. konuya göre, ilişikte yer alan modeli takiben özet liste]
[Yukarıda 6. konuya göre, ilişikte yer alan modeli takiben özet liste]

(Yukarıdaki 5. noktaya göre özet liste) SİSTEM DENETİMLERİ İÇİN

Sistem performans denetimlerinin tarihi	Denetlenen Program/Sistem	Denetleyen Kişi	Referans yılda beyan edilen harcama	Toplam beyan edilen birikmiş harcama	Programın seçilme gerekçesi

(Yukarıdaki 6. noktaya göre özet liste) BEYAN EDİLEN HARCAMA VE ÖRNEKLEM DENETİMİ İÇİN

Fon	Referans (CCI) numarası	Program	Referans yılda beyan edilen harcama	Rassal örneklem için referans yılda denetlenen harcamalar	Rassal örneklemden usulsüz harcamanın miktar ve yüzdesi(hata payı)	Denetlenen diğer harcamalar	Diğer harcama örneklemindeki usulsüz harcamanın miktardan	Birikmiş olarak beyan edilen toplam harcama	Birikmiş olarak denetlenen toplam harcamanın beyan edilen birikmiş toplam harcamaya göre yüzdesi	Önem derecesi(%)	Güven seviyesi(%)
				1	2	Miktar	%				

1. Denetlenen harcama miktar
2. Referans yılda Komisyon tarafından açıklanan harcama tutarına göre denetlenen harcamanın yüzdesi
3. Rassal örneklem birden fazla fon ya da programı kapsamında, gerekli bilgi tüm örneklem için sağlanır.
4. Tamamlayıcı örneklemden harcamalar ve referans yılda gerçekleşmeyen rassal örneklem için harcamalar.

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında yapılan Çerçeve

Anlaşmaya

EK D¹

Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin² yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin Yıllık Denetim Görüşü

- Avrupa Komisyonu, ... Genel Müdürlüğü,
- Türkiye Cumhuriyetinin Yetkili Akreditasyon Görevlisi (CAO) ve
- [kopya]³ Türkiye Cumhuriyetinin Ulusal Yetkilendirme Görevlisine hitap eder.

Giriş:

Ben (soyad, ad, resmî unvan yada görev), Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak, (görevlendirilen Denetim Otoritesinin adı), yönetim yetkisinin verilmesi için yapılan başvuru sırasında (tarih) Komisyon'a gönderilen açıklamada sunulduğu üzere, (tarih)'inde sona eren önceki 12 aylık dönem süresince Katılım Öncesi Yardım Aracının [1'den 5'e kadar] bileşeni kapsamındaki işlemler için yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişini (bu görüşe ekli Yıllık Denetim Faaliyet raporunda belirlenen değişikliklerle birlikte (tarih)'inde önceki yıllarda Komisyon'a bildirilen değişiklikleri de dikkate alarak) inceledim.

Bu incelemenin amacı, Çerçeve Anlaşması ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmalar ile yönetim ve kontrol sistemlerinin uygunluğuna ve - Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]⁴'nin güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı olan - bu yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işletildiğine ilişkin bir görüş yayınlamaktır.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve denetçilerin sorumlulukları:

Katılım öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 25. Maddesine göre Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, diğer işlerin yanı sıra Güvence Beyanının hazırlanması ve uygun bir şekilde sunulmasından sorumludur. Bu sorumluluk; Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir biçimde işleyişinin, Beyanın temelini oluşturan işlemlerin yasallıkları ve uygunlukları açısından makul bir teminat sağlayıp sağlamadığının yanı sıra Komisyon'a beyan edilen harcamanın [ve sunulan hesapların]³ doğruluk, eksiksizlik ve kesinliğine ilişkin yapılan bildirimle yönelik bir açıklama içerir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi değerlendirmesinde, kendinde bulunan tüm bilgileri esas almalıdır. Bu, iç denetim biriminin yaptığı çalışmayı da içerir.

Bu raporda benim sorumluluğum, - Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) Maddesi 2. paragrafına göre - tüm maddi açılardan, (tarihinde sona eren önceki 12 aylık dönem süresince Katılım Öncesi Yardım Aracının [1 'den 5'e kadar] bileşeni kapsamındaki işlemler için oluşturulan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işleyişine ilişkin görüş açıklamaktır.

Denetimlerimiz bu amaç (ve beyan edilen harcama [ile 5. Bileşenin yıllık hesapları]⁵ ile nihai

¹ Her bir bileşen

² IPA Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) Maddesine uygun olarak

³ Seçilecek opsiyon

⁴ Bileşene bağlı olarak seçilecek opsiyon

⁵ 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek

ödeme beyannamelerine ilişkin görüş sağlama amacı ile birlikte) göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü Madde 29 kapsamındaki tüm sorumluluklarımızı yerine getirmek için genel denetim çalışma planı düzenleriz.

Denetimlerimizi aslında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin Güvence Beyanının güvenilirliğine ilişkin genel bir görüş açıklayabilme unsurunu dikkate alarak planlamadık ve gerçekleştirmedik. Ancak, yürüttüğümüz denetim çalışmasının sonuçlarının Güvence Beyanı açısından önemli kaygılara yol açıp açamayacağı yönündeki kararlarımızı belirtiyoruz. Özellikle de denetim bulgularımızın Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin Güvence Beyanına yönelik çekincelerinin olması ya da olmaması durumu ile tutarlı olup olmadığını değerlendirdik. Denetimlerimizi uluslararası denetim standartlarına göre yerine getirdik. Bu standartlar, diğer unsurların yanı sıra etik gerekliliklere uymamızı ve denetimlerimizi, görüşümüzü dayandıracığımız makul bir teminat elde edecek şekilde planlayıp gerçekleştirmemizi gerektirmektedir.

Yapılan çalışmanın görüşünüz için sağlam bir temel sağlayacağına inanıyorum.

İncelemenin kapsamı:

Denetim görevleri, söz konusu 12 aylık dönem süresince bu bileşen açısından yıllık denetim çalışma planına göre yapıldı ve (tarih)'e kadar olan dönemi kapsayan Yıllık Denetim Faaliyet raporunda açıklandı.

Sisteme dayalı denetimimiz, denemeyi temel alarak, Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3'nin güvenilir bir şekilde oluşturulmasını tehdit eden risklerin etkin bir biçimde idaresi için Yararlanıcı tarafından ortaya konulan yönetim ve kontrol sistemlerinin tasarımı ve işletilmesinin incelenmesini içermektedir.

İncelemenin kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlamayı belirtin:

- Her türlü sınırlamayı açıklayın

Denetçinin Görüşü:

[Görüş 1 - Olumlu görüş

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx - 30 Eylül 20xx +1 dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3'nin güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu Beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasalıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işledikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve komisyonu arasında yapılan diğer anlaşmalar ile maddi tüm açılardan uyumlu oldukları yönündedir. Güvence Beyanının genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan,

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz hiçbir beyan içermediği ve bu nedenle Güvence Beyanının uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığı hususunda herhangi bir şüphe yaratmadığı sonucuna ulaştım.

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularına ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmî Unvanı ya da görevi)]

[Görüş 2 - Şarhlı görüş 6

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx - 30 Eylül 20xx +1 dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3'nün güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e kadar] için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarını ve uygunluklarının teminine yardımcı olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işledikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların uygulanabilir gerekliliklerinin tamamına aşağıdaki unsurlar hariç olmak üzere maddi tüm açılardan uygun oldukları yönündedir:

■ Şartları belirtin ve açıklayın (Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile anlaşmazlıktan dolayı mı yoksa kapsam sınırlamasından mı); özellikle de ilgili organları belirtin

■ Şartların tekrar eden/sistemik bir yapıda mı ya da tek mi olduklarını belirtin.

Sonuç olarak, [Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti] [... otorite] [herhangi bir diğer aktör] Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşmasına ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların gerekliliklerine uyum sağlayamadı.

Şart(ların) etkisinin, kamu katkısının [%]... Avrosuna tekabül eden ve beyan edilen toplam harcamanın [%]... Avrosunu olduğunu tahmin ediyorum. Bu nedenle etkilenen Topluluk katkısı ..... Bir bütün olarak Güvence Beyanının genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz beyanlar içerdiği ve bu nedenle de Güvence Beyanının, bu yöndeki uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığını hususunda bazı şüphelere yol açtığı sonucuna ulaştım.

Bu beyan(lar) ve uyumsuzluk(lar) şudur(şunlardır): <beyanı açıklayın>

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularına ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

Onay Yeri ve Tarihi

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmî Unvanı ya da görevi)]

[Görüş 3 - Olumsuz görüş

Yukarıda bahsedilen incelemeye dayalı olarak benim görüşüm, 1 Ekim 20xx'den - 30 Eylül 20xx +1'e kadar olan dönemi için Komisyon'a sunulan [harcama beyannameleri] [hesaplar ve harcama beyannameleri]3 'nın güvenilir bir şekilde oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla Katılım

⁶ Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile anlaşmazlık ya da kapsam sınırlaması nedeniyle uygulanabilir.

Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e kadar] için tasarlanan ve böylece başka unsurların yanı sıra bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin yasallıklarının ve uygunluklarının teminine yardımcı olan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin olarak işlemedikleri ve tasarım ve işletmeye yönelik olarak ise Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde (ülke) ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların uygulanabilir gerekliliklerine önemli açılardan uyum sağlamadıkları yönündedir.

Bu olumsuz görüş aşağıdaki gözlem(ler)e dayanmaktadır:

■ Beyana neden olan koşulları tanımlayın - Topluluk kurallarıyla önemli ölçüde uyum içinde olmasının sonuçları ile birlikte - ve eğer uygunsa, özellikle etkilenen organları sıralayın.

Bir önceki paragrafta değerlendirilen konuların etkileri nedeniyle, [Türkiye Cumhuriyeti] [... otorite] [herhangi bir diğer aktör] Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde (ülke) ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmaların gerekliliklerine uyum sağlayamadı.

Denetimler GÜN/AY/20YIL ve GÜN/AY/20YIL tarihleri arasında yapılmıştır. Bulgularına ilişkin rapor bu görüşle aynı tarihte teslim edilir.

Onay Yeri ve Tarihi

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesinin Amirinin Adı ve Resmî Unvanı ya da görevi]]

[Görüş 4 - Görüş bildirmeme

Bir önceki paragrafta ele alınan konunun önemi nedeniyle, 1 Ekim 20xx 'den 30 Eylül 20xx+1'e kadar olan dönem için Katılım Öncesi Yardım Aracı bileşeni [1'den 5'e kadar] kapsamında yer alan yönetim ve kontrol sistemlerinin etkinlikleri ve bunun Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçeve Anlaşması ile ve/veya Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon arasında yapılan diğer anlaşmalar ile uyumluluğuna ilişkin bir görüş bildirmiyorum. Bir bütün olarak Güvence Beyanımı genel güvenilirliğine ilişkin bir görüş açıklamadan, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından çıkarılan Güvence Beyanının bizim denetim bulgularımızla maddi açılardan uyumsuz beyanlar içerdiği ve bu nedenle de Güvence Beyanının, bu yöndeki uygulanabilir mevzuata uygun olarak doğru bir şekilde hazırlandığını; hususunda bazı şüphelere yol açtığı sonucuna ulaştım. Bu beyan(lar) ve uyumsuzluk(lar) şudur(şunlardır): <beyanı açıklayın>

(Onay Yeri ve Tarihi

İmza

Görevlendirilen Denetim Otoritesinin Amirinin Adı ve Resmî Unvanı ya da görevi]]

**Komisyonda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki
Çerçeve Anlaşmaya
EK E¹**

**Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin²
[5. Bileşenin hesapları ve harcama beyannamesi hakkındaki]³
[... ilgili programın] nihai harcama beyannamesi hakkındaki
(...ilgili programın ...Bölümü)
(Nihai Denetim Faaliyet Raporu tarafından desteklenen)⁴
Denetim Görüşü**

- Avrupa Komisyonu, ... Genel Müdürlüğüne
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Yetkili Akreditasyon Görevlisine (CAO)

1. Giriş

Ben, (ad, soyad, resmî unvan ya da görev) Türkiye Cumhuriyeti'nin Denetim Otoritesinin (belirlenen Denetim Otoritesinin adı) Başkanı olarak, denetim çalışma planına uygun olarak Denetim Otoritesi tarafından ya da onun sorumluluğu altında, programla (programın adı, bileşeni, dönemi, referans (CCI numarası)) ilgili olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasının sonuçlarını inceledim [ve gerekli gördüğümde ilave çalışmaları yaptım].

2. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin ve Denetçilerin Sorumlulukları

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 25. maddesine göre, Komisyona bildirilen harcama beyannamelerinin hazırlanması ve kurallara uygun bir biçimde sunulması, bu beyannamelerin temelini oluşturan işlemlerin hukukiliğinin ve usule uygunluğunun sağlanması Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin sorumluluğu altındadır.

[Bu sorumluluk, hileden ya da hatadan kaynaklanabilecek maddi bir yanlış beyan içermeyen yıllık hesapların hazırlanması ve kurallara uygun bir biçimde sunulmasıyla ilgili olarak iç denetimin kurulmasını, uygulanmasını ve muhafaza edilmesini; uygun muhasebe politikalarının uygulanmasını ve içinde bulunulan koşullar için akla uygun muhasebe tahminleri yapmayı içine almaktadır.]³

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesinin 3. paragrafı uyarınca benim bu rapordaki sorumluluğum, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan [nihai harcama beyannamesinin güvenilirliği], [harcama beyannamesi ve yıllık hesapların güvenilirliği]³ ve [nihai ödeme başvurusunun geçerliliği] konusunda görüş beyan etmektedir. Denetimleri uluslararası denetim standartlarına uygun bir biçimde yürüttüm.

Bu standartlar, benim, denetimleri, harcama beyannamesi ve yıllık hesaplar ile programa sağlanan Topluluk katkısının nihai dengesi için yapılan Ödeme başvurusunun herhangi bir maddi hatalı beyan içerip içermediği ve iç denetim prosedürlerinin etkinliği konusunda makul bir teminat elde etmek amacıyla planlayıp uygulamamı gerektirmektedir.³

Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29. maddesi kapsamındaki bütün sorumluluklarımızı yerine getirmek için genel bir denetim çalışma planı düzenlemekteyiz. Denetimler, (nihai harcama beyannamesindeki ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai

¹ Her bir bileşen

² IPA Uygulama tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesi uyarınca

³ 5. Bileşen için tercih edilecek seçenek

⁴ Uygun görüldüğünde ve bileşene uygun olmayan tüm durumlarda

dengesi için yapılan ödeme başvurusundaki meblağları ve açıklamaları destekleyen kanıtların örneklerle yöntemiyle incelenmesini) (yıllık hesaplardaki bilgileri destekleyen kanıtların örneklerle yöntemiyle incelenmesini, harcama beyannamesindeki yıllık hesaplardaki meblağ ve açıklamalar hakkındaki denetim kanıtları elde etmek amacıyla prosedürlerin ve uygun işlem örneklerinin incelenmesini) içermektedir.³ (Denetimler, ödemelerin topluluk kurallarına uygunluğunu, sadece akredite edilmiş idari yapıların, kurallara uygunluğun ödemeler yapılmadan önce kontrol edilmesini temin etme ehliyetine sahip olmaları bakımından kapsar).⁵

Denetimlerimin, görüşüm için makul bir dayanak oluşturduğuna inanıyorum.

3. İncelemenin kapsamı

İncelememi Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun bir biçimde gerçekleştirdim.

İncelememizin kapsamı, Komisyon'a sunulan nihai harcama beyannamesinin temelini oluşturan işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu konusunda bir görüş oluşturmak için belirlenmemiştir.⁶ İncelemenin kapsamı konusunda herhangi bir sınırlama olmamıştır.⁵

Kapsam daha sonra aşağıdaki unsurların etkisiyle sınırlandırılmıştır:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) ... vs.

(Sistematik sorunlar, yönetim ve kontrol sistemindeki zayıflıklar, destekleyici dokümanların bulunmaması, dava konusu olan vakalar vs. gibi incelemenin kapsamıyla ilgili her türlü sınırlamayı belirtiniz ve harcama miktarlarını ve yapılacak Topluluk katkısını hesaplayınız. Denetim Otoritesi, sınırlamaların açıklanan nihai harcamalar üzerinde herhangi bir etkisi olmayacağını düşünüyorsa bu durum da ifade edilmelidir.)

4. Hatalar ve usulsüzlükler

Denetim çalışması sırasında tespit edilen hata oranları ve usulsüzlük vakaları, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin bu konularla tatmin edici bir biçimde ilgilenmiş olması ve zaman içinde ortaya çıkış seviyelerindeki eğilim göz önünde bulundurulduğunda, olumlu görüş **verilmesini engelleyecek boyutta değildir.**

Ya da

Denetim çalışması sırasında tespit edilen hata oranları ve usulsüzlük vakaları ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin bu konuyu ele alış biçimi, olumlu görüş verilmesini engelleyici niteliktedir. Bu vakaların bir listesi nihai denetim faaliyet raporunda, tüm sistemi etkilemesi mümkün olan özellikleri ve sorunun boyutu da belirtilerek, sunulmaktadır.

5. Denetçilerin Nihai Harcama Beyannamesi Hakkındaki Görüşü

1. Seçenek - Olumlu Görüş

(İncelemenin kapsamına herhangi bir sınırlama getirilmemiş olması ve hata oranları, usulsüzlük vakaları ve

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi 'nin bunları ele alış biçiminin, olumlu görüş verilmesine engel oluşturmaması halinde)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b)

⁵ 5. bileşen için seçimlik

⁶ Tercih edilecek seçenek

maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmalar] içine alan incelemeye dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] ..... bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyona bildirilen hesapların (özellikle, harcama beyannamesi), <temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere> esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olduğu ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmış olduğu görüşümdedir.³

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmalar] içine alan incelemeye dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı -temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere⁷ - esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunmakta olduğu ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olduğu görüşümdedir.

Denetimlerim GG/AA/20YY - GG/AA/20YY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmî unvanı ya da görevi

2. Seçenek - Koşullu Görüş

(İncelemenin kapsamına sınırlamalar getirilmiş olması ve/veya hata oranları, usulsüzlük vakaları ve

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin bunları ele alış biçimi, koşullu görüş verilmesini gerektirdiği ancak bunun ilgili tüm harcamalar için olumsuz görüş verilmesine neden olmayacağı durumlarda)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmalar] içine alan incelemeye dayanarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyon'a bildirilen hesapların, aşağıda belirtilen hususlar dışında, <temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere>⁷ esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olduğu ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmış olduğu görüşümdedir:

(a) ...

(b) ...

(c) ...vs.

(koşulları, özellikle de ilgili kurumları belirtiniz ve tekrar eden/sistemik bir yapıya mı sahip olduklarını yoksa bir defaya mı mahsus olduklarını açıklayınız.)

Koşulların etkisinin, açıklanan toplam harcamanın... Avro'su kadar olduğunu tahmin ediyorum. [kamu katkısının [%...'a] [Avro'suna] karşılık gelmektedir] Dolayısıyla, yapılan Topluluk katkısı...'dır.

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmalar] içine alan incelemeye dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni... ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı, yukarıda

⁷ Uygulanabildiği durumlarda isteğe bağlı olarak bileşenlere dahil edilir (bkz. Dipnot 6)

3. maddede belirtilen konularla ve/veya 4. maddede hata oranları, usulsüzlük vakaları ve bunların Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından ele alınmış biçimleri hakkındaki gözlemlerle ilgili olanlar dışında, temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere7, esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olduğu ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olduğu görüşündeyim.

Koşulların etkisinin, açıklanan toplam harcamanın... Avro'su kadar olduğunu tahmin ediyorum. [kamu katkısının [%...']a] [Avro'suna] karşılık gelmektedir] Dolayısıyla, yapılan Topluluk katkısı...'dır.

Denetimlerim GG/AA/20YY - GG/AA/20YY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmî unvanı ya da görevi

3. Seçenek - Olumsuz Görüş

(Hataların ve usulsüzlük vakalarının niteliği ve kapsamı ve bunların

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından ele alınmış biçimi, bir koşulun, nihai harcama beyannamesinin bir bütün olarak yanıtıcı yönünü ortaya koymakta yetersiz kalmasına sebep oluyorsa)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak, özellikle de hataların ve usulsüzlük vakalarının niteliği ve kapsamı ve bunların

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından 4. maddede açıklandığı gibi tatmin edici bir biçimde ele alınmış olmamasını göz önünde bulundurarak, Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5] bileşeni kapsamında, (tarih)-(tarih) dönemine ait işlemlerle ilgili olarak Komisyona bildirilen hesapların, esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunulmuş olmadığı ve iç denetim prosedürlerinin yeterince iyi uygulanmamış olduğu görüşündeyim.3

Ya da

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye7 dayanarak, nihai harcama beyannamesinin, (tarih)-(tarih) dönemi Katılım Öncesi Yardım Aracı [1-5]..... bileşeni ilgili çalışma programı kapsamında yapılan harcamayı -temel işlemlerin hukukiliği ve usule uygunluğu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere- esasa ilişkin yönlerden doğru olarak sunmadığı ve programa sağlanan Topluluk katkısının nihai miktarı için yapılan ödeme başvurusunun geçerli olmadığı görüşündeyim.

Denetimlerim GG/AA/20YY - GG/AA/20YY tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmî unvanı ya da görevi

4. Seçenek - Görüş Bildirmeme

(Araştırmanın kapsamı üzerinde, daha başka çalışmalar yapılmadan nihai harcama beyannamesinin güvenilirliği konusunda bir sonuca varmayı engelleyen önemli sınırlandırmalar bulunuyorsa)

Yukarıda atıfta bulunulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı Uygulama Tüzüğü'nün 29(2)(b) maddesine uygun olarak gerçekleştirilen denetim çalışmasını [ve benim yaptığım ilave çalışmaları] içine alan incelemeye dayanarak ve özellikle de 3. maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda, bir görüş belirtmem mümkün değildir.

Düzenlendiği yer ve tarih

İmza

Atanan Denetim Otoritesi Başkanının adı, resmî unvanı ya da görevi

1 VEKİL TAYİN ETME

- (1) Yararlanıcı ülke, bir vekil tayin etme sisteminin ulusal yetkilendirme görevlisine tayin edilen fonksiyonların devamlılığını sağlayacak şekilde olmasını temin eder.
- (2) Yukarıda bahsi geçenlere halel getirmeksizin, ulusal yetkilendirme görevlisi son olarak bu Anlaşmada ve diğer anlaşmalarla kendisine yüklenen tüm sorumluluklardan yükümlüdür.

2 ULUSAL YETKİLENDİRME GÖREVLİSİNİN (NAO) DİĞER SORUMLULUKLARI

Bu Anlaşma'nın B Eki'nde belirtilen sorumluluklara ve görevlere ek olarak ulusal yetkilendirme görevlisi:

- (a) Komisyon tarafından devredilmesi gereken uygulamadan sorumlu kurumların her biriyle ilgili anlaşmaları yapar;
- (b) Ulusal ve diğer ortak finansman kaynaklarının akışını temin eder;
- (c) Finansman raporlama sistemi Perseus¹'un ulusal fon ve uygulamadan sorumlu kurumlarca düzenli olarak güncellendiğini ve raporlama prosedürlerine düzgün bir şekilde uyulmasını temin eder;
- (d) IPA gözetim komitesine katılır;
- (e) Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma İzleme Komitesi'ne (TAIB Komitesi) katılır.

3 ÖDEMELER

- (1) Avrupa Birliği katkısından yapılacak Komisyonu ödemeleri, kullanılabilir olan mevcut fonlar dahilinde yapılır.
- (2) Ödemeler, ön finansman, ara ödemeler ve nihai bakiye ödemeleri şeklinde yapılır.
- (3) Ulusal yetkilendirme görevlisi ilgili mali yıla ve takip eden mali yıllara ait muhtemel ödeme başvurularına ilişkin tahminini, her yılın 28 Şubat tarihine kadar Komisyon'a gönderir.

---

¹ Perseus mevcut Avrupa Komisyonu mali bildirim sistemidir.

- (4) Komisyon ve ulusal yetkilendirme görevlisi arasındaki mali işlemlere dair bilgi alışverişini gerektiğinde elektronik araçlarla, bunlara dair hazırlanmış prosedürleri kullanarak yapılacaktır.
- (5) Ön finansman ve ara ödemelerin toplamı Avrupa Birliği katkısının %95'ini geçemez.
- (6) Yukarıdaki 5. paragrafta belirtilen tavana ulaşıldığında, ulusal yetkilendirme görevlisi nihai bakiyenin ödenmesini istediğinde sadece alınan miktara ilişkin bilgi ve yeni bir tasdikli harcama beyannamesi gönderir.
- (7) Ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından gönderilen programlarda, tasdikli harcama beyannamelerinde, ödeme başvurularında ve uygulama raporlarında yer alan harcamalardaki tutarlar avro cinsinden ifade edilir. Ulusal yetkilendirme görevlisi, ulusal para cinsinden ödenmesi gereken harcama tutarlarını ilgili program otoritesinin hesaplarında işlendiği ay süresince Komisyon tarafından belirlenen aylık avro muhasebe oranını kullanarak avroya dönüştürür.
- (8) Komisyon tarafından Ulusal Fona yapılan ödemeler avro hesabına yatırılır. İlgili IPA programlarının her biri için bir avro hesabı açılır ve yalnızca bu programa ilişkin işlemler için kullanılır.
- (9) Ulusal yetkilendirme görevlisi, nihai yararlanıcılar tarafından kamu katkısının tamamının zamanında ve eksiksiz olarak alınmasını temin eder. Nihai Yararlanıcılar için bu tutarları azaltacak herhangi bir bedel ya da aynı etkiye sahip başka bir bedel yüklenemez.
- (10) Harcama, sadece nihai yararlanıcı tarafından yapılması ve ödenmesi halinde Avrupa Birliği fonları ile karşılanabilir. Nihai yararlanıcılar tarafından karşılanan harcama, programa göre yardımın bir gider fonksiyonu olmadığı yerlerde alınan faturalar veya eş değerde ispatlayıcı muhasebe belgeleriyle veya ilgili diğer belgelerle doğrulanır. Harcama, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından onaylanmak zorundadır.

4 ÖDEME BAŞVURULARININ KABUL EDİLEBİLİRLİĞİ

- (1) Gerektiğinde, ilave şartlar getirilmesi imkânına hâle gelmeksizin, Komisyon aşağıdaki minimum koşullar yerine getirilinceye kadar ödeme başvurusunu onaylamaz:
  - (a) Komisyon Tarafından ön ödeme yapılması durumunda:
    - Ulusal yetkilendirme görevlisinin ilgili avro hesabının açıldığını Komisyon'a bildirmiş olması;
    - Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından verilen akreditasyonların yürürlükte olması ve Komisyon tarafından devredilen yönetimin geçerliliğini sürdürmesi;
    - İlgili finansman anlaşmasının yürürlüğe girmiş olması.
  - (b) Komisyon tarafından yapılan her bir ara ödeme sırasında:

- Ulusal yetkilendirme görevlisinin Komisyon'a söz konusu ödemeye ilişkin bir harcama beyannamesi ve ödeme başvurusunu göndermiş olması;
- Komisyon finansman kararında belirtilen her bir öncelik alanı altında Topluluk yardımıyla ilgili tavan rakamlara uyulmuş olması;
- Program otoritesinin (AT) 718/2007 sayılı Tüzük'ün 61(1) maddesinde belirtildiği şekilde sektörel yıllık uygulama raporlarını, en son tarihli olanı da dâhil olmak üzere, Komisyon'a göndermiş olması;
- Denetim Otoritesinin (AT) 718/2007 sayılı Tüzük'ün 29(2)(b) maddesinin birinci ve ikinci tireleri uyarınca, en son tarihli yıllık denetim faaliyet raporunu ve yönetim ve kontrol sistemlerinin (AT) 718/2007 sayılı Tüzük'ün şartları ile Komisyon ve yararlanıcı ülke arasındaki tüm anlaşmaların şartlarına uygunluğuna dair görüşünü Komisyon'a göndermiş olması;
- Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından verilen akreditasyonların yürürlükte olması ve Komisyon tarafından devredilen yönetimin geçerliliğini sürdürmesi.

Bu paragrafta belirtilen koşullardan biri veya daha fazlası yerine getirilmezse, Yararlanıcı ülke ve ulusal yetkilendirme görevlisi, Komisyon tarafından talep edildiğinde ve Komisyonca belirlenen takvime göre bu durumu düzeltmek için gerekli adımları atar.

(c) 13 Kasım 2006 tarihli (AT, Euratom) 1995/2006 sayılı Tüzük ile son olarak değiştirilen, (AT, Euratom) 1605/2002 Sayılı Tüzük'ün 166. maddesinde belirtilen bitiş süresine göre Komisyon'un nihai bakiyeyi ödemesi durumunda:

- Ulusal yetkilendirme görevlisinin Komisyon'a bir nihai ödeme başvurusu ve nihai harcama beyannamesi göndermesi;
- Program otoritesinin Komisyon'a, (AT)718/2007 sayılı Tüzük'ün 61(1). maddesi uyarınca ilgili program için sektörel nihai raporları göndermiş olması;
- Denetim Otoritesinin (AT) 718/2007 sayılı tüzük'ün 29(2)(b) maddesinin üçüncü tireleri uyarınca, nihai bir faaliyet raporuyla desteklenen nihai harcama beyannamesine dair bir görüş göndermiş olması;
- Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından verilen akreditasyonun yürürlükte olması ve Komisyon tarafından devredilen yönetimin geçerliliğini sürdürmesi.

Bu paragrafta bahsi geçen koşullardan herhangi birinin yerine getirilmemesi, nihai bakiye taahhüdünün derhal kaldırılmasına neden olur.

(2) Aşağıdaki durumlar görüldüğünde ödemelerin tümü veya bir kısmı Komisyon tarafından ertelenebilir:

- a.) Programın yönetim ve kontrol sisteminde, ödemelerin onaylanması işleminin güvenilirliğini etkileyen ve düzeltici tedbirlerin alınmamış olduğunu gösteren ciddi bir sorun varsa ya da
- (b) Onaylı harcama beyanındaki harcamanın düzeltilmemiş önemli bir usulsüzlük ile ilişkili olması halinde;

(c) Harcama beyannamesindeki bilgilere ilişkin açıklamalara ihtiyaç duyulması halinde.

- (3) 2. paragraf uyarınca Komisyon askıya alma kararını vermeden önceki 2 aylık süre içinde, Yararlanıcı ülkeye görüşlerini sunma fırsatı verilir.
- (4) Yararlanıcı ülke, kusuru gidermek için gerekli önlemleri aldığı anda Komisyon askıya alma kararına son verir. Yararlanıcı ülke tarafından bu tedbirler alınmazsa, Komisyon Avrupa Birliği'nin Programa katkısını tamamen veya kısmen iptal etme kararı alabilir.

5 ÖN FİNANSMAN

- (1) Ön finansman, ilke olarak, ilgili programa Avrupa Birliğinin katkısının %50'sini temsil eder ve yıllık taksitlerle ödenebilir. Ulusal yetkilendirme görevlisi sonuç tutarının ulusal düzeyde imzalanan sözleşmelerin ve hibelerin ön finansmanını karşılamayacağını gösterirse bu oran artırılabilir. Avrupa Birliği programlarına ve ajanslarına katılım ödemeleri bu katılıma ilişkin Avrupa Birliği katkısının %100 'üne kadar çıkabilir.
- (2) Ön finansmanı yapılacak olan miktar, yıl itibarıyla sözleşmeye bağlanacak tahmini miktarın toplamı ve önceki yıllarda uygulamada olan sözleşme yükümlülükleri için geçerli miktar olarak hesaplanır. Avrupa Birliği programlarına ve ajanslarına katılımı ilgili olanlar haricinde ön ödeme, yalnızca ilk ihale ya da teklif çağrısı yapılırca ödenir.
- (3) Ön finansman olarak ödenen toplam tutar, bu tutarın ilk ödendiği tarihten sonraki 15 ay içinde ilgili program için hiçbir ödeme başvurusu gönderilmemesi halinde Komisyon'a geri ödenir. Programa yönelik Avrupa Birliği katkısı bu tür geri ödemelerden etkilenmez.
- (4) Toplam ön finansman tutarı, en geç Program sona erdiğinde ödenmiş olmalıdır. Program süresi boyunca Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, ön finansman ödemesini yalnızca, Avrupa Birliği'nin, (AT) 718/2007 sayılı Tüzük'e uygun olan harcamalar için yaptığı katkıyı finanse etmek için kullanır.

6 ARA ÖDEMELER

- (1) İlgili kurallara uyulmadığı veya Avrupa Birliği fonlarının uygunsuz biçimde kullanıldığı anlaşılırsa, Komisyon 718/2007 sayılı Tüzüğün 46. maddesi hükümleri uyarınca yararlanıcı ülkeye yaptığı ara ödemeleri düşürebilir, ödemeleri geçici olarak kesebilir veya askıya alabilir. Yararlanıcı ülkeyi bu doğrultuda bilgilendirir.
- (2) Ara ödeme miktarlarının düşürülmesi ve askıya alınması orantılılık ilkesine uygun olarak yapılır ve uygunluk ve hesapların ibrası kararlarına ve mali düzeltmelere halel getirmez.

7 FONLARIN YENİDEN TAHSİSİ

- (1) Ulusal yetkilendirme görevlisi, IPA İzleme Komitesi'nde konu edilen bir tavsiyeyi takiben aynı program içerisinde fonların yeniden tahsisini isteyebilir.
- (2) İstenen yeniden tahsis onay için Komisyon'a gönderilir ve yeni bir Komisyon kararına tabi olur.
- (3) Eğer yeniden tahsis orijinal programın yapısına büyük değişiklikler getirmiyorsa ve mali unsurlar açısından 4 milyon avro sınırına tabi olarak bahsi geçen programa ayrılan toplam tutarın %20'sini aşmıyorsa, orijinal programa dair görüş bildiren komite bilgilendirilir.

8 ULUSAL FONUN VE DİĞER ORGANLARIN VE YETKİLİ KURUMLARIN PERSONEL, YERLEŞİM VE İŞLETİM MALİYETLERİ

- (1) Yararlanıcı ülke IPA Uygulama Tüzüğü'nün 21. maddesi kapsamında belirlenen organlara ve otoritelere verilen görevlerin zamanında ve doğru bir biçimde yerine getirilmesi için gerekli insan kaynaklarını, masrafları kendisine ait olmak üzere, tahsis eder.
- (2) Yararlanıcı ülke yukarıda bahsi geçen organlar ve otoriteler için gerekli bina, ofis mobilyası ve diğer tesisleri temin eder.
- (3) Bu organların ve otoritelerin işletim maliyetleri yararlanıcı ülke tarafından üstlenilir.

9 BANKA HESAPLARI

- (1) Ulusal Fon Merkez Bankası'nda ve Hükümet garantili bir banka hesabında her program için ayrı bir avro hesabı açar. Ülke olarak, bu hesap faiz getiren bir hesaptır.
- (2) Bileşene özel avro hesaplarından herhangi birinden elde edilen faiz yararlanıcı ülkeye ait olmaya devam eder. Bir programın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmesiyle elde edilen kazanç ulusal bir kamu katkısı formunda yararlanıcı ülke için bir kaynak olarak görülerek yalnızca bu programa gönderilir ve Komisyon'a yapılan her ödeme başvurusunda Komisyon'a bildirilir.
- (3) Banka hesabı ulusal yetkilendirme görevlisinin ve üst düzey Hazine yetkilisinin imzalarını gerektiren çift imza sistemine dayanarak açılır.
- (4) Ulusal fon, ulusal fon hesaplarıyla ve IPA fonlarının aktarıldığı sorumlu kurum hesaplarının ve diğer hesapların tamamıyla ilgili tüm bilgileri Komisyon'a iletir. İlgili bilgiler, faiz oranlarını, hesap sahiplerinin isimlerini, hesap numarasını, banka adı ve adresini ve Komisyon'un uygun gördüğü diğer bilgileri içerir.

10 MUHASEBE VE DENETİMLER

- (1) Ulusal fon, IPA ile finanse edilen programlara ilişkin tüm sözleşmeler ile diğer mali operasyonları kapsayan bir muhasebe sistemini idare eder.
- (2) İlgili tüm program otoritelerinin/uygulamadan sorumlu kurumların ve otoritelerin hesapları ve operasyonları Komisyonca sözleşmesi yapılacak bir dış denetçi tarafından Komisyon'un ve Avrupa Sayıştayının Çerçeve Anlaşma'da belirtilen sorumluluklarına hâle gelmeksizin düzenli aralıklarla kontrol edilebilir.

- (3) Belirli bir programa ilişkin tüm dokümanlar program kapandıktan sonra en az üç yıl süresince yararlanıcı ülke tarafından muhafaza edilir. Bu süre adli işlemler dolayısıyla ya da Komisyonun gerekçesini uygun bir biçimde bildirdiği talebi üzerine kesintiye uğrayabilir.
- (4) Yukarıdaki 3. Paragrafa istisna olarak, Program Otoritesi, tüm tedarik, hibe ve sözleşme prosedürlerinin yazılı kayıtlarını sözleşme bakiyesinin ödenmesinden sonra en az yedi yıl süreyle saklar.

11 RAPORLAMA

- (1) Program otoritesi Komisyon'a, Ulusal IPA Koordinatörüne ve ulusal yetkilendirme görevlisine her yıl 30 Haziran'a kadar sektörel bir yıllık rapor gönderecektir.
- (2) Sektörel bir nihai rapor, program kapandıktan sonra 6 ay içinde Komisyona, Ulusal IPA Koordinatörüne ve ulusal yetkilendirme görevlisine sunulur. Bu rapor, tüm uygulama süresini kapsar ve en son yıllık raporu da içerebilir.
- (3) Sektörel raporlar Komisyona, Ulusal IPA Koordinatörüne ve ulusal yetkilendirme görevlisine gönderilmeden önce TAIB tarafından incelenir. Bu sektörel raporlar mali raporlama sistemi Perseus'a uygun olarak yapılır.
- (4) Sektörel raporlar aşağıdaki bilgileri içerir:

Belirli doğrulanabilir hedeflerle bağlantılı olarak programın, öncelik alanının ya da operasyonların gerçekleştirilmesiyle ilgili nitel ve nicel unsurlar;

Programın mali uygulamasına dair detaylı bilgi;

- (c) Başta aşağıdakiler olmak üzere, uygulamanın kalite ve etkililiğinin sağlanması için Program Otoritesi veya TAIB Komitesi tarafından atılan adımlar;
  - (i) Veri toplama düzenlemeleri de dâhil olmak üzere izleme ve değerlendirme tedbirleri,
  - (ii) Alınan her türlü düzeltici tedbir de dâhil olmak üzere Programın uygulanması sırasında karşılaşılan belirgin bir sorunun özeti,
  - (iii) Teknik yardımdan sağlanan fayda.
- (5) IPA Uygulama Tüzüğü'nün 62. maddesine göre Programın tanıtımını yapmak ve bilgi sağlamak için yapılan faaliyetlere dair bilgiler.

12 İZLEME

- (1) Çerçeve Anlaşma'da belirtildiği gibi bir IPA izleme komitesinin oluşturulmasına ilaveten, Ulusal IPA Koordinatörü bu Finansman Anlaşması yürürlüğe girdikten sonra altı ay içerisinde sektörel bir izleme komitesi, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Komitesi ya da TAIB Komitesi kurar.

- (2) TAIB Komitesi, Yararlanıcı ülkenin veya Komisyon'un inisiyatifıyla yılda en az iki defa toplanır. Komisyon'un belirlediği yetkiyle ve ilgili yararlanıcı ülkenin kurumsal, yasal ve mali çerçevesi dahilinde kendi usul kurallarını belirler. Bu usul kurallarını, Ulusal IPA Koordinatörü, ulusal yetkilendirme görevlisi ve IPA İzleme Komitesiyle mutabık kalarak kabul eder.
- (3) TAIB komitesine Ulusal IPA Koordinatörü başkanlık eder. Üyeleri, ulusal yetkilendirme görevlisinden, program yetkilendirme görevlilerinden ve uygun görüldüğü takdirde program otoritesinin diğer temsilcilerinin yanı sıra uluslararası finans kuruluşlarının temsilcileri ve Komisyon ile işbirliği içerisinde yararlanıcı ülke tarafından atanmış sivil toplum temsilcilerinden oluşur.
- (4) (AT) 718/2007 sayılı Tüzük'ün 59(2). maddesi uyarınca, TAIB komitesi özellikle aşağıdakileri gerçekleştirmek suretiyle ilgili operasyonların kalitesinin ve etkililiğinin yeterliliğine kanaat getirir:
- (a) Programların mali ve operasyonel bakımdan kaydettiği ilerlemeyi detaylandıran uygulama durum raporlarını gözden geçirerek;
  - (b) Programların amaçlarına ve sonuçlarına ulaştığını gözden geçirerek;
  - (c) İhale planlarını ve ilgili değerlendirme tavsiyeleri inceleyerek;
  - (d) Sorunlu konuları ve operasyonları tartışarak;
  - (e) Gerekğinde düzeltici tedbirler teklif ederek;
  - (f) Fonları iyileştirmek ve benzer durumların yeniden ortaya çıkmasını önlemek için alınan önlemleri sunarak ve dolandırıcılık ile usulsüzlük vakalarını inceleyerek;
  - (g) Denetim makamı tarafından hazırlanan yıllık denetim planını ve yapılan denetimlerinin bulgu ve tavsiyelerini inceleyerek.
- (5) TAIB komitesi bu bileşen kapsamındaki devam etmekte olan tüm programları izler. Yararlanıcı ülke, başka hususların yanı sıra yatırım faaliyetleri, varlıkların devri veya özelleştirmeler söz konusu olduğunda programları kapanana kadar kontrol eder ve bu programların sonuçlarına dair yapılan ve etkilerini, sürdürülebilirliklerini ve mülkiyetlerini önemli ölçüde etkileyen herhangi bir değişikliği TAIB komitesine bildirir.
- (6) TAIB komitesine bu bileşenin program ve operasyonlarını izlemek için yararlanıcı ülke tarafından oluşturulan, izleme sektörleri tarafından gruplanan sektörel izleme alt komiteleri yardım edebilir. Alt komiteler TAIB komitesine rapor verir. Komisyon'un belirlediği yetkiyle kendi usul kurallarını belirler.

13 NİHAİ KONTROLLER İÇEREN MERKEZİ OLMAYAN YAPILANMAYA GEÇİŞ İÇİN YOL HARİTASI

- (1) Yararlanıcı ülke Komisyon'un ön kontrolleri olmaksızın merkezi olmayan yönetimin gerçekleştirilmesine yönelik endikatif kriterlerin ve takvimin yer aldığı bir yol haritası oluşturacaktır.
- (2) Komisyon 1. paragrafta belirtilen yol haritasının uygulanışını izler ve bu bağlamda özellikle yardımın sağlanmasıyla ilgili olarak ve müzakere sürecinde yararlanıcı ülke tarafından elde edilen sonuçları dikkate alır. Ön kontroller içermeyen merkezi olmayan yönetimin gerçekleştirilmesi için oluşturulan yol haritası farklı türlerdeki ön kontrollerden aşamalı olarak vazgeçilmesine değinebilir.
- (3) Yararlanıcı ülke bu yol haritasının uygulanmasında kaydedilen ilerlemeler ile ilgili olarak Komisyon'u düzenli olarak bilgilendirir.

14 KAZANÇLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- (1) IPA'nın amaçları altındaki gelirler, ortak finansman süresince aşağıda belirtilenler hariç satışlar, kiralara, hizmet kayıt/kayıt ücretleri veya diğer eşdeğer gelirlere ilişkin operasyonlardan elde edilen hasılayı içermektedir:
  - (a) Firmalara yatırım yapılması halinde, ortak finansman içeren yatırımların ekonomik ömrü boyunca elde edilen kazançlar;
  - (b) Risk sermayesi ve kredi fonları, garanti fonları, finansal kiralama da dâhil olmak üzere bir finans mühendisliği tedbiri çerçevesinde elde edilen kazançlar;
  - (c) Gerektiğinde operasyonların ortak finansmanı için, Program mali tablolarında kamu katkısıyla birlikte gösterilecek olan özel sektör katkıları.
- (2) Yukarıdaki 1. paragrafta belirtilen gelirler ilgili operasyon için uygun harcama tutarından mahsup edilen geliri temsil etmektedir. Program kapandıktan hemen sonra bu gelirler ortak finanse edilen operasyon tarafından sadece bir kısmının mı yoksa tamamının mı verildiğine bağlı olarak tamamen veya belirli bir oranda ilgili operasyonun uygun harcama tutarından mahsup edilir.

15 HARCAMALARIN UYGUNLUĞU

- (1) Ek A'daki program kapsamındaki harcamalar, Mali Tüzükte aksi belirtilmediği müddetçe bu tür programı uygulayan hibeler ve sözleşmelerin imzalanmasını takiben Avrupa Birliği katkısı için uygun hale gelir.
- (2) Aşağıdaki giderler A Ekindeki program kapsamındaki Avrupa Birliği katkısı için uygun değildir:
  - (a) KDV dâhil vergiler;
  - (b) gümrük ve ithalat vergileri, veya diğer ücretler;
  - (c) arazi veya mevcut binaların alımı, kiralanması veya finansal kiralanması;
  - (d) para cezaları, mali cezalar ve yargılama giderleri;
  - (e) işletme maliyetleri;

- (f) ikinci el ekipman;
  - (g) banka giderleri, teminat masrafları ve benzer giderler;
  - (h) söz konusu bileşene özel avro hesaplarıyla ilgili her türlü para birimi dönüşüm maliyeti, giderleri ve kur kayıpları, ayrıca diğer salt mali harcamalar;
  - (i) aynı katkılar;
  - (j) her tür finansal kiralama giderleri;
  - (k) yıpranma giderleri.
- (3) Yukarıdaki 2. Paragrafa istisna olarak, Komisyon aşağıdaki harcamaların uygun olup olmadığına durum bazında karar verir:
- (a) özellikle operasyonun ortak finansman sürecine ilişkin kira giderleri dâhil işletme maliyetleri;
  - (b) eğer aşağıdaki koşullar yerine getirilirse katma değer vergileri:
    - (i) katma değer vergilerinin herhangi bir yolla geri alınmaması;
    - (ii) nihai yararlanıcı tarafından üstlenildiğinin tespit edilmesi ve
    - (iii) proje teklif dosyasında net bir şekilde tanımlanmaları.

- (4) IPA kapsamında finanse edilen giderler Avrupa Birliği bütçesi kapsamında herhangi bir finansmana konu olamaz.

16 BELGELERİN SAKLANMASI

- (1) Belirli bir programa ilişkin tüm dokümanlar program kapandıktan sonra en az üç yıl süreyle Yararlanıcı tarafından saklanır. Bu süre, adli işlemler veya Komisyon'un gerekçeli talebi olması durumunda durdurulur.
- (2) 1. paragrafta istisna olarak Program Otoritesi, tüm tedarik, hibe ve sözleşme prosedürlerinin yazılı kayıtlarını sözleşme bakiyesinin ödenmesinden sonra en az yedi yıl süreyle saklar.

17 ULUSAL IPA KOORDİNATÖRÜNÜN DİĞER SORUMLULUKLARI

Ulusal IPA Koordinatörü ulusal düzeyde, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeninin programlanmasına dair sorumlulukları kapsamında aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- (a) IPA Uygulama Tüzüğü'nün 69. maddesinde belirtildiği biçimde proje tekliflerinin hazırlanmasını organize eder.

- (b) IPA Uygulama Tüzüğü'nün 69. maddesinde belirtildiği biçimde proje fişlerini özenle hazırlayıp Komisyon'a sunar.
- (c) Ulusal programların teknik uygulamasını izler.

18 PROGRAM YETKİLENDİRME GÖREVLİLERİNİN SORUMLULUKLARI VE ATANMASI

- (1) Ulusal yetkilendirme görevlisi, Ulusal IPA Koordinatörüne danıştıktan sonra program yetkilendirme görevlilerini uygulamadan sorumlu kurumları yönetmeleri için atar. Bunlar, Yararlanıcı'nın devlet yönetimi içerisindeki memurlardır ve IPA Uygulama Tüzüğü'nün 11(3). maddesi, Çerçeve Anlaşma'nın 8(3). maddesi uyarınca Çerçeve Anlaşma'nın A Ek'inin 6(b) Kesiminde belirtilen faaliyetlerden sorumludur.
- (2) Program yetkilendirme görevlileri ulusal yönetim içerisinde memurları kıdemli program görevlileri olarak atarlar. İlgili program yetkilendirme görevlisinin genel sorumluluğu altında, kıdemli program yetkilileri aşağıdaki görevleri yerine getirirler:
  - (a) İlgili bakanlıklardaki operasyonların teknik yönünden sorumlu olmak;
  - (b) Teknik düzeydeki operasyonların iyi ve zamanında hazırlanmasında ve uygulanmasında program yetkilendirme görevlilerine yardımcı olmak;
  - (c) Yararlanıcının proje teklifinde yer alan her bir öncelik alanındaki koordinasyondan sorumlu olmak.

19 PROGRAM OTORİTELERİNİN AKREDİTASYONUNA DAİR DETAYLI KURALLAR

- (1) Avrupa Birliği fonları, IPA Uygulama Tüzüğü yürürlüğe girmeden önce (AT), 2500/2001 sayılı Tüzük veya (AET) 3906/89 sayılı Tüzük kapsamında Yararlanıcı bünyesindeki mevcut ulusal organlar tarafından yönetildiğinden bu organlar (bu belgede "mevcut ulusal organlar" olarak anılacaktır), Komisyon yönetim yetkilerinin devrine dair bir Karar alana kadar, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeni ile Sınır Ötesi İşbirliği bileşeni kapsamındaki fonları yönetir.
- (2) Mevcut ulusal organlar, IPA uygulama kuralları uyarınca Komisyon tarafından yönetim yetkileri devredilmeden Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeni kapsamında ya da Sınır Ötesi İşbirliği bileşeni kapsamındaki fonları IPA Uygulama Tüzüğü yürürlüğe girdikten sonra, hiçbir şekilde, bir yıldan fazla yönetemez.
- (3) Komisyon 5. paragrafa göre ulusal yetkilendirme görevlisi tarafından alınmış karar ve 4. paragraf uyarınca, özellikle, sunulan sapma listesini göz önünde bulundurarak mevcut ulusal organlara yönetim yetkisini devredip devretmeyeceğine kadar verir.
- (4) Ulusal yetkilendirme görevlisi IPA Uygulama Tüzüğü'nün 11. maddesinde belirtilen gerekliliklerle ilgili olarak mevcut ulusal organları içeren, program otoritesine dair bir değerlendirme yapar. Özellikle, 11. maddede belirtildiği gibi, yönetim ve kontrol sistemindeki tüm aktörlerden fonksiyonel olarak bağımsız bir dış denetçinin fikrine

dayanarak, program otoritesinin uymadığı IPA Uygulama Tüzüğü kapsamındaki her türlü gerekliliğin bir listesini oluşturur. Sapma listesi IPA Uygulama Tüzüğü yürürlüğe girdikten sonra en geç dört ay içerisinde Komisyon'a gönderilir.

- (5) 4. paragrafta belirtilen uyumsuzluğun, program otoritelerinin etkin ve etkili işleyişiyle bağdaştığı tespit edilirse, ulusal yetkilendirme görevlisi ilgili organları akredite etmeye karar verebilir.

IPA Uygulama Tüzüğü yürürlüğe girdikten en geç beş ay sonra Komisyon'a, ilgili kurumların akreditasyonuna ilişkin bir karar gönderilir. Bu karar 4. paragrafta belirtilen listede yer alarak uyumsuzluğu çözmek için atılan adımları belirten, zaman sınırlı hedefleri olan bir yol haritası içerir. Yol haritası Komisyon tarafından onaylanır.

- (6) 6. paragrafta belirtilen uyumsuzluğun program otoritesinin etkin ve etkili işleyişiyle bağdaşmadığı tespit edilirse, ulusal yetkilendirme görevlisi IPA Uygulama Tüzüğü'nün 13. maddesi hükümlerine göre ilgili program otoritesi için akreditasyon oluşturmak yönünde ilerler.

20 KOMİSYON TARAFINDAN YÖNETİM YETKİLERİNİN DEVREDİLMESİNE DAİR DETAYLI KURALLAR

- (1) Komisyonun, yukarıda 19(1) Kesiminde belirtilen "mevcut ulusal organlara" yönetim yetkisi devretmeye karar vermesi durumunda, Komisyon ulusal otoritelere ilave koşullar getirebilir. İlave koşullar getirilmesi durumunda Komisyon, yönetim yetkilerinin devredilmesinin etkili olabilmesi için ulusal otoriteler tarafından uyum sağlanması amacıyla bir zaman sınırı getirir. Komisyon Kararı, B Ekinin 12(4) maddesinde belirtilen ön kontroller listesini düzenler.
- (2) Ulusal yetkilendirme görevlisinin kararına bakılmaksızın Komisyon herhangi bir zamanda ilgili organlara devredilen yönetim yetkilerinin devam etmesine, askıya alınmasına ya da geri çekilmesine karar verebilir.
- (3) Ulusal yetkilendirme görevlisi tüm aşamalarda Komisyon tarafından istenen tüm bilgilerin Yararlanıcı tarafından temin edildiğini garanti eder.

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Delegasyonu'na saygılarını sunar ve imzalanmış olan "Katılım Öncesi Yardım Aracı Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni Çerçevesinde 2013 yılı Türkiye Ulusal Programına Yönelik Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Tarafından Temsil Edilen Avrupa Birliği Arasındaki Finansman Anlaşması"nı (Finansman Anlaşması) ilişikte sunmaktan şeref duyar.

Bakanlık, Türkiye'nin 27. Fasıl Müzakere Pozisyonunda belirtildiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti'nin sözkonusu Anlaşmadan kaynaklanan yükümlölüklerini yerine getirmesinin, taraf olmadığı antlaşmalara ilişkin Türkiye Cumhuriyeti'nin pozisyonunu değiştirdiği şeklinde yorumlanamayacağını not eder.

Finansman Anlaşmasının imzacıları yukarıda kayıtlı açıklamanın Finansman Anlaşması yorumlanırken dikkate alınacağı konusunda mutabıktırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Delegasyonu'na en derin saygılarını bu vesileyle bir kez daha ifade etmekten şeref duyar.

Ankara, 24 Ocak 2014

Ek:

1- Finansman Anlaşması

AB Türkiye Delegasyonu
Ankara

Ankara, 13 şubat 2014

Ares (2014) 386233

NOTA

Avrupa Birliği Delegasyonu Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Avrupa Genel Müdürlüğüne saygılarını sunar.

Avrupa Birliği Delegasyonu, “Katılım ncesi Yardım Aracı Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni çerçevesinde 2013 yılı Türkiye Ulusal Programına Yönelik Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Tarafından Temsil Edilen Avrupa Birliği Arasındaki Finansman Anlaşması”nın imzalandığını bildiren Bakanlıklarının N⁰ 2014/77371317-ABGY/4210485 sayılı ve 24 Ocak 2014 tarihli Nota’sını aldığını bildirmekten Őeref duyar. Delegasyon Nota’da bulunan ilave ifadeleri kaydeder ve bu bağlamda geçerliliklerini onaylar. Buna ilave olarak, Komisyon Finansman Anlaşmasının onay sürecinin kendi tarafında tamamlandığını doğrular.

Avrupa Birliği Delegasyonu Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Avrupa Genel Mdrlğne teşekkr eder ve bu vesileyle en derin saygılarını yineler.

FINANCING AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

**THE EUROPEAN UNION, REPRESENTED BY THE
EUROPEAN COMMISSION CONCERNING THE
NATIONAL PROGRAMME FOR TURKEY UNDER THE
INSTRUMENT FOR PREACCESSION ASSISTANCE AND
INSTITUTION BUILDING COMPONENT FOR THE YEAR
2013**

(2013 / 023-651)

Preamble

- 1. The programme**
  - 2. Implementation of the programme**
  - 3. National structures and authorities with responsibilities**
  - 4. Funding**
  - 5. Contracting deadline**
  - 6. Final date for operational implementation**
  - 7. Disbursement deadline**
  - 8. Final date for implementing the Financing Agreement**
  - 9. Interpretation**
  - 10. Partial invalidity and unintentional gaps**
  - 11. Review and amendments**
  - 12. Termination**
  - 13. Settlement of differences**
  - 14. Notices**
  - 15. Number of originals**
  - 16. Annexes**
  - 17. Entry into force**
- Annex A Annual programme for Turkey adopted by Commission decision C(2013)7710 Final on 13 November 2013.**
- Annex B Framework Agreement between the Commission of the European Communities and the Government of the Republic of Turkey dated 11 July 2008**
- Annex C Further conditions for the delivery of European Union assistance**

FINANCING AGREEMENT

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

and

THE EUROPEAN UNION, REPRESENTED BY THE EUROPEAN COMMISSION hereafter jointly referred to as "the Parties" or individually as "the beneficiary country", in the case of the Government of the Republic of Turkey or the Commission, in the case of the European Union, represented by the European Commission

Whereas

- (a) On 1 August 2006, the Council of the European Union adopted Regulation (EC) No 1085/2006 establishing an instrument for pre-accession assistance (hereafter: the "IPA Framework Regulation"). With effect from 1 January 2007, this instrument constitutes the single legal basis for the provision of financial assistance to candidate countries and potential candidates in their efforts to enhance political, economic and institutional reforms with a view to their eventually becoming members of the European Union.
- (b) On 12 June 2007, the Commission adopted Regulation (EC) No 718/2007 implementing the IPA Framework Regulation, detailing applicable management and control provisions (hereafter: the "IPA Implementing Regulation").
- (c) European Union assistance under the instrument for pre-accession assistance should continue to support the beneficiary countries in their efforts to strengthen democratic institutions and the rule of law, reform public administration, carry out economic reforms, respect human as well as minority rights, promote gender equality, support the development of a civil society and advance regional cooperation as well as reconciliation and reconstruction, and contribute to sustainable development and poverty reduction.

European Union assistance for candidate countries should additionally focus on the adoption and implementation of the full EU *acquis*, and in particular prepare them for the implementation of the European Union's agricultural and cohesion policy.

- (d) The Parties have concluded on 11 July 2008 a Framework Agreement setting out the general rules for cooperation and implementation of the European Union assistance under the Instrument for Pre-accession Assistance.
- (e) The Commission adopted on 13 November 2013 the National Programme for Turkey under the IPA Transition Assistance and Institution Building Component for the year 2013.(hereafter: "the programme"). This programme is to be implemented by means of decentralised management by the beneficiary country, partly by the Commission on a joint management basis.
- (f) It is necessary for the implementation of this programme that the Parties conclude a Financing Agreement to lay down the conditions for the delivery of European Union assistance, the rules and procedures concerning disbursement related to such assistance and the terms on which the assistance will be managed.

HAVE AGREED ON THE FOLLOWING:

1 THE PROGRAMME

The Commission will contribute, by way of grant, to the financing of the following programme, which is set out in Annex A to this Agreement. The Commission will entrust budget-implementation tasks under joint management to the World Bank (WB) and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) subject to the conclusion respectively of an Administration Agreement and a Contribution Agreement for the measure 1-4 and 6 under the integrated programme 'Energy' as set out in Annex A to this Agreement Programme.

Programme number: IPA 2012/023-651

The National Programme for Turkey under IPA-Transition Assistance and Institution Building Component I for the year 2013 consists of the following sectors and projects:

IPA/2013/ 023-651/1 Judiciary and Fundamental Rights (incl. reform of law enforcement institutions) Sector

IPA/2013/ 023-651/2 Migration and Border Management Sector

IPA/2013/ 023-651/3 Improving Social Dialogue in Working Life

IPA/2013/ 023-651/4 Energy Sector

IPA/2013/ 023-651/5 Capacity Building in the Field of Climate Change in Turkey

IPA/2013/ 023-651/6 Capacity Building on the European Pollutant Release and Transfer Register (E_PRTR) in Turkey

IPA/2013/ 023-651/7 Technical Assistance on Economic Analyses within River Basin Management Plans and Water Efficiency Aspects in 4 Pilot River Basins in Turkey

IPA/2013/ 023-651/8 Participation in Union Programmes and Agencies

IPA/2013/ 023-651/9 Agriculture and rural development; food and feed safety, fisheries, Sector

IPA/2013/ 023-651/10 Enhanced Support Activities to Strengthen the European Integration Process (ESEI)

2 IMPLEMENTATION OF THE PROGRAMME

- (1) The programme shall be implemented by decentralised management, in the meaning of Article 53c of Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities, as last modified by Regulation (EC) 1525/2007 of 17 December 2007 (hereafter: "the Financial Regulation").

For the measures 1-4 and measure 6 under the integrated sector programme "Energy" shall be implemented by joint management with the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) and the World Bank (WB).

- (2) The Programme shall be implemented in accordance with the provisions of the Framework Agreement on the rules for co-operation concerning EU Financial Assistance to Turkey and the implementation of the Assistance under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA), concluded between the Parties on 11 July 2008 (hereafter: "the Framework Agreement"), which is set out in Annex B to this Agreement.

2A GENERAL RULES FOR PROCUREMENT AND GRANT AWARD PROCEDURES

- (1) The Contracting Authority shall use the procedural guidelines and standard templates and models facilitating the application of the rules on procurement and grant procedures provided for in the "Practical Guide to contract procedures for EU external actions" ("Practical Guide").

3 NATIONAL STRUCTURES AND AUTHORITIES

- (1) The structures and authorities with functions and responsibilities for the implementation of this Agreement are described in Annex B to this Agreement.
- (2) Further responsibilities of the national authorizing officer and the national fund are set out in Annex C to this Agreement.

4 FUNDING

The funding for the implementation of this Agreement shall be as follows:

- (a) The European Union contribution for the year 2013 is fixed at a maximum of €236,750,014 of which € 199,521,718 is implemented as decentralised management and € 37,228,296 as joint management. However, payments for decentralized management of the European Union contribution by the Commission will not be made if the minimum requirements referred to in Article 41 of the IPA Implementing Regulation are not met.
- (b) The cost of the national structures and authorities indicated in Annex B shall be borne by the beneficiary country,

5 CONTRACTING DEADLINE

- (1) The individual contracts and agreements which implement this Agreement shall be concluded no later than three years from the date of conclusion of this Agreement with the exception of the cases listed under Article 189(2) (b) and (c) Financial Regulation.

6 FINAL DATE FOR OPERATIONAL IMPLEMENTATION

- (1) The contracts shall be executed within a maximum of 6 years from conclusion of the Financing Agreement.
- (2) The Commission may agree, in exceptional cases and upon request by the beneficiary country, to an appropriate extension of the final date for operational implementation. Such request must be addressed to the Commission before its end date and be duly justified by the beneficiary country.

7 DISBURSEMENT DEADLINE

- (1) Disbursement of funds shall be made no later than one year after the final date for operational implementation.
- (2) The deadline for disbursement of funds may be extended with the agreement of the Commission before its end date in duly justified cases.

8 FINAL DATE FOR IMPLEMENTING THE FINANCING AGREEMENT

- (1) The Financing Agreement shall be implemented and completed for closure at the latest within 12 years from the conclusion of the Financing Agreement.
- (2) The final date for implementing the Financing Agreement may exceptionally be extended before its end date in duly justified cases.

9 INTERPRETATION

- (1) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, the terms used in this Agreement shall bear the same meaning as attributed to them in the IPA Framework Regulation and the IPA Implementing Regulation.
- (2) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, references to this Agreement are references to such Agreement as amended, supplemented or replaced from time to time.
- (3) Any references to Council or Commission Regulations are made to the version of those regulations as indicated. If required, modifications of these regulations shall be transposed into this Agreement by means of amendments.
- (4) Headings in this Agreement have no legal significance and do not affect its interpretation.

10 PARTIAL INVALIDITY AND UNINTENTIONAL GAPS

- (1) If a provision of this Agreement is or becomes invalid or if this Agreement contains unintentional gaps, this will not affect the validity of the other provisions of this Agreement. The Parties will replace any invalid provision by a valid provision which comes as close as possible to the purpose of and intent of the invalid provision.

- (2) The Parties will fill any unintentional gap by a provision which best suits the purpose and intent of this Agreement, in compliance with the IPA Framework Regulation and the IPA Implementing Regulation.

11 REVIEW AND AMENDMENT

- (1) The implementation of this Agreement will be subject to periodic reviews at times arranged between the Parties.
- (2) Any amendment agreed to by the Parties will be in writing and will form part of this Agreement. Such amendment shall come into effect on the date determined by the Parties.

12 TERMINATION

- (1) Without prejudice to paragraph 2, this Agreement shall terminate twelve years after its conclusion. The termination of this Agreement shall not preclude the possibility for the Commission to make financial corrections in accordance with Articles 49 to 54 of the IPA Implementing Regulation.
- (2) This Agreement may be terminated by either Party by giving written notice to the other Party. Such termination shall take effect six calendar months from the date of the written notice.

13 SETTLEMENT OF DIFFERENCES

- (1) Differences arising out of the interpretation, operation and implementation of this Agreement, at any and all levels of participation, will be settled amicably through consultation between the Parties.
- (2) In default of amicable settlement, either Party may refer the matter to arbitration in accordance with the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration Involving International Organisations and States in force at the date of this Agreement.
- (3) The language to be used in the arbitration proceedings shall be English. The appointing authority shall be the Secretary General of the Permanent Court of Arbitration following a written request submitted by either Party. The Arbitrator's decision shall be binding on all Parties and there shall be no appeal.

14 NOTICES

- (1) Any communication in connection with this Agreement shall be made in writing and in the English language. Each communication must be signed and must be supplied as an original document or by fax.
- (2) Any communication in connection with this Agreement must be sent to the following addresses:

For the Commission:

*The European Union Delegation to Turkey
Ugur Mumcu cad. No. 88/4
Gazi Osman Pasa 06700 Ankara,
Turkey-Fax: (+90.312) 446 6737*

For the Beneficiary Country

*The H. E. Ambassador M. Haluk Ilıcak
Undersecretary
National IPA Coordinator (NIPAC)
The Ministry for EU Affairs
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mah. 6.Cad. No: 4 06800 Ankara,
Turkey - Fax: (+90 312) 218 14 44*

15 NUMBER OF ORIGINALS

This Agreement is drawn up in duplicate in the English language

16 ANNEXES

The Annexes A, B and C shall form an integral part of this Agreement.

17 ENTRY INTO FORCE

This agreement shall enter into force on the date on which the Beneficiary notifies the Commission that all of its internal procedures necessary for the entry into force of this agreement have been fulfilled.

SIGNATURES

*Signed, for and on behalf of the
European Commission by*

*Signed, for and on behalf of the
Government of the Republic of Turkey,*

Mrs Alexandra Cas Granje
Director
European Commission
Directorate-General Enlargement
B – Montenegro, Iceland, the Former
Yugoslav Republic of Macedonia,
Turkey,
Done at Brussels
Date: **20. 11. 2013**

H.E. Ambassador Haluk Ilıcak
National IPA Coordinator (NIPAC)
Undersecretary Ministry for EU
Affairs
Done at Ankara
Date: **20.01.2014**

**ANNEX A NATIONAL PROGRAMME FOR TURKEY UNDER IPA –
TRANSITION ASSISTANCE AND INSTITUTIONAL
BUILDING COMPONENT I FOR THE YEAR 2013 ADOPTED
BY COMMISSION DECISION C(2013)7710 FINAL OF 13
NOVEMBER 2013**

1 IDENTIFICATION

Beneficiary	Turkey
CRIS decision number	2013 / 023-651
Year	2013
EU contribution	EUR 236,750,014
Implementing Authority	Implementing Agency of Turkey responsible for the execution of the projects is the Central Finance and Contracts Unit (CFCU) at the Under-Secretariat of the Treasury except for: Project –IPA 2013/023-651.07/TR “Support to Turkey’s participation in Union Programmes and Agencies”, where implementation will consist in the payment of the IPA part of the financial contribution to the programme by the National Fund. Measure 1-4 and measure 6 of the sector intervention "Energy" shall be implemented by joint management with the World Bank (WB) and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD).
<u>Final date for concluding the Financing Agreement</u>	At the latest by 31 December 2014
<u>Final date for concluding Contribution Agreements under joint management</u>	31 December 2014
<u>Final date for contracting</u>	3 years following the date of conclusion of the Financing Agreement, with the exception of the cases listed under Article 189.2 b) and c) Financial Regulation.
<u>Final date for operational implementation</u>	6 years following the date of conclusion of the Financing Agreement with a beneficiary country.

Final date for implementing the Financing Agreement (date by which programme to be de-committed and closed)	12 years following the conclusion of the Financing Agreement
Budget line concerned	22.02.01: national programmes (component Transition Assistance and Institution Building) for Candidate Countries
Programming Unit	DG ELARG Unit B3 (European Commission, Brussels)
Implementing Unit/ EU Delegation	EU Delegation to Turkey

2 THE PROGRAMME

2.1 PRIORITIES SELECTED UNDER THIS PROGRAMME

For IPA TAIB 2013 programming, and in view of the next Multi-annual Financial Framework (2014-2020), the programme has been designed in a way that will advance the move towards a more integrated sector approach for programming of IPA financial assistance. Substantial parts of the IPA 2013 envelope have been programmed through sector interventions. Only few stand-alone projects have been included in areas where an integrated sector approach was not yet possible. Therefore, in coherence with the priorities identified in the MIPD 2011-2013, after analysis of the Turkish authorities and consultation with the Commission, it has been decided that the National Programme for Turkey 2013 component I should include the following priority sectors:

1. Justice, Home Affairs and Fundamental Rights, *notably sub-divided into*
  - a) Judiciary and Fundamental Rights (incl. reform of law enforcement institutions)
  - b) Migration and Border Management
2. Energy
3. Agriculture and Rural Development

In addition to these priority sectors the programme includes four stand-alone projects. As in previous years, IPA funds will also continue to support Turkey's participation in Union Programmes and Agencies, as provided for in the Framework Agreement on participation in EU programmes.

2.2 SECTORS SELECTED UNDER THIS PROGRAMME AND DONOR COORDINATION

Sector 2: Justice, Home Affairs and Fundamental Rights

In line with the renewed consensus on enlargement, taking into account experience from the fifth enlargement, and as reconfirmed with the 2012 Enlargement Strategy, democratisation and rule of law are key priorities which need to be addressed by candidate countries during the accession process. Despite important democratic

reforms carried out in recent years, further results are needed in the Justice, Home Affairs and Fundamental Rights sector. This sector also affects public perceptions of the enlargement policy in general and Turkey's membership bid to the EU.

The establishment of an Ombudsman institution in 2012 was an important step in safeguarding the rights of citizens and ensuring accountability of the public administration. Moreover, a law establishing the Turkish National Human Rights Institution was adopted by the parliament. However, in line with Turkey's Judicial Reform Strategy further efforts are needed to improve the efficiency and effectiveness of the judiciary and the guarantee of fundamental rights.

As regards migration and border management, important progress was made in alignment of Turkish legislation towards the EU acquis and international standards, in particular with the adoption of the Law on Foreigners and International Protection in April 2013. Nevertheless, the institutional capacity necessary to effectively implement this law remains to be built. Moreover, further legislative reforms in home affairs matters, in particular on integrated border management and on visa policy are still required for Turkey to come in line with EU standards.

Following the assessment of readiness for a more integrated sector approach, Fiches for two sub-sectors have been prepared: Judiciary and Fundamental Rights (including fight against organised crime) and Migration and Border Management. This division should support the gradual development of a more coherent sectoral approach with improved internal coordination mechanisms in the coming years.

Moreover, under this MIPD sector one stand-alone project on social dialogue (also relevant for chapter 19 Social Policy and Employment) will be financed.

Sector 5: Energy

Turkey is one of the fastest growing energy economies of the world. Both primary energy and electricity demand are increasing rapidly in parallel with growing economy and rising social wealth. Turkey's strategies in the energy policy are especially outlined in the Institutional Strategic Plan for the Ministry of Energy and Natural Resources (2010-2014). Diversification of imports in terms of sources, routes and technologies is an important policy tool in order to achieve and improve energy security. Energy Efficiency and Renewable Energy are thus of major importance, also considering the EU's own Europe 2020 Resource Efficiency targets. Further efforts are also needed on natural gas, nuclear safety and radiation protection, areas which are also of special interest in EU-Turkey relations.

The energy sector is suitable for a sector approach in the medium term; a Sector Fiche has been developed by the Turkish authorities for inclusion under the 2013 programme. Cooperation with International Financial Institutions (IFIs) in several sub-sectors is a continuation of related efforts started with the IPA 2012 national programme.

Sector 6: Environment and Climate Change

As for all candidate countries, adopting the environmental and climate change acquis is an enormous challenge for Turkey. Under the coordination of the former Ministry of Environment and Forestry, an EU Integrated Environmental Approximation Strategy (UÇES) has been prepared, but alignment with the acquis and the institutional capacity still needs improvement in many areas. The respect of general

principles of environmental policy and conventions, the polluter pays principle, need for low-carbon development, and financial sustainability have to be taken into account.

Combating climate change is a top priority for Turkey and the EU. Turkey's convergence with EU climate acquis requires significant efforts both within the sectors covered by the Effort-Sharing Decision as well as those covered by the EU Emissions Trading Scheme. Policies need to be put in place to seize the full potential of associated benefits while minimizing economic costs. In order to project future economic and emissions trends, to enable informed policy-making, and to allow for defining measures which reconcile climate, energy and other objectives cost-effectively, analytical tools need to be developed and enhanced. Existing strategies and plans also need to be reviewed. Furthermore, enhancing the capacity of the stakeholders as well as public participation is crucial.

The programme will contain three stand-alone projects under this MIPD sector relating to the Water Framework Directive, the European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) and to capacity building in the field of climate change.

Sector 7: Social Development

Unemployment levels have remained quite high in Turkey, especially among young people in urban areas. Women's labour market participation remains below 30%. There is an incompatibility between the skills provided by the education system and those required in the labour market. Social development is a key objective as development axes of the Development Plan focussing on increased employment and strengthening of human development and social solidarity. As the majority of the sector is covered under IPA component IV, a project based approach is most suitable under component I. In this sector, annual contributions under component I will also support Turkey's participation in the new generation of Union Programmes following what has been so far Lifelong Learning, Youth in Action and PROGRESS which is the EU employment and social solidarity programme.

Sector 8: Agriculture and Rural Development

Turkey needs to advance in preparations for future implementation of the Common Agriculture Policy (CAP), but also in the alignment with the acquis in the area of food safety, veterinary and phytosanitary policy. In those specific areas some efforts have been made in the past year. However, further efforts are required in particular actions should be taken to support the harmonization with the EU Fisheries acquis, to restructuring of the administrative system fisheries required for the adoption of the acquis for fisheries resource management. Moreover, significant efforts are also needed on upgrading agri-food establishment and animal health. The capacities relating to agricultural statistics and FADN have increased.

The sector is suitable for a sector approach in the medium term; a Sector Fiche has been developed by the Turkish authorities and included in the 2013 programme.

Sector 9: Other Support activities

Under the project "Enhanced Support to Strengthen the European Integration Process" a number of smaller one-contract stand-alone projects for institution building in

different areas will be addressed together with project preparation studies and other smaller projects addressing further specific alignment needs that may be identified in line with the MIPD.

The key indicators in the MIPD which are supported by this programme are further developed in the logical frameworks of the project fiches, which are the basis for the implementation of the programmes. These fiches contain more detailed measurable indicators, which have baselines and targets, to allow measuring results and the impact achieved by the project. The progress in meeting these indicators will be followed through the monitoring system.

Past/on-going assistance

Since 2007 Turkey benefits from the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA), which includes five components. In the period 2007-2013, the annual allocation to Turkey under IPA has increased from around EUR 500 million in 2007 to EUR 902 million in 2013 according to the Commission's Multi-Annual Financial Framework (MIFF). In addition, Turkey continues to receive bilateral assistance from several EU Member States and International Financial Institutions.

Under the political criteria, the promotion of human rights, democratisation and the rule of law, the promotion of human rights (including the protection and rights of disadvantaged and vulnerable groups) and women's rights and the situation in the East and the South-East), as well as good governance have been addressed through a number of projects aimed at the law enforcement bodies, the judiciary, civil society and in the field of education. Such projects target systemic changes, although the size of the country and the complexity of the issues have, in general, not permitted a definitive solution to identified problems. Mainly resulting from training and awareness raising, the drafting of legislation and preparing of strategies/action plans, but also due to the commissioning of supplies, a number of positive immediate and intermediate impacts have been or are being achieved across this area.

The support for the adoption of the *acquis* is focussed on areas where Turkey needs to step up its reform efforts to be able to fully adopt and enforce the *acquis communautaire*, often linked to opening and closing benchmarks in the context of the accession negotiations.

Under IPA component I further development and strengthening of civil society is supported as well as civil society dialogue between Turkey and the EU. Civil society is also increasingly involved as stakeholders in the IPA programming process. Turkey and the EU are closely cooperating to further build on these positive steps.

Donor/IFI cooperation

The EU Delegation in Ankara leads efforts towards improved donor coordination in Turkey. A dialogue with the national authorities is on-going to more closely involve national authorities in donor coordination. In the sector "rule of law and fundamental rights" international organisations such as the Council of Europe and a number of United Nations Agencies have provided substantial support, together with relevant Turkish and international non-governmental organisations working on Human Rights, Civil Society Development and other right-based areas. The World Bank provides support for public administration reform and has become a partner in the field of energy. Bi-lateral support is provided by several EU Member States (e.g. Denmark,

France, Germany, the Netherlands, Sweden the United Kingdom etc.) and/or their development agencies as well as by Canada. Local donor working groups on governance and migration issues (asylum and border management) help to coordinate efforts in this area.

MIPD Sector 2 Justice and Home Affairs - EUR 88,878,561 (IPA: EUR:72,437,345)

1. Sub-Sector: Judiciary and Fundamental Rights (incl. reform of law enforcement institutions)

EUR 27,781,711, (IPA: EUR 22,599,866)

Sector Objectives:

1. To implement the necessary reforms to build an independent, impartial and efficient judiciary;
2. To achieve measurable progress towards the full enjoyment of all fundamental rights and freedoms by all individuals without discrimination and to promote women and children's rights;
3. effective law enforcement, successful fight against crime and against corruption;
4. To develop capacity of all sub-sector stakeholders to steer their activities in the context of the Turkish sub-sector alignment strategy for Judiciary and Fundamental Rights, and Fight Against Organised Crime sub sectors.

Main results expected:

- Better access to justice through completed review of legal aid enhanced;
- Increased efficiency of the judiciary through Justice Sector Performance system;
- Increased awareness of judges, prosecutors and lawyers in Turkey on the individual application mechanism to the Constitutional Court and implementation of fundamental rights;
- Assurance of the rights and freedoms set forth in the Constitution and the Convention is fully secured at national level;
- Reduction in number of applications to European Court of Human Rights (ECtHR) and violation judgments of the Court against Turkey;
- Increased co-operation of the national courts with European institutions;
- Enhanced Gender-Related Public Policies and Women's CSOs empowered about all aspects of monitoring;
- Increased awareness and knowledge about how to eradicate gender-based inequalities through research, data collection and reporting;
- Increased cooperation and communication between women's civil society organisations and public institutions at the local and national levels;
- Improved institutional capacity regarding public order management and crowd control in line with EU and international standards in the framework of human rights;
- Efficient Police Complaints Commission and Complaints System for the Turkish National Police (TNP), Gendarmerie and Coast Guard in place;
- Improved capabilities of Crime Scene Investigation Teams and Units;
- Enhanced capabilities regarding fight against organized crime.

Indicative implementation modalities:

JUDICIARY

Measure 1: Strengthening the Legal Aid Service in Turkey

Grant – Twinning EUR 1,375,000 (IPA: EUR 1,306,250)

Objectives and results: Establish a more effective, sustainable and satisfactory legal aid system in order to strengthen the right to fair trial and access to justice.

Generic description of activities: Training and Technical Assistance (TA) to the Ministry of Justice.

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q3/2014.

Measure 2: Performance Assessment and Management System for Judiciary

Grant - Direct grant award EUR 2,140,655 (IPA: EUR 1,926,590)

Objectives and results: Provide a systematic framework and an empirical basis for the Turkish authorities to be able to measure justice sector performance in general and to empirically assess the impact of future improvement initiatives in particular.

Generic description of activities to be funded under the grant: providing assistance in drafting performance measure framework and implementation of the framework in the judiciary system as a whole.

Beneficiary: Ministry of Justice

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the World Bank will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the Rules of Application (RAP) to the Financial Regulation (FR). The WB has demonstrated its technical expertise and multi-disciplinary skill-set in the justice sector with both the Turkish authorities as well as with the European Commission (EC). WB has a portfolio of several hundreds of millions of US Dollars dedicated to improving the functioning of justice sector institutions across countries with very different levels of development. The expertise available at WB does not only cover the legal aspects, but focuses specifically on the implementation.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

FUNDAMANTAL RIGHTS

Measure 3: Supporting the Individual Application to the Constitutional Court in Turkey

Grant - Direct grant award EUR 6,382,228 (IPA: EUR 4,082,228)

Objectives and results: Contribute to supporting and strengthening of the individual application system in Turkey by empowering the judiciary in Turkey in line with the acquis, the rights and freedoms guaranteed under the system of the European Convention on Human Rights (ECHR).

Generic description of activities to be funded under the grant: Increase capacity of the judges, prosecutors and lawyers in Turkey on the individual application mechanism and implementation of fundamental rights protected by the ECHR, the case law of the European Court of Human Rights (ECtHR), the European Social Charta (ESC) and national mechanisms through round tables, training seminars, conferences and study visits addressing to all judges and prosecutors and lawyers seminar

Beneficiary: Constitutional Court of Turkey; High Council of Judges and Prosecutors, Council of State, Court of Cassation, Turkish Justice Academy and Bar Associations act as co-beneficiaries.

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the Council of Europe (CoE) will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the RAP to the FR. The main purpose of the individual application system is to ensure a constitutional guarantee of human rights in the scope of ECtHR. The measure is not only aiming to understand the experiences of a single institution's or country's jurisdiction on human rights, but also aims to understand the practice and knowledge of ECHR, prominent CoE member countries

which are successfully carrying out the constitutional jurisdiction and specialized institutions on human rights.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 64% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Measure 4: Enhancement of Participatory Democracy in Turkey: Monitoring Gender Equality

Grant - Direct grant award EUR 1,628,000 (IPA: EUR 1,628,000)

Objectives and results: Further engage the women's rights organizations towards the achievement of greater de facto gender equality for the development of a more participatory democracy in Turkey.

Generic description of activities to be funded under the grant: Providing assistance in mapping the opportunities for monitoring towards gender equality and organizing workshop, visit to the Parliamentary Commission on Equal Opportunity for Men and Women as well as relevant ministries.

Beneficiary: Ministry of EU Affairs (MEUA)

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the Association for Monitoring Gender Equality (CEID) will be concluded in accordance with article 190(1)(c) of the RAP to the FR. CEID is the only NGO umbrella established in Turkey with a specific aim of monitoring public policies in terms of gender equality and bearing a legal person status. CEID has a monopoly insofar each of its members covers a different/specific focal area and works for different organisation/institution in the area of gender equality.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 100% of the eligible cost of the action. The budget of the present measure involves only the expenses needed for the implementation of the activities foreseen under the related Sector Fiche.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

REFORM OF LAW ENFORCEMENT INSTITUTIONS

Measure 5: Strengthening the institutional capacity of Turkish National Police and Gendarmerie General Command regarding Public Order Management, Crowd Control - Operation 5.1 Strengthening the Institutional Capacity of Turkish National Police regarding Public Order Management and Crowd

Grant – Twinning EUR 2,000,000 (IPA: EUR 1,900,000)

Objectives and results: Develop technical structure and human resources of law enforcement bodies and improve current situation in accordance with the best practices of the EU countries on crowd control.

Generic description of activities: Training and TA to the Turkish National Police.

Essential eligibility criteria: applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Measure 5: Operation 5.2: Strengthening the Institutional Capacity of Gendarmerie General Command regarding Public Order Management and Crowd

Grants – Twinning EUR 1,324,000 (IPA: EUR 1,258,000)

Objectives and results: Stop human rights violations originating from lack of training and technical inadequacies and contribute to the “No Tolerance” policy in violations of human rights by strengthening the institutional capacity of the Gendarmerie personnel and technical infrastructure at the end of the project.

Generic description of activities: Training and TA to the Gendarmerie General Command.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014

Grant – Twinning EUR EUR 2,000,000 (IPA: EUR 1,900,000)

Objectives and results: Enhance the accountability, efficiency, effectiveness and public confidence of the Turkish National Police, Gendarmerie and Coast Guard in the discharge of their responsibilities in respect of the enforcement of law in accordance with democratic principles and having regard for the Human Rights of all citizens

Generic description of activities: Training and TA to the Ministry of Interior.

Essential eligibility criteria: applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Measure 7: Improving the Crime Scene Investigation Capacity of Turkey

Grant – Twinning EUR 2,000,000 (IPA: EUR 1,900,000)

Objectives and results: Contribute to the effective functioning of the judicial system in Turkey by supporting human rights sensitive, scientific and transparent crime scene investigations.

Generic description of activities: Training and TA to the Gendarmerie General Command (GGC).

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Procurements for different measures under this sub-sector EUR 8,931,193

The sector support activities will be implemented through approximately two supply and one works

Tenders to be launched as of Q3 and Q4/2014.

2. Sub-Sector: Migration and Border Management

EUR 57,596,850 (IPA EUR : 46,687,479)

Sector Objectives:

- 1.To set up the legal and administrative infrastructure in the field of migration management, enhance the capacity to prevent irregular migration,
- 2.To improve the quality of the asylum system,
3. To effectively fight against human trafficking, development of an efficient border management system,
4. To increase the administrative and operational customs enforcement capacity.

Main results expected:

- A comprehensive migration management system aligned with national and international obligations and the EU Acquis has been established as well as a well-functioning asylum system has been established.
- Enhancement of capacity of local administrators on border management through development of necessary training and information systems and basic training material for recurrent use.
- Enhancement of institutional capacity of Land Forces in relation to the border surveillance functions that are going to be transferred to the new Border Guard Agency when established.
- Increased surveillance capacity at the border between Greece and Turkey.
- Enhanced customs surveillance functions especially as regards the yacht, marina and fishing port controls with improved technical capacity to patrol, search and intervene in crimes, enhanced fleet

planning approach of TCA and increased response time to any ship that will be controlled, improvement of coordination and cooperation mechanism so as to achieve an operational and result-oriented system on customs surveillance functions.

- The applications at borders, risks and threats discussed and observed at sectoral level to improve the cooperation. The daily cooperation on practices at the borders strengthened.

Indicative implementation modalities:

MIGRATION MANAGEMENT AND ASYLUM

Measure 1 - Operation 1.1: Reinforcement of Turkey's National Asylum System

Grants - Direct grant award EUR 5,500,000 (IPA: EUR 4,950,000)

Objectives and results: Building the capacity of the General Directorate for Migration Management to ensure the effective implementation of the provisions related to asylum included in the new "Law on Foreigners and International Protection", while fostering the continuation of the legal and institutional reform process of Turkey in the field of asylum towards the EU and international standards.

Generic description of activities to be funded under the grant: Personnel for the General Directorate will be trained and guidelines will be developed.

Beneficiary: Ministry of Interior – General Directorate for Migration Management

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the RAP to the FR. Considering the short transition period (one year after ratification of the new Law on Foreigners and International Protection) and the wide scope of activities, the operation requires an implementing partner which already has extensive experience in working with the Turkish authorities in the asylum field, an accurate understanding of the current Turkish national asylum system and throughout knowledge of the legal, institutional and practical problems in this field. UNHCR's knowledge and experience regarding the national asylum system in Turkey is unique to UNHCR and essential in implementing the planned activities in a timely manner considering the need for swift action. UNHCR is the only organization that can capitalize on the global best practices in international protection and durable solutions for refugees. In addition, UNHCR has a solid experience in working with both the General Directorate for Security (GDS) and the Asylum and Migration Bureau on reinforcing Turkey's national asylum system.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action. Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Measure 1 - Operation 1.2: Supporting Turkey's Efforts to Manage Migration

Grants - Direct grant award EUR 5,500,000 (IPA: EUR 4,950,000)

Objectives and results: building the capacity of the General Directorate for Migration Management to ensure the effective implementation of the provisions related to migration management included in the new Law on Foreigners and International Protection while fostering the continuation of the legal and institutional reform process of Turkey in the area of migration management towards the EU and international standards.

Generic description of activities to be funded under the grant: **Training and TA**

Beneficiary: Ministry of Interior – General Directorate for Migration Management;

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the International Organization for Migration (IOM) will be concluded in accordance with article 190 (1)(f) of the RAP to the FR. IOM is the leading migration agency with a broad migration mandate and has full technical competence for this project. The expertise and assistance to be provided for implementation of the operations will require in-depth knowledge and full understanding of Turkish context on migration management established throughout the years during which works on the "Law on Foreigners and International Protection" were carried out. IOM was

actively involved in the process of creating a new migration management system with its all aspects.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Measure 1 - Operation 1.3: Supporting Migration Policy Development in Turkey

Grants - Direct grant award EUR 1,527,100 (IPA: EUR 1,374,390)

Objectives and results: Establishment of the capacity to analyze empirical data and information on the features and drivers of all the components of this phenomenon, including legal, irregular migration as well as refugee flows, and focusing not only on the incoming, but also on the transit and outgoing migratory flows; and to support the capacity to elaborate migration policies inspired by and responsive to the results of these analysis.

Generic description of activities to be funded under the grant: Training and TA.

Beneficiary: Ministry of Interior -- General Directorate for Migration Management.

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the RAP to the FR. ICMPD is a European organization that deals with the global phenomenon of migration. With its expertise of almost 20 years in the area of development of migration policy as well as implementation of migration policies, ICMPD is in a key position to implement the proposed project.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Measure 1 - Operation 1.4: Increasing Technical Capacity for Effective Migration Management

The operation includes only one supply contract (included under procurements).

BORDER MANAGEMENT

Measure 2: Strengthening the Border Check Capacity of Turkey- Improving Administrative Capacity of Border Management at Local Level

The measure includes only one service contract (included under procurements).

Measure 3: Operation 3.1: Increasing Border Surveillance Capacity of Borders between Turkey and Greece

Grants - Direct grant award EUR 1,821,030 (IPA: EUR 1,638,927)

Objectives and results: Support border security and surveillance through increasing institutional capacity of relevant border guards (currently Land Forces) and modernization of border surveillance system and contribute to the prevention of illegal migration, human trafficking, cross-border crimes, and smuggling and to ensure further development and implementation of border management and standards in line with EU's IBM policies and strategies.

Beneficiary: Ministry of Interior and co-beneficiary and en-user is General Staff (Land Force Command).

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the United Nations Development Programme (UNDP) will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the RAP to the FR. The UNDP is the technically competent international organization that could provide with expertise covering a wider scope of theoretical and practical knowledge and expertise. The UNDP would be able to respond to the needs in the country and particularly at the Western borders in order to address the challenge in a way that is in line with the international and the EU standards.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Operation 3.2, Improving the maritime customs surveillance capacity and operational procedures of TCA

Grants-Twinning EURO 2,000,000 (IPA: EUR 1,900,000)

Objectives and results: Set up a pilot action in view of improving the maritime customs surveillance capacity and operational procedures of TCA (DG Customs Enforcement) in compliance with the Maritime Control Strategy Paper and in cooperation with the Coast Guard.

Generic description of the activities: Training and TA.

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing will be 95% of the eligible cost.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Measure 4: Improving Cooperation Regarding Border Management – Regional Co-operation on Border Management with Greece and Bulgaria - phase 2

Grants - Direct grant award EUR 3,000,000 (IPA: EUR 2,000,000)

Objectives and results: Achieve EU strategic goal of open and secure borders by developing and strengthening Turkey's institutional capacity for alignment with EU integrated border management (IBM) policy.

Generic description of activities to be funded under the grant: Training and TA.

Beneficiary: Ministry of Interior (main beneficiary) and Turkish General Staff, Ministry of Foreign Affairs, Turkish Land Forces, Turkish National Police and Gendarmerie General Command (co-beneficiaries).

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the International Organization for Migration (IOM) will be concluded in accordance with article 190(1)(c) of the RAP to the FR. IOM is the global migration agency and has expertise and experience to deal with the full range of issues addressed by the project in the area of migration management; IOM is thoroughly familiar with the national specifics of the migration situation in Turkey and it has excellent and well established relations with the Government of Turkey as well as with key institutions of the partner countries involved.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 66.6% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Procurements for different measures under this sub-sector EUR 38,248,720

The sector support activities will be implemented through approximately four supply contracts and one Technical Assistance contract. Procurements will allow for better monitoring of the Western land border of Turkey adjacent to the EU external border, and preventing possible attempts of irregular crossing and other related illegal activities.

Contracts to be launched as of Q3 and Q4/2014.

3. Project Improving Social Dialogue in Working Life EUR 3,500,000 (IPA EUR 3,150,000)

Project Objective:

The overall objective of this project is to promote social dialogue at all levels in Turkey.

Main results expected:

- Institutional capacity of MoLSS, related institutions and social partners has been improved to better engage in social dialogue in working life.

- Awareness of the institutions and the general public on freedom of association, collective bargaining and social dialogue at all levels has been improved..
- Social dialogue mechanisms at all levels has been improved..

Indicative implementation modalities:

Grants - Direct grant award EUR 2,500,000 (IPA: EUR 2,250,000)

Objectives and results: Increasing the institutional capacity of MoLSS and relevant public institutions and social partners to better engage in social dialogue in working life. Capacity will be built through trainings on international labour standards. Better compliance with ILO and EU standards related to social dialogue, freedom of association, right to collective labour agreement will be achieved through development of a situation analysis, gap analysis, action plan and road map. Moreover, the institutional capacity of provincial employment and vocational boards will be improved and awareness raised for educational institutions.

Generic description of activities to be funded under the grant: Training and TA.

Beneficiary: Ministry of Labour and Social Security (MoLSS).

Justification for the use of exception: A direct grant agreement with the International Labour Organization (ILO) will be concluded in accordance with article 190(1)(f) of the RAP to the FR. In line with its mandate ILO is a particular type of body possessing technical competence in the area of social dialogue and has a high degree of specialisation in the tasks of the project.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

EU co-financing: Maximum possible rate of EU co-financing is 90% of the eligible cost of the action.

Indicative date for signature: Grant agreement to be signed in Q3/2014.

Grants – Scheme EUR 1,000,000 (IPA: EUR 900,000)

Generic description of the activities: The grant scheme component may include measures and initiatives regarding the adaptation of social dialogue to respond the challenges in employment and work environment, such as addressing modernization of the labour market, quality of work, anticipation, preparation and management of change and restructuring, flexicurity, skills, mobility and migration, youth employment, contribution to the health and safety strategy, reconciliation of work and family life, gender equality, action in the field of anti-discrimination, active inclusion and decent work. It will support at minima 20 projects,

The target groups of the actions financed under the scheme will be the social partner organisations: Trade unions and confederations of workers, employers and civil servants.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicants.

Award criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

The co-financing of the entire grant scheme budget will be provided by MoLSS. Grant Beneficiaries will be also responsible to provide at least 10% of co-financing based on individual grant contracts.

Maximum possible rate of EU co-financing: Up to 100% in accordance with Article 192 of the FR if full funding is essential for the action to be carried out. The necessity for full funding will be justified by the responsible authorising officer in the award decision, in respect of the principles of equal treatment and sound financial management.

Tenders to be launched as of Q4/2015.

MIPD Sector 5 Energy - EUR 39,130,488 (IPA EUR 39,035,378)

4. Sector Energy EUR 39,130,488 (IPA EUR 39,035,378)

Sector Objectives:

The overall objective of this sector intervention is the achievement of a secure, liberal and transparent Turkish energy market in line with the EU Acquis and Europe 2020 energy sustainability targets.

Main results expected:

- Increase the absorption capacity of the private sector (SMEs) in energy efficiency and in renewable energy regarding financing provided by IFIs and the energy efficiency financing mechanism.
- Administrative and operational capacity for energy efficiency in electricity generation and transmission facilities increased.
- Preliminary studies needed for the investment in the area of gas transmission completed as of 2017.
- Technical know-how and data regarding waste heat technologies, clean energy applications and efficient lighting technologies, which are at a limited level as of 2013, will be brought and improved as of 2017. Detailed technical information on best available waste heat technologies applied in EU will be brought and disseminated via workshops and print reports.
- The projects on the utilization of renewable energy technologies in heating/cooling and transport started to be implemented by SMEs and municipalities.
- The necessary field for SMEs and municipalities with regard to R&D studies on the utilization of new renewable energy technologies in the market will be introduced.
- Green certificate system in renewable energy sector implemented by end of project implementation.
- Legal, structural and administrative basis for properly functioning energy exchange operations.
- Design of the SCADA system (which does not exist by 2013) completed as of 2015 so as to achieve strengthened institutional and physical capacity of transmission system operator in natural gas market.
- Investment program for future infrastructure investments of BOTAS as transmission system operator for effective operation of the natural gas transmission system reorganized.
- The data centre established by the end of the intervention. Coordination among different public authorities and private sector regarding the data collection consolidated with the establishment of the data centre Preparation of long-term energy scenarios, planning and modelling studies accelerated following the establishment of the data centre.
- Transparency and third party access regarding market data provided
- Regulatory organizational structure, framework and capacity for nuclear safety improved.
- Awareness among all relevant stakeholders including industry, private and buildings sectors, SMEs, regarding energy efficiency and renewable energy donor coordination and pilot studies increased.

Indicative implementation modalities:

The sector intervention consists of six measures which will be implemented with the following management modalities:

Measure 1: Energy Efficiency – joint management, with World Bank (WB) and European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)

Measure 2: Renewable Energy – joint management, with EBRD

Measure 3: Electricity and Gas Market Development – joint management, with WB

Measure 4. Long-term energy scenarios, capacity building and establishment of an Energy Electronic Data Centre – joint management, with WB

Measure 5. Improvement of Nuclear Safety Regulatory Infrastructure – decentralised management (Twinning)

Measure 6: Creation of Awareness in Industry, Private Sector, SMEs, EU and Turkish Public General and All Relevant Stakeholders – with EBRD

For joint management there will be two Trust Funds based on one Administration Agreement with WB and on one Contribution Agreement with EBRD. The respective amounts are: **EUR: EUR 12,875,524** for the

Administration Agreement with WB and EUR 24,352,772 for the Contribution Agreement with EBRD (for budget breakdown by measure and further details see below).

The four-pillar assessment of EBRD is still on-going. Should EBRD not fulfil the necessary requirements, alternative solutions are envisaged such as a direct grant.

Measure 1: Energy Efficiency

Joint management: EUR 14,750,378 (100% IPA)

Name of the entity: WB and EBRD

Justification for the choice of entity: Focus of the measure will be on support to private sector operators which shall be further financed by the IFIs in the future. These activities will be complementary to the IPA 2012 Energy Efficiency component with WB, and will complement work done by EBRD on the potential for the ESCO market in Turkey. The measure will support IFIs (EBRD, EIB and WB) and participating Turkish banks and concerned bilateral agencies that provide funding to these banks. Framework Agreement with WB exists; four-pillar assessment of EBRD is ongoing.

Tasks entrusted to the entity: WB and EBRD will manage trust funds to make available Technical Assistance. Concerning Energy Efficiency, the purpose will be in particular to provide TA to private sector operators to complement IFI's loan schemes on EE, supporting EE development on electricity transmission and generation, EE in natural gas transmission and in residential and industry sectors.

Agreements to be concluded: Contribution Agreement with EBRD and Administration Agreement with WB.

Measure 2: Renewable Energy

Joint management: EUR 14,429,378 (100% IPA)

Name of the entity: EBRD

Justification for the choice of entity: Focus of the measure on supporting the private sector operators which shall be further financed by the IFIs in the future. The measure will support participating Turkish banks as well as IFIs (EBRD, EIB and WB) and concerned bilateral agencies that provide funding to these banks. Four-pillar assessment of EBRD is ongoing.

Tasks entrusted to the entity: EBRD will manage a trust fund to make available Technical Assistance concerning Renewable Energy (RE), the purpose will be in particular to provide TA to private business for RE investments, for RE utilization in heating, cooling and transport, for enhancing the development of new renewable energy technologies and preparations for introduction of Green Certificate System.

Agreement to be concluded: Contribution Agreement with EBRD.

Measure 3: Electricity and Gas Market Development

Joint management: EUR 1,703,654 (100% IPA)

Name of the entity: WB

Justification for the choice of entity: WB has extensive experience in the financing of SCADA systems, including for TEIAS in Turkey.

Tasks entrusted to the entity: TA for institutions of Ministry of Energy and Natural Resources (MENR).

Agreement to be concluded: Administration Agreement with WB.

Measure 4: Long-term energy scenarios, capacity building and establishment of an Energy Electronic Data Centre

Joint management: EUR 5,298,854 (100% IPA)

Name of the entity: WB

Justification for the choice of entity: WB has worldwide experience on preparing energy scenario formulation and modelling. Therefore WB participation will contribute substantially to the implementation process.

Tasks entrusted to the entity: Technical Assistance to review the statistics and energy planning functions of

MENR, to define gaps and needs. After necessary planning forecasting models will be procured and used for long-term energy planning. As a result, MENR will be able to collect all energy related data in one centre, develop long-term energy scenarios and enhance capacity to analyse and utilize the data for modelling and scenario formation.

Agreement to be concluded: Administration Agreement with WB

Measure 5. Improvement of Nuclear Safety Regulatory Infrastructure

Grant- Twinning contract EUR 1,902,192 (IPA: EUR 1,807,082)

Objectives and results: Provide assistance to the Turkish Atomic Energy Authority (TAEK) for enhancing the effectiveness and efficiency of nuclear regulatory infrastructure.

Generic description of the activity : Training and TA to TAEK.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost.

This measure will be implemented by CFCU, one Twinning contract to be launched from Q4/2014 onward.

Measure 6: Creation of Awareness in Industry, Private Sector, SMEs, EU and Turkish Public General and All Relevant Stakeholders

Joint management: EUR 1,046,032 (100% IPA)

Name of the entity: EBRD and WB

Justification for the choice of entity: Given the substantial involvement in the core areas of energy efficiency and renewable energy, EBRD will lead this component. Four-pillar assessment of EBRD is ongoing.

Tasks entrusted to the entity: Promotion of 2013 sector programme outputs through seminars, trainings, further development of the website constructed under IPA 2012 project, media awareness campaigns, relevant press releases as well as organisation of totally six Energy Forums (on Energy Efficiency, Renewable Energy Sources, and Nuclear Safety), five seminars for municipalities and 3 workshops for SMEs.

Agreement to be concluded: Contribution Agreement with EBRD.

MIPD Sector 6.Environment and Climate Change - EUR 22,410,000 (IPA EUR 20,149,000)

5. Project Capacity Building in the Field of Climate Change in Turkey

EUR 15,500,000 EUR (IPA EUR 13,950,000)

Project Objective:

To reduce anthropogenic GHG emissions to contribute to the global efforts to mitigate climate change in line with the scientific evidence

Main results expected:

- Developed analytical basis for formulating strategies and actions towards low carbon development
- Developed analytical basis for LULUCF sector
- Increased capacity for transposition and capacity building on F-gases
- Increased public understanding and enhanced stakeholder capacity on the required joint efforts on climate action

Indicative implementation modalities:

Grant Scheme 3,000,000 EUR (IPA: EUR 2,400,000)

Generic description of the activities to be funded: Preparation and implementation of a Climate Change Grants Programme (CCGP) targeting wider stakeholders including municipalities, provincial governmental institutions, NGOs, universities and research institutes, community based organisations, chambers and unions.

The grant scheme component will support 50 projects in total. Small scale projects will primarily intent to cover community based interventions where 100% of the action costs will be provided as grant. The large scale projects intent to cover more geographically large projects and/or covering/contributing some soft seed investments and 90% of the cost of the actions will be provided as grant. All interested institutions could either apply for small or large scale projects. An applicant may submit more than one proposal but a specific organization will be awarded by only one of its applications.

Essential selection criteria: Financial and operational capacity of the applicant.

Awarded criteria: Relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

Maximum possible rate of EU co-financing: Up to 100% in accordance with Article 192 of the FR if full funding is essential for the action to be carried out. The necessity for full funding will be justified by the responsible authorising officer in the award decision, in respect of the principles of equal treatment and sound financial management.

The call for proposal shall be launched as of Q3/2014.

Procurement (EUR 12,500,000)

The project will be implemented through four additional Technical Assistance contracts.

Tenders to be launched in the Q3 and Q4/2014.

6 Project Capacity Building on the European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey - EUR 2,410,000 (IPA EUR:2,149,000)

Project Objective:

To improve industrial pollution control by enhancing environmental conditions, monitoring and registering industrial pollution in Turkey.

Main results expected:

- National E-PRTR System will be established.
- Increased institutional, individual and technical capacities for Competent Authorities and priority groups.
- Awareness of priority groups and decision makers will be raised

Indicative implementation modalities:

Procurement (EUR 2,410,000)

The project will be implemented through a supply contract and technical assistance contract.

Tenders to be launched Q3 and Q4/2014

7 Project Technical Assistance on Economic Analyses within River Basin Management Plans and Water Efficiency Aspects in 4 Pilot River Basins in Turkey - EUR 4,500,000 (IPA EUR 4,050,000)

Project Objective:

The overall objective of the project is to fulfill the economic requirements of the EU Water Framework Directive to achieve good water status in Turkey and to ensure water efficiency.

Main results expected

- Analysis of Legal and institutional amendments of Water Framework Directive (WFD) and other related Directives concerning water efficiency and economic analysis in place to fully implement the *acquis* and draft legislations.
- Quick scan of water economics in selected 4 basins (Marmara, Van Lake, Ceyhan and Western Black

sea Basins) which will help us make a general estimation of sampling of different characteristics of Turkey

- Report on Article 5 of WFD is to be completed.
- Three River Basin Management Plans (RBMPs) are to be completed.
- Report on Article 5 of WFD is to be completed.
- Report on water efficiency is to be completed.
- Report on Status Classification is to be completed.
- Programme of Measures chapter of the RBMPs is to be completed.
- An Economic Model is to be developed.
- A National Implementation Plan is to be formed.
- Report on Communication Strategies is to be completed.

Indicative implementation modalities:

Procurement (EUR 4,500,000)

The project will be implemented through a Technical assistance contract.
Tender to be launched in the Q3 and Q4/2014.

MIPD Sector 7 Social Development - Participation in Union Programme and Agencies EUR 71,203,189

8. Social Development - Participation in Union Programmes and Agencies EUR 71,203,189

Project Objective:

Participation of Turkey in Union programmes shall follow the specific terms and conditions set out for each such programme in the international agreements to be concluded by the European Commission and the Turkey, in accordance with the agreements establishing the general principles for participation of the Turkey in Union programmes. It shall include provisions on both the total amount of the Beneficiary Country's contribution and the amount funded by assistance under the IPA regulation.

MIPD Sector 8 Sector Agricultural and Rural Development - EUR 15,468,000 (IPA EUR 12,525,000)

9. Agriculture and rural development; food and feed safety, fisheries-EUR 15,468,000 (IPA EUR 12,525,000)

Sector Objectives:

Prepare Turkey for the future implementation of the Common Agricultural Policy, Common Fisheries Policy and raise food and feed safety and public health levels to those of the EU.

Main results expected:

- A fully functioning IACS and LPIS established and control elements and risk evaluation required for implementation introduced.
- Cross Compliance rules harmonized and forging policy tools created for greening Turkish agriculture to foster Turkish agricultural system to the European greener agricultural rules.
- Capacity built/improved regarding official controls, animal welfare, zoonoses, risk analysis and animal by-product management.

- Reinforced Turkish Fisheries Management System.

Indicative implementation modalities:

Measure 1.1: Training of staff on the spot controls (OTSC), Risk Evaluation and IACS Software

The measure includes only one service contract (included under procurements).

Measure 2.1: Harmonization of Cross Compliance Rules

Grants- Twinning contracts EUR 930,000 (IPA: EUR 883,500)

Objective and results: Establish a comprehensive system for identification of the principles regarding cross-compliance rules and a comprehensive system for the identification of the principles regarding interrelations with IACS and cross-compliance rules; dissemination of information to farmers and checking their compliance.

Generic description activities: TA and Training to the Ministry of Food, Agriculture and Livestock (MoFAL) staff, institutions, local authorities and NGOs.

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Measure 2.2: Capacity Building to converge Turkish agricultural system to the European greening agricultural rules and improving of the implementation of the EU's Nitrate Directive

The measure includes only one service contract (included under procurements).

Measure 3.1: Capacity Building Regarding Official Controls, Risk Communication and Risk Assessment, Animal Welfare, Zoonoses and Animal By-Product Management - Operation 1 - Twinning - Food and Feed Safety

Grants- Twinning contracts EUR 2,000,000 (IPA: EUR 1,900,000)

Objective and results: Increase the capacity of the MoFAL regarding risk based official controls on food and feed safety, animal welfare, zoonoses and animal by-product management.

Generic description activities: Training and TA to MoFAL.

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost of the action.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014

Measure 3.1 - Operation 1 – Technical Assistance - Food and Feed Safety

The measure includes only one service contract (included under procurements).

Measure 4.1: Reinforcement of Turkish Fisheries Management System

Grants- Twinning contracts EUR 1,690,000 (IPA: EUR 1,605,000)

Objective and results: Improving institutional, legal, financial and technical capacity for fisheries.

Generic description activities: Training and TA to the GD of Fisheries.

Essential eligibility criteria: Applicants must be EU Member State administrations or mandated bodies.

Essential selection criterion: Operational capacity of the applicant.

Award criteria: Technical expertise of proposed experts, relevance, methodology and sustainability of the proposal.

Maximum EU co-financing: 95% of the eligible cost.

One Twinning contract to be launched in Q4/2014.

Procurements for different measures under this sector (EURO 10,848,000-)

Up to 3 service contracts to be tendered in Q3 and Q4/2014.

9. Support and other activities - EUR 23,700,102 (IPA EUR 21,400,102)

10. -Enhanced Support Activities to Strengthen the European Integration Process (ESEI) EUR 23,700,102 (IPA EUR 21,400,102)

Implementation: 1 Project Preparation Facility (EUR 3 million) and 1 Unallocated Institution Building Facility (EUR 18,400,102), which will allow for the provision of technical assistance, twinning and direct grants across all sectors of the MIPD and to address upcoming urgent needs requiring rapid deployment. Small scale actions financed under ESEI can be launched directly by the Turkish authorities in a rapid and flexible manner. All projects to be financed under the Facility over EUR 0.5 million will require a specific approval by the Commission. The facility is managed by the Ministry for EU Affairs (MEUA).

The project will be implemented through indicatively 15 specific contract assignments under Framework Contracts (EUR 3 million) for project preparation and institution building activities and indicatively 5 contracts through twinning¹ (EUR 7 million), 7 contracts through technical assistance (EUR 8 million) and 3 direct grants (EUR 3 million) for *acquis* alignment and enforcement activities.²

The Twinning contracts expected to be launched from 4Q 2014 onwards, direct grants award procedure expected to be launched from 3Q 2014 onwards, service contracts expected to be launched from 3-4Q 2014 onwards.

An indicative list of planned ESEI projects can be found in the Project Fiches' annex.

2.4 CROSS-CUTTING ISSUES

The following cross-cutting issues have been given specific attention in the programming process: participation of civil society, participation in EU programmes, a high degree of protection of the environment, mainstreaming of climate change considerations, disaster resilience, equal opportunities for men and women, support to disadvantaged and vulnerable groups as well as the development of good neighbourly relations.

These priorities will be addressed at programme and project level both through horizontal provisions and through specific activities within the projects that aim for example at a balanced gender approach or concrete support to disadvantaged groups. For example: Civil Society stakeholders are increasingly associated to project

¹ The essential selection and award criteria for the selection of the proposals are laid down in the twinning manual referred to in point 4.3 of this Financing Proposal.

² Final decisions on the types of contracts to be financed under the ESEI facility will depend on the nature and quality of proposed projects. In case of direct grants these will be awarded to selected bodies in line with article 190(1)(c) of the Rules of Application to the Financial Regulation.

Steering Committees and where appropriate gender quotas to ensure equal opportunity have been introduced.

2.5 ASSUMPTIONS AND PRE-CONDITIONS

Agreement on the 2013 IPA component I programme will depend on the Turkish Government confirming the availability of sufficient resources, including national co-financing, and adequate organisational structures in the decentralised implementation system (DIS) authorities, in particular in the National IPA Coordinator (NIPAC) and Programme Authorising Officer (PAO) offices, to carry out programme monitoring effectively. The capacity of Senior Programme Officers to effectively oversee implementation will be checked by the PAO prior to the implementation of projects.

The PAO will verify that project level conditionalities are respected before contracts are concluded. The National Authorising Officer (NAO) and PAO are committed to maintain the procurement timetables of the projects and will take effective corrective measures in case of delays. The NAO shall inform the Commission on changes to project results or the use of funds after the completion of contracts and following the submission of the final report for the programme. Any infringement of the applicable rules may lead to a review of the eligibility of EU financing provided

3 BUDGET

3.1 INDICATIVE BUDGET TABLE (DECENTRALISED MANAGEMENT)

Decentralised management	Institution Building (IB)				Investment (INV)				Total		Total IPA EU contribution		
	Total public expenditure EUR (a)=(b)+(c)	IPA EU contribution		National public contribution		Total public expenditure EUR (d)=(e)+(f)	IPA EU contribution		National public contribution EUR (g)=(a)+(d)	Total IPA EU contribution EUR (h)=(b)+(e)			
		EUR (b)	% (c)	EUR (e)	% (f)		EUR (f)	% (g)				EUR (h)	
2. JHA and Fundamental Rights	43403648	37399288	86	6004360	14	45474913	35038057	77	10436856	23	88878561	72437345	30.6
Judiciary and Fundamental Rights Sub-Sector (including fight against organised crime)	18850518	15901471	84	2949047	16	8931193	6698395	75	2232798	0	27781711	22599866	
Migration Management and Borders	21053130	18347817	87	2705313	13	36543720	28339662	0	8204058	0	57596850	46687479	
Project 1 Improving Social Dialogue in Working Life	35006000	3150000	90	3500000	10	0	0	0	0	0	35000000	31500000	
Sector 5 Energy	35385488	35290378	100	95110	0	3745000	3745000	100	0	0	39130488	39035378	16.5
Sector 8 Agriculture and Rural Development]	15468000	12525000	81	2943000	19	0	0	0	0	0	15468000	12525000	5.3
Sector 6 Environment and Climate Change	22010000	19809000	90	2201000	10	400000	340000	85	60000	15	22410000	20149000	8.5

Project 2 Capacity Building in the Field of Climate Change in Turkey	1550000	13950000	90	1550000	10	0	0	0	0	0	0	0	15500000	13950000
Project 3 [Capacity Building on the European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR) in Turkey	2010000	1809000	90	201000	10	400000	340000	85	60000	15	2410000	2149000		
Project 4 Technical Assistance on Economic Analyses within River Basin Management Plans and Water Efficiency Aspects in 4 Pilot River Basins in Turkey	4500000	4050000	90	450000	10	0	0	0	0	0	4500000	4050000		
Sector 7 Social Development	71203189	71203189	100	0	0	0	0	0	0	0	71203189	71203189	30,1	
Union Programme	71203189	71203189		0		0	0		0		71203189	71203189		
9. Support and other activities	23700102	21400102	90	2300000	10	0	0	0	0	0	23700102	21400102	9,0	
ESEI envelope	23700102	21400102	90	2300000	10	0	0	0	0	0	23700102	21400102		
TOTAL	211170427	197626957	94	13543470	5	49619913	39123057	79	10496856	21	260790340	23675001	4	100

Amounts net of VAT

* Contribution (public and private national and/or international contribution) provided by national counterparts

(1) Expressed in % of the Total expenditure IB or INV (column (a) or (d)).

(2) Sector/Project. Expressed in % of the grand total of column (h). It indicates the relative weight of the Sector/Project with reference to the total IPA EU contribution of the entire FP.

3.2 PRINCIPLE OF CO-FINANCING APPLYING TO THE PROGRAMME

The IPA EU contribution, which represents 90.7% of the total budget allocated to this programme, has been calculated in relation to the **eligible expenditure**, which in the case of decentralised management is based on the **public expenditure**. Joint co-financing will be used as a rule.

Turkey will provide a minimum of 15% co-financing for all investment project and higher rates in several cases.

In the case of grants, final grant beneficiaries should contribute with a minimum of 10 % of the eligible expenditure of the project both for investment and institution building projects and a minimum of 5% of the eligible expenditure in the case of twinning.

Co-financing has not been required for the Measure 4: Enhancement of Participatory Democracy in Turkey: Monitoring Gender Equality (Migration and Borders Management sector fiche), and for those measures under the sector programme "Energy" which are foreseen to be implemented via joint management.

4 IMPLEMENTATION

4.1 MANAGEMENT MODES AND IMPLEMENTATION MODALITIES

Apart from several measures under the sector intervention "Energy" this programme shall be implemented by decentralized management, in accordance with article 53c of the Financial Regulation 1605/2002³ and the corresponding provisions of the Implementing Rules⁴. The Beneficiary Country will continue to ensure that the conditions laid down in Art.56 of the Financial Regulation 1605/2002 are respected at all times.

The ex-ante control by the European Commission shall apply to the tendering of contracts, launch of call for proposals and the award of contracts and grants until the European Commission allows for decentralised management without ex-ante controls as referred in Article 18 of the IPA Implementing Regulation.

For those elements to be implemented under joint management the general rules for procurement and grant award procedures shall be defined in the Contribution Agreement/Administration Agreement between the Commission and the international organisation implementing such programme/activity in accordance with Article 53d of the Financial Regulation No 1605/2002.

4.2 GENERAL RULES FOR PROCUREMENT AND GRANT AWARD PROCEDURES

In accordance with Article 262(3) of the Rules of Application, the beneficiary country shall apply the procurement rules of Chapter 3 of Title IV of Part Two of the Financial Regulation. These rules as well as rules on grant procedures in accordance

---

³ Regulation 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, p.1) as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1525/2007 (OJ L 343, 27.12.2006, p.9).

⁴ Regulation 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p. 1) as last amended by Regulation (EC, Euratom) No 478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007, p. 13).

with Article 193 of the Financial Regulation will be laid down in the financing agreement concluded with the beneficiary country.

Essential selection and award criteria for grants (including direct award):

The essential selection criteria are financial and operational capacity of the applicant. The award criteria is relevance, effectiveness and feasibility, sustainability and cost-effectiveness of the action.

4.3 IMPLEMENTATION PRINCIPLES FOR TWINNING PROJECTS

Twinning projects shall be set up in the form of a grant agreement, whereby the selected Member State administrations agree to provide the requested public sector expertise against the reimbursement of the expenses thus incurred.

The contract may in particular provide for the long-term secondment of an official assigned to provide full-time advice to the administration of the beneficiary country as resident twinning advisor.

The twinning grant agreement shall be established in accordance with relevant provisions of Part One Title VI and Part Two Title IV Chapter 4 of the Financial Regulation and Part One Title VI and Part Two Title II Chapter 4 of its Rules of Application.

The Commission shall also use the procedural guidelines and standard templates and models provided in the twinning manual which is available on the website of DG ELARG.

4.4 ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND NATURE CONSERVATION

All investments shall be carried out in compliance with the relevant EU environmental legislation. Disaster risk resilience and risk prevention and management will be promoted in the preparation and implementation of the programmes and projects.

5 MONITORING AND EVALUATION

5.1 MONITORING

Programme implementation will be monitored through the IPA Monitoring Committee assisted by Transition Assistance and Institution Building Monitoring Committee.

They shall assess the effectiveness, quality and coherence of the implementation of this programme. They may make proposals to the European Commission and the national IPA co-ordinator, with a copy to the national authorising officer, for decisions on any corrective measures to ensure the achievements of programme objectives and enhance the efficiency of the assistance provided

5.2 EVALUATION

Programmes shall be subject to ex ante evaluations, as well as interim and/or, ex post evaluations in accordance with Articles 57 and 82 of IPA Implementing Regulation, with the aim of improving the quality, effectiveness and consistency of the assistance from EU funds and the strategy and implementation of the programmes.

After the conferral of management powers, the responsibility for carrying out interim evaluations shall lie with the Beneficiary Country, without prejudice on the European Commission's rights to perform any ad hoc interim evaluations of the programmes it deems necessary.

Ex post evaluation shall remain a prerogative of the European Commission even after the conferral of management powers to the Beneficiary Country.

The results of evaluations shall be taken into account in the programming and implementation cycle.

The Commission may also carry out strategic evaluations.

6 AUDIT, FINANCIAL CONTROL AND ANTI-FRAUD MEASURES

6.1 Audit, Financial Control and Anti-fraud measures

The accounts and operations of all parties involved in the implementation of this programme, as well as all contracts and agreements implementing this programme, are subject to, on the one hand, the supervision and financial control by the Commission (including the European Anti-Fraud Office), which may carry out checks at its discretion, either by itself or through an outside auditor and, on the other hand, audits by the European Court of Auditors. This includes measures such as ex-ante verification of tendering and contracting carried out by the EU Delegation in the Beneficiary.

In order to ensure the efficient protection of the financial interests of the European Union, the Commission (including the European Anti-Fraud Office) may conduct on-the-spot checks and inspections in accordance with the procedures foreseen in Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/96⁵.

The controls and audits described above are applicable to all contractors, subcontractors and grant beneficiaries who have received EU funds.

6.2 Financial adjustments

The national authorising officer, who bears in the first instance the responsibility for investigating all irregularities, shall make the financial adjustments where irregularities or negligence are detected in connection with the implementation of this programme, by cancelling all or part of the EU assistance. The national authorising officer shall take into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the EU assistance.

---

⁵ Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities (OJ L 292, 15.11.1996, p. 2).

In case of an irregularity, including negligence and fraud, the national authorising officer shall recover the EU assistance paid to the beneficiary in accordance with national recovery procedures.

6.3 Audit trail

The national authorising officer shall ensure that all the relevant information is available to ensure at all times a sufficiently detailed audit trail. This information shall include documentary evidence of the authorisation of payment applications, of the accounting and payment of such applications, and of the treatment of advances, guarantees and debts.

6.4 Preventive Measures

Beneficiary countries shall ensure investigation and effective treatment of suspected cases of fraud and irregularities and shall ensure the functioning of a control and reporting mechanism equivalent to that provided for in Commission Regulation 1828/2006⁶. All suspected or actual cases of fraud and irregularity as well as all measures related thereto taken must be reported to the European Commission services without delay. Should there be no suspected or actual cases of fraud or irregularity to report, the Beneficiary Country shall inform the European Commission of this fact within two months following the end of each quarter.

Irregularity shall mean any infringement of a provision of applicable rules and contracts, resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the European Union by charging an unjustified item of expenditure to the general budget.

Fraud shall mean any intentional act or omission relating to: the use or presentation of false, incorrect or incomplete statements or documents, which has as its effect the misappropriation or wrongful retention of funds from the general budget of the European Union or budgets managed by, or on behalf of, the European Union; non disclosure of information in violation of a specific obligation with the same effect; the misapplication of such funds for purposes other than those for which they are originally granted.

The Beneficiary Country shall take any appropriate measure to prevent and counter active and passive corruption practises at any stage of the procurement procedure or grant award procedure, as well as during the implementation of corresponding contracts.

Active corruption is defined as the deliberate action of whosoever promises or gives, directly or through an intermediary, an advantage of any kind whatsoever to an official for himself or for a third party for him to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the European Union's financial interests.

---

⁶ Commission Regulation (EC) No 1828/2006 of 8 December 2006 setting out rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 1083/2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and of Regulation (EC) No 1080/2006 of the European Parliament and of the Council on the European Regional Development Fund (OJ L371, 27.12.2006, p. 1).

Passive corruption is defined as the deliberate action of an official, who, directly or through an intermediary, requests or receives advantages of any kind whatsoever, for himself or a third party, or accepts a promise of such advantage, to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the European Union's financial interests.

The authorities of the Beneficiary Country, including the personnel responsible for the implementation of the programme, shall also undertake to take whatever precautions are necessary to avoid any risk of conflict of interest, and shall inform the European Commission immediately of any such conflict of interest or any situation likely to give rise to any such conflict.

6.5 Financial corrections

In order to ensure that the funds are used in accordance with the applicable rules, the European Commission shall apply clearance-of-accounts procedures or financial correction mechanisms in accordance with Article 53c (2) of the Financial Regulation No 1605/2002 and as detailed in the Framework Agreement concluded between the European Commission and the Beneficiary Country.

A financial correction may arise following:

- (i) identification of a specific irregularity, including fraud; or
- (ii) identification of a weakness or deficiency in the management and control systems of the Beneficiary Country;

If the European Commission finds that expenditure under this programme has been incurred in a way that has infringed applicable rules, it shall decide what amounts are to be excluded from EU financing.

The calculation and establishment of any such corrections, as well as the related recoveries, shall be made by the European Commission following the criteria and procedures provided for in the IPA Implementing Regulation.

3 June 2008

FRAMEWORK AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

THE COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

ON

THE RULES FOR CO-OPERATION CONCERNING EC-FINANCIAL
ASSISTANCE TO THE REPUBLIC OF TURKEY IN THE
FRAMEWORK OF THE IMPLEMENTATION OF THE ASSISTANCE
UNDER THE INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE
(IPA)

TABLE OF CONTENTS

Section I: General provisions	6
Article 1: Interpretation.....	6
Article 2: Partial invalidity and unintentional gaps.....	6
Article 3: Purpose.....	7
Article 4: General rules on financial assistance	7
Article 5: Implementation methods.....	8
Section II: Management structures and authorities	9
Article 6: Establishment and designation of structures and authorities for decentralised management	9
Article 7: Establishment and designation of structures and authorities for centralised and joint management.....	10
Article 8: Establishment and designation of structures and authorities for shared management.....	10
Section III: Accreditation and conferral of management powers under decentralised management	11
Article 9: Common requirements.....	11
Article 10: Procedure for accreditation of the national authorising officer by the competent accrediting officer.....	11
Article 11: Procedure for accreditation of the operating structures by the national authorising officer	12
Article 12: Procedure for conferral of management powers by the Commission.....	12
Article 13: Withdrawal or suspension of the accreditation of the national authorising officer and the national fund.....	13
Article 14: Withdrawal or suspension of the accreditation of the operating structures.....	13
Article 15: Withdrawal or suspension of the conferral of management powers.....	14
Article 16: Decentralisation without ex ante control by the Commission.....	14
Article 17: Statement of assurance by the national authorising officer.....	15
Article 18: Establishment of reports and opinions by the audit authority and follow up by the national authorising officer and the Commission.....	15
Section IV: General rules on Community financing	16
Article 19: Eligibility of expenditure	16
Article 20: Property of interest	16
Article 21: Audit trail.....	17
Article 22: Aid intensities and rate of Community contribution.....	17

Section V: General rules for implementation	
Article 23: Rules on procurement	
Article 24: Information and publicity requirements	
Article 25: Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts	
Article 26: Rules on taxes, customs duties and other fiscal charges.....	
Article 27: Supervision, control and audit by the Commission and the European Court of Auditors	
Article 28: Prevention of irregularity and fraud, measures against corruption.....	
Article 29: Recovery of funds in case of irregularity or fraud.....	
Article 30: Financial corrections	
Article 31: Financial adjustments.....	
Article 32: Criteria for financial corrections.....	
Article 33: Procedure for financial corrections.....	
Article 34: Repayment.....	
Article 35: Re-use of Community contribution.....	
Article 36: Monitoring in the case of decentralised management, IPA monitoring committee.....	
Article 37: Monitoring in the case of centralised and joint management	
Article 38: Annual and final reports on implementation.....	
Article 39: Closure of programmes under decentralised management	
Article 40: Closure of programmes under centralised and joint management	
Section VI: Final provisions	
Article 41: Consultation	
Article 42: Settlement of differences, arbitration	
Article 43: Disputes with third parties	
Article 44: Notices	
Article 45: Annexes	
Article 46: Entry into force	
Article 47: Amendment	
Article 48: Termination	
Article 49: Language	

Annexes:

ANNEX A:	Functions and common responsibilities of the structures, authorities and bodies in accordance with Article 8 of the Framework Agreement between the Commission and the Government of the Republic of Turkey
ANNEX B:	Model Statement of Assurance of the national authorising officer in accordance with Article 17 of the Framework Agreement between the Commission and the Government of the Republic of Turkey
ANNEX C:	Model Annual Audit Activity Report of the audit authority of the Republic of Turkey in accordance with Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation
ANNEX D:	Model Annual Audit Opinion of the audit authority of the Republic of Turkey in accordance with Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation
ANNEX E:	Model Audit Opinion of the audit authority of the Republic of Turkey on the final statement of expenditure for the closure of a programme or parts of a programme in accordance with Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation

The Commission of the European Communities, hereinafter referred to as “**the Commission**”, acting for and on behalf of the European Community, hereinafter referred to as “**the Community**”

on the one part,

and

the Government of the Republic of Turkey, acting on behalf of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as “**the Beneficiary**”

and together, jointly referred to as “**the Contracting Parties**”

Whereas

- (1) On 1 August 2006, the Council of the European Union adopted Regulation (EC) No 1085/2006 of 17 July 2006⁽¹⁾ establishing an instrument for pre-accession assistance (hereinafter referred to as “**IPA Framework Regulation**”). With effect from the 1 January 2007, this new instrument constitutes the single legal basis for the provision of financial assistance to candidate countries and potential candidate countries in their efforts to enhance political, economic and institutional reforms with a view to become members of the European Union;
- (2) On 12 June 2007, the Commission has adopted the regulation implementing the IPA Framework Regulation, detailing applicable management and control provisions;
- (3) The new instrument for pre-accession assistance (IPA) replaces the five previously existing pre-accession instruments: Regulation (EEC) No 3906/1989 on economic aid to certain countries of Central and Eastern Europe, Regulation (EC) No 1267/1999 on the establishment of an instrument for structural policies for pre-accession, Regulation (EC) No 1268/1999 on the support for pre-accession measures for agriculture and rural development, Regulation (EC) No 2666/2000 on assistance for Albania, Bosnia and Herzegovina, the Federal Republic of Yugoslavia and the former Yugoslav Republic of Macedonia, repealing Regulation (EC) No 1628/96 and amending Regulations (EEC) No 3906/89 and (EEC) No 1360/90 and Decisions 97/256/EC and 1999/311/EC, and Regulation (EC) No 2500/2001 on the financial assistance to Turkey;
- (4) The Beneficiary is eligible under IPA as provided for in the IPA Framework Regulation and in Commission Regulation (EC) No 718/2007 of 12 June 2007⁽²⁾ implementing the IPA Framework Regulation (hereinafter referred to as “**IPA Implementing Regulation**”);

¹ OJ L 210, 31 July 2006, p. 82

² OJ L 170, 29 June 2007, p. 1

- (5) The Beneficiary figures in Annex I of the IPA Framework Regulation, and should therefore have access to the 5 components established under IPA, i.e. the Transition Assistance and Institution Building Component, the Cross-Border Co-operation Component, the Regional Development Component, the Human Resources Development Component and the Rural Development Component;
- (6) It is therefore necessary to set out the rules for co-operation concerning EC financial assistance with the Beneficiary under IPA;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

SECTION I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Interpretation

- (1) Subject to any express provision to the contrary in this Framework Agreement, the terms used in this Agreement shall bear the same meaning as attributed to them in the IPA Framework Regulation and the IPA Implementing Regulation.
- (2) Subject to any express provision to the contrary in this Framework Agreement, references to this Agreement are references to such Agreement as amended, supplemented or replaced from time to time.
- (3) Any references to Council or Commission Regulations are made to the version of those regulations as indicated. If required, modifications of these regulations shall be transposed into this Framework Agreement by means of amendments.
- (4) Headings in this Agreement have no legal significance and do not affect its interpretation.
- (5) The Framework Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Commission of 14 May 2004 continues to be applicable for measures decided and agreed upon under previous pre-accession instruments, until they are completed in accordance with the terms of the relevant implementation agreements.

Article 2 Partial invalidity and unintentional gaps

If a provision of this Agreement is or becomes invalid or if this Agreement contains unintentional gaps, this will not affect the validity of the other provisions of this Agreement. The Contracting Parties will replace any invalid provision by a valid provision which comes as close as possible to the purpose of and intent of the invalid provision. The Contracting Parties will fill any unintentional gap by a provision which best suits the purpose and intent of this Agreement in compliance with the IPA Framework Regulation and the IPA Implementing Regulation.

Article 3 Purpose and Scope

- (1) In order to promote co-operation between the Contracting Parties and to assist the Beneficiary in its progressive alignment with the standards and policies of the European Union, including, where appropriate the *acquis communautaire*, with a view to membership, the Contracting Parties agree to implement activities in the various fields as specified in the IPA Framework Regulation and IPA Implementing Regulation and as applicable to the Beneficiary.
- (2) The activities shall be financed and implemented within the legal, administrative and technical framework laid down in this Agreement and as further detailed in Sectoral Agreements and/or Financing Agreements, if any.
- (3) The Beneficiary takes all necessary steps in order to ensure the proper execution of all activities and to facilitate the implementation of the related programmes.

Article 4 General rules on financial assistance

- (1) The following principles shall apply to financial assistance by the Community under IPA:
  - a) Assistance shall respect the principles of coherence, complementarity, co-ordination, partnership and concentration;
  - b) Assistance shall be coherent with EU policies and shall support alignment to the *acquis communautaire*;
  - c) Assistance shall comply with the budgetary principles laid down in Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 of 25 June 2002³⁾ on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities (hereinafter referred to as "Financial Regulation") and its Implementing Rules⁴⁾;
  - d) Assistance shall be consistent with the needs identified in the enlargement process and absorption capacities of the Beneficiary. It shall also take account of lessons learned;
  - e) The ownership of the programming and implementation of assistance by the Beneficiary shall be strongly encouraged and adequate visibility of EU intervention shall be ensured;
  - f) Operations shall be properly prepared, with clear and verifiable objectives, which are to be achieved within a given period; the results obtained should be assessed through clearly measurable and adequate indicators;
  - g) Any discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation shall be prevented during the various stages of the implementation of assistance;

³ OJ L 248, 16 September 2002, p.1, as amended by Regulation No 1995/2006 of 13 December 2006 (OJ L 390, 30 December 2006, p.1)

⁴ Commission Regulation (EC, Euratom) No 2342/2002 of 23 December 2002 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p. 1) as last amended by Commission Regulation No 478/2007 of 23 April 2007 (OJ L 111, 28.4.2007)

- h) The objectives of pre-accession assistance shall be pursued in the framework of sustainable development and the Community promotion of the goal of protecting and improving the environment.
- (2) Assistance for the Beneficiary shall be based on the priorities identified in the existing documents, i.e. the Accession Partnership, the national programme for the adoption of the *acquis communautaire*, the reports and strategy paper contained in the annual enlargement package of the Commission and the negotiation framework.
  - (3) All operations receiving assistance under IPA shall in principle require co-financing by the Beneficiary and the Community, unless otherwise agreed upon in a Sectoral Agreement or Financing Agreement.
  - (4) Where the execution of activities depends on financial commitments from the Beneficiary's own resources or from other sources of funds, the funding of the Community shall become available at such time as the financial commitments of the Beneficiary and/or the other sources of funds themselves become available.
  - (5) The provision of Community financing under IPA shall be subject to the fulfilment by the Beneficiary of its obligations under this Framework Agreement and under Sectoral Agreements and Financing Agreements, if any.

Article 5 Implementation methods

- (1) For the implementation of assistance under IPA in the Republic of Turkey, decentralised management, whereby the Commission confers the management of certain actions on the Beneficiary, while retaining overall final responsibility for general budget execution in accordance with Article 53c of the Financial Regulation and the relevant provisions of the EC Treaties, shall apply as a rule. Decentralised management shall cover at least tendering, contracting and payments by the national administration of the Beneficiary. Operations shall be implemented in accordance with the provisions laid down in Article 53c of the Financial Regulation and the ones referred to in this article.

- (2) However, the Contracting Parties may agree to make use of
  - a) centralised management as defined in Article 53a of the Financial Regulation under the Transition Assistance and Institution Building Component, in particular for regional and horizontal programmes, and under the Cross-Border Co-operation Component. It may also be used for technical assistance under any of the IPA components. Operations shall be implemented in accordance with the provisions laid down in Articles 53 point (a), 53a and 54 to 57 of the Financial Regulation.

The Commission shall provide the Beneficiary annually with the necessary information on programmes and projects implemented in centralised management including de-concentrated management.

- b) joint management as defined in Article 53d of the Financial Regulation for the Transition Assistance and Institution Building Component, in particular for regional and horizontal programmes, and for programmes involving international organisations. Operations shall be implemented in accordance with the provisions laid down in Articles 53 point (c) and 53d of the Financial Regulation.

- c) shared management as defined in Article 53b of the Financial Regulation under the Cross-Border Co-operation Component, for cross-border programmes involving Member States of the European Union. Operations shall be implemented in accordance with the provisions laid down in Articles 53 point (b), 53b and Title II of Part two of the Financial Regulation. The following particular provision shall be taken into account in the implementation of cross-border programmes with Member States.

Where one or more Member States of the European Union and the Beneficiary participating in a cross-border programme are not yet ready for implementation of the whole programme under shared management, the part of the programme concerning the Member State(s) shall be implemented in accordance with Title II (Cross-Border Co-operation Component), Chapter III, Section 2 of the IPA Implementing Regulation (Articles 101 to 138) and the part of the programme concerning the Beneficiary shall be implemented in accordance with Title II, Chapter III, Section 3 of the IPA Implementing Regulation. (Articles 139 to 146 IPA Implementing Regulation, with the exception of Article 142. The provisions concerning the joint monitoring committee of Article 110 shall apply).

- (3) If required by the related Financing Decision, the Commission and the Beneficiary shall conclude a Financing Agreement in accordance with Article 8 of the IPA Implementing Regulation on multi-annual or annual programmes. Financing Agreements may be concluded between the Commission and several beneficiary countries under IPA including the Beneficiary for assistance for multi-country programmes and horizontal initiatives.
- (4) This Framework Agreement shall apply to all Financing Agreements concluded between the Contracting Parties for the financial assistance under IPA. Where they exist, Sectoral Agreements related to a given component shall apply to all Financing Agreements concluded under that component. Where there is no Financing Agreement, the rules included in this Framework Agreement apply together with Sectoral Agreements, if any. Provisions of this Framework Agreement shall prevail on Financing Agreements concluded under IPA.

SECTION II MANAGEMENT STRUCTURES AND AUTHORITIES

Article 6 Establishment and designation of structures and authorities for decentralised management

- (1) The following structures and authorities must be designated by the Beneficiary in the event of decentralised management:
- a) The competent accrediting officer (CAO);
  - b) The national IPA co-ordinator (NIPAC);
  - c) The strategic coordinator for the Regional Development Component and the Human Resources Development Component;
  - d) The national authorising officer (NAO);
  - e) The national fund (NF);

- f) Operating structures per component or programme to deal with the management and implementation of assistance under the IPA Regulation;
  - g) The audit authority.
- (2) Specific bodies may be established within the overall framework defined by the bodies and authorities described above within or outside the operating structures initially designated. The Beneficiary shall ensure that the final responsibility for the functions of operating structures shall remain with the operating structure initially designated. Such a restructuring shall be formalised in written agreements and shall be subject to accreditation by the national authorising officer and the conferral of management by the Commission.
- (3) The Beneficiary shall ensure that appropriate segregation of duties applies to the bodies and authorities mentioned under paragraph 1 and 2 above in accordance with Article 56 of the Financial Regulation. Duties are segregated when different tasks related to a transaction are allocated to different staff, thereby helping to ensure that each separate task has been properly undertaken.

Article 7 Establishment and designation of structures and authorities for centralised or joint management

- (1) In the event of centralised or joint management the national IPA co-ordinator shall act as the representative of the Beneficiary vis-à-vis the Commission. He shall ensure that a close link is maintained between the Commission and the Beneficiary with regard both to the general accession process and to EU pre-accession assistance under IPA.
- (2) The national IPA co-ordinator shall also be responsible for co-ordinating the Beneficiary's participation in the relevant cross-border programmes, both with Member States and with other Beneficiary countries, as well as in the trans-national, interregional or sea basins programmes under other Community instruments. He may delegate the tasks relating to this latter responsibility to a cross-border co-operation co-ordinator.
- (3) In the case of the Cross-border Co-operation Component, operating structures shall be designated and put in place by the Beneficiary, in accordance with Article 139 of the IPA Implementing Regulation.

Article 8 Functions and common responsibilities of the structures, authorities and bodies

- (1) The bodies and authorities mentioned in Article 6 above shall be allocated the functions and common responsibilities as set out in ANNEX A to this Framework Agreement.
- (2) Component-related specific allocations of functions and responsibilities may be set out in Sectoral Agreements or Financing Agreements. They must not be in contradiction to the basic approach chosen for the allocation of functions and common responsibilities as shown in ANNEX A.
- (3) Where under decentralised management specific persons have been given responsibility for an activity in relation to the management, implementation and

control of programmes, the Beneficiary shall enable such persons to exercise the duties associated with that responsibility including in cases where, there is no hierarchical link between them and the bodies participating in that activity. The Beneficiary shall, in particular, provide those persons with the authority to establish, through formal working arrangements between them and the bodies concerned:

- a) an appropriate system for the exchange of information, including the power to require information and a right of access to documents and staff on the spot, if necessary;
- b) the standards to be met;
- c) the procedures to be followed.

SECTION III ACCREDITATION AND CONFERRAL OF MANAGEMENT POWERS UNDER DECENTRALISED MANAGEMENT

Article 9 Common requirements

Management relating to a component, a programme or a measure can only be conferred on the Republic of Turkey, if and when the following requirements are fulfilled:

- a) The Beneficiary meets the conditions set to Article 56 of the Financial Regulation, in particular as regards the management and control systems. The management and control systems set up in the Republic of Turkey shall provide for effective and efficient control in at least the areas set out in the Annex to the IPA Implementing Regulation and as listed under No 1 c) of ANNEX A to this Framework Agreement. The Contracting Parties may define further provisions in Sectoral Agreements or Financing Agreements.
- b) The competent accrediting officer has given accreditation to the national authorising officer both
  - as the head of the national fund bearing overall responsibility for the financial management of EU funds in the Republic of Turkey and being responsible for the legality and regularity of the underlying transactions;
  - with regard to national authorising officer's capacity to fulfil the responsibilities for the effective functioning of management and control systems under IPA.

The accreditation of the national authorising officer shall also cover the national fund as described in Annex A, 5.

- c) The national authorising officer has given accreditation to the relevant operating structures.

Article 10 Procedure for accreditation of the national authorising officer and the national fund by the competent accrediting officer

- (1) Accreditation of the national authorising officer in accordance with Article 11 of the IPA Implementing Regulation is subject to his fulfilment of the applicable requirements set out in Article 11 of the said regulation and as further defined in Annex A, 4. This accreditation shall be supported by an audit opinion drawn up by an external auditor functionally independent from all actors in the management and control system. The audit opinion shall be based on examinations conducted according to internationally accepted auditing standards.

- (2) The competent accrediting officer shall notify the Commission of the accreditation of the national authorising officer, not later than the notification of the accreditation of the first operating structure. The competent accrediting officer shall provide all relevant supporting information required by the Commission.
- (3) The competent accrediting officer shall immediately inform the Commission of any changes concerning the national authorising officer or the national fund. Where a change affects the national authorising officer or the national fund in relation to the applicable requirements as set out in Article 11 of the IPA Implementing Regulation, the competent accrediting officer shall send to the Commission an assessment of the consequences of such a change on the validity of the accreditation. Where such a change is significant, the competent accrediting officer shall also notify the Commission of his decision concerning the accreditation.

Article 11 Procedure for accreditation of operating structures by the national authorising officer

- (1) Accreditation of an operating structure is subject to its fulfilment of the requirements set out in Article 11 of the IPA Implementing Regulation. This assurance shall be supported by an audit opinion drawn up by an external auditor functionally independent from all actors in the management and control system. The audit opinion shall be based on examinations conducted according to internationally accepted auditing standards.
- (2) The national authorising officer shall notify the Commission of the accreditation of the operating structures and shall provide all relevant supporting information required by the Commission, including a description of the management and control systems.

Article 12 Procedure for conferral of management powers by the Commission

- (1) The Commission shall confer management powers on the Beneficiary, only after the bodies and authorities referred to in Article 6 above have been designated and put in place and the conditions laid down in this article are fulfilled.
- (2) Before the conferral of management powers, the Commission shall review the accreditations of the national authorising officer and the operating structures as laid down in Articles 10 and 11 above and examine the procedures and structures of any of the bodies or authorities concerned within the Republic of Turkey. This may include on-the-spot verifications by the services of the Commissions or subcontracted to an audit firm.
- (3) The Commission may, in its decision to confer management powers, set further conditions, with a view to ensuring that the requirements referred to in Article 11 of the IPA Implementing Regulation are met. These further conditions must be fulfilled within a fixed period determined by the Commission for the conferral of management powers to remain effective.
- (4) The Commission Decision on the conferral of management powers shall lay down the list of the *ex ante* controls, if any, to be performed by the Commission on the tendering of contracts, launch of calls for proposals and the award of contracts and grants. This list may vary with the component or the programme. The *ex ante* controls shall be applied, depending on the component or programme, until the Commission allows for decentralised management without *ex ante* controls as referred to in Article 16 below.

Article 13 Withdrawal or suspension of the accreditation of the national authorising officer and the national fund

- (1) After the conferral of management powers by the Commission, the competent accrediting officer shall be responsible for monitoring the continuing fulfilment of all the requirements for this accreditation to be maintained and shall inform the Commission of any significant change related thereto.
- (2) If any of the applicable requirements set out in Article 11 of the IPA Implementing Regulation, are not, or are no longer, fulfilled, the competent accrediting officer shall either suspend or withdraw the accreditation of the national authorising officer, and shall immediately inform the Commission of his decision and of the reasons for his decision. The competent accrediting officer shall assure himself that those requirements are again fulfilled before restoring the accreditation. This assurance shall be supported by an audit opinion as specified in Article 10(1) above.
- (3) Where the accreditation of the national authorising officer is withdrawn or suspended by the competent accrediting officer, the following provisions shall apply:
  - The Commission shall cease to make transfers of funds to the Beneficiary during the period when the accreditation is not in force;
  - During the period when the accreditation is not in force, all the euro accounts or the euro accounts for the components concerned shall be blocked and no payment made by the National Fund from those euros accounts which are blocked shall be considered eligible for Community funding;
  - without prejudice to any other financial corrections, the Commission may make financial corrections as laid down in Article 30 below against the Beneficiary in respect of its past non-compliance with the requirements for the conferral of management powers.

Article 14 Withdrawal or suspension of the accreditation of the operating structures

- (1) After the conferral of management powers by the Commission, the national authorising officer shall be responsible for monitoring the continuing fulfilment of all the requirements for this accreditation to be maintained and shall inform the Commission and the competent accrediting officer of any significant change related thereto.
- (2) If any of the requirements set out in Article 11 of the IPA Implementing Regulation are not, or are no longer, fulfilled, the national authorising officer shall either suspend or withdraw the accreditation of the operating structure concerned, and shall immediately inform the Commission and the competent accrediting officer of his decision and of the reasons for his decision.

The national authorising officer shall assure himself that those requirements are again fulfilled before restoring the accreditation concerned. This assurance shall be supported by an audit opinion as referred to in Article 11(1) above.

- (3) Where the accreditation of an operating structure is withdrawn or suspended by the national authorising officer, the following provisions shall apply:

- The Commission shall make no transfers to the Beneficiary of funds relating to programmes or operations implemented by the operating structure concerned while its accreditation is suspended or withdrawn;
- Without prejudice to any other financial corrections, the Commission may make financial corrections as laid down in Article 30 below against the Beneficiary in respect of its past non-compliance with the requirements and conditions for the conferral of management powers;
- No new legal commitments made by the operating structure concerned shall be considered eligible during the period when the accreditation is not in force;
- The national authorising officer shall be responsible for taking any appropriate safeguard measures regarding payments made or contracts signed by the operating structure concerned.

Article 15 Withdrawal or suspension of conferral of management powers

- (1) The Commission shall monitor compliance with the requirements set out in Article 11 of the IPA Implementing Regulation.
- (2) Irrespective of the decision by the competent accrediting officer to maintain, suspend or withdraw the accreditation of the national authorising officer, or of the decision by the national authorising officer to maintain, suspend or withdraw the accreditation of the operating structure, the Commission may withdraw or suspend the conferral of management powers at any time, in particular in the event that any of the requirements mentioned in Article 11 of the IPA Implementing Regulation are not, or no longer, fulfilled.
- (3) Where the conferral of management powers is withdrawn or suspended by the Commission, the following provisions shall apply:
  - The Commission shall cease to make transfers of funds to the Beneficiary;
  - Without prejudice to any other financial corrections, the Commission may make financial corrections as laid down in Article 30 below against the Beneficiary in respect of its past non-compliance with the requirements for the conferral of management powers.

The Commission may lay down other consequences of such a suspension or withdrawal in a specific Commission Decision

- (4) The Commission Decision may lay down provisions concerning the suspension or withdrawal of the conferral of management powers in relation to specific bodies or authorities.

Article 16 Decentralisation without ex-ante control by the Commission

- (1) Decentralisation without ex-ante control by the Commission shall be the objective for the implementation of all IPA components where assistance is implemented on a decentralised basis in accordance with Article 5 above. The timing for attainment of this objective may vary depending on the IPA Component concerned.

- (2) Before dispensing with the *ex-ante* controls laid down in the Commission Decision on conferral of management, the Commission shall satisfy itself of the effective functioning of the management and control system concerned in accordance with the relevant Community and national rules. In particular, the Commission shall monitor the implementation, by the Beneficiary, of the roadmap included in the Financing Agreement, which may refer to a phased waiver of different types of *ex-ante* controls. The Commission shall take due account of the results achieved by the Beneficiary in this context, in particular in the provision of assistance and in the negotiation process.

Article 17 Statement of assurance by the national authorising officer

- (1) The national authorising officer shall make an annual management declaration covering
- his overall responsibility, in his function as head of the national fund, for the financial management of EU funds in the Republic of Turkey and for the legality and regularity of the underlying transactions;
  - his responsibility for the effective functioning of management and control systems under IPA.

This management declaration shall take the form of a statement of assurance to be presented to the Commission by 28 February each year with a copy to the competent accrediting officer.

- (2) The Statement of Assurance shall be based on the national authorising officer's actual supervision of the management and control system throughout the financial year.
- (3) The Statement of Assurance shall be drawn up according to the model attached in ANNEX B to this Framework Agreement.
- (4) If the confirmations regarding the effective functioning of the management and control systems and the legality and regularity of underlying transactions required through the Statement of Assurance are not available, the national authorising officer shall inform the Commission, copy to the competent accrediting officer, of the reasons and potential consequences as well as of the actions being taken to remedy the situation and to protect the interests of the Community.

Article 18 Establishment of reports and opinions by the audit authority and follow up by the national authorising officer and the Commission

- (1) Subject to the detailed functions and responsibilities of the audit authority as set out ANNEX A to this Framework Agreement, the audit authority shall in particular establish the following reports and opinions:
- a) An annual audit activity report according to the model in ANNEX C to this Framework Agreement;
  - b) An annual audit opinion on the management and control system according to the model in ANNEX D to this Framework Agreement;
  - c) An audit opinion on the final statement of expenditure for the closure of a programme or parts of a programme according to the model in ANNEX E to this Framework Agreement.

- (2) Following receipt of the annual audit activity report and the annual audit opinion referred to in paragraph 1, the national authorising officer shall:
- a) decide whether any improvements to the management and control systems are required, record the decisions in that respect and ensure the timely implementation of those improvements;
  - b) make any necessary adjustments to the payment applications to the Commission.
- (3) The Commission may decide either to take follow-up action itself in response to the reports and opinions, for example by initiating a financial correction procedure, or to require the Beneficiary to take action, while informing the national authorising officer and the competent accrediting officer of its decision.

SECTION IV GENERAL RULES FOR COMMUNITY FINANCIAL ASSISTANCE

Article 19 Eligibility of expenditure

- (1) In the event of decentralised management, notwithstanding accreditations by the competent accrediting officer and the national authorising officer, contracts and addenda signed, expenditure incurred and payments made by the national authorities shall not be eligible for funding under IPA prior to the conferral of management by the Commission on the concerned structures and authorities. The end date for the eligibility of expenditure shall be laid down in Financing Agreements, where necessary.
- (2) By way of derogation from paragraph 1,
  - a) technical assistance to support the setting up of management and control systems may be eligible prior to the initial conferral of management, for expenditure incurred after 1 January 2007;
  - b) expenditure following the launch of calls for proposals or calls for tenders may also be eligible if the call is launched prior to the initial conferral of management, subject to this initial conferral of management being in place within the time limits defined in a reserve clause to be inserted in the operations or calls concerned, and subject to prior approval of the documents concerned by the Commission. The calls for proposal or calls for tender concerned may be cancelled or modified depending on the decision on conferral of management.
- (3) Expenditure financed under IPA shall not be the subject of any other financing under the Community budget.
- (4) In addition to paragraph 1 to 3 above, more detailed rules on eligibility of expenditure may be set out in Financing Agreements or Sectoral Agreements.

Article 20 Property of interest

Any interest earned on any of the component-specific euro accounts remains the property of the Beneficiary. Interest generated by the financing by the Community of a programme shall be posted exclusively to that programme, being regarded as a resource for the Beneficiary in the form of a national public contribution, and shall be declared to the Commission, at the time of the final closure of the programme.

Article 21 Audit trail

The national authorising officer shall ensure that all the relevant information is available to ensure at all times a sufficiently detailed audit trail. This information shall include documentary evidence of the authorisation of payment applications, of the accounting and payment of such applications, and of the treatment of advances, guarantees and debts.

Article 22 Aid intensities and rate of Community contribution

- (1) The Community contribution shall be calculated in relation to the eligible expenditure, as defined in Part II of the IPA Implementing Regulation for each IPA component.
- (2) Financing decisions adopting the annual or multi-annual programmes for each IPA component shall set the maximum indicative amount of the Community contribution and the subsequent maximum rate for each priority axis.

SECTION V GENERAL RULES FOR IMPLEMENTATION**Article 23 Rules on procurement**

- (1) Assistance under all IPA components shall be managed in accordance with the rules for External Aid contained in the Financial Regulation. This shall not apply to assistance implemented under the transitional arrangements of Article 99 IPA Implementing Regulation regarding the Cross-Border Co-operation Component to that part of the programme that is implemented on Member States' territory, unless otherwise decided by the participating Member State.
- (2) Results of tender procedures shall be published according to the rules referred to in paragraph 1 above and as further specified in Article 24(3) below.
- (3) The rules of participation and origin as laid down in Article 19 of the IPA Framework Regulation shall apply to all contract award procedures under IPA. The Beneficiary shall designate an authority in charge of issuing certificates of origin or similar documents upon request for locally manufactured goods in compliance with the relevant Community legislation on rules of origin for customs purposes. The designated authority shall apply effective controls to ensure that these rules are duly respected.
- (4) All service, supplies and work contracts shall be awarded and implemented in accordance with the procedures and standard documents laid down and published by the Commission for the implementation of external operations, in force at the time of the launch of the procedure in question, unless otherwise provided for in Sectoral or Financing Agreements.

Article 24 Publicity and visibility

- (1) In the case of centralised and joint management, information on programmes and operations shall be provided by the Commission with the assistance of the national IPA co-ordinator as appropriate. In the case of decentralised management and in all cases for programmes or part of programmes under the cross-border co-operation component not implemented through shared management, the Beneficiary, in

particular the national IPA co-ordinator, shall provide information on and publicise programmes and operations. In the case of shared management, the Member States and the Beneficiary shall provide information on and publicise programmes and operations. The information shall be addressed to the citizens and beneficiaries, with the aim of highlighting the role of the Community and ensuring transparency.

- (2) In the case of decentralised management, the operating structures shall be responsible for organising the publication of the list of the final beneficiaries, the names of the operations and the amount of Community funding allocated to the operations by means of the award of grants in the following way:
- a) The publication shall be made according to a standard presentation, in a dedicated and easily accessible place of the Beneficiary's internet site. If such internet publication is impossible, the information shall be published by any other appropriate means, including the national official journal.
  - b) Publication shall take place during the first half of the year following the closure of the budget year in respect of which the funds were attributed to the Beneficiary.
  - c) The Beneficiary shall communicate to the Commission the address of the place of publication. If the information is published otherwise, the Beneficiary shall give the Commission full details of the means used.
  - d) The operating structures shall ensure that the final beneficiary is informed that acceptance of funding is also an acceptance of their inclusion in this list of beneficiaries published. Any personal data included in this list shall nevertheless be processed in accordance with the requirements of Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data⁵, and with due observance of the requirements of security.
- (3) In the case of decentralised management, the relevant bodies shall prepare a contract award notice, once the contract has been signed, and send it to the Commission for publication. The contract award notice may also be published by the beneficiary in the appropriate national publications.
- (4) The Commission and the relevant national, regional or local authorities of the Beneficiary shall agree on a coherent set of activities to make available, and publicise, in the Republic of Turkey information about assistance under IPA. The procedures for implementing such activities shall be specified in the Sectoral or Financing Agreements.
- (5) Implementation of the activities referred to in paragraph 4 shall be the responsibility of the final beneficiaries, and might be funded from the amount allocated to the relevant programmes or operations.

---

⁵ OJ L 8, 12 January 2001, p. 1

Article 25 Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts

- (1) In order to ensure the effective implementation of programmes under IPA, the Beneficiary shall take all necessary measures, without prejudice to public security and public health, to ensure:
- a) that, in the case of service, supplies or works tender procedures, natural or legal persons eligible to participate in tender procedures pursuant to Article 23 above shall be entitled to temporary installation and residence where the importance of the contract so warrants. This right shall be acquired only after the invitation to tender has been launched and shall be enjoyed by the technical staff needed to carry out studies and other preparatory measures to the drawing up of tenders. This right shall expire one month after the decision of contract award;
  - b) that personnel taking part in Community financed activities, including Resident Twinning Advisors in IPA twinning projects, and members of their immediate family are accorded no less favourable benefits, privileges and exemptions than those usually accorded to other international staff with comparable rank and status employed in the Republic of Turkey under any other bilateral or multilateral agreement or arrangements for assistance and technical co-operation, whichever is applicable to the Republic of Turkey;
  - c) that personnel taking part in Community financed activities and members of their immediate family are allowed to enter the Republic of Turkey, to establish themselves in the Republic of Turkey, to work there and to leave the Republic of Turkey according to existing national legislation of the Beneficiary, as the nature of the underlying contract so justifies;
  - d) the granting of all permits necessary for the importation of goods required for the execution of the underlying contract, subject to existing laws, rules and regulations of the Beneficiary; natural and legal persons importing professional equipment shall, if they so request, benefit from the system of temporary importation as defined by the national legislation of the Beneficiary in respect of the said equipment;
  - e) that imports carried out under IPA will be exempted from taxes, customs and import duties and levies and/or taxes of equivalent effect;
  - f) the granting of all permits necessary for the re-export of the above goods, once the underlying contract has been fully executed;
  - g) the granting of authorisations for the import or acquisition of the foreign currency necessary for the implementation of the underlying contract and the application of national exchange control regulations in a non-discriminatory manner to contractors, regardless of their nationality or place of establishment;
  - h) the granting of all permits necessary to repatriate funds received in respect of the activity financed under IPA, in accordance with the foreign exchange control regulations in force in the Republic of Turkey;

- i) transactions necessary for carrying out contracts under IPA will be exempted from procedures requiring the transfer of the price of goods and/or services to their contractors abroad through banks or financial institutions operating in the Republic of Turkey.
- (2) The Beneficiary shall ensure full co-operation of all relevant authorities. It will also ensure access to state-owned companies and other governmental institutions, which are involved or are necessary in the implementation of a programme or in the execution of the contract.
- (3) After the entry into force of this Framework Agreement the Beneficiary will adopt the secondary legislation to enforce the requirements of the procedures laid down in this article while keeping these procedures as simple and as time efficient as possible in order to avoid delays of implementation.

Article 26 Rules on taxes, customs and import duties and levies and/or taxes of equivalent effect

- (1) Save where otherwise provided for in a Sectoral Agreement or a Financing Agreement, taxes, customs and import duties and levies and/or taxes of equivalent effect are not eligible under IPA. This exemption covers also the co-financing provided by the Republic of Turkey.
- (2) The following detailed provisions shall apply:
  - a) All imports by EC contractors shall be allowed to enter the Republic of Turkey without being subject to customs or import duties, charges, Value Added Tax (VAT) and the Special Consumption Tax or to any other similar tax, duties or charges. Such exemption shall only be applied to the imports in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed by the EC contractor under the EC contract. The Republic of Turkey shall ensure that the imports concerned will be released from the point of entry for delivery to the EC contractors as required by the provisions of the contract and for immediate use as required for the normal implementation of the contract, without regard to any delays or disputes over the settlement of the above-mentioned duties, taxes or charges.
  - b) EC contractors shall be exempted from VAT for any service rendered and/or goods supplied and/or works executed under the EC contract. Goods supplied or services rendered or works executed by a contractor to the EC contractor shall also be exempted from VAT. Such exemption shall only be applied to the goods supplied or services rendered or works executed which are connected with the goods supplied or services rendered or works executed by the EC contractor under the EC contract.

Any EC contractor or contractor supplying goods and/or rendering services and/or executing works for an EC contractor who is entitled to the exemption, as provided in this Agreement, shall be entitled to offset or deduct any VAT paid in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed which are exempted from VAT, as provided in this Agreement, against any VAT collected by them for any of their other transactions. Should the EC

contractor or contractor not be able to make use of this possibility, they shall be able to obtain a VAT refund directly from the tax administration upon submission of a written request to the tax administration accompanied by the necessary documentation required under Turkish law for the refund of VAT.

- c) Natural persons not nationals and not residents of Turkey carrying out services and/or works and/or grant and/or twinning contracts financed by the Community and the eventual co-financing contribution provided by the Beneficiary shall not be subject to income tax in Turkey for the income generated by this type of contract.

Legal persons will be subject to the same above provision provided that they do not have their permanent establishment or fixed base in Turkey.

Profit and/or income arising from EC contracts shall be taxable in Turkey in accordance with its tax system, if the natural and/or legal persons making such profit and/or income have their permanent establishment or fixed base in Turkey according to the provisions of the applicable double taxation agreements as ratified by the Beneficiary.

- d) Expenditures of the EC contractors shall be relieved from the Special Consumption Tax. This relief shall only be applied to the expenditure in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed by that EC contractor under the EC contract.
- e) Those benefiting from projects and/or contracts and/or activities carried out under IPA shall be exempted from "Inheritance and Transfer Tax" resulting from goods and/or rights and/or constructed facilities and/or funds transferred to them without consideration in any way under IPA.
- f) Personal and household effects imported for personal use by natural persons (and members of their immediate families), other than those recruited locally, carrying out tasks defined in service and/or works and/or grant contracts and/or twinning contracts or covenants, shall be exempted from customs duties, import duties, taxes and levies and/or taxes of equivalent effect, the said personal and household effects being re-exported or disposed of in the state, in accordance with the regulations in force in the Republic of Turkey after termination of the contract.
- g) EC contracts shall not be subject in the Republic of Turkey to stamp or registration duties, or to any other charge having equivalent effect. This exemption shall also apply to transactions and related payment orders under the EC contract with the exception of sub-contracting
- h) For the purposes of this agreement, the term "*EC contractor*" shall be construed as natural and legal persons, rendering services and/or supplying goods and/or executing works and/or executing a grant under an EC contract. The term "*EC contractor*" shall also cover partners in a consortium or joint venture, contractors and pre-accession advisors, also known as resident twinning advisors.

The term "*EC contract*" means any legally binding document through which an activity is financed under IPA, including possible co-financing, and which is signed by the European Community or the Beneficiary or a grant beneficiary.

- i) Apart from the taxes, customs and import duties and levies and/or taxes of equivalent effect mentioned above, the following shall also be exempted:
- Special Communication tax;
  - motor vehicle tax.
- (3) a) Whenever necessary, the Beneficiary shall adopt the secondary legislation to enforce the tax provisions in this agreement shortly upon its entering into force.
- b) The legislation provided for in the previous paragraph (a) shall contain rules regulating VAT-exemption certificates for EC contractors as well as the length of the procedures for their issuing, which shall not exceed 30 calendar days. It shall contain also procedures for tax refund, return and offsetting, and the requirement of a maximum of 10 calendar days for completion without any additional considerable costs. The legislation shall contain also exhaustive lists of documents which have to be submitted and which have to be directly relevant to the exemption procedure. In case of refusal, the legislation shall contain provisions for clear and duly acceptable justification. Tax exemptions to be provided under this agreement shall be on an ex-ante basis.
- (4) The rules and procedures mentioned under this article shall also apply to any similar tax, duty or levy and/or taxes of equivalent effect, which may be instituted after the date of signature of this agreement in addition to, or in replacement of existing ones.

Article 27 Supervision, control and audit by the Commission and the European Court of Auditors

- (1) All Financing Agreements as well as all resulting programmes and subsequent contracts shall be subject to supervision and financial control by the Commission including the European Anti-Fraud Office (OLAF) and audits by the European Court of Auditors. This includes the right of the Delegation of the Commission in the Republic of Turkey to carry out measures such as ex-ante verification - as long as ex-ante control has not been waived in accordance with Article 16 above - as well as ex-post controls of tendering, contracting and contract implementations carried out by the related operating structures. The duly authorised agents or representatives of the Commission and of OLAF shall have the right to carry out any technical and financial verification that the Commission or OLAF consider necessary to follow the implementation of a programme including visits of sites and premises at which Community financed activities are implemented. The Commission shall give the national authorities concerned advance notice of such missions.
- (2) The Beneficiary shall supply all requested information and documents including any computerised data and take all suitable measures to facilitate the work of the persons instructed to carry out audits or inspections.
- (3) The Beneficiary shall maintain records and accounts adequate to identify the services, supplies, works and grants financed under the related Financing Agreement in accordance with sound accounting procedures. The Beneficiary shall also ensure that the agents or representatives of the Commission including OLAF have the right to inspect all relevant documentation and accounts pertaining to items financed under the related Financing Agreement and assist the European Court of Auditors to carry out audits relating to the use of Community funds.

- (4) In order to ensure the efficient protection of the financial interests of the Community, the Commission including OLAF may also conduct documentary and on-the-spot checks and inspections in accordance with the procedural provisions of Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996 of 11 November 1996⁽⁶⁾. These checks and inspections shall be prepared and conducted in close collaboration with the competent authorities designated by the Beneficiary, which shall be notified in good time of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that they can provide all the requisite help. The Beneficiary shall identify a service which will collaborate with OLAF in conducting investigations in accordance with Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996. This service shall also facilitate the exchange of information between OLAF and national authorities. If the Beneficiary wishes, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with them. Where the participants in Community financed activities resist an on-the-spot check or inspection, the Beneficiary, acting in accordance with national rules, shall give Commission/OLAF inspectors such assistance, including due co-operation with them in their investigations, as they need to allow them to discharge their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection.

The Commission/OLAF inspectors may be accompanied by duly authorised agents or representatives of the beneficiary.

The Commission/OLAF shall report as soon as possible to the Beneficiary any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to its notice in the course of the on-the-spot check or inspection. In any event, the Commission/OLAF shall be required to inform the above-mentioned authority of the result of such checks and inspections.

- (5) The controls and audits described above are applicable to all contractors and sub-contractors who have received Community funds including all related information to be found in the documents of the national fund of the Beneficiary concerning the national contribution.
- (6) Without prejudice to the responsibilities of the Commission and the European Court of Auditors, the accounts and operations of the National Fund and, where applicable, operating structures and other management structures, authorities and bodies, may be checked at the discretion of the Commission by the Commission itself or by an external auditor assigned by the Commission.

Article 28 Prevention of irregularity and fraud, measures against corruption

- (1) The Beneficiary shall ensure investigation and effective treatment of suspected cases of fraud and irregularities and shall ensure the functioning of a control and reporting mechanism equivalent to that foreseen in the Commission Regulation (EC) No 1828/2006 of 8 December 2006⁽⁷⁾. In the case of suspected fraud or irregularity, the Commission shall be informed without delay.
- (2) Furthermore, the Beneficiary shall take any appropriate measure to prevent and counter any active or passive corruption practices at any stage of the procurement procedure or grant award procedure or during the implementation of corresponding contracts.

⁶ OJ L 292, 15 November 1996, p. 2

⁷ OJ L 371, 27 December 2006, p. 4

- (3) The Beneficiary, including the personnel responsible for the implementation tasks of the Community financed activities, undertakes to take whatever precautions are necessary to avoid any risk of conflict of interests and shall inform the Commission immediately of any such conflict of interest or any situation likely to give rise to any such conflict.
- (4) The following definitions shall apply under the scope of this agreement:
- a) *Irregularity* shall mean any infringement of a provision of applicable rules and contracts resulting from an act or an omission by an economic operator which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the European Union by charging an unjustified item of expenditure to the general budget.
  - b) *Fraud* shall mean any intentional act or omission relating to: the use or presentation of false, incorrect or incomplete statements or documents; which has as its effect the misappropriation or wrongful retention of funds from the general budget of the European Communities or budgets managed by, or on behalf of, the European Communities; non disclosure of information in violation of a specific obligation with the same effect; the misapplication of such funds for purposes other than those for which they are originally granted.
  - c) *Active corruption* is defined as the deliberate action of whosoever promises or gives, directly or through an intermediary, an advantage of any kind whatsoever to an official for himself or for a third party for him to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the European Communities.
  - d) *Passive corruption* is defined as the deliberate action of an official, who, directly or through an intermediary, requests or receives advantages of any kind whatsoever, for himself or a third party, or accepts a promise of such advantage, to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the European Communities.
- (5) The definitions under this article shall not be construed as introduction of new crime types to the Turkish penal code or changes therein.

Article 29 Recovery of funds in case of irregularity or fraud

- (1) Any proven case of irregularity or fraud discovered at any time during the implementation of assistance under IPA or as the result of an audit will lead to the recovery of the funds by the Commission from the Beneficiary.
- (2) The national authorising officer shall recover the Community contribution paid to the Beneficiary from those who committed the irregularity, fraud or corruption or benefited from it, in accordance with national recovery procedures. The fact that the national authorising officer does not succeed in recovering all or part of the funds shall not prevent the Commission from recovering the funds from the Beneficiary.

Article 30 Financial corrections

- (1) In the case of decentralised management, in order to ensure that the funds are used in accordance with the applicable rules, the Commission shall apply clearance-of-accounts procedures or financial correction mechanisms in accordance with Article 53b(4) and 53c(2) of the Financial Regulation and as detailed in Sectoral Agreements or Financing Agreements.
- (2) A financial correction may arise following either:
  - identification of a specific irregularity, including fraud;
  - identification of a weakness or deficiency in the management and control systems of the Beneficiary;
- (3) If the Commission finds that expenditure under the programmes covered by IPA has been incurred in a way that has infringed applicable rules, it shall decide what amounts are to be excluded from Community financing.
- (4) The calculation and establishment of any such corrections, as well as the related recoveries, shall be made by the Commission, following the criteria and procedures provided for in Articles 32, 33 and 34 below. Provisions on financial corrections which have been set down in Sectoral Agreements or Financing Agreements shall apply in addition to this Framework Agreement.

Article 31 Financial adjustments

In the case of decentralised management the national authorising officer, who bears in the first instance the responsibility for investigating irregularities, shall make the financial adjustments where irregularities or negligence are detected in operations or operational programmes, by cancelling all or part of the Community contribution to the operations or the operational programmes concerned. The national authorising officer shall take into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the Community contribution.

Article 32 Criteria for financial corrections

- (1) The Commission may make financial corrections, by cancelling all or part of the Community contribution to a programme, in the situations referred to in Article 30(2) above.
- (2) Where individual cases of irregularity are identified, the Commission shall take into account the systemic nature of the irregularity to determine whether flat-rate corrections, punctual corrections or corrections based on an extrapolation of the findings should be applied. For the Rural Development Component, criteria for financial corrections are set out in Financing Agreements or Sectoral Agreements.
- (3) When deciding the amount of a correction, the Commission shall take into account the nature and gravity of the irregularity and/or the extent and financial implications of the weaknesses or the deficiencies found in the management and control system in the programme concerned.

Article 33 Procedure for financial corrections

- (1) Before taking a decision on a financial correction, the Commission shall inform the national authorising officer of its provisional conclusions and request his comments within two months.

Where the Commission proposes a financial correction on the basis of extrapolation or at a flat rate, the Beneficiary shall be given the opportunity to establish the actual extent of the irregularity, through an examination of the documentation concerned. In agreement with the Commission, the Beneficiary may limit the scope of this examination to an appropriate proportion or sample of the documentation concerned. Except in duly justified cases, the time allowed for this examination shall not exceed a period of two months after the two-month period referred to in the first subparagraph.

- (2) The Commission shall take account of any evidence supplied by the Beneficiary within the time limits mentioned in paragraph 1.
- (3) The Commission shall endeavour to take a decision on the financial correction within six months after opening the procedure as set out in paragraph 1.

Article 34 Repayment

- (1) Any repayment to the general budget of the European Union shall be effected before the due date indicated in the recovery order drawn up in accordance with Article 72 of the Financial Regulation. The due date shall be the last day of the second month following the issuing of the order.
- (2) Any delay in repayment shall give rise to interest on account of late payment, starting on the due date and ending on the date of actual payment. The rate of such interest shall be one-and-a-half percentage points above the rate applied by the European Central Bank in its main refinancing operations on the first working day of the month in which the due date falls.

Article 35 Re-use of Community contribution

- (1) The resources from the Community contribution cancelled following financial corrections pursuant to Article 30 shall be paid to the Community Budget, including interest thereon.
- (2) The contribution cancelled or recovered in accordance with Article 31 above may not be re-used for the operation or operations that were the subject of the recovery or the adjustment, nor, where the recovery or adjustment is made for a systemic irregularity, for existing operations within the whole or part of the priority axis in which the systemic irregularity occurred.

Article 36 Monitoring in the case of decentralised management, monitoring committees

- (1) In the case of decentralised management, the Beneficiary shall, within six months after the entry into force of the first financing agreement, set up an IPA monitoring committee, in agreement with the Commission, to ensure coherence and coordination in the implementation of the IPA components.

- (2) The IPA monitoring committee shall be assisted by sectoral monitoring committees set up under the IPA components. They shall be attached to programmes or components. They may include representatives of civil society, where appropriate. More detailed rules may be provided for in Financing Agreements or Sectoral Agreements.
- (3) The IPA monitoring committee shall satisfy itself as to the overall effectiveness, quality and coherence of the implementation of all programmes and operations towards meeting the objectives set out in the multi-annual indicative planning documents and the financing agreements.
- (a) The IPA monitoring committee may make proposals to the Commission, the national IPA co-ordinator and the national authorising officer for any actions to ensure the coherence and co-ordination between the programmes and operations implemented under the different components, as well as for any cross-component corrective measures needed to ensure the achievement of the global objectives of the assistance provided, and to enhance its overall efficiency. It may also make proposals to the relevant sectoral monitoring committee(s) for decisions on any corrective measures to ensure the achievements of programme objectives and enhance the efficiency of assistance provided under the programmes or IPA component(s) concerned;
- (b) The IPA monitoring committee shall adopt its internal rules of procedure in compliance with a monitoring committee mandate established by the Commission, and within the institutional, legal and financial framework of the Republic of Turkey;
- (c) Unless otherwise provided in the monitoring committee mandate set out by the Commission, the following provisions shall apply:
- aa) The IPA monitoring committee shall include among its members representatives of the Commission, the national IPA co-ordinator, the national authorising officer, representatives of the operating structures, and the strategic co-ordinator.
- bb) A representative of the Commission and the national IPA co-ordinator shall co-chair the IPA monitoring committee meetings;
- cc) The IPA monitoring committee shall meet at least once a year. Intermediate meetings may also be convened on a thematic basis.

Article 37 Monitoring in the case of centralised and joint management

In the case of centralised and joint management, the Commission, duly informing the Beneficiary, may undertake any actions it deems necessary to monitor the programmes concerned. In the case of joint management, these actions may be carried out jointly with the international organisation(s) concerned.

Article 38 Annual and final reports on implementation

- (1) The operating structures shall draw up a sectoral annual report and a sectoral final report on the implementation of the programmes for which they are responsible, in

compliance with the procedures defined for each IPA component in Part II of the IPA Implementing Regulation.

The sectoral annual reports on implementation shall cover the financial year. The sectoral final reports on implementation shall cover the whole period of implementation and may include the last sectoral annual report.

- (2) The reports referred to in paragraph 1 shall be sent to the national IPA co-ordinator, the national authorising officer and to the Commission, after examination by the sectoral monitoring committees.
- (3) On the basis of the reports referred to in paragraph 1, the national IPA co-ordinator shall send to the Commission and the national authorising officer, after examination by the IPA monitoring committee, annual and final reports on the implementation of assistance under the IPA Regulation.
- (4) The annual report on implementation referred to in paragraph 3, which shall be sent by 31 August each year and for the first time in 2008, shall synthesise the different sectoral annual reports issued under the different components and shall include information about:
  - a) progress made in implementing Community assistance, in relation to the priorities set up in the multi-annual indicative planning document and the different programmes;
  - b) financial implementation of Community assistance.
- (5) The final report on the implementation as referred to in paragraph 3 shall cover the whole period of implementation and may include the latest annual report mentioned in paragraph 4.

Article 39 Closure of programmes under decentralised management

- (1) After an application for final payment has been received by the Commission from the Beneficiary, a programme is considered closed as soon as one of the following occurs:
  - payment of the final balance due by the Commission;
  - issuance of a recovery order by the Commission;
  - de-commitment of appropriations by the Commission.
- (2) The closure of a programme does not prejudice the right of the Commission to undertake a financial correction at a later stage.
- (3) The closure of a programme does not affect the obligations of the Beneficiary to continue to retain related documents.
- (4) In addition to paragraph 1 to 3 above, more detailed rules on the closure of programmes may be set out in Financing Agreements or Sectoral Agreements.

Article 40 Closure of programmes under centralised and joint management

- (1) A programme is closed when all the contracts and grants funded by this programme have been closed.

- (2) After a final payment application has been received, a contract or grant is considered closed as soon as one of the following occurs:
  - payment of the final amount due by the Commission;
  - issuance of a recovery order by the Commission following receipt of the final payment application;
  - de-commitment of appropriations by the Commission.
- (3) The closure of a contract or grant does not prejudice the right of the Commission to undertake a financial correction at a later stage.
- (4) In addition to paragraph 1 to 3 above, more detailed rules on the closure of programmes may be set out in Financing Agreements or Sectoral Agreements.

SECTION VI FINAL PROVISIONS

Article 41 Consultation

- (1) Any question relating to the execution or interpretation of this Framework Agreement shall be the subject of consultation between the Contracting Parties leading, where necessary, to an amendment of this Framework Agreement.
- (2) Where there is a failure to carry out an obligation set out in this Framework Agreement which has not been the subject of remedial measures taken in due time, the Commission may suspend the financing of activities under IPA after consultation with the Beneficiary.
- (3) The Beneficiary may renounce in whole or in part the implementation of activities under IPA. The Contracting Parties shall set out the details of the said renunciation in an exchange of letters.

Article 42 Settlement of differences, arbitration

- (1) Differences arising out of the interpretation, operation and implementation of this Framework Agreement, at any and all levels of participation, will be settled amicably through consultation as provided for under Article 41.
- (2) In default of amicable settlement, either Contracting Party may refer the matter to arbitration in accordance with the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration Involving International Organisations and States in force at the date of this Framework Agreement.
- (3) The language to be used in the arbitral proceedings shall be English. The appointing authority shall be the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration following a written request submitted by either Contracting Party. The Arbitrator's decision shall be binding on all Parties and there shall be no appeal.

Article 43 Disputes with third parties

- (1) Without prejudice to the jurisdiction of the court designated in a contract as the competent court for disputes arising out of that contract between the parties to it, the European Community shall enjoy in the territory of the Republic of Turkey immunity from suit and legal process with respect to any dispute between the European Community and/or the Beneficiary and a third party, or between third parties, which directly or indirectly relates to the provision of Community Assistance to the Beneficiary under this Framework Agreement, except in so far as in any particular case the European Community has expressly waived its immunity.

- (2) The Beneficiary shall in any legal or administrative proceedings before a court, tribunal or administrative instance in the Republic of Turkey defend this immunity and take a position which takes duly account of the interests of the European Community. Where necessary, the Beneficiary and the European Commission shall proceed with consultations on the position to take.

Article 44 Notices

- (1) Any communication in connection with this Framework Agreement shall be made in writing and in the English language. Each communication must be signed and must be supplied as an original document or by fax.
- (2) Any communication in connection with this Framework Agreement must be sent to the following addresses:

For the Commission:

Directorate-General Enlargement
1049 Brussels
BELGIUM
Fax: +32 2 295.95.40

For the Beneficiary:

Secretariat General for EU Affairs
Eskişehir Yolu 9. Km.
06800 ANKARA/TURKEY
Fax : +90 (312) 286 04 08

Article 45 Annexes

The Annexes shall be deemed an integral part of this Framework Agreement.

Article 46 Entry into force

This Framework Agreement shall enter into force on the date on which the Contracting Parties inform each other in writing of its approval in accordance with the existing internal legislation or procedure of each of the Parties.

Article 47 Amendment

Any amendment agreed to by the Contracting Parties will be in writing and will form part of this Agreement. Such amendment shall come into effect on the date determined by the Contracting Parties.

Article 48 Termination

- (1) This Framework Agreement shall continue to be in force for an indefinite period unless terminated by written notification by one of the Contracting Parties. Termination shall take effect 3 months after the date of written notification.
- (2) On termination of this Framework Agreement, any assistance still in the course of execution shall be carried out to its completion in accordance with this Framework Agreement and any Sectoral Agreement and Financing Agreement.

Article 49 Language

This Framework Agreement is drawn up in duplicate in English and Turkish. The English version shall prevail in case of divergence between the two versions or in case of differences of interpretation.

Signed, for and on behalf of the
Commission by

Mr Marc PIERINI
Head of Delegation
EC Delegation
Ankara,
Date: 10.07.2008

Signed, for and on behalf of the
Government of the Republic of Turkey
by

Mr. Oğuz DEMİRALP
Ambassador
Secretary General for EU Affairs
Ankara,
Date: 11.07.2008

ANNEX A

Allocation of functions and common responsibilities to the structures, authorities and bodies in accordance with Article 8 of the Framework Agreement between the Commission and the Republic of Turkey

Preliminary remark:

This list shows the main functions and common responsibilities of the structures, authorities and bodies concerned. It is not to be considered exhaustive. It supplements the core part of this Framework Agreement.

1) The Competent Accrediting Officer (CAO):

- a) The CAO shall be appointed by the Beneficiary. He shall be a high-ranking official in the government or the state administration of the Republic of Turkey.
- b) The CAO shall be responsible for issuing, monitoring and suspending or withdrawing the accreditation of the national authorising officer (NAO) both
  - as the head of the national fund bearing overall responsibility for the financial management of EU funds in the Republic of Turkey and being responsible for the legality and regularity of the underlying transactions;
  - with regard to the NAO's capacity to fulfil the responsibilities for the effective functioning of management and control systems under IPA.

The accreditation of the NAO shall also cover the national fund (NF).

The CAO shall notify the Commission of the accreditation of the NAO and shall inform the Commission of any changes regarding the accreditation of the NAO. This includes the provision of all relevant supporting information required by the Commission.

- c) Prior to accrediting the NAO, the CAO shall satisfy himself that the applicable requirements set out in Article 11 of the IPA Implementing Rules are fulfilled. This includes the verification of the compliance of the management and control system set up by the Beneficiary for effective controls in at least the areas set out in the Annex to the IPA Implementing Regulation (accreditation criteria). This annex provides for the following overall requirements:
  - Control environment (establishment and management of the organisation and the staff) comprising ethics and integrity policies, irregularity management and reporting, staff planning, recruitment, training and appraisal including sensitive post management, sensitive functions and conflicts of interest, establishment of legal bases for bodies and individuals, formal establishment of accountability, responsibility, delegated responsibility and any necessary related authority for all tasks and positions throughout the organisation);
  - Planning and risk management comprising risk identification, assessment and management, objective setting and allocation of resources against objectives, planning of the implementation process;

- Control activities (implementation of interventions) comprising verification procedures, procedures for supervision by accountable management of tasks delegated to subordinates, including annual statements of assurance from subordinate actors, rules for each type of procurement and calls for proposals, procedures including checklists for each step of procurement and calls for proposals, rules and procedures on publicity, payment procedures, procedures for monitoring the delivery of co-financing, budgetary procedures to ensure the availability of funds, procedures for continuity of operations, accounting procedures, reconciliation procedures, reporting of exceptions, amongst others exceptions to normal procedures approved at appropriate level, unapproved exceptions and control failures whenever identified, security procedures, archiving procedures, segregation of duties and reporting of internal control weaknesses;
- Monitoring activities (supervision of interventions), comprising internal audit with handling of audit reports and recommendations, evaluations;
- Communication (ensuring all actors receive information necessary to fulfil their role) comprising the regular coordination meetings between different bodies to exchange information on all aspects of planning and implementation and the regular reporting at all appropriate levels on efficiency and effectiveness of internal control.

2) The National IPA Coordinator (NIPAC):

- a) The NIPAC shall be appointed by the Beneficiary. He shall be a high-ranking official in the government or the state administration of the Beneficiary.
- b) He shall ensure the overall coordination of assistance under IPA.
- c) The NIPAC shall ensure partnership between the Commission and the Beneficiary and close link between the general accession process and the use of pre-accession assistance under IPA. He shall bear the overall responsibility for
  - the coherence and coordination of the programmes provided under IPA;
  - the annual programming for the Transition Assistance and Institution Building Component at national level;
  - the co-ordination of the participation of the Beneficiary in the relevant cross-border programmes both with Member States and with other Beneficiary countries, as well as the transnational, interregional or sea basins programmes under other Community instruments. The NIPAC may delegate the tasks relating to this co-ordination to a cross-border co-operation co-ordinator.
- d) The NIPAC shall draw up and, after examination by the IPA monitoring committee, submit to the Commission the IPA annual and final reports on implementation as defined in Article 38 of this Framework Agreement and in Article 61(3) of the IPA Implementing Regulation. He shall send a copy of these reports to the NAO.

3) The Strategic Co-ordinator:

- a) A strategic co-ordinator shall be appointed by the Beneficiary to ensure the co-ordination of the Regional Development Component and Human Resources Development Component under the responsibility of the national IPA co-ordinator. The strategic co-ordinator shall be an entity within the state administration of the Beneficiary with no direct involvement in the implementation of components concerned.
- b) The strategic co-ordinator shall in particular:
  - co-ordinate assistance granted under the Regional Development Component and the Human Resources Development Component;
  - draft the strategic coherence framework as defined in Article 154 of the IPA Implementing Regulation;
  - ensure co-ordination between sectoral strategies and programmes.

4) The National Authorising Officer (NAO):

The NAO shall be appointed by the Beneficiary. He shall be a high-ranking official in the government or the state administration of the Beneficiary.

The NAO shall fulfil the following functions and assume the following responsibilities:

- a) As the head of the national fund, bearing overall responsibility for the financial management of EU funds in the Republic of Turkey and being responsible for the legality and regularity of the underlying transactions. The NAO shall in particular fulfil the following tasks as regards these responsibilities:
  - providing assurance about the regularity and legality of underlying transactions;
  - drawing up and submitting to the Commission certified statements of expenditure and payment applications; he shall bear overall responsibility for the accuracy of the payment application and for the transfer of funds to the operating structures and/or final beneficiaries;
  - verifying the existence and correctness of the co-financing elements;
  - ensuring the identification and immediate communication of any irregularity;
  - making the financial adjustments required in connection with irregularities detected, in accordance with Article 50 of the IPA Implementing Regulation;
  - being the contact point for financial information sent between the Commission and the Beneficiary.
- b) being responsible for the effective functioning of management and control systems under IPA. The NAO shall in particular fulfil the following tasks as regards these responsibilities:
  - being responsible for issuing, monitoring and suspending or withdrawing the accreditation of the operating structures;

- ensuring the existence and effective functioning of systems of management of assistance under IPA;
- ensuring that the system of internal control concerning the management of funds is effective and efficient;
- reporting on the management and control system;
- ensuring that a proper reporting and information system is functioning;
- following-up the findings of audit reports from the audit authority, in accordance with Article 18 of this Framework Agreement and Article 30(1) of the IPA Implementing Regulation;
- immediately notifying the Commission, with a copy of the notification to the CAO, any significant change concerning the management and control systems.

As corollary to the responsibilities under a) and b) above, the NAO shall establish an Annual Statement of Assurance as defined in Article 17 of this Framework Agreement and following ANNEX B to this Agreement, which shall include:

- a) a confirmation of the effective functioning of the management and control systems;
- b) a confirmation regarding the legality and regularity of the underlying transactions;
- c) information concerning any changes in systems and controls, and elements of supporting accounting information.

If the confirmations regarding the effective functioning of the management and control systems and the legality and regularity of underlying transactions (a) and b) above) are not available, the NAO shall inform the Commission, copy to the CAO, of the reasons and potential consequences as well as of the actions being taken to remedy the situation and to protect the interests of the Community.

5) The National Fund (NF):

- a) The NF shall be a body located in a State level Ministry of the Beneficiary and shall have central budgetary competence and act as central treasury entity.
- b) The NF shall be in charge of tasks of financial management of assistance under IPA, under the responsibility of the NAO.
- c) The NF shall in particular be in charge of organising the bank accounts, requesting funds from the Commission, authorising the transfer of funds from the Commission to the operating structures or to the final beneficiaries and the financial reporting to the Commission.

6) The Operating Structures:

- a) An operating structure shall be established for each IPA component or programme to deal with the management and implementation of assistance under IPA. The operating structure shall be a body or a collection of bodies within the administration of the Beneficiary.
- b) The operating structure shall be responsible for managing and implementing the IPA programme or programmes concerned in accordance with the principle of sound financial management. For those purposes, the operating structure shall carry out a number of functions that include:

- drafting the annual or multi-annual programmes;
  - monitoring programme implementation and guiding the work of the sectoral monitoring committee as defined in Article 36(2) of this Framework Agreement and in Article 59 of the IPA Implementing Regulation, notably by providing the documents necessary for monitoring the quality of implementation of the programmes;
  - drawing up the sectoral annual and final implementation reports defined in Article 38(1) and (2) of this Framework Agreement and in Article 61(1) of the IPA Implementing Regulation and, after their examination by the sectoral monitoring committee, submitting them to the Commission the NIPAC and the NAO;
  - ensuring that operations are selected for funding and approved in accordance with the criteria and mechanisms applicable to the programmes, and that they comply with the relevant Community and national rules;
  - setting up procedures to ensure the retention of all documents regarding expenditure and audits required to ensure an adequate audit trail;
  - arranging for tendering procedures, grant award procedures, the ensuing contracting, and making payments to, and recovery from, the final Beneficiary;
  - ensuring that all bodies involved in the implementation of operations maintain a separate accounting system or a separate accounting codification;
  - ensuring that the NF and the NAO receive all necessary information on the procedures and verifications carried out in relation to expenditure;
  - setting up, maintaining and updating the reporting and information system;
  - carrying out verifications to ensure that the expenditure declared has actually been incurred in accordance with the applicable rules; the products or services have been delivered in accordance with the approval decision, and the payment requests by the final Beneficiary are correct. These verifications shall cover administrative, financial, technical and physical aspects of operations, as appropriate;
  - ensuring internal audit of its different constituting bodies;
  - ensuring irregularity reporting;
  - ensuring compliance with the information and publicity requirements.
- c) The heads of the bodies constituting the operating structure shall be clearly designated and shall be responsible for the tasks assigned to their respective bodies, in accordance with Article 8(3) of this Framework Agreement and with Article 11(3) of the IPA Implementing Regulation.

7) The Audit Authority:

- a) The audit authority shall be designated by the Beneficiary and shall be functionally independent from all actors in the management and control system and comply with internationally accepted audit standards.

- b) The audit authority shall be responsible for the verification of the effective and sound functioning of the management and control systems.
- c) The audit authority, under the responsibility of its head, shall in particular fulfil the following functions and assume the following responsibilities:

- During the course of each year, establishing and fulfilling an **annual audit work plan** which encompasses audits aimed at verifying:
  - the effective functioning of the management and control systems;
  - the reliability of accounting information provided to the Commission.

The audit work shall include audits of an appropriate sample of operations or transactions, and an examination of procedures.

The annual audit work plan shall be submitted to the NAO and the Commission before the start of the year in question.

- submitting reports and opinions as follows:
  - an **annual audit activity report** following the model in **ANNEX C** to this Framework Agreement and setting out the resources used by the audit authority, and a summary of any weaknesses found in the management and control system or in transaction findings from the audits carried out in accordance with the annual audit work plan during the previous 12 month period, ending on 30 September of the year concerned. The annual audit activity report shall be addressed to the Commission, the NAO and the CAO by 31 December each year. The first such report shall cover the period 1 January 2007 - 30 November 2007.
  - an **annual audit opinion** following the model set out in **ANNEX D** to this Framework Agreement as to whether the management and control systems function effectively and conform to the requirements of this Framework Agreement and the IPA Implementing Regulation and/or any other agreements between the Commission and the Beneficiary. This opinion shall be addressed to the Commission, the NAO and the CAO. It shall cover the same period and have the same deadline as the annual audit activity report.
  - an **opinion on any final statement of expenditure** submitted to the Commission by the NAO, for the closure of any programme or of any part thereof. Where appropriate, the final statement of expenditure may include payment applications in the form of accounts submitted annually. This opinion shall address the validity of the final payment application, the accuracy of the financial information, and, where appropriate, be supported by a final audit activity report. It shall follow the model provided in **ANNEX E** to this Framework Agreement. It shall be sent to the Commission and to the CAO at the same time as the relevant final statement of expenditure submitted by the NAO, or at least within three months of the submission of that final statement of expenditure.
- Further specific requirements for the annual audit work plan and/or the reports and opinions mentioned under the previous bullet point may be set out in the Sectoral Agreements or Financing Agreements.
- With regard to the methodology for the audit work, reports and audit opinions, the audit authority must comply with international standards on auditing in particular as regards the areas of risk assessment, audit materiality and sampling. That methodology may be complemented by any further guidance and definitions from the Commission, notably in relation to an appropriate general approach to sampling, confidence levels and materiality.

ANNEX B

to the Framework Agreement between the Commission and the Government of the Republic of Turkey

Statement of Assurance¹

of the National Authorising Officer of the Republic of Turkey²

I, (*name, first name, official title or function*), National Authorising Officer of the Republic of Turkey herewith present to the Commission the [statement of expenditure] [accounts and statement of expenditure]³ of the Instrument for Pre-accession (IPA) for the Republic of Turkey for the financial year 01/01/20xx to 31/12/20xx.

I declare that I have put in place, and supervised the operation of, a management and internal control system relating to the IPA component [1 to 5] (Annual Management Declaration).

I confirm, based on my own judgment and on the information at my disposal, including, *inter alia*, the results of the work of the internal audit, that:

- The expenditure declared [and the accounts submitted]³ to the Commission during the financial year 01/01/20xx to 31/12/20xx give[s], to the best of my knowledge, a true, complete and accurate view of the expenditure and receipts related to the IPA component [1 to 5] for the financial year mentioned above;
- The management and control system has functioned effectively to provide reasonable assurance on the legality and regularity of the underlying transactions including, *inter alia*, the adherence to the principles of sound financial management;
- The management and control system in operation for component [1 to 5] was not [significantly]⁴ changed as compared to the description provided at the moment of submitting the application for conferral of management (taking into account of changes notified to the Commission in previous years);
- All relevant contractual agreements which could have a material effect on the expenditure declared [and the accounts submitted]³ during the reference period in the event of non-compliance have been complied with. There have been no incidences of non-compliance with Community rules that could have a material effect on the expenditure declared [and the accounts submitted]³ in the event of non-compliance.

I confirm that, where necessary, I have taken appropriate actions in respect of the reports and opinions from the audit authority issued to date in accordance with Article 29 of the IPA Implementing Rules.

[This assurance is, however, subject to the following reservations <also describe remedial actions>:

- ...
- ...]

Furthermore, I confirm that I am not aware of any undisclosed matter which could be damaging to the financial interest of the Community.

(Place and date of issue

_____
Signature

Name and official title or function of the National Authorising Officer)

¹ per component

² pursuant to Article 27 of the IPA Implementing Regulation

³ option to be selected for component 5

⁴ where appropriate

ANNEX C

to the Framework Agreement between the Commission and the Government of the Republic of Turkey

Annual Audit Activity Report¹

of the Audit Authority of the Republic of Turkey²

addressed to

- the European Commission, Directorate-General ...
- the Competent Accrediting Officer (CAO) of the Republic of Turkey and
- [copy to]³ the National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey

1. INTRODUCTION

- Identify the component/programme of IPA covered by the report
- Indicate the bodies that have been involved in preparing the report, including the Audit Authority itself
- Describe the steps taken for the preparation of the report
- Indicate the scope of the audits (including the expenditure declared to the Commission for the year concerned in respect of the relevant operations)
- Indicate the period which is covered by this annual audit activity report (*previous 12 months ending on 30/09/20xx*)

2. SUMMARY OF FINDINGS

- Describe the nature and extent of findings arisen from both systems and substantive testing. (Categorise these findings by reference to their level of importance - "major", "intermediate" and "minor". The list of these findings is shown in the annex to this report). Indicate those errors, which are considered systemic in nature and assess the probability of a possible subsequent qualification linked to the errors. Describe and quantify any irregularities encountered.

3. CHANGES IN MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

- Indicate any significant changes in the management and control systems as compared to the description provided for at the moment of submitting the application for conferral of management (decentralised management) and since the last annual audit activity report.
- Confirm whether or not the changes referred to have been communicated by the NAO in accordance with Annex A 4) b) of the Framework Agreement.

¹ per component

² pursuant to Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation

³ option to be selected

4. CHANGES TO THE ANNUAL AUDIT WORK PLAN

- Indicate any changes that have been made to the annual audit work plan or are proposed, giving explanations and reasons.
- Given the changes listed above, describe the audit approach adopted in response. Outline the implications of the changes and deviations, including an indication of the basis for selection of any additional audits in the context of the revised annual audit work plan.

5. SYSTEMS AUDITS

- Indicate the bodies that have carried out systems testing for the purpose of this report, including the Audit Authority itself.
- Attach a summary list of the audits carried out; indicate the materiality and confidence levels applied (%), where appropriate, and the date on which the audit report was forwarded to the Commission.
- Describe the basis for selection of the audits in the context of the annual audit work plan.
- Describe the principal findings and the conclusions drawn from the audit work for the management and control systems, including the adequacy of the audit trail and compliance with Community requirements and policies.
- Indicate any financial impact of findings.
- Provide information on the follow-up of the audit findings and in particular any corrective and preventive measures applied or recommended.

6. AUDITS OF SAMPLE OF OPERATIONS

- Indicate the bodies that have carried out substantive testing for the purpose of this report, including the Audit Authority itself.
- Attach a summary list indicating the number of audits carried out, the materiality and confidence levels applied (%), where appropriate, and the amount of expenditure checked, broken down by components, programme priority axis and/or measure if relevant, distinguishing between risk-based and statistical sampling, where appropriate. Provide the percentage of expenditure checked in relation to total eligible expenditure declared to the Commission (both for the period in question and cumulatively).
- Describe the basis for selection of the operations inspected.
- Describe the principal results of the substantive testing, indicating in particular, the overall rate of financial errors in proportion to the total expenditure audited resulting from the sample.
- Provide information on the follow-up of errors the application of any financial adjustments and/or any remedial action plan.
- Indicate any resulting financial corrections.

7. CO-ORDINATION BETWEEN AUDIT BODIES AND SUPERVISORY WORK OF THE AUDIT AUTHORITY

- Describe the procedure for co-ordination between different national audit bodies and the audit authority itself (if applicable).
- Describe the procedure for supervision applied by the audit authority to other audit bodies (if applicable).

8. FOLLOW-UP OF PREVIOUS YEARS' AUDIT ACTIVITY

- Provide information, where appropriate, on the follow-up to audit recommendations and results of audits of operations from earlier years.

9. RESOURCES USED BY THE AUDIT AUTHORITY

- Describe the resources used in order to establish this Annual Audit Activity Report

ANNEX: Annual audit work plan for the reference year (*previous 12 months ending on 30/09/20xx*)

[List of findings according to point 2 above]

[List of changes according to point 4 above]

[Summary list according to point 5 above following the model enclosed]

[Summary list according to point 6 above following the model enclosed]

[Summary list according to point 5 above] FOR SYSTEMS AUDITS

Date of performance of the systems audit	Programme / system audited	Auditing entity	Expenditure declared in reference year	Total cumulative expenditure declared	Basis of selection of the programme

[Summary list according to point 6 above] FOR DECLARED EXPENDITURE AND SAMPLE AUDITS

Fund	Reference (CCI no)	Programme	Expenditure declared in ref year	Expenditure in ref year audited for the random sample	Amount and percentage (error rate) of irregular expenditure in random sample (3)	Other expenditure audited (4)	Amount of irregular expenditure in other expenditure sample	Total expenditure declared cumulatively	Total expenditure audited cumulatively as a percentage of total expenditure declared cumulatively	Materiality level (%)	Confidence level (%)

1. Amount of expenditure audited.
2. Percentage of expenditure audited in relation to expenditure declared to the Commission in the reference year.
3. Where the random sample covers more than one Fund or programme, the information is provided for the whole sample;
4. Expenditure from complementary sample and expenditure for random sample not in reference year.

ANNEX D

to the Framework Agreement between the Commission and the Government of the Republic of Turkey¹

Annual Audit Opinion

of the Audit Authority of the Republic of Turkey² on the management and control
systems

addressed to:

- the European Commission, Directorate-General .....
- the Competent Accrediting Officer (CAO) of the Republic of Turkey and
- [copy to]³ the National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey

Introduction:

I, (*name, first name, official title or function*), Head of the Audit Authority of the Republic of Turkey, (*name of Audit Authority designated*), have examined the functioning of the management and control systems for the operations under component [1 to 5] of the Instrument for pre-accession (IPA) during the previous 12-month period ended on (*date*), as presented in the description sent to the Commission on (*date*) at the moment of submitting the application for conferral of management (taking into account of changes notified to the Commission in previous years on (*date*) together with the changes identified in the annual audit activity report accompanying this opinion).

The objective of this examination is to issue an opinion on the conformity of the management and control systems with the Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA and as to whether these management and control systems - designed to contribute to the production of reliable [*statements of expenditure*] [*accounts and statements of expenditure*]⁴ presented to the Commission and therefore to help to ensure, inter alia, the legality and regularity of the transactions underlying those statements - were operated effectively.

Respective responsibilities of the NAO and the auditors:

The NAO is responsible, inter alia, for the preparation and fair presentation of the Statement of Assurance in accordance with Article 25 of the IPA Implementing Regulation (IPA IR). This responsibility includes the expression of a representation as regards the truth, completeness and accuracy of the expenditure declared [and the accounts submitted]³ to the Commission, as well as whether the effective functioning of the management and control systems under IPA provides reasonable assurance as to the legality and regularity of transactions underlying the Statement.

¹ per component

² pursuant to Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation

³ option to be selected

⁴ option to be selected depending on the component

The NAO should base his/her assessment upon all information at his/her disposal. This includes the work of the internal audit service.

My responsibility in this report – in accordance with Article 29(2)(b) 2nd indent of the IPA IR - is to **express an opinion** on the effective functioning of the management and control systems established for the operations under the IPA component [1 to 5] during the previous 12-month period ended on (*date*) in all material respects.

Our audits are organised with this objective in mind (together with the objective of also providing opinions on expenditure declared [and annual accounts of Component 5]⁵ and final statements of claim). We organise an overall audit work plan to fulfil all our responsibilities under Article 29 IPA IR. We did not plan and perform our audits with a view to be able to express an overall opinion on the reliability of the NAO's Statement of Assurance as such. However, we do state our conclusions whether the results of the audit work that we have carried out give rise to any significant doubts in respect of the Statement of Assurance. In particular we have assessed whether our audit findings are consistent with the presence or absence of reservations by the NAO to the Statement of Assurance. We conducted our audits in accordance with international auditing standards. Those standards require, inter alia, that we comply with ethical requirements, and that we plan and perform the audits to obtain reasonable assurance on which to base our opinion.

I believe that the work carried out provides a sound basis for our opinion.

Scope of the examination:

The audit assignments were carried out in accordance with the annual audit work plan in respect of this component during the 12-month period in question and reported in the annual audit activity report covering the period until ... (*date*).

Our system-based audit included an examination, on a test basis, of the design and operation of the management and control systems put in place by the beneficiary to effectively manage those risks which threaten the production of reliable [statements of expenditure] [accounts and statements of expenditure]³ presented to the Commission.

Indicate any limitations on the scope of the examination:

- Explain any limitations

Auditors' Opinion:

[Option 1 - Unqualified opinion

Based on the examination referred to above, it is my opinion that for the period 1 October 20xx until 30 September 20xx+1) the management and control systems established for the component [1 to 5] to contribute to the production of reliable [statements of expenditure] [accounts and statements of expenditure]³ presented to the Commission and, therefore, to help to ensure, inter alia, the legality and regularity of the transactions underlying those statements, functioned effectively and, concerning its design and operation, complied in all material respects with all applicable requirements of the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA. Without expressing an opinion on the overall reliability of the Statement of Assurance I conclude that the Statement of Assurance issued by the NAO did not contain

⁵ option to be selected for component 5

any representations that would be materially inconsistent with our audit findings and which would therefore provide any reason to doubt that the Statement of Assurance has been correctly drawn up in accordance with the applicable legislation.

The audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY. A report on my findings is delivered at the same date as the date of this opinion.

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated)

[Option 2 - Qualified opinion⁶

Based on the examination referred to above, it is my opinion that for the period 1 October 20xx until 30 September 20xx+1) the management and control systems established for the component [1 to 5] to contribute to the production of reliable [statements of expenditure] [accounts and statements of expenditure]³ presented to the Commission and, therefore, to help to ensure, inter alia, the legality and regularity of the transactions underlying those statements, functioned effectively and, concerning its design and operation, complied in all material respects with all applicable requirements of the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA except in the following respects:

- State and explain the qualifications (whether due to disagreement with the NAO or scope limitation); in particular, indicate the bodies concerned
- Indicate whether the qualifications are of a recurring / systemic nature or one-off

As a consequence, [the Republic of Turkey] [the ... authority] [any other actor(s)] has failed to comply with the requirements of the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA.

I estimate the **impact** of the qualification(s) to be ... EUR [%] of the total expenditure declared, corresponding to ... EUR [%] of the public contribution. The Community contribution affected is thus..... Without expressing an opinion on the overall reliability of the Statement of Assurance as a whole, I conclude that the Statement of Assurance issued by the NAO contained representation(s) that is / are materially inconsistent with our audit findings and which therefore provide(s) some reason to doubt that the Statement of Assurance has been correctly drawn up in accordance with the applicable legislation in this respect. This/These reservation(s) and inconsistency(ies) is / are: <describe reservation>

The audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY. A report on my findings is delivered at the same date as the date of this opinion.

(Place and date of issue

---

⁶ applicable due to either disagreement with the NAO or scope limitation.

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated))

[Option 3 - Adverse opinion

Based on the examination referred to above, it is my opinion that for the period 1 October 20xx until 30 September 20xx+1) the management and control systems established for the IPA component [1 to 5] to contribute to the production of reliable [statements of expenditure] [accounts and statements of expenditure]³ presented to the Commission and, therefore, to help to ensure, inter alia, the legality and regularity of the transactions underlying those statements, did not function effectively and, concerning its design and operation, failed to comply, in significant respects, with applicable requirements of the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA.

This adverse opinion is based on the following observation(s):

- Describe the circumstances giving rise to the reservations – together with its significant compliance implications with Community rules - and name in particular the bodies affected, if applicable.

Because of the effects of the matters described in the preceding paragraph [the Republic of Turkey] [the ... authority] [any other actor(s)] has failed to comply with the requirements of the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Republic of Turkey in the framework of IPA.

The audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY. A report on my findings is delivered at the same date as the date of this opinion.

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated))

[Option 4 - Disclaimer of opinion

Because of the significance of the matter discussed in the preceding paragraph, I do not express an opinion on the effectiveness of the management and control systems under the IPA component [1 to 5] for the period 1 October 20xx until 30 September 20xx+1 and its conformity with the IPA Framework Agreement and/or any other agreements between the Commission and the Government of the Republic of Turkey in the framework of IPA. Without expressing an opinion on the overall reliability of the Statement of Assurance as a whole, I conclude that the Statement of Assurance issued by the NAO contained representation(s) that is / are materially inconsistent with our audit findings and which therefore provide(s) some reason to doubt that the Statement of Assurance has been correctly drawn up in accordance with the applicable legislation in this respect. This/These reservation(s) and inconsistency(ies) is / are: <describe reservation>

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated))

ANNEX E

to the Framework Agreement between the Commission and the
Government of the Republic of Turkey¹

Audit Opinion

of the Audit Authority of the Republic of Turkey²
on the final statement of expenditure of the [programme with reference: ...]
[on the accounts and statement of expenditure of component 5]³
[part ... of the programme with reference: ...]
[as supported by the final Audit Activity Report]⁴

addressed to

- the European Commission, Directorate-General .....
- the Competent Accrediting Officer (CAO) of the Republic of Turkey

1. Introduction

I, (*name, first name, official title or function*), Head of the Audit Authority of the Republic of Turkey, (*name of Audit Authority designated*), have examined the results of the audit work carried out on the programme (*indicate programme - title, component, period, reference (CCI) number*) by or under the responsibility of the Audit Authority in accordance with the audit work plan [*and have carried out additional work as I judged necessary*].

2. Respective responsibilities of the National Authorising Officer (NAO) and the auditors

In accordance with Article 25 of the IPA Implementing Regulation (IPA IR) the preparation and fair presentation of the expenditure statements submitted to the Commission, as well as ensuring the legality and regularity of the transactions underlying those statements, rest with the NAO.

[This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of annual accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances]³.

My responsibility in this report – in accordance with Article 29(2)(b) 3rd indent of the IPA IR – is to express an opinion [on the reliability of the final statement of expenditure] [on the reliability of statement of expenditure and annual accounts]³ [and the validity of the final payment application] submitted by the NAO. I conducted the audits in accordance with international auditing standards.

Those standards require that I plan and perform the audits in order to obtain reasonable assurance about whether the statement of expenditure [and the annual accounts]³ [and the

¹ per component

² pursuant to Article 29(2)(b) of the IPA Implementing Regulation

³ option to be selected for component 5

⁴ where appropriate, in any case not applicable to component 5

payment application for the final balance of the Community contribution to the programme] is [are] free of material misstatement [and the effectiveness of internal control procedures]³.

We organise an overall audit work plan to fulfil all our responsibilities under Article 29 of the IPA IR. The audits included [examination, on a test basis, of evidence supporting the amounts and disclosures in the final statement of expenditure and the payment application for the final balance of the Community contribution to the programme] [examination, on a test basis, of evidence supporting the information in the annual accounts, an examination of procedures and of an appropriate sample of transactions to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the statement of expenditure and the annual accounts]³. [The audits covered compliance of payments with Community rules only as regards the capability of the accredited administrative structures to ensure that such compliance has been checked before payment is made]⁵.

I believe that my audits provide a reasonable basis for my opinion.

3. Scope of the examination

I have conducted my examination in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR.

<The scope of our examination was not designed to form an opinion on the legality and regularity of the transactions underlying the final statement of expenditure submitted to the Commission.>⁶ <There were no limitations on the scope of the examination.>⁵

The scope was further limited by the following factors:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) ..., etc.

(Indicate any limitation on the scope of the examination, for example any systemic problems, weaknesses in the management and control system, lack of supporting documentation, cases under legal proceedings, etc., and estimate the amounts of expenditure and the Community contribution affected. If the Audit Authority does not consider that the limitations have an impact on the final expenditure declared, this should be stated.)

4. Errors and irregularities

[The error rates and cases of irregularity found in the audit work are not such as to preclude an unqualified opinion given the satisfactory way they have been dealt with by the NAO and the trend in the level of their occurrence over time.]

Or

[The rate of errors and irregularities found in the audit work and the way, they have been dealt with by the NAO, are such as to preclude an unqualified opinion. A list of these cases is provided in the final audit activity report together with an indication of their possible systemic character and the scale of the problem.]

5. Auditors' opinion on the final statement of expenditure

[Option 1 - Unqualified opinion

⁵ optional for component 5

⁶ option to be selected

(If there have been no limitations on the scope of the examination, and the error rates and cases of irregularity and the way they have been dealt with by the NAO do not preclude an unqualified opinion)

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], it is my opinion that the accounts submitted to the Commission for the operations under the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date) (in particular, the statement of expenditure) are **presented fairly, in all material respects** <, including those pertaining to the legality and regularity of the underlying transactions>⁷ [and the internal control procedures have operated satisfactorily]³.]

Or

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], it is my opinion that the final statement of expenditure **presents fairly, in all material respects** - <including those pertaining to the legality and regularity of the underlying transactions>⁷ - the expenditure paid under the operational programme with reference... of the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date), and that the application for payment of the final balance of the Community contribution to this programme is valid.]

My audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY.

(Place and date of issue)

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated)

[Option 2 - Qualified opinion

(If there have been limitations on the scope of the examination and/or the error rates and cases of irregularity and the way they have been dealt with by the NAO calls for a qualified opinion but do not justify an unfavourable opinion for all the expenditure concerned)

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], it is my opinion that the accounts submitted to the Commission for the operations under the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date) are presented fairly in all material respects - <including those pertaining to the legality and regularity of the underlying transactions>⁷ [and the internal control procedures have operated satisfactorily]³ - **except** in the following respects:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) ..., etc.

(state the qualifications, in particular the bodies concerned, and explain, e.g. whether they are of a recurring / systemic nature or one-off)

---

⁷ to be included optionally for components where applicable (see foot-note 6 above).

I estimate the impact of the qualification(s) to be [EUR] [%]... of the total expenditure declared, [corresponding to [EUR] [%] of the public contribution]. The Community contribution affected is thus ....].

Or

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], it is my opinion that the final statement of expenditure presents fairly, in all material respects - <including those pertaining to the legality and regularity of the underlying transactions>⁷ the expenditure paid under the operational programme with reference:... of the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date), and that the application for payment of the final balance of the Community contribution to this programme is valid **except** with regard to the matters referred to at point 3 above and/or to the observations at point 4 regarding the error rates and cases of irregularity and the way they have been dealt with by the NAO.

I estimate the impact of the qualification(s) to be [EUR] [%]... of the total expenditure declared, [corresponding to [EUR] [%] of the public contribution]. The Community contribution affected is thus ....].

My audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY.

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated)

[Option 3 - Adverse opinion

(If the nature and extent of the errors and of the cases of irregularities and the way they have been dealt with by the NAO are so pervasive that a qualification is deemed inadequate to disclose the misleading nature of the final statement of expenditure as a whole)

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], and in particular in view of the nature and extent of the errors and of cases of irregularities and the fact that they have not been dealt with satisfactorily by the NAO as disclosed under point 4, it is my opinion that that the accounts submitted to the Commission for the operations under the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date) are **not** presented fairly, in all material respects [and the internal control procedures have not operated satisfactorily]³.]

OR

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], it is my opinion that the final statement of expenditure does **not** present fairly, in all material respects - <including those pertaining to the legality and regularity of the underlying transactions>⁷ the expenditure paid under the operational programme with reference:... of the IPA component [1 to 5] for the period from (date) to (date), and that the application for payment of the final balance of the Community contribution to this programme is **not** valid.]

My audits were conducted between DD/MM/20YY and DD/MM/20YY.

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated))]

[Option 4 - Disclaimer of opinion

(If there have been major limitations on the scope of the examination such that no conclusion can be reached on the reliability of the final statement of expenditure without considerable further work)

[Based on the examination referred to above covering the audit work carried out in accordance with Article 29(2)(b) IPA IR [and the additional work I have performed], and in particular in view of the matters referred to at point 3, I am **unable to express an opinion.**

(Place and date of issue

Signature

Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated))]

- [copy to: National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey] ⁶

ANNEX C FURTHER CONDITIONS FOR THE DELIVERY OF EUROPEAN UNION ASSISTANCE

1 DEPUTISING

- (1) The beneficiary country shall ensure that a system of deputising is in place to ensure the continuity of the functions assigned to the national authorising officer.
- (2) Without prejudice of the aforementioned, the national authorising officer shall remain finally responsible for all the responsibilities vested in him in this Agreement and other agreements.

2 FURTHER RESPONSIBILITIES OF THE NAO

In addition to the functions and responsibilities laid down in Annex B to this Agreement, the national authorizing officer shall:

- (a) conclude the relevant agreements with each of the implementing agencies, which must be endorsed by the Commission;
- (b) ensure the flow of national and other co-financing resources;
- (c) ensure that the financing reporting system Perseus¹ is regularly updated and reporting procedures properly respected by the national fund and the implementing agencies;
- (d) participate in the IPA monitoring committee;
- (e) participate in the Transition Assistance and Institution Building Monitoring Committee (the TAIB committee).

3 PAYMENTS

- (1) Payments by the Commission of the European Union contribution shall be made within the limits of the funds available.
- (2) They shall take the form of: pre-financing, interim payments and payments of the final balance.
- (3) By 28 February each year, the national authorising officer shall send to the Commission a forecast of its likely payments applications for the financial year concerned and for the subsequent financial years.

---

¹ Perseus is the current financial reporting system of the European Commission.

- (4) The exchange of information concerning financial transactions between the Commission and the national authorising officer shall, where appropriate, be made by electronic means, using procedures agreed upon between them.
- (5) The combined total of pre-financing and interim payments shall not exceed 95% of the European Union contribution.
- (6) When the ceiling referred to in paragraph 5 above is reached, the national authorising officer shall only submit a new certified statement of expenditure and information about the amounts received when he/she requests the payment of the final balance.
- (7) Amounts set out in the programmes submitted by the national authorising officer, in certified statements of expenditure, in payment applications and in expenditure mentioned in the implementation reports, shall be denominated in euro. The national authorising officer shall convert the amounts of expenditure incurred in national currency into euro using the monthly accounting rate of the euro established by the Commission for the month during which the expenditure was registered in the accounts of the operating structure concerned.
- (8) Payments by the Commission to the national fund shall be made to the euro account. One euro account shall be opened for each of the IPA programmes concerned, and shall be used exclusively for transactions relating to that programme.
- (9) The national authorising officer shall ensure that the final beneficiaries receive the total amount of the public contribution in due time and in full. No specific charge or other charge with equivalent effect shall be levied which would reduce these amounts for the final beneficiaries.
- (10) The expenditure may be covered by European Union financing only if it has been incurred and paid by the final beneficiary. Expenditure paid by final beneficiaries shall be substantiated by receipted invoices or accounting documents of equivalent probative value or other relevant documents, where, according to the programme, assistance is not a function of expenditure. Expenditure must have been certified by the national authorising officer.

4 ACCEPTABILITY OF PAYMENT APPLICATIONS

- (1) Without prejudice of establishing additional requirement if the circumstances so require, the Commission shall not approve a payment application until the following minimum requirements have been fulfilled:
  - (a) In the case of pre-financing by the Commission:
    - the national authorising officer has notified to the Commission the opening of the euro account concerned;
    - the accreditation delivered by the competent accrediting officer and the national authorising officer are in force and the conferral of management by the Commission remains valid;
    - the relevant financing agreement has entered into force.

(b) In the case of each interim payment made by the Commission:

- the national authorising officer has sent to the Commission a payment application and a statement of expenditure relating to the payment in question;
- the ceilings for European Union assistance under each priority axis, as laid down in the Commission financing decision, have been respected;
- the operating structure have sent the Commission the sectoral annual implementation reports, as referred to in Article 61(1) of Regulation (EC) 718/2007, including the most recent one;
- the audit authority has sent the Commission, in accordance with the first and second indent of Article 29(2)(b) of Regulation (EC) 718/2007 the most recent annual audit activity report and opinion on the conformity of the management and control systems in place with the requirements of Regulation (EC) 718/2007 and those of any agreement between the Commission and the beneficiary country;
- the accreditations delivered by the competent accrediting officer and the national authorising officer are in force, and the conferral of management by the Commission remains valid.

If one or more of the conditions mentioned in this paragraph are not met, the beneficiary country and the national authorising officer shall, when so requested by the Commission and within the time limit fixed by the Commission, take the necessary steps to remedy the situation.

(c) In the case of payment by the Commission of the final balance, in accordance with the deadline set down in Article 166 of Regulation (EC, Euratom) 1605/2002, as last modified by Regulation (EC, Euratom) No 1995/2006 of 13 December 2006:

- the national authorising officer has sent the Commission a final payment application and a final statement of expenditure;
- the operating structure have sent to the Commission the sectoral final reports for the programme concerned, as required by Article 61(1) of Regulation (EC) No 718/2007;
- the audit authority has sent the Commission, in accordance with the third indent of Article 29(2)(b) of Regulation (EC) No 718/2007, an opinion on any final statement of expenditure, supported by a final activity report;
- the accreditation delivered by the competent accrediting officer and the national authorising officer are in force and the conferral of management by the Commission remains valid.

Failure to meet any of the conditions mentioned in this paragraph shall immediately result in the de-commitment of the final balance.

(2) All or part of the payments may be suspended by the Commission where:

- (a) there is a serious deficiency in the management and control system of the programme which affects the reliability of the procedure for certification of payments and for which corrective measures have not been taken; or
  - (b) expenditure in a certified statement of expenditure is linked to a serious irregularity which has not been corrected;
  - (c) clarifications are needed regarding the information contained in the declaration of expenditure.
- (3) The beneficiary country shall be given the opportunity to present its observations within a period of two months before the Commission decides on a suspension in accordance with paragraph 2.
- (4) The Commission shall end suspension of all or part of the payments where the beneficiary country has taken the necessary measures to remedy the deficiency. If those measures have not been taken by the beneficiary country, the Commission may decide to cancel all or part of the European Union contribution to the programme.

5 PRE-FINANCING

- (1) Pre-financing shall in principle represent 50% of the European Union contribution to the programme concerned and it may be paid in yearly instalments. That rate may be raised if the national authorising officer demonstrates that the resulting amount will not cover the pre-financing of the contracts and grants signed at national level. Payments for the participation in European Union programmes and agencies may amount to 100% of the European Union contribution relating to this participation.
- (2) The amount to be pre-financed shall be calculated as the sum of the estimate of the amount to be contracted by year, and the actual amount for which contractual obligations have been entered into in the previous years. With the exception of that concerning participation in European Union programmes and agencies, pre-financing shall only be paid once the first tender or call for proposals is launched.
- (3) The total amount paid as pre-financing shall be reimbursed to the Commission if no payment application for the programme concerned is sent within 15 months of the date on which the Commission pays the first pre-financing amount. The European Union contribution to the programme concerned shall not be affected by such reimbursement.
- (4) The total pre-financing amount shall be cleared at the latest when the programme is closed. Throughout the lifetime of the programme, the national authorising officer shall use the pre-financing payment only to pay the European Union contribution to expenditure in compliance with Regulation (EC) 718/2007.

6 INTERIM PAYMENTS

- (1) If it appears that the rules applicable have not been complied with or that European Union funds have been improperly used, the Commission may reduce interim payments to the beneficiary country, or temporarily suspend them, in accordance with the provisions of Article 46 of Regulation (EC) 718/2007. It shall inform the beneficiary country accordingly.

- (2) The suspension or reduction of interim payments shall comply with the principle of proportionality and shall be without prejudice to the decisions of conformity and clearance-of-account decisions and financial corrections.

7 REALLOCATION OF FUNDS

- (1) The national authorizing officer may request a reallocation of funds within the same programme following a recommendation from the IPA monitoring Committee.
- (2) The reallocation requested shall be submitted to the Commission for approval, and shall be subject to a new Commission decision.
- (3) If the reallocation does not comprise substantial changes to the nature of the original programme and, as regards the financial element, it does not exceed 20% of the total amount allocated to the programme in question, subject to the limit of €4 million, the committee which gave an opinion on the original programme shall be informed.

8 STAFF, LOCATION AND OPERATIONAL COSTS OF THE NATIONAL FUND AND THE OTHER BODIES AND AUTHORITIES

- (1) The beneficiary country shall ensure that at its own cost the availability of the necessary human resources for the timely and correct execution of the tasks entrusted to the bodies and authorities designated under Article 21 of the IPA Implementing Regulation.
- (2) The beneficiary country shall provide at its own costs the necessary premises, office furniture and other facilities for the aforementioned bodies and authorities.
- (3) The operational costs of those bodies and authorities shall be borne by the beneficiary country,

9 BANK ACCOUNTS

- (1) The National Fund shall for each programme open up a separate euro bank account in the Central Bank or in a Government guaranteed bank account. The account shall, in principle, be interest-generating.
- (2) Any interest earned on any of the component-specific euro accounts remains the property of the beneficiary country. Interest generated by the financing by the European Union of a programme shall be posted exclusively to that programme, being regarded as a resource for the beneficiary country in the form of a national public contribution, and shall be declared to the Commission whenever a payment application is submitted to the Commission.
- (3) The bank account shall be operated on the basis of a double signature system, requiring the signatures of the national authorizing officer and a senior accounting officer.
- (4) The national fund shall communicate to the Commission all relevant information on the accounts at the national fund as well as on all other accounts in the implementing

agencies and others to which IPA funds have been transferred. Relevant information encompasses the name and address of the bank, the account number, the names of the account holders, the interest rates and any other information that the Commission deems appropriate.

10 ACCOUNTING AND AUDITS

- (1) The national fund shall operate an accounting system covering all contractual and other financial operations pertaining to all IPA financed programmes.
- (2) The accounts and operations of all relevant operating structures/implementing agencies and authorities may be checked at regular intervals by an outside auditor contracted by the Commission without prejudice to the responsibilities of the Commission and the European Court of Auditors as referred to in the Framework Agreement.
- (3) All documents related to a given programme shall be retained by the beneficiary country for at least three years after the closure of the programme. This period shall be interrupted either in case of legal proceedings or at the duly motivated request of the Commission.
- (4) By way of derogation from paragraph 3 above, written records of the entire procurement, grant award and contracting procedure shall be retained by the operating structure for a period of at least seven years from the payment of the balance of the contract.

11 REPORTING

- (1) The operating structure shall send the Commission, the national IPA co-ordinator and the national authorising officer a sectoral annual report by 30 June each year.
- (2) A sectoral final report shall be submitted to the Commission, the national IPA co-ordinator and the national authorising officer at the latest 6 months after the closure of the programme. The sectoral final report shall cover the whole period of implementation and include the last sectoral annual report.
- (3) Sectoral reports shall be examined by the TAIB committee prior to their transmission to the Commission, the national IPA co-ordinator and the national authorising officer. These sectoral reports shall be made in conformity with the financing reporting system Perseus.
- (4) Sectoral reports shall include the following information:
  - (a) quantitative and qualitative elements about the progress made in implementing the programme, priority axes or operations, in relation to specific, verifiable targets;
  - (b) detailed information about the financial implementation of the programme;
  - (c) information on the steps taken by the operating structure or the TAIB committee to ensure the quality and effectiveness of implementation, in particular:

- (i) the monitoring and evaluation measures, including data collection arrangements,
  - (ii) a summary of any significant problems encountered in implementing the programme and any subsequent measures taken,
  - (iii) the use made of technical assistance.
- (5) information on the activities to provide information on and publicise the programme, in accordance with Article 62 of the IPA Implementing Regulation.

MONITORING

- (1) In addition to the setting up of an IPA monitoring committee as described in the Framework Agreement, the national IPA co-ordinator shall establish a sectoral monitoring committee, the Transition Assistance and Institution Building Monitoring Committee, or TAIB committee, within six months after the entry into force of this Financing Agreement.
- (2) The TAIB committee shall meet at least twice a year, at the initiative of the beneficiary country or the Commission. It shall draw up its rules of procedure, in compliance with a sectoral monitoring committee mandate set out by the Commission, and within the institutional, legal and financial framework of the beneficiary country concerned. It shall adopt these rules of procedure in agreement with the national IPA co-ordinator, the national authorising officer and the IPA monitoring committee.
- (3) The TAIB committee shall be chaired by the national IPA co-ordinator. Its Members shall include the national authorising officer, the programme authorising officers and, where appropriate, other representatives of the operating structure, representatives of the Commission, as well as, where appropriate, representatives of international financial institutions and civil society, designated by the beneficiary country in agreement with the Commission.
- (4) In accordance with Article 59(2) of Regulation (EC) 718/2007 the TAIB committee shall satisfy itself as to the effectiveness and quality of the concerned programmes and operations by, in particular:
  - (a) reviewing implementation status reports detailing financial and operational progress of the programmes;
  - (b) reviewing the achievement of objectives and results of the programmes;
  - (c) reviewing procurement plans as well as relevant evaluation recommendations;
  - (d) discussing problematic issues and operations;
  - (e) proposing corrective actions as appropriate;
  - (f) reviewing the cases of fraud and irregularities and present the measures taken to recover the funds and to avoid the recurrence of similar cases;

- (g) reviewing the annual audit work plan prepared by the audit authority and the findings and recommendations of the audits carried out.
- (5) The TAIB committee shall monitor all ongoing programmes under this component. In the case of, inter alia, investment operations, transfer of assets or privatizations, the beneficiary country shall monitor the programmes until their closure and shall notify the TAIB committee of any changes to the results of these programmes that significantly affect their impact, sustainability and ownership.
- (6) The TAIB committee may be assisted by sectoral monitoring sub-committees, set up by the beneficiary country to monitor programmes and operations of this component, grouped by monitoring sectors. Sub-committees shall report to the TAIB committee. They shall draw up and adopt their internal rules of procedure, in compliance with a mandate to be set out by the Commission.

13 ROADMAP FOR DECENTRALISATION WITH EX-POST CONTROLS

- (1) The Beneficiary country shall establish a roadmap with indicative benchmarks and time limits to achieve decentralisation without *ex ante* controls by the Commission.
- (2) The Commission shall monitor the implementation of the roadmap mentioned in paragraph 1, and shall take due account of the results achieved by the beneficiary country in this context, in particular in the provision of assistance and in the negotiation process. The roadmap to achieve decentralization without *ex ante* controls may refer to a phased waiver of different types of ex-ante control.
- (3) The Beneficiary country shall keep the Commission regularly updated with the progress made in the implementation of this roadmap.

14 TREATMENT OF RECEIPTS

- (1) Receipts for the purposes of IPA include revenue earned by an operation, during the period of its co-financing, from sales, rentals, service enrolment/fees or other equivalent receipts with the exception of:
  - (a) receipts generated through the economic lifetime of the co-financed investments in the case of investments in firms;
  - (b) receipts generated within the framework of a financial engineering measure, including venture capital and loan funds, guarantee funds, leasing;
  - (c) where applicable, contributions from the private sector to the co-financing of operations, which shall be shown alongside public contribution in the financing tables of the programme.
- (2) Receipts as defined in paragraph 1 above represent income which shall be deducted from the amount of eligible expenditure for the operation concerned. No later than the closure of the programme, such receipts shall be deducted from the relevant operation's eligibility expenditure in their entirety or pro-rata, depending on whether they were generated entirely or only in part by the co-financed operation.

15 ELIGIBILITY OF EXPENDITURE

- (1) Expenditure under the programme in Annex A shall be eligible for European Union contribution if it has been incurred after the contracts and grants implementing such programme have been signed, except in the cases explicitly provided for in the Financial Regulation.
- (2) The following expenditure shall not be eligible for European Union contribution under the programme in Annex A:
  - (a) taxes, including value added taxes;
  - (b) customs and import duties, or any other charges;
  - (c) purchase, rent or leasing of land and existing buildings;
  - (d) fines, financial penalties and expenses of litigation;
  - (e) operating costs;
  - (f) second hand equipment;
  - (g) bank charges, costs of guarantees and similar charges;
  - (h) conversion costs, charges and exchange losses associated with any of the component specific euro accounts, as well as other purely financial expenses;
  - (i) contributions in kind;
  - (j) any leasing costs;
  - (k) depreciation costs.
- (3) By way of derogation from paragraph 2 above, the Commission will decide on a case-by-case basis whether the following expenditure is eligible:
  - (a) operating costs, including rental costs, exclusively related to the period of co-financing of the operation;
  - (b) value added taxes, if the following conditions are fulfilled:
    - (i) the value added taxes are not recoverable by any means;
    - (ii) it is established that they are borne by the final beneficiary, and
    - (iii) they are clearly identified in the project proposal.
- (4) Expenditure financed under IPA shall not be the subject of any other financing under the European Union budget.

16 RETENTION OF DOCUMENTS

- (1) All documents related to a given programme shall be retained by the Beneficiary for at least three years after the closure of the programme. This period shall be interrupted either in the case of legal proceedings or at the duly motivated request of the Commission.
- (2) By way of derogation from paragraph 1, written records of the entire procurement, grant award and contracting procedure shall be retained by the operating structure for a period of at least seven years from the payment of the balance of the contract.

17 FURTHER RESPONSIBILITIES OF THE NATIONAL IPA COORDINATOR

Where the national IPA coordinator exercises his responsibility for the programming of the transition assistance and institution building component at national level, he/she shall carry out the following tasks:

- (a) organize the preparation of project proposals as referred to in Article 69 of the IPA Implementing Regulation.
- (b) elaborate and present to the Commission the project fiches referred to in Article 69 of the IPA Implementing Regulation.
- (c) monitor the technical execution of the national programmes.

18 DESIGNATION AND RESPONSIBILITIES OF THE PROGRAMME AUTHORISING OFFICERS

- (1) The national authorizing officer shall, after consulting the national IPA co-ordinator, designate programme authorizing officers to head the implementing agencies. They shall be officials within the state administration of the Beneficiary and shall be responsible for the activities mentioned in Section 6(b) of Annex A to the Framework Agreement, in accordance with Article 8(3) of the Framework Agreement and with Article 11(3) of the IPA Implementing Regulation.
- (2) Programme authorizing officers shall designate officials within the national administration as senior programme officers. Under the overall responsibility of the programme authorizing officer concerned, senior programme officers shall carry out the following tasks:
  - (a) be responsible for the technical aspect of the operations within the line ministries;
  - (b) assist the programme authorizing officers in the good and timely preparation and implementation of operations at technical level;
  - (c) be in charge of the co-ordination within each priority axis set down in the Beneficiary's project proposal.

19 DETAILED RULES ON THE ACCREDITATION OF THE OPERATING STRUCTURES

- (1) Where European Union funds have been managed by existing national bodies in the Beneficiary under Regulation (EEC) No 3906/89 or Regulation (EC) No 2500/2001 prior to the date of entry into force of the IPA Implementing Regulation, those bodies (hereinafter referred to as the "existing national bodies") shall manage funds under the transition assistance and institution building component and the cross-border co-operation component, until the Commission adopts a Decision on conferral of management powers.
- (2) In no case the existing national bodies can manage funds under the transition assistance and institution building component or under the cross-border co-operation component without a conferral of management powers by the Commission in accordance with the IPA implementing rule for more than one year from the entry into force of the IPA Implementing Regulation.
- (3) The Commission shall decide whether to confer management powers on the existing national bodies in particular having regard to the list of deviations submitted in accordance with paragraph 4 and the decision taken by the national authorizing officer in accordance with paragraph 5.
- (4) The national authorizing officer shall carry out an assessment of the operating structure, which include the existing national bodies, with regard to the requirements referred to in Article 11 of the IPA Implementing Regulation. In particular, he/she shall establish a list of any requirements under the IPA Implementing Regulation, as set out in Article 11 therein, which the operating structure does not comply with, based on an opinion of an external auditor functionally independent from all actors in the management and control system. The list of deviations shall be sent to the Commission at the latest four months after the entry into force of the IPA Implementing Regulation.
- (5) Where the non-compliance referred to in paragraph 4 is deemed to be compatible with the efficient and effective functioning of the operating structures, the national authorizing officer may decide to accredit the bodies concerned.
At the latest five months after the entry into force of the IPA Implementing Regulation, he/she shall send to the Commission a decision relating to the accreditation of the bodies concerned. This decision shall include a roadmap, with time bound objectives, laying down the steps to be taken to remedy the non-compliance as set out in the list referred to in paragraph 4. The roadmap shall be agreed by the Commission.
- (6) Where the non-compliance referred to in paragraph 6 is not deemed to be compatible with the efficient and effective functioning of an operating structure, the national authorizing officer shall proceed to establish an accreditation for the operating structure concerned, in accordance with the provisions of Article 13 of the IPA Implementing Regulation.

20 DETAILED RULES ON THE CONFERRAL OF MANAGEMENT POWERS BY THE COMMISSION

- (1) In the event that the Commission decides to confer management powers on the "existing national bodies" mentioned in Section 19 (1) above, the Commission may lay down further conditions on the national authorities. In the event of further conditions, the Commission shall set a time limit for compliance by the national authorities for the conferral of management powers to remain effective. The Commission Decision shall also lay down the list of *ex-ante* controls mentioned in Article 12(4) of Annex B.
- (2) Irrespective of the national authorizing officer's decision, the Commission may decide to maintain, suspend or withdraw the conferral of management powers on any of the bodies concerned at any time.
- (3) At all stages, the national authorizing officer shall ensure that all the information required by the Commission is provided by the Beneficiary.

2014/77371317-ABGY/4210485

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey presents its compliments to the Delegation of the European Union and has the honour to enclose herewith the signed "Financing Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the European Union, Represented by the European Commission Concerning the National Programme for Turkey Under the Instrument for Pre-Accession Assistance and Institution Building Component for the Year 2013" (Financing Agreement).

The Ministry notes that the implementation by the Republic of Turkey of its obligations arising from this Agreement shall not be construed so as to altering the Republic of Turkey's position vis-à-vis the treaties that it is not a party to, as referred to in Turkey's negotiating position on Chapter 27.

The signatories of the Financing Agreement agree that the above-mentioned statements will be taken into consideration in the interpretation of the Financing Agreement.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey avails itself of this opportunity to renew to the Delegation of the European Union the assurances of its highest consideration.

Ankara, 24 January 2014

Encl.: 1- Financing Agreement

Delegation of the European Union to Turkey
Ankara

DELEGATION OF THE EUROPEAN UNION TO TURKEY

The Head of Delegation

Ankara, 13 February 2014

Ares(2014) 386233

NOTE VERBALE

The Delegation of the European Union presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey, Directorate General for Europe.

The Delegation of the European Union has the honour to acknowledge receipt of the Ministry's Note Verbale N° 2014/77371317-ABGY/4210485 dated 24 January 2014 informing about the signature of the "Financing Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the European Union, Represented by the European Commission Concerning the National Programme for Turkey Under the Instrument for Pre-Accession Assistance and Institution Building Component for the Year 2013" (Financing Agreement). The Delegation has taken note of the additional statements made in the Note Verbale and confirms their validity in this context. Furthermore, the Commission confirms that the approval process for the Financing Agreement has been completed on its side.

The Delegation of the European Union thanks the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey, Directorate General for Europe, and avails itself of this opportunity to renew the assurances of its highest consideration.

Ministry of Foreign Affairs
of the Republic of Turkey
ANKARA